

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โดยศูนย์ประเมินผล ได้ทำการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร และงานสำคัญอื่น ๆ โดยรวบรวมข้อมูลจากการรายงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการติดตามผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ซึ่งการรายงานผลการดำเนินงานในไตรมาสที่ ๔ เป็นผลงานสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ (รอบ ๑๒ เดือน) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกร ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพ และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑.๑.๑ พื้นที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่สาธารณประโยชน์ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน และพื้นที่ป่าชายเลน รวม ๕๔ จังหวัด

๑.๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง สหกรณ์ และบัญชี รวม ๓๐,๘๖๒ ราย ดำเนินการแล้ว ๒๕,๖๑๒ ราย (ร้อยละ ๘๒.๙๙)

๑.๑.๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๑) ด้านชลประทาน ดำเนินการสร้างฝายบ้านพุไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำ และสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านควนสินชัย มีความก้าวหน้าร้อยละ ๕๕.๐๐ และ ๙๓.๐๐ ตามลำดับ ส่วนสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ (แปลงรวมชัยบุรี) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินสุราษฎร์ธานียังไม่ส่งมอบพื้นที่ และพัฒนาแหล่งน้ำและปัจจัยพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบสาธารณูปโภค ฯลฯ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๗ แห่ง (ร้อยละ ๒๓.๓๓)

๒) ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการผลิต - จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ๑๑๘ ตัน (ร้อยละ ๙๙.๘๐) ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด และปรับปรุงพื้นที่ดินกรดในพื้นที่รวม ๒๓,๙๐๐ ไร่ (ร้อยละ ๙๙.๒๗) และผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ ๑,๐๕๐ ตัน ๔๕,๒๐๐ ลิตร ตามลำดับ

๑.๒ โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และทำนาหญ้า กรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Sm/N) โดยส่งเสริมการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะ และทำนาหญ้า รวม ๕๕ จังหวัด

๑.๒.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมไปเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ แพะ และการทำนาหญ้า มีพื้นที่ที่จะปรับเปลี่ยนการผลิต ๕๕,๗๓๕ ไร่ ร้อยละ ๓๗.๑๖ ของเป้าหมาย ๑๕๐,๐๐๐ ไร่ จำแนกเป็น พื้นที่ที่ปรับเปลี่ยนมาเลี้ยงกระบือ ๒๔ จังหวัด รวม ๖,๕๘๐ ไร่ โคเนื้อ ๓๗ จังหวัด รวม ๔๘,๔๙๐ ไร่ และแพะ ๘ จังหวัด รวม ๖๖๕ ไร่ ทั้งนี้ ในส่วนของการทำนาหญ้า ปรากฏว่า เกษตรกรขอถอนตัวทั้งหมด

๑.๒.๒ สนับสนุนสินเชื่อสำหรับการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ และแพะ มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการโอนเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) แล้ว คิดเป็นวงเงินสินเชื่อ ๒,๘๐๑.๑๙ ล้านบาท ร้อยละ ๒๖.๒๑ ของวงเงินทั้งหมด ๑๐,๖๘๖ ล้านบาท

๑.๒.๓ ส่งเสริมการเลี้ยงกระบือ โคเนื้อ และแพะ โดยจัดหาพ่อ - แม่พันธุ์รวม ๕๙,๐๐๖ ตัว ร้อยละ ๓๖.๖๕ ของเป้าหมาย ๑๖๑,๐๐๐ ตัว พร้อมทั้งจัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงแก่เกษตรกร ๑๑,๑๓๗ ราย ร้อยละ ๓๗.๗๕ ของเป้าหมาย ๒๙,๕๐๐ ราย

๑.๓ นโยบายยางธรรมชาติ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติเสนอโครงการ เพื่อช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา รวม ๔ โครงการ คือ โครงการสนับสนุนสินเชื่อ เป็นเงินทุนหมุนเวียนสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง และโครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชน รักษาเสถียรภาพราคายาง มีการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เป็นหน่วยงานหลัก

๑.๓.๑ โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา เป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ขณะนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) อนุมัติสินเชื่อ ให้สถาบันเกษตรกรแล้ว ๓๗๒ แห่ง วงเงิน ๙,๐๓๗.๖๗ ล้านบาท

๑.๓.๒ โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ของเจ้าของหรือผู้เช่าสวนยาง และช่วยเหลือค่าครองชีพผู้กรีดยาง เป้าหมาย ๘๐๙,๑๔๓ ครัวเรือน ดำเนินการได้ ๗๒๒,๘๘๗ ครัวเรือน ส่วนที่เหลือเกษตรกรไม่มาแจ้งและแจ้งไม่เข้าร่วมโครงการ

๑.๓.๓ โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง โดยชะลอ การจำหน่ายยางออกสู่ตลาดและเป็นเงินทุนให้สถาบันเกษตรกรรวบรวมรับซื้อยางพารา อยู่ระหว่างรอรอบาย ปริมาณยางคงเหลือ ๕๓,๐๙๘ ตัน

๑.๓.๔ โครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง โดยชะลอการจำหน่าย ยางพาราออกสู่ตลาดและเป็นเงินทุนให้สถาบันเกษตรกรรวบรวมรับซื้อยางพารา อยู่ระหว่างรอรอบายปริมาณ ยางคงเหลือ ๕๑,๓๕๒.๔๘ ตัน

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร

๒.๑ ยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อให้มีกรอบทิศทางการพัฒนาการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการผลไม้ อย่างเป็นระบบ

๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการผลผลิต ดำเนินกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผลผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร โดย

๑) การจัดเวทีวิเคราะห์ประเด็นปัญหาผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลแก่เกษตรกร ๑๒,๐๐๐ ราย สัมมนาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ในการบริหารจัดการการผลิตไม้ผลครบ ๑๒๐ ราย และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในพื้นที่ ๓๔ จังหวัด

๒) การส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และการจัดระบบการผลิตในสหกรณ์ ๙๒ แห่ง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร ๑ เรื่อง มีการจัดประชุมและยกร่างมาตรฐานเสนอ กรรมการฯ แล้ว ๑ ครั้ง

๒.๑.๒ ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา ดำเนินกลยุทธ์วิจัยด้านการผลิตพืช ๖ ชนิด คือ วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันฝรั่งคุณภาพ วิจัยปรับปรุงพันธุ์ทุเรียน วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ วิจัยและพัฒนาพันธุ์เงาะ วิจัยและปรับปรุงพันธุ์มะม่วง วิจัยพัฒนาพันธุ์ลิ้นจี่/พันธุ์ลำไย และวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีลดการตกค้างของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไยส่งออก มีผลสำเร็จตามกระบวนงานในภาพรวมร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๓ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการตลาด ดำเนินการ ๒ กลยุทธ์ คือ

๑) กลยุทธ์การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลไม้สดและผลิตภัณฑ์แปรรูป โดยพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลไม้และแปรรูปผลไม้สด ๕ ชนิด อยู่ระหว่างขั้นตอนที่บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ผลิตบรรจุภัณฑ์และทดลองนำผลไม้สดบรรจุถุง เพื่อศึกษาระยะเวลาการยืดอายุผลไม้สดแต่ละชนิด ซึ่งผลการทดลองยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

๒) กลยุทธ์การส่งเสริมการบริโภคผลไม้และการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้และผลิตภัณฑ์ในประเทศแล้ว ๗ ครั้ง สูงกว่าเป้าหมาย ๒ ครั้ง ประชาสัมพันธ์ป้องกันแก้ไขผลไม้ด้อยคุณภาพครบ ๓ จุด และจัดนิทรรศการเพื่อส่งเสริมสร้างความเข้าใจด้านการรับรองของไทยในประเทศเยอรมัน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ครบ ๔ ครั้ง

๒.๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ดำเนินกลยุทธ์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านการตลาดและการผลิตไม้ผลของสมาชิกสหกรณ์ครบ ๙๒ แห่ง ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูลผลผลิต ราคา และปริมาณรับซื้อรายวัน ดำเนินการแล้วในพื้นที่ ๔ จังหวัด จากเป้าหมาย ๙ จังหวัด

๒.๒ ยุทธศาสตร์สี่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมชลประทาน และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสี่ปีระดับคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างความยั่งยืนในอาชีพของเกษตรกร เป้าหมายผลิตสี่ปีระดับคุณภาพโรงงาน ๒.๒๐ ล้านตัน

๒.๒.๑ การผลิตสี่ปีระดับโรงงาน และสี่ปีระดับบริโภคสดในพื้นที่ที่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารเชิงรุก (Agri-Map) ดำเนินการตามเป้าหมาย ๑๓ จังหวัด ในพื้นที่ ๘๐๖ ไร่

๒.๒.๒ ผลิตสี่ปีระดับตามหลักเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และการเขตกรรม

๑) การส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด ๓,๔๗๕ ไร่ ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ๒๗.๘๐ ตัน และผลิตน้ำหมักชีวภาพ ๑๖,๒๒๐ ลิตร ครอบคลุมตามเป้าหมาย

๒) การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตสี่ปีระดับ GAP แก่เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกสี่ปีระดับ รวม ๒,๓๐๐ ราย และจัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงทดสอบในพื้นที่ ๑๙ ไร่ ครอบคลุมตามเป้าหมาย

๒.๒.๓ การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อการผลิตสี่ปีระดับคุณภาพในพื้นที่ ๖ จังหวัด รวม ๔๒,๗๑๐ ไร่ (ร้อยละ ๖๘.๘๒)

๒.๒.๔ การวิจัยเทคโนโลยีการผลิต และพัฒนาพันธุ์สี่ปีระดับ ได้แก่ โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต โครงการวิจัยและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตการจัดการคุณภาพในโซ่อุปทานสี่ปีระดับผลสดเพื่อการส่งออก และโครงการศึกษาและประเมินศักยภาพสี่ปีระดับผลสด มีผลสำเร็จตามกระบวนงานร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๒.๕ การสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรเกษตรกร โดยส่งเสริมและพัฒนากิจการดำเนินงานของ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตและการรวบรวมสับปะรดครบ ๒๐ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระยอง อุตรดิตถ์ และเชียงราย

๒.๒.๖ การส่งเสริมการผลิตสับปะรดคุณภาพและมาตรฐานเป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานแปรรูป อย่างต่อเนื่อง ดำเนินการก่อสร้างโรงคัดบรรจุผักและผลไม้ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรเสร็จแล้ว พร้อมทั้งวิเคราะห์และประเมินศักยภาพกลุ่มครบ ๑ กลุ่ม และอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ผลิตรวม ๓๘ ราย

๒.๓ ยุทธศาสตร์ถั่วเหลืองเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และ กรมชลประทาน ดำเนินการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพถั่วเหลือง พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรม แปรรูปถั่วเหลืองเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เป้าหมายเพิ่มพื้นที่ ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ผลผลิต ๑๑๗,๖๐๐ ตัน

๒.๓.๑ การจัดระบบชลประทานสนับสนุนพื้นที่ปลูก ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ครบตามเป้าหมาย ๙,๓๔๐ ไร่

๒.๓.๒ การวิจัยและพัฒนาเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มศักยภาพการผลิต โดยวิจัยและพัฒนาพันธุ์ ถั่วเหลือง วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปถั่วเหลือง ๒ เรื่อง ทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองในพื้นที่ ๑๓ จังหวัด ภาพรวมมีผลสำเร็จร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๓.๓ การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดี ทั้งชั้นพันธุ์คัด พันธุ์หลัก พันธุ์ขยาย และชั้นพันธุ์ จำหน่าย มีเป้าหมาย ๒,๑๐๑.๑๐ ตัน ดำเนินการได้ ๑,๓๑๘.๙๓ ตัน (ร้อยละ ๖๒.๗๗) และสร้างเครือข่าย ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองได้ครบตามเป้าหมาย ๕๔ เครือข่าย

๒.๓.๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับเจ้าหน้าที่ ๕๑ ราย และจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ ๔,๒๖๐ ราย ตามเป้าหมาย รวมทั้งจัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงส่งเสริมการผลิต เมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ๒๑๓ ศูนย์

๒.๔ ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร แห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการเพื่อผลิตมะพร้าวให้มีปริมาณเพียงพอ ลดต้นทุนการผลิต พัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง และส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปมะพร้าวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๔.๑ ด้านพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต

๑) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ๒๙,๐๐๐ ราย และเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้สถาบันเกษตรกรครบ ๒๐ กลุ่ม รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ๒ แห่ง คือ สหกรณ์ ชาวสวนมะพร้าวประจวบคีรีขันธ์ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเกาะพะงัน จำกัด

๒) การจัดหาและพัฒนากระบวนการผลิต โดยดำเนินการในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรดด้วยโดโลไมท์ในพื้นที่ ๒๔๐ ไร่ รวม ๑๒๐ ตัน ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๒๕ ตัน และน้ำหมักชีวภาพ ๗,๔๘๐ ลิตร ครบตามเป้าหมาย

๓) การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตมะพร้าว โดยวิจัยเทคโนโลยีการผลิต มะพร้าวที่ดีและเหมาะสม การจัดการสวนมะพร้าวในพื้นที่ที่มีการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว การปลูกพืช แซมในสวนมะพร้าวอายุมาก วิจัยและพัฒนาพันธุ์มะพร้าวที่เหมาะสม และวิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่

(เครื่องสำอางค์) มีผลสำเร็จตามกระบวนการงานร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ส่วนแปลงผลิตพันธุ์มะพร้าวเพื่อการพัฒนาพันธุ์ในพื้นที่รวม ๒๕๐ ไร่ ดำเนินการสำเร็จแล้ว ๑๑๐ ไร่ ๖

๒.๔.๒ ด้านพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดโรคและศัตรูมะพร้าวแก่เกษตรกร ๑๒,๐๐๐ ราย (ร้อยละ ๑๕๕.๘๔) สร้างระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยการระบาดของศัตรูมะพร้าวในแปลงมะพร้าว ๒๗๖ แปลง ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรในการขยายศัตรูธรรมชาติและควบคุมศัตรูมะพร้าว ๕,๕๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๔.๓ ด้านพัฒนาการตลาด รมรณรงค์การบริโภคมะพร้าวและผลิตภัณฑ์ในประเทศ ๒ ครั้ง ที่ประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐประชาชนจีน แลกเปลี่ยนความร่วมมือตลอด Supply Chain กับต่างประเทศครบ ๑ ครั้ง ที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ รวมทั้งเชื่อมโยงตลาดและผลิตภัณฑ์ ๑ ครั้ง ที่สหพันธรัฐรัสเซีย

๒.๕ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมชลประทาน เพื่อพัฒนาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มไปสู่อุตสาหกรรมโอเลโอเคมิคอล และแข่งขันในการดำเนินธุรกิจอาเซียน มีเป้าหมายเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมันเป็น ๒๓% และเพิ่มผลผลิตเป็น ๓.๕๐ ตันต่อไร่

๒.๕.๑ กิจกรรมการเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมัน โดยการสร้างเครือข่ายของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนผู้ตัดปาล์มน้ำมัน/ลานเทกซ์โรงงานสกัดปาล์มน้ำมัน และจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มน้ำมันคุณภาพที่ถูกต้องในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง และนครศรีธรรมราช ครอบคลุมเป้าหมาย ๖๐๐ ราย

๒.๕.๒ กิจกรรมเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ และลดต้นทุนการผลิต

๑) ส่งเสริมการปลูกทดแทนปาล์มน้ำมันด้วยปาล์มพันธุ์ดีในพื้นที่เหมาะสม (S๑, S๒) ไร่ละไม่เกิน ๑๐ ไร่ ในพื้นที่ ๘ จังหวัด และสนับสนุนปาล์มพันธุ์ดีปลูกทดแทนแก่เกษตรกร ครอบคลุมเป้าหมาย ๕๐,๐๐๐ ตัน

๒) พัฒนาคูณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ สิ้นค้าปาล์มน้ำมันใน ๑๓ จังหวัด ครอบคลุม ๑๔๕ แปลง โดยส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรดในพื้นที่ ๘๙,๑๓๑ ไร่ และผลิตน้ำหมักชีวภาพ ๑๐๕,๒๐๐ ลิตร ครอบคลุมเป้าหมาย รวมทั้งผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๓๓๖ ตัน (ร้อยละ ๑๐๙.๐๙)

๓) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันทั้งพื้นที่ที่เหมาะสม และไม่เหมาะสมตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และการจัดการดิน รวมทั้งการปลูกทดแทนแก่เกษตรกรครอบคลุมเป้าหมาย ๒,๖๐๐ ราย

๔) ผลักดันการวิจัยและการพัฒนาด้านการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ดีและเทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์มที่เหมาะสมกับพื้นที่ มีผลสำเร็จตามกระบวนการงานร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๕) บริหารจัดการ โดยแนะนำ ส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยใช้วิธีการสหกรณ์ ๒๓ แปลง ใน ๘ จังหวัด คือ จังหวัดยะลา นราธิวาส พังงา กระบี่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี เชียงราย และอำนาจเจริญ ส่วนการบริหารจัดการน้ำ เป้าหมาย ๑๐ แห่ง เสร็จแล้ว ๕ แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ ๔ แห่ง มีผลสำเร็จตามกระบวนการงานร้อยละ ๘๑.๕๐ และอีก ๑ แห่ง รอ ส.ป.ก. ส่งมอบพื้นที่

๓. งานสำคัญอื่น ๆ

๓.๑ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการเพื่อขยายผลตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะศูนย์บริการและพัฒนาต้นแบบในชุมชน เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวพระราชดำริ ประกอบด้วย ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริจังหวัดสระแก้ว – ปราจีนบุรี ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง และโครงการพัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ จังหวัดเลย

๓.๑.๑ การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร ทั้งด้านการผลิตพืช การเลี้ยงปศุสัตว์/ประมง การทำบัญชี ฯลฯ ๓,๓๗๐ ราย (ร้อยละ ๙๒.๙๔) และจัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้ในพื้นที่ครบ ๖๘๒ ไร่

๓.๑.๒ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น ส่งเสริมการปลูกพืช/ไม้ผลเมืองหนาว การเลี้ยงปศุสัตว์ประมง รวม ๘๓๒ ราย (ร้อยละ ๑๑๕.๕๖) และผลิตพันธุ์สัตว์น้ำครบ ๑๓ ล้านตัว

๓.๑.๓ การปรับปรุงบำรุงดิน โดยสาธิตการจัดทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ และปุ๋ยสูตรพระราชทานฯ ในพื้นที่ ๑,๘๖๔ ไร่ (ร้อยละ ๑๐๒.๘๗) รวมทั้งจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๒,๐๐๐ ไร่ ตามเป้าหมาย

๓.๑.๔ การแนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ ๔๔ ครั้ง และจัดเวทีชาวบ้านมีผู้เข้าร่วมครบ ๓๓๐ ราย ตามเป้าหมาย

๓.๒ โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน) เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ มีเป้าหมายเกษตรกร ๑๕,๒๐๐ ราย

ผลการดำเนินงาน มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการ ๑๓๙ ศูนย์ (ร้อยละ ๑๑๕.๘๓) สามารถฝึกอบรมเกษตรกรทั่วไปได้ ๑๕,๕๕๖ ราย (ร้อยละ ๑๐๒.๓๔)

๓.๓ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้บริการทางวิชาการและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ห่างไกลอย่างครบวงจร มีเป้าหมายเกษตรกร ๔๖,๒๐๐ รายต่อปี

ผลการดำเนินงาน มีเกษตรกรลงทะเบียนใช้บริการ ๕๘,๙๔๗ ราย ของเป้าหมาย ๔๖,๒๐๐ ราย อาทิ คลินิกดิน ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินรวม ๔๖,๗๖๓ ตัวอย่าง คลินิกปศุสัตว์ ๒๗,๐๒๗ ราย คลินิกพืช ๑๘,๕๒๔ ราย คลินิกประมง ๖,๐๙๐ ราย และคลินิกข้าว ๑๗,๖๐๐ ราย

๓.๔ โครงการตลาดเกษตรกร มีกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้จำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาด้านการผลิตและการตลาด

๓.๔.๑ กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการในพื้นที่ทั้ง ๗๗ แห่ง โดยพัฒนาความรู้และศักยภาพเจ้าหน้าที่ครบ ๓ ครั้ง เกษตรกร ๑,๑๘๐ ราย รวมทั้งส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกรครบ ๔๙ แห่ง

๓.๔.๒ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินการใน ๒ โครงการย่อย

๑) โครงการตลาดเกษตรกรของสหกรณ์ในสถาบันเกษตรกรในพื้นที่นิคมสหกรณ์ ได้คัดเลือกสหกรณ์นิคมเป้าหมายครบ ๑๐ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดชุมพร กาญจนบุรี มุกดาหาร ขอนแก่น ลพบุรี นครราชสีมา สุพรรณบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต และการตลาด ๔๕๐ ราย และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำสินค้ามาจำหน่าย ๑๕,๔๘๒ บาทต่อรายต่อปี

๒) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้คัดเลือกสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม และสุราษฎร์ธานี โดยสนับสนุนอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง เพื่อขยายพื้นที่ตลาดเกษตรกรสู่การเป็นตลาดกลางสินค้าเกษตรของสหกรณ์แล้ว ๗ แห่ง มีเกษตรกรได้รับประโยชน์ ๑๓,๒๕๐ ราย สูงกว่าเป้าหมาย ๗,๒๕๐ ราย และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำสินค้ามาจำหน่ายในตลาด ๑๒,๓๑๒ บาทต่อรายต่อปี

๓.๕ โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีเสถียรภาพด้านราคา และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต และการตลาดสินค้าเกษตรรองรับการค้าขายตามแนวชายแดน ในพื้นที่เป้าหมาย ๑๐ จังหวัด ๑๒ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (จังหวัดตาก สระแก้ว มุกดาหาร สงขลา ตรัง หนองคาย เชียงราย นครพนม กาญจนบุรี และนราธิวาส)

๓.๕.๑ ด้านการก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานด้านการตลาด ได้แก่ ลานตากผลผลิต โกดังเก็บผลผลิต โรงคลุมพร้อมเครื่องชั่ง โรงอบลดความชื้น ในปี ๒๕๖๑ ดำเนินการในพื้นที่สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด อยู่ระหว่างดำเนินการ ส่วนสหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด ไม่ขอรับเงินอุดหนุน เนื่องจากอยู่ในเขตห้ามก่อสร้างตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

๓.๕.๒ ด้านการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตร ดำเนินการแล้วในพื้นที่เป้าหมาย ๑๐ จังหวัด และได้จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการ จำนวน ๑ ฉบับ

๓.๖ โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์การตลาดเพื่อลดต้นทุนสมาชิกระยะขยายผล กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่และลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยสนับสนุนให้สหกรณ์กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อจัดซื้อรถเกี่ยวนา/รถแทรกเตอร์ และเครื่องสีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พร้อมอุปกรณ์ และรัฐชดเชยดอกเบี้ยให้ร้อยละ ๒

๓.๖.๑ ระยะขยายผล ในปี ๒๕๖๑ มีสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการโดยขอสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. เพื่อจัดซื้อรถเกี่ยวนา/รถแทรกเตอร์ ๖ แห่ง (ร้อยละ ๖.๐๐) วงเงิน ๕๕.๘๐๖ ล้านบาท ส่วนเครื่องสีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พร้อมอุปกรณ์ เป้าหมาย ๙๐ แห่ง ยังไม่มีสหกรณ์เข้าร่วมโครงการ

๓.๖.๒ ระยะนาร่อง ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ มีสหกรณ์เข้าร่วมโครงการ ๑๙ แห่ง โดยเป็นสหกรณ์ที่ให้บริการรถเกี่ยวนา ๑๐ แห่ง ซึ่งในปี ๒๕๖๑ สามารถให้บริการสมาชิกของสหกรณ์ ๑,๖๗๔ ราย ในพื้นที่ ๑๙,๘๔๗ ไร่ ช่วยลดรายจ่ายค่าจ้างรถเกี่ยวข้าวได้ไร่ละ ๑๐๐ - ๒๐๐ บาท ในส่วนของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ ๙ แห่ง ให้บริการสีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แก่สมาชิกสหกรณ์ ๒,๖๖๘ ราย ปริมาณ ๙,๔๕๐ ตัน ช่วยลดรายจ่ายค่าสีข้าวโพดได้ ๒๐๐ บาทต่อตัน เนื่องจากสหกรณ์ไม่คิดค่าสี แลกกับชั่งข้าวโพดที่สหกรณ์นำไปผลิตเป็นเชื้อเพลิงเพื่อจำหน่าย

๓.๗ โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม กรมชลประทานเป็นหน่วยงานหลัก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและที่ดินของเกษตรกรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป้าหมายจัดรูปที่ดิน (พื้นที่ใหม่) และปรับปรุงจัดรูปที่ดิน จัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและปรับปรุงระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

๓.๗.๑ การจัดรูปที่ดิน (พื้นที่ใหม่) ดำเนินการในพื้นที่ ๓ แห่ง คือ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า บ้านคุดมุก โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแควน้อยบำรุงแดน และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำปาว คลอง RMC ระยะ ๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๒ แห่ง และก่อสร้างเสร็จแล้ว ๑ แห่ง ส่วนการปรับปรุงจัดรูปที่ดินดำเนินการในพื้นที่ ๓ แห่ง คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสองพี่น้อง (บ้านดอน) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาราชบุรีฝั่งขวา ส่วนที่ ๑ และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษากำแพงแสน ส่วนที่ ๒ ดำเนินการเสร็จแล้ว

๓.๗.๒ การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (พื้นที่ใหม่) จำนวน ๕๗ แห่ง ก่อสร้างเสร็จแล้ว ๕๐ แห่ง และอยู่ระหว่างการ ๗ แห่ง ส่วนการปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑๑ แห่ง ก่อสร้างเสร็จแล้ว ๙ แห่ง และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๒ แห่ง

๓.๘ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลัก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทานเป้าหมาย ๔๕,๐๐๐ บ่อ

ผลการดำเนินงาน การขุดสระน้ำไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้ว ๔๒,๙๔๕ บ่อ (ร้อยละ ๙๕.๔๓)

๔. ความเห็นของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ผลการดำเนินงานภาพรวม ในรอบ ๑๒ เดือน มีผลสำเร็จร้อยละ ๗๙.๓๖ ของโครงการที่ติดตาม และจากการติดตามโครงการในพื้นที่ พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ ประเด็นที่พบคือ การผลิตและจัดการการผลิตผลไม้คุณภาพ เกษตรกรที่เป็นผู้สูงอายุทำการผลิตและจัดการตามประสบการณ์ของตนเอง มากกว่าจะพัฒนาการบริหารจัดการผลไม้คุณภาพตามหลักการใหม่ๆ ทำให้มีปัญหาเรื่องโรคแมลง คุณภาพไม่ตรงตามความต้องการของตลาด ประกอบกับการขาดแคลนแรงงานในการตัดแต่งต้น และเก็บเกี่ยวในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก ต้องจ่ายค่าแรงงานค่อนข้างสูง ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะหน่วยงานหลัก ควรประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรในการนำวิทยาการการบริหารจัดการผลไม้คุณภาพมาใช้ให้มากขึ้น เชื่อมโยงเครือข่ายผู้ปลูกไม้ผล และส่งเสริมการใช้เครื่องมือ/เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อลดปัญหาด้านแรงงาน

๔.๒ ยุทธศาสตร์ถั่วเหลืองเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ จากการสำรวจเกษตรกรผู้ผลิตถั่วเหลือง ต้องการให้หน่วยงานถ่ายทอดความรู้ในการกำจัดแมลงศัตรู มีระบบการประกันราคาเพื่อลดความเสี่ยง และต้องการให้สหกรณ์เข้ามาจัดการด้านการจำหน่ายผลผลิต ส่งเสริมให้มีการนำผลผลิตถั่วเหลืองเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมแปรรูปให้มากขึ้น นอกจากนี้ บางรายต้องการการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพิ่ม

๔.๓ โครงการบริหารจัดการการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานด้านการตลาด ได้แก่ ลานตากผลผลิต โกดังเก็บผลผลิต โรงคลุมพร้อมเครื่องซัง โรงอบลดความชื้นพบว่า

๑) สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด การดำเนินการค่อนข้างล่าช้า (ทำสัญญาจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑) เนื่องจากพื้นที่ที่จะก่อสร้างติดปัญหาเรื่องข้อกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างตัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในท้องที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์

คำนำ

รายงานการติดตามผลการดำเนินงานโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ และประเด็นข้อค้นพบจากการติดตามในพื้นที่ ตลอดจนข้อคิดเห็นต่อการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นบทบาทภารกิจของศูนย์ประเมินผล ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กำหนดกรอบแผนงานการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร และรายงานสำคัญอื่น ๆ ซึ่งครั้งนี้เป็นการรายงานในไตรมาสที่ ๔ ผลงานสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

สุดท้ายนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ในการกำกับดูแล และปรับปรุงการดำเนินงานโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ศูนย์ประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
คำนำ	ญ
สารบัญ	ฎ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญภาคผนวก	ฑ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความสำคัญของการติดตาม	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตาม	๑
๑.๓ เป้าหมายการติดตาม	๑
๑.๔ งบประมาณการติดตาม	๒
๑.๕ หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๒
๑.๖ แนวทางการติดตาม	๒
๑.๗ วิธีการติดตาม	๒
๑.๘ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	๓
๑.๙ ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	๓
๑.๑๐ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตาม	๓
บทที่ ๒ ผลการติดตาม	๔
๒.๑ ภาพรวม	๔
๒.๒ โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔
๒.๒.๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล	๔
๒.๒.๒ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการทำปศุสัตว์และนาหญ้า	๗
๑) การเลี้ยงกระบือ	๗
๒) การเลี้ยงโคเนื้อ	๑๐
๓) การเลี้ยงแพะ	๑๒
๔) การทำนาหญ้า	๑๕
๒.๒.๓ นโยบายอย่างธรรมชาติ	๑๕
๑) โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาอย่าง	๑๕
๒) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสถาบันเกษตรกร เพื่อรวบรวมยางพารา	๑๖
๓) โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง	๑๖
๔) โครงการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคาอย่าง	๑๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๒.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร	๑๘
๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒	๑๘
๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์สับปะรด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙	๒๓
๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์ถั่วเหลืองเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๒๔
๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๒๖
๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	๓๐
๒.๔ โครงการสำคัญอื่น ๆ	๓๓
๒.๔.๑ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ	๓๓
๑) ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๓๓
๒) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๓๕
๓) ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	๓๗
๔) โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว-ปราจีนบุรี	๓๙
๕) ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี	๔๑
๖) ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง	๔๔
๗) ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	๔๗
๒.๔.๒ โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี ๒๕๖๑	๕๑
๒.๔.๓ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๕๒
๒.๔.๔ โครงการตลาดเกษตรกร	๕๖
๒.๔.๕ โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	๕๘
๒.๔.๖ โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์ การตลาดเพื่อลดต้นทุนสมาชิก ระยะขยายผล ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒	๖๑
๒.๔.๗ โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	๖๗
๒.๔.๘ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	๖๘

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

๑. ระดับความสำเร็จของแผนงาน/โครงการ

๓

๒. ภาพรวมความก้าวหน้าแผนงาน/โครงการสำคัญของ กษ. ไตรมาสที่ ๔

๕

สารบัญภาคผนวก

	หน้า
ภาคผนวก	๗๐
โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๗๑
๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล	๗๒
๒. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการทำปศุสัตว์และนาหญ้า	๗๖
๒.๑ การเลี้ยงกระบือ	๗๖
๒.๒ การเลี้ยงโคเนื้อ	๗๘
๒.๓ การเลี้ยงแพะ	๘๐
๒.๔ การทำนาหญ้า	๘๒
๓. นโยบายยางธรรมชาติ	๘๔
๓.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง	๘๔
๓.๒ โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา	๘๕
๓.๓ โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง	๘๖
๓.๔ โครงการสร้างมูลค่าให้กับชนรักรักษาเสถียรภาพราคายาง	๘๗
ยุทธศาสตร์การพัฒนาลินค้าเกษตร	๘๘
๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒	๘๙
๕. ยุทธศาสตร์สับปะรด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙	๙๗
๖. ยุทธศาสตร์ถั่วเหลืองเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๑๐๓
๗. ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๑๐๗
๘. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	๑๑๒
โครงการสำคัญอื่น ๆ	๑๒๑
๙. การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ	๑๒๒
๙.๑ ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๒๒
๙.๒ ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๒๗
๙.๓ ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	๑๓๒
๙.๔ โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว-ปราจีนบุรี	๑๓๖
๙.๕ ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี	๑๔๐
๙.๖ ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง	๑๔๓
๙.๗ ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	๑๔๗
๑๐. โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี ๒๕๖๑	๑๕๒
๑๑. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๑๕๓
๑๒. โครงการตลาดเกษตรกร	๑๕๕
๑๓. โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	๑๖๐
๑๔. โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์การตลาดเพื่อลดต้นทุนสมาชิก ระยะขยายผล ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒	๑๖๓
๑๕. โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกร ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	๑๖๖
๑๖. โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	๑๗๐

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความสำคัญของการติดตาม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรวงเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐๓,๕๘๖.๖๒๒๗ ล้านบาท สำหรับดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ด้านการเสริมสร้างความมั่นคงด้านการเกษตร การสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ดี) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมุ่งเน้นพัฒนาการเกษตร เพื่อนำไปสู่วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิตเกษตรกรรมมีคุณภาพ ทรัพยากรเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อเสนอแนะนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร จัดทำเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร รวมถึงการติดตามและประเมินผลการพัฒนาภาคเกษตรในด้านต่าง ๆ ซึ่งบทบาทภารกิจด้านการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ และแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีศูนย์ประเมินผล เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินการ

ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการตรวจสอบความสำเร็จของยุทธศาสตร์ และแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ในการใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อนำผลจากการติดตามเสนอต่อผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทราบและใช้เป็นข้อมูลประกอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่อไป ซึ่งในปี ๒๕๖๑ ได้คัดเลือกแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๒๑ โครงการ จากแผนงาน/โครงการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการติดตาม

๑.๒.๑ เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน

๑.๒.๒ เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไข ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ

๑.๓ เป้าหมายการติดตาม

๑.๓.๑ ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๓.๒ จำนวนแผนงาน/โครงการที่ติดตามในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๖ โครงการ

๑.๓.๓ ระยะเวลาการรายงาน ทุก ๓ เดือน

๑.๔ งบประมาณการติดตาม

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรสำหรับการติดตามในพื้นที่ รวมทั้งสิ้น ๑,๒๙๕,๐๐๐ บาท

๑.๕ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยศูนย์ประเมินผล

๑.๖ แนวทางการติดตาม

๑.๖.๑ คัดเลือกแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเร่งด่วน ใช้งบประมาณดำเนินการจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรส่วนใหญ่ และได้รับมอบหมายพิเศษในระดับนโยบาย

๑.๖.๒ เสนอแผนการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณาอนุมัติ

๑.๖.๓ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ

๑.๖.๔ จัดทำแบบฟอร์มการรายงาน ประเด็น ตัวชี้วัด และกำหนดระยะเวลาการรายงาน ส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๕ จัดทำรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ เสนอผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อมอบหมายหน่วยงานนำผลการติดตาม ประเด็นข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ ไปพิจารณาปรับปรุงแผนงาน/โครงการ

๑.๗ วิธีการติดตาม

๑.๗.๑ รูปแบบการติดตาม เป็นกิจกรรมที่ทำในระหว่างการดำเนินงานโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ผลได้ (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ

๑.๗.๒ การรวบรวมข้อมูล

๑) แหล่งข้อมูล

๑.๑) ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรายงานผลการดำเนินงานแผนงานและโครงการของหน่วยงาน เอกสารที่เกี่ยวข้อง และสื่อต่าง ๆ

๑.๒) ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการติดตามในพื้นที่ในลักษณะ Spot Check

๒) เครื่องมือที่ใช้

๒.๑) แบบรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของแผนงานและโครงการ

๒.๒) แบบสอบถาม หรือแบบสัมภาษณ์

๑.๘ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยนำผลการดำเนินการของแต่ละแผนงาน/โครงการ เปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้ และนำเสนอรายงานเป็นคำอธิบายประกอบตารางค่าทางสถิติ โดยใช้สถิติพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

๑.๙ ตัวชี้วัดผลสำเร็จ

๑.๙.๑ กำหนดการให้น้ำหนักผลการติดตามแผนงาน/โครงการ โดยการนำผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของแผนงาน/โครงการ เปรียบเทียบกับแผน รวมเข้าด้วยกันแล้วหาค่าเฉลี่ย เป็นผลการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการในภาพรวม ทั้งนี้ โดยให้น้ำหนักผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมเท่ากัน ดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานในภาพรวม} = \frac{\text{ผลรวมของกิจกรรม (ผลงาน} \times 100 / \text{เป้าหมาย)}}{\text{จำนวนกิจกรรม}}$$

๑.๙.๒ การกำหนดระดับความสำเร็จของแผนงาน/โครงการ แบ่งเป็น ๕ ระดับ ความสำเร็จในแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ ระดับความสำเร็จของแผนงาน/โครงการ

ความสำเร็จ (ร้อยละ)	ผลการประเมินผล
> ๑๐๐	ดีเยี่ยม
๙๑.๐๐ - ๑๐๐.๐๐	ดีมาก
๘๑.๐๐ - ๙๐.๙๙	ดี
๖๑.๐๐ - ๘๐.๙๙	ปานกลาง
≤ ๖๐.๙๙	น้อย

๑.๑๐ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตาม

๑.๑๐.๑ ทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานโครงการ ตลอดจนเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแก้ไข และปรับปรุงแผนงาน/โครงการ ต่อผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๑๐.๒ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า กิจกรรมขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรและเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ ๒ ผลการติดตาม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โดยศูนย์ประเมินผล ได้ทำการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร และโครงการสำคัญอื่น ๆ โดยรวบรวมข้อมูลจากการรายงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการประมวลผลจากประเด็นข้อค้นพบในการติดตามระดับพื้นที่ ซึ่งการรายงานในไตรมาสที่ ๔ นี้ เป็นผลงานสะสมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ รายละเอียด ดังนี้

๒.๑ ภาพรวม

๒.๑.๑ ผลการดำเนินงาน ในช่วงไตรมาสที่ ๔ มีผลงานแล้วเสร็จในภาพรวมร้อยละ ๗๙.๓๖ ของจำนวนโครงการที่ติดตามทั้งหมด ๑๖ โครงการ จำแนกเป็นงานตามนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีผลงานแล้วเสร็จร้อยละ ๕๒.๗๔ งานยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร มีผลงานแล้วเสร็จร้อยละ ๙๔.๑๖ และงานสำคัญอื่น ๆ มีผลงานแล้วเสร็จร้อยละ ๘๕.๖๐

๒.๑.๒ ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ หน่วยงานที่ดำเนินงานโครงการ มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวม (เฉพาะหน่วยงานที่รายงาน) ๒๔,๖๘๕,๒๒๔,๕๖๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๗๔ ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ๓๙,๓๔๗,๖๘๕,๕๗๐ บาท (ตารางที่ ๒)

๒.๒ โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒.๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานสนับสนุน มีวัตถุประสงค์แก้ไขปัญหาค่าเช่าที่ดินทำกินของเกษตรกร ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่ม ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี และสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โดยมีเป้าหมาย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ พื้นที่ราชพัสดุ พื้นที่ป่าชายเลน ที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๑.๑) พื้นที่ดำเนินการ มีเป้าหมาย ๒๐ แห่ง ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงคณะทำงาน/ผู้ปฏิบัติภายใต้ คทช.จังหวัดแล้วทั้ง ๒๐ แห่ง ครบตามเป้าหมาย

๑.๒) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกร ๓,๐๑๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖๗.๕๖ ของเป้าหมาย ๑,๘๐๐ ราย

๑.๓) จัดสรรงบประมาณ ๑.๖๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑๑.๔๐ ของงบประมาณที่จัดสรร

ตารางที่ ๒ ภาพรวมความก้าวหน้าแผนงาน/โครงการสำคัญของ กษ. ไตรมาสที่ ๔

ลำดับ ที่	โครงการ	งบประมาณ (บาท)			ผลสำเร็จ (ร้อยละ)
		จัดสรร	เบิกจ่าย	ร้อยละ	
โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์		๓๖,๔๒๐,๐๖๗,๖๖๕	๒๒,๓๕๗,๑๙๙,๕๕๖	๖๑.๓๙	๕๒.๗๔
๑.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล	๓๐๐,๓๒๓,๖๖๕	๓๓๒,๗๑๖,๖๘๓	๔๔.๑๙	๗๑.๕๒
๒.	การปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนามิเหมาะสมเพื่อส่งเสริมการทำปศุสัตว์และนาหญ้า	๑๒,๙๘๗,๒๔๔,๐๐๐	๓,๐๙๐,๒๘๒,๘๗๓	๒๓.๗๙	๒๖.๑๖
๒.๑	การเลี้ยงกระบือ	๑,๘๔๔,๕๐๐,๐๐๐	๔๑๑,๕๓๔,๗๙๘	๒๒.๓๑	๒๘.๓๙
๒.๒	การเลี้ยงโคเนื้อ	๑๐,๙๐๗,๔๐๐,๐๐๐	๒,๖๘๘,๕๔๒,๙๗๕	๒๔.๒๘	๔๗.๕๑
๒.๓	การเลี้ยงแพะ	๑๔๙,๕๖๔,๐๐๐	๓๐,๒๐๕,๑๐๐	๒๐.๒๐	๒๗.๐๔
๒.๔	การทำนาหญ้า	๘๕๙,๗๘๐,๐๐๐	-	-	-
๓.	นโยบายยางธรรมชาติ	๒๓,๑๓๒,๕๐๐,๐๐๐	๑๙,๑๓๔,๒๐๐,๐๐๐	๘๒.๗๒	๖๔.๙๐
๓.๑	โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง	-	-	-	-
๓.๒	โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา	๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๘,๖๐๓,๖๖๐,๐๐๐	๘๖.๐๔	๘๖.๐๖
๓.๓	โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง	๑๓,๑๓๒,๕๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๓๐,๕๔๐,๐๐๐	๘๐.๑๙	๙๔.๐๖
๓.๔	โครงการสร้างมูลค่ากันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง	-	-	-	-
ยุทธศาสตร์การพัฒนาลิ้นค้าเกษตร		๘๘๕,๘๕๒,๕๑๔	๔๙๕,๒๒๔,๓๑๒	๕๕.๙๐	๙๙.๑๖
๔.	ยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒	๒๕,๑๗๓,๑๓๘	๑๗,๖๓๖,๔๙๕	๗๐.๐๖	๙๗.๕๙
๕.	ยุทธศาสตร์สับปะรด ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๙	๓๒๐,๖๙๕,๑๒๕	๑๐๖,๕๓๙,๓๕๒	๓๓.๒๒	๘๗.๗๑
๖.	ยุทธศาสตร์ถั่วเหลืองเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๑๒๙,๐๒๓,๔๗๖	๑๑๑,๖๐๘,๒๔๐	๘๖.๕๐	๙๓.๗๐
๗.	ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	๑๑๑,๐๕๖,๕๕๖	๑๐,๙๙๑,๕๕๐	๙๙.๔๑	๙๘.๒๖
๘.	ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	๓๙๙,๙๐๔,๒๒๙	๒๔๘,๔๔๘,๖๗๕	๖๒.๑๓	๙๓.๙๒
โครงการสำคัญอื่น ๆ		๒,๐๔๑,๗๖๕,๓๙๑	๑,๘๓๒,๘๐๐,๗๐๑	๘๙.๗๗	๘๕.๖๐
๙.	การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ	๓๐,๕๕๗,๐๒๕	๒๙,๓๖๖,๒๗๐	๙๖.๐๙	๙๔.๗๖
๙.๑	ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๔,๐๖๘,๘๐๐	๔,๐๕๖,๙๐๐	๙๙.๗๑	๘๗.๐๕
๙.๒	ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๒,๗๑๗,๙๕๐	๒,๗๐๖,๐๕๐	๙๙.๕๖	๘๘.๒๖
๙.๓	ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	๒,๐๗๐,๑๐๐	๑,๙๐๖,๐๐๗	๙๒.๐๗	๘๘.๓๘
๙.๔	โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว-ปราจีนบุรี	๗,๖๘๒,๘๒๒	๖,๙๕๐,๐๐๒	๙๐.๘๖	๙๗.๖๔
๙.๕	ศูนย์พัฒนาไม่ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี	๒,๐๐๙,๕๐๐	๑,๙๓๑,๘๘๒	๙๖.๑๔	๘๙.๐๐
๙.๖	ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง	๙,๐๑๕,๘๕๓	๘,๙๑๔,๙๖๑	๙๘.๘๘	๑๐๐.๖๖
๙.๗	ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	๒,๙๙๒,๐๐๐	๒,๘๘๕,๔๕๙	๙๖.๗๗	๑๑๓.๔๒
๑๐.	โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี ๒๕๖๑	๑๖,๐๖๐,๐๐๐	๑๕,๗๗๙,๘๑๗	๙๘.๒๖	๑๐๕.๓๔
๑๑.	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๑๒๓,๙๓๔,๓๘๐	๑๐๔,๓๓๔,๘๐๙	๘๔.๑๙	๑๑๓.๒๒
๑๒.	โครงการตลาดเกษตรกร	๕๕,๗๓๕,๖๐๐	๔๖,๘๙๒,๔๓๖	๘๕.๖๗	๑๐๖.๗๗
๑๓.	โครงการบริหารจัดการการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	๒๑,๐๔๕,๒๐๐	๑๓,๗๐๔,๒๕๒	๖๕.๑๒	๕๗.๐๐
๑๔.	โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์การตลาดเพื่อลดต้นทุนสมาชิก ระยะขยายผล ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒	-	-	-	๖๗.๖๗
๑๕.	โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	๙๙๐,๘๓๓,๑๘๖	๘๕๔,๕๐๗,๒๙๔	๘๖.๒๔	๙๘.๘๘
๑๖.	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	๘๐๔,๖๐๐,๐๐๐	๗๖๘,๒๒๐,๘๓๒	๙๕.๕๘	๙๕.๖๑
รวมทั้งสิ้น		๓๙,๓๔๗,๖๘๕,๕๗๐	๒๔,๖๘๕,๒๒๔,๕๖๙	๖๒.๗๔	๗๙.๓๖

ที่มา : จากการรายงานผลการดำเนินงานความก้าวหน้าโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) กรมประมง

๒.๑) พื้นที่ดำเนินการ เป้าหมาย ๔ แห่ง โดยส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแล้ว ๓,๓๖๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑๒.๐๗ ของเป้าหมาย ๓,๐๐๐ ราย

๒.๒) ตั้งจุดสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๖.๖๗ ของเป้าหมาย ๑๕ แห่ง และบริหารจัดการแหล่งน้ำ ๒๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๕๓.๓๓ ของเป้าหมาย ๑๕ แห่ง

๒.๓) จัดสรรงบประมาณ ๙.๑๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๘.๕๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๓๗ ของงบประมาณที่จัดสรร

๓) กรมปศุสัตว์

๓.๑) พื้นที่ดำเนินการ ๑๐ แห่ง มีการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกร ๒,๐๐๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๘๐ ของเป้าหมาย ๓,๐๐๐ ราย

๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๘.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๖.๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘๗ ของงบประมาณที่จัดสรร

๔) กรมวิชาการเกษตร

๔.๑) พื้นที่ดำเนินการ มีเป้าหมาย ๒ แห่ง

๔.๒) จัดทำแปลงต้นแบบถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช ๑๓ ไร่ และสนับสนุนพืชพันธุ์ดี ๑,๓๐๐ ต้น ตามเป้าหมาย และจัดอบรมเกษตรกร ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑๓.๓๓ ของเป้าหมาย ๓๐ ราย

๔.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๒๕ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๕) กรมหม่อนไหม

๕.๑) พื้นที่ดำเนินการ มีเป้าหมาย ๕ แห่ง

๕.๒) อบรมเกษตรกรเรื่องการปลูกหม่อนและการเลี้ยงไหม ๓๓๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๑๘ ของเป้าหมาย ๔๔๕ ราย

๕.๓) จัดสรรงบประมาณ ๓.๖๑ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๓.๐๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๗ ของงบประมาณที่จัดสรร

๖) กรมชลประทาน

๖.๑) พื้นที่ดำเนินการ มีเป้าหมาย ๓ แห่ง

๖.๒) จัดทำระบบส่งน้ำฝายบ้านพุไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำ ปฏิบัติได้ร้อยละ ๕๕.๐๐ ของผลงาน สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านควนสินชัย ปฏิบัติได้ร้อยละ ๙๓.๐๐ ของผลงาน ส่วนสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าอีก ๑ แห่ง ยังไม่สามารถดำเนินการ เนื่องจาก ส.ป.ก. จังหวัดสุราษฎร์ธานียังไม่ส่งมอบพื้นที่ดำเนินการ

๖.๓) จัดสรรงบประมาณ ๒๒๒.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๕๘.๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๙ ของงบประมาณที่จัดสรร

๗) กรมพัฒนาที่ดิน

๗.๑) พื้นที่ดำเนินการ มีเป้าหมาย ๕๓ แห่ง

๗.๒) พัฒนาพื้นที่ดิน โดยผลิตจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ๑๑๘ ตัน ร้อยละ ๙๘.๘๐ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงดิน ๑๗,๙๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๓๑ ของเป้าหมาย ๑๘,๐๕๕ ไร่ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด ๕,๙๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑๗ ของเป้าหมาย ๖,๐๒๐ ไร่ และจัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์) ๒,๙๖๕ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๕๐ ของเป้าหมาย ๓,๐๑๐ ตัน

๗.๓) ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๑,๐๕๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๓ ของเป้าหมาย ๑,๐๕๕ ตัน ผลิตน้ำหมักชีวภาพ ๔๕,๒๐๐ ลิตร คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๖ ของเป้าหมาย ๔๕,๔๐๐ ลิตร ตรวจวิเคราะห์ดินและแนะนำเกษตรกร ๒,๓๖๔ ราย และถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ๓๗๗ ราย ตามเป้าหมาย

๗.๔) จัดสรรงบประมาณ ๑๓.๙๕ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๒๒.๑๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕๘.๕๓ ของงบประมาณที่จัดสรร

๘) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๘.๑) พื้นที่ดำเนินการ มีเป้าหมาย ๒๗ แห่ง

๘.๒) ตรวจสอบพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการแล้ว ๑๔,๒๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๒๑ ของเป้าหมาย ๒๐,๖๑๙ ไร่ เกษตรกร ๑,๓๖๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗๖ ของเป้าหมาย ๒,๐๑๓ ราย

๘.๓) พัฒนาที่ดิน โดยปรับพื้นที่ ๕ แปลง ครบตามเป้าหมาย ก่อสร้างถนนจำนวน ๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๐ แห่ง ทำระบบสาธารณูปโภค ๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ ของเป้าหมาย ๒๐ แห่ง

๘.๔) จัดสรรงบประมาณ ๑๐.๙๓ เบิกจ่ายแล้ว ๘.๐๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๐ ของงบประมาณที่จัดสรร

๙) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๙.๑) พื้นที่ดำเนินการ มีเป้าหมาย ๔๙ แห่ง

๙.๒) จัดอบรมการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกร ๑๐,๑๙๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๒,๙๑๐ ราย

๙.๓) จัดสรรงบประมาณ ๒๓.๒๔ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๘.๐๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖๑ ของงบประมาณที่จัดสรร

๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร

๑๐.๑) พื้นที่ดำเนินการ เป้าหมาย ๓๒ แห่ง ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช และส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน ๖,๒๘๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕๑ ของเป้าหมาย ๘,๐๐๐ ราย

๑๐.๒) จัดสรรงบประมาณ ๗.๔๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๕.๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๖ ของงบประมาณที่จัดสรร

๒.๒.๒ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการทำปศุสัตว์และนาหญ้า

๑) การเลี้ยงกระบือ

กรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) ส่งเสริมการเลี้ยงกระบือให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน และเพื่อวางโครงสร้างการพัฒนาผลิตกระบือทั้งระบบแบบครบวงจร มีเป้าหมายดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม (Sm,N) ๕๕ จังหวัด ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๕,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๕,๐๐๐ ราย (๕๐๐ กลุ่ม) เลี้ยงกระบือรวมทั้งสิ้น ๒๕,๐๐๐ ตัว ระยะเวลาโครงการ ๖ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

๑.๑) ผลการดำเนินงาน

๑.๑.๑) ปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิต ดำเนินการโครงการแล้วใน ๒๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๔ ของเป้าหมาย ๕๕ จังหวัด โดยมีพื้นที่ปรับเปลี่ยน ๖,๕๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๒ ของเป้าหมาย ๒๕,๐๐๐ ไร่ จัดตั้งกลุ่มแล้ว ๑๖๔ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๐ ของเป้าหมาย ๕๐๐ กลุ่ม มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑,๓๖๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๘ ของเป้าหมาย ๕,๐๐๐ ราย

๑.๑.๒) สนับสนุนสินเชื่อ เป้าหมายสินเชื่อ ๕๐๐ กลุ่ม วงเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาท (ค่าแม่พันธุ์กระบือรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ค่าจัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงกระบือรายละ ๕๐,๐๐๐ บาท) มีเกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อแล้ว ๑๖๔ กลุ่ม จำนวน ๓๗๗.๗๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๐ และ ๒๕.๑๙ ตามลำดับ ชำระเงินกู้แล้ว ๐.๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของเป้าหมาย ๑๔๑.๐๐ ล้านบาท

๑.๑.๓) ถ่ายทอดความรู้ มีเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้แล้ว ๑๖๔ กลุ่ม จากเป้าหมาย ๕๐๐ กลุ่ม จำนวน ๑,๓๑๖ ราย จากเป้าหมาย ๕,๐๐๐ ราย

๑.๑.๔) ส่งเสริมการเลี้ยงกระบือแก่เกษตรกร จัดหากระบือแม่พันธุ์ ๖,๕๘๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๒ ของเป้าหมาย ๒๕,๐๐๐ ตัว จัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงกระบือ ๑,๓๑๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๒ ของเป้าหมาย ๕,๐๐๐ ราย ผสมเทียมกระบือ ๑๕๑ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๐ ของเป้าหมาย ๒๕,๐๐๐ ตัว จัดเตรียมและขนย้ายท่อนพันธุ์หญ้าได้ ๑,๖๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๔ ของเป้าหมาย ๕,๐๐๐ ราย จัดทำแปลงหญ้าและระบบน้ำดำเนินการได้ ๑,๖๐๒ ราย ในพื้นที่ ๘,๐๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๔ เท่ากัน ของเป้าหมาย ๕,๐๐๐ ราย พื้นที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่ และติดตามงาน (กลุ่มละ ๔ ครั้ง) จำนวน ๑๖๔ กลุ่ม ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๐ และ ๕๐.๐๐ ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมการทำเครื่องหมายประจำตัวกระบือ (ไมโครชิพ) อยู่ระหว่างดำเนินการ

๑.๑.๕) จัดสรรงบประมาณ ๑,๘๔๔.๕๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๔๑๑.๕๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๑ ของงบประมาณที่จัดสรร

๑.๒) ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และสระแก้ว เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๒ ราย สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

(๑) การเข้าร่วมโครงการ ด้านประสบการณ์การเลี้ยงกระบือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงกระบือเฉลี่ย ๑๖ เกษตรกรส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลผ่านเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๕ รองลงมาร้อยละ ๔๐.๙๑ ทราบผ่านผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/อบต. มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่โครงการเฉลี่ยรายละ ๔.๙๓ ไร่ เงื่อนไขโครงการกำหนดรายละ ๕ ไร่ ซึ่งเดิมเกษตรกรร้อยละ ๘๑.๘๒ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ตรงตามเงื่อนไขการลดพื้นที่นาไม่เหมาะสม รองลงมา ร้อยละ ๑๓.๖๔ เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ส่วนที่เหลือร้อยละ ๔.๕๕ เป็นพื้นที่ปลูกอ้อย ไม่ตรงตามเงื่อนไขโครงการ โดยเกษตรกรรวมกลุ่มจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อ ในภาพรวมเฉลี่ยกลุ่มละ ๒,๑๖๘,๑๘๑.๘๒ บาท ในการจัดซื้อพ่อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๙๐.๐๐ จัดซื้อจากพ่อค้าในจังหวัดและหมู่บ้านที่ตั้งกลุ่ม รองลงมาร้อยละ ๕ เท่ากัน ซื้อจากญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือได้จัดซื้อตามจำนวนที่กำหนดรายละ ๕ ตัว เป็นแม่พันธุ์ที่ตั้งท้องและมีลูกคิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔๘ เป็นกระบือสาวร้อยละ ๑๕.๕๒ ของแม่พันธุ์ที่จัดซื้อ ในขั้นตอนการจัดซื้อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐.๐๐ จัดหาพ่อแม่พันธุ์ตามขั้นตอนที่กรมปศุสัตว์กำหนด ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำระหว่างการจัดซื้อ ร้อยละ ๘๖.๓๖ มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างผู้จำหน่ายกับเกษตรกร โดยระบุเงื่อนไขรับประกันกรณีพ่อแม่พันธุ์ตายภายใน ๒ สัปดาห์แรกหลังการส่งมอบและเป็นสาเหตุจากกระบือที่ซื้อไม่ตรงกับคุณลักษณะที่กำหนด ผู้ขายจะต้องเปลี่ยนกระบือทดแทนให้ภายใน ๓๐ วัน

(๒) ผลที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมสามารถผลิตอาหารสัตว์ เช่น ปลูกหญ้าเนเปียร์ และหญ้าแพงโกล่า เฉลี่ยรายละ ๓๓.๕๐ ตันต่อปี นำใช้เป็นอาหารสัตว์ในฟาร์มของตนเองเฉลี่ย ๓๓.๓๖ ตัน ที่เหลือนำไปจำหน่าย ในส่วนของมูลสัตว์ ร้อยละ ๖๓.๑๖ นำไปใช้เป็นปุ๋ยในแปลงเกษตรของตนเอง เช่น นาข้าว แปลงพืชผัก/พืชไร่ ฯลฯ ร้อยละ ๕๒.๖๓ จำหน่ายเป็นมูลแห้ง และที่เหลือร้อยละ ๒๑.๐๕ นำไปทำปุ๋ยหมัก ซึ่งผลผลิตจากการผลิตอาหารสัตว์และมูลสัตว์ บางส่วนเกษตรกรนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยรายละ ๖,๖๖๕.๔๕ บาทต่อปี

(ก) ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ทั้งด้านการส่งเสริมให้ความรู้การเลี้ยงกระบือแบบประณีต การสนับสนุนปัจจัยหรือสินเชื่อในการเลี้ยง การประสานงาน และการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจระดับมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย ๘.๔๗

(ข) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๓๗.๕๐ มีความเห็นว่า ภาครัฐควรจัดหาตลาดหรือช่องทางการจำหน่าย เพื่อรองรับผลผลิตกระบือที่มีการส่งเสริมรองลงมาร้อยละ ๓๑.๒๕ ต้องการการสนับสนุนพ่อพันธุ์กระบือคุณภาพดี ร้อยละ ๑๘.๗๕ อยากให้ลดขั้นตอนการขอสินเชื่อและการอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น และร้อยละ ๑๒.๕๐ ควรมีการสนับสนุนแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงกระบือ เช่น บ่อบาดาล หรือสระน้ำขนาดเล็ก รวมทั้งส่งมอบท่อนพันธุ์หญ้าควรเป็นช่วงที่เหมาะสมกับชนิดพันธุ์หญ้า

ครั้งที่ ๒ จากการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สระแก้ว และมหาสารคาม เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๘ รายสรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

(๑) การเข้าร่วมโครงการ ด้านประสบการณ์การเลี้ยงกระบือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๑๐๐.๐๐ เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงกระบือเฉลี่ย ๑๕ ปี เกษตรกรส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลผ่านเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ รองลงมาร้อยละ ๔๖.๔๓ ทราบผ่านผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/อบต. มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่โครงการเฉลี่ยรายละ ๔.๙๕ ไร่ เงื่อนไขโครงการกำหนดรายละ ๕ ไร่ ซึ่งเดิมเกษตรกรร้อยละ ๘๕.๗๑ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ตรงตามเงื่อนไขการลดพื้นที่นาไม่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ ๑๐.๗๑ เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ส่วนที่เหลือร้อยละ ๓.๕๘ เป็นพื้นที่ปลูกอ้อย และยางพารา ซึ่งไม่ตรงตามเงื่อนไขโครงการ โดยเกษตรกรรวมกลุ่มจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อในภาพรวมเฉลี่ยกลุ่มละ ๒,๒๑๗,๘๕๗.๐๔ บาท ในการจัดซื้อพ่อแม่พันธุ์เกษตรกรร้อยละ ๙๒.๓๑ จัดซื้อจากพ่อค้าในจังหวัดและหมู่บ้านที่ตั้งกลุ่ม รองลงมาร้อยละ ๓.๘๕ เท่ากันซื้อจากญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือได้จัดซื้อตามจำนวนที่กำหนดรายละ ๕ ตัว เป็นแม่พันธุ์ที่ตั้งท้องและมีลูกติดคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๐ เป็นกระบือสาวร้อยละ ๓.๗๐ ของแม่พันธุ์ที่จัดซื้อในขั้นตอนการจัดซื้อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐.๐๐ จัดหาพ่อแม่พันธุ์ตามขั้นตอนที่กรมปศุสัตว์กำหนด ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำระหว่างการจัดซื้อ ร้อยละ ๘๙.๒๙ มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างผู้จำหน่ายกับเกษตรกร โดยระบุเงื่อนไขรับประกัน กรณีพ่อแม่พันธุ์ตายภายใน ๒ สัปดาห์แรกหลังการส่งมอบและเป็นสาเหตุจากกระบือที่ซื้อไม่ตรงกับคุณลักษณะที่กำหนด ผู้ขายจะต้องเปลี่ยนกระบือทดแทนให้ภายใน ๓๐ วัน

(๒) ผลที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมสามารถผลิตอาหารสัตว์ เช่น ปลูกหญ้าเนเปียร์ และหญ้าแพงโกล่า เฉลี่ยรายละ ๓๙.๔๒ ตันต่อปี นำใช้เป็นอาหารสัตว์ในฟาร์มของตนเองเฉลี่ย ๓๙.๓๑ ตัน ที่เหลือนำไปจำหน่าย ในส่วนของมูลสัตว์ ร้อยละ ๗๓.๙๑ นำไปใช้เป็นปุ๋ยในแปลงเกษตรของตนเอง เช่น นาข้าว แปลงพืชผัก/พืชไร่ ฯลฯ ร้อยละ ๖๕.๒๒ จำหน่ายเป็นมูลแห้งและที่เหลือร้อยละ ๑๗.๓๙ นำไปทำปุ๋ยหมัก ซึ่งผลผลิตจากการผลิตอาหารสัตว์และมูลสัตว์ บางส่วนเกษตรกรนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยรายละ ๘,๐๑๓.๓๓ บาทต่อปี

(๓) ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ทั้งด้านการส่งเสริมให้ความรู้การเลี้ยงกระบือแบบประณีต การสนับสนุนปัจจัยหรือสินเชื่อในการเลี้ยง การประสานงาน และการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจระดับมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย ๘.๗๑

(๔) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๓๖.๓๖ มีความเห็นว่า ภาครัฐควรจัดหาตลาดหรือช่องทางการจำหน่าย เพื่อรองรับผลผลิตกระบือที่มีการส่งเสริม รองลงมาร้อยละ ๒๒.๗๓ ต้องการการสนับสนุนพ่อพันธุ์กระบือคุณภาพดี ร้อยละ ๑๓.๖๔ อยากให้ ลดขั้นตอนการขอสินเชื่อและการอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น ควรมีการอบรมเพิ่มเติม และติดตามให้คำแนะนำ อย่างสม่ำเสมอ และร้อยละ ๙.๐๙ ควรมีการสนับสนุนแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงกระบือ เช่น บ่อบาดาล หรือ สระน้ำขนาดเล็ก ให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ในเวลาที่ฤดูแล้ง

๒) การเลี้ยงโคเนื้อ

กรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน และเพื่อวางโครงสร้างการพัฒนาผลิตโคเนื้อ ทั้งระบบแบบครบวงจร มีเป้าหมายดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) ๕๕ จังหวัด ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน รวมทั้งสิ้น ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๒๔,๐๐๐ ราย (๒,๔๐๐ กลุ่ม) เลี้ยงโคเนื้อรวมทั้งสิ้น ๑๒๐,๐๐๐ ตัว ระยะเวลาโครงการ ๖ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

๒.๑) ผลการดำเนินงาน

๒.๑.๑) ปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิต มีจังหวัดที่ดำเนินงานโครงการไปแล้ว ๓๗ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๒๗ ของเป้าหมาย ๕๕ จังหวัด โดยมีพื้นที่ปรับเปลี่ยน ๔๘,๔๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔๑ ของเป้าหมาย ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ จัดตั้งกลุ่มแล้ว ๑,๒๑๐ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๒ ของเป้าหมาย ๒,๔๐๐ กลุ่ม มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๙,๖๙๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔๑ ของเป้าหมาย ๒๔,๐๐๐ ราย

๒.๑.๒) การสนับสนุนสินเชื่อ เป้าหมายสินเชื่อ ๒,๔๐๐ กลุ่ม วงเงิน ๙,๐๐๐ ล้านบาท (ค่าแม่พันธุ์โคเนื้อรายละไม่เกิน ๖๕,๐๐๐ บาท ค่าจัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงโคเนื้อรายละ ๕๐,๐๐๐ บาท) มีเกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อแล้ว ๑,๒๑๐ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๒ จำนวน ๒,๓๙๖.๙๕ ล้านบาท ร้อยละ ๒๖.๖๓ ตามลำดับ

๒.๑.๓) ถ่ายทอดความรู้ มีเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้แล้ว ๑,๒๑๐ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๒ ของเป้าหมาย ๒,๔๐๐ กลุ่ม รวม ๙,๖๙๘ ราย ร้อยละ ๔๐.๔๑ ของเป้าหมาย ๒๔,๐๐๐ ราย

๒.๑.๔) การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อแก่เกษตรกร จัดหาโคเนื้อแม่พันธุ์ ๔๘,๔๙๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔๑ ของเป้าหมาย ๑๒๐,๐๐๐ ตัว จัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงโคเนื้อ ๙,๖๙๘ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๔๐.๔๑ ของเป้าหมาย ๒๔,๐๐๐ ราย ทำเครื่องหมายประจำตัวโคเนื้อ (ไมโครชิพ) ๔๘,๔๙๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔๑ ของเป้าหมาย ๑๒๐,๐๐๐ ตัว ผสมเทียมโคเนื้อ ๑,๘๓๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๓ ของเป้าหมาย ๑๒๐,๐๐๐ ตัว จัดเตรียมและขนย้ายท่อนหญ้าพันธุ์ ๑๑,๗๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๓ ของเป้าหมาย ๒๔,๐๐๐ ราย และจัดทำแปลงหญ้าและระบบน้ำดำเนินการได้ ๑๑,๗๔๔ ราย พื้นที่ ๕๘,๗๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๓ ของเป้าหมาย ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ ติดตามงาน (กลุ่มละ ๔ ครั้ง) ๑,๒๑๐ กลุ่ม ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๒ และ ๕๐.๐๐ ตามลำดับ

๒.๑.๕) จัดสรรงบประมาณ ๑๐,๙๐๗.๔๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๒,๖๔๘.๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๒๘ ของงบประมาณที่จัดสรร

๒.๒) ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และสระแก้ว เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๙ ราย สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

(๑) การเข้าร่วมโครงการ ด้านประสบการณ์การเลี้ยงโคเนื้อ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๗๑.๔๓ เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงโคเนื้อเฉลี่ย ๑๓ ปี อีกร้อยละ ๒๘.๕๗ ไม่เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงมาก่อน เกษตรกรส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลผ่านเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕๑ รองลงมาร้อยละ ๔๔.๙๐ ทราบผ่านผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/อบต. มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการเฉลี่ยร้อยละ ๕ ไร่ ซึ่งเดิมเกษตรกรร้อยละ ๘๗.๕๐ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกข้าวตรงตามเงื่อนไขโครงการลดพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ ๔.๑๒ เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังและอ้อยเท่ากัน ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพืชอาหารสัตว์ ฯลฯ ไม่ตรงตามเงื่อนไขโครงการ โดยเกษตรกรรวมกลุ่มจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อในภาพรวมเฉลี่ยกลุ่มละ ๑,๘๗๓,๔๑๒.๒๔ บาท ในการจัดซื้อพ่อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๘๖.๓๖ จัดซื้อจากพ่อค้าในจังหวัดและหมู่บ้านที่ตั้งกลุ่ม รองลงมาร้อยละ ๑๑.๓๖ ซื้อจากพ่อค้าต่างจังหวัด นอกนั้น ซื้อจากนายหน้าและญาติพี่น้อง โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้จัดซื้อตามจำนวนที่กำหนดร้อยละ ๕ ตัว เป็นแม่พันธุ์ที่ตั้งท้องและมีลูกติดคิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕๘ เป็นโคเนื้อสาว ร้อยละ ๙.๒๐ ของแม่พันธุ์ที่จัดซื้อ ในขั้นตอนการจัดซื้อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๙๕.๙๒ จัดหาพ่อแม่พันธุ์ตามขั้นตอนที่กรมปศุสัตว์กำหนด ร้อยละ ๘๕.๗๑ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำระหว่างการจัดซื้อ ร้อยละ ๗๙.๕๙ มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างผู้จำหน่ายกับเกษตรกร โดยระบุเงื่อนไขรับประกันกรณีพ่อแม่พันธุ์ตายภายใน ๒ สัปดาห์แรกหลังการส่งมอบ และเป็นสาเหตุจากโคเนื้อที่ซื้อไม่ตรงกับคุณลักษณะที่กำหนด ผู้ขายจะต้องเปลี่ยนโคเนื้อทดแทนให้ภายใน ๓๐ วัน

(๒) ผลที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมสามารถผลิตอาหารสัตว์ เช่น ปลูกหญ้าเนเปียร์ และหญ้าแพงโกล่า เฉลี่ยร้อยละ ๓๖.๐๐ ต้นต่อปี นำใช้เป็นอาหารสัตว์ในฟาร์มของตนเองเฉลี่ย ๓๔.๒๙ ต้น ที่เหลือนำไปจำหน่าย ในส่วนของมูลสัตว์ ร้อยละ ๘๖.๖๗ นำไปใช้เป็นปุ๋ยในแปลงเกษตรของตนเอง เช่น นาข้าว แปลงพืชผัก/พืชไร่ ฯลฯ ร้อยละ ๔๒.๒๒ จำหน่ายเป็นมูลแห้งและที่เหลือร้อยละ ๖.๖๗ นำไปทำปุ๋ยหมัก ซึ่งผลผลิตจากการผลิตอาหารสัตว์และมูลสัตว์ บางส่วนเกษตรกรนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยร้อยละ ๔,๖๙๒ บาทต่อปี

(๓) ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ทั้งด้านการส่งเสริมให้ความรู้การเลี้ยงโคเนื้อแบบประณีต การสนับสนุนปัจจัยหรือสินเชื่อในการเลี้ยง การประสานงาน และการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจระดับมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย ๘.๕๓

(๔) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๓๔.๓๑ มีความเห็นว่า ภาครัฐควรจัดหาตลาดหรือช่องทางการจำหน่าย เพื่อรองรับผลผลิตโคเนื้อที่มีการส่งเสริม รองลงมาร้อยละ ๒๐.๒๗ ควรมีการอบรมเพิ่มเติม และติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ ๑๘.๙๑ ควรมีการสนับสนุนแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงโคเนื้อ เช่น บ่อบาดาล หรือสระน้ำขนาดเล็ก และร้อยละ ๑๐.๑๓ อยากให้ลดขั้นตอนการขอสินเชื่อและการอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น

ครั้งที่ ๒ จากการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สระแก้ว ลำปาง และมหาสารคาม เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๖๔ ราย สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

(๑) การเข้าร่วมโครงการ ด้านประสบการณ์การเลี้ยงโคเนื้อ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๗๓.๔๔ เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงโคเนื้อเฉลี่ย ๑๓ ปี อีกร้อยละ ๒๖.๕๖ ไม่มีเคยมีประสบการณ์การเลี้ยงมาก่อน เกษตรกรส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลผ่านเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕๖ รองลงมาร้อยละ ๔๒.๑๙ ทราบผ่านผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/อบต. มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการเฉลี่ยรายละ ๕ ไร่ ซึ่งเดิมเกษตรกรร้อยละ ๘๙.๐๖ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ตรงตามเงื่อนไขการลดพื้นที่นาไม่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ ๖.๒๕ เป็นพื้นที่ทำเกษตรผสมผสานและเป็นพื้นที่ว่างเปล่าเท่ากัน ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อ้อย และพืชอาหารสัตว์ ฯลฯ ไม่ตรงตามเงื่อนไขโครงการ โดยเกษตรกรรวมกลุ่มจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อในภาพรวมเฉลี่ยกลุ่มละ ๑,๙๙๖,๐๙๓.๗๕ บาท ในการจัดซื้อพ่อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๘๙.๘๓ จัดซื้อจากพ่อค้าในจังหวัดและหมู่บ้านที่ตั้งกลุ่ม รองลงมาร้อยละ ๘.๔๗ ซื้อจากพ่อค้าต่างจังหวัด นอกนั้น ซื้อจากนายหน้า และญาติพี่น้อง โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้จัดซื้อตามจำนวนที่กำหนดรายละ ๕ ตัว เป็นแม่พันธุ์ที่ตั้งท้องและมีลูกติดคิดเป็นร้อยละ ๘๗.๒๐ เป็นโคเนื้อสาว ร้อยละ ๑๒.๘๐ ของแม่พันธุ์ที่จัดซื้อ ในขั้นตอนการจัดซื้อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๙๖.๘๘ จัดหาพ่อแม่พันธุ์ตามขั้นตอนที่กรมปศุสัตว์กำหนด ร้อยละ ๘๗.๕๐ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำระหว่างการจัดซื้อ ร้อยละ ๘๔.๓๘ มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างผู้จำหน่ายกับเกษตรกร โดยระบุเงื่อนไขรับประกัน กรณีพ่อแม่พันธุ์ตายภายใน ๒ สัปดาห์แรกหลังการส่งมอบ และเป็นสาเหตุจากโคเนื้อที่ซื้อไม่ตรงกับคุณลักษณะที่กำหนด ผู้ขายจะต้องเปลี่ยนโคเนื้อทดแทนให้ภายใน ๓๐ วัน

(๒) ผลที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมสามารถผลิตอาหารสัตว์ เช่น ปลูกหญ้าเนเปียร์ และหญ้าแพงโกล่า เฉลี่ยรายละ ๓๗.๗๓ ตันต่อปี นำไปใช้เป็นอาหารสัตว์ในฟาร์มของตนเองเฉลี่ย ๓๖.๔๔ ตัน ที่เหลือนำไปจำหน่าย ในส่วนของมูลสัตว์ ร้อยละ ๙๐.๐๐ นำไปใช้เป็นปุ๋ยในแปลงเกษตรของตนเอง เช่น นาข้าว แปลงพืชผัก/พืชไร่ ฯลฯ ร้อยละ ๓๘.๓๓ จำหน่ายเป็นมูลแห้ง และที่เหลือร้อยละ ๕.๐๐ นำไปทำปุ๋ยหมัก ซึ่งผลผลิตจากการผลิตอาหารสัตว์และมูลสัตว์บางส่วนเกษตรกรนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยรายละ ๕,๒๙๘ บาทต่อปี

(๓) ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ทั้งด้านการส่งเสริมให้ความรู้การเลี้ยงโคเนื้อแบบประณีต การสนับสนุนปัจจัยหรือสินเชื่อในการเลี้ยง การประสานงาน และการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจระดับมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย ๘.๗๑

(๔) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๓๘.๗๘ มีความเห็นว่า ภาครัฐควรจัดหาตลาดหรือช่องทางการจำหน่าย เพื่อรองรับผลผลิตโคเนื้อที่มีการส่งเสริม รองลงมาร้อยละ ๒๐.๔๙ ควรมีการจัดหาซื้อพ่อโคเนื้อพันธุ์ดีและให้บริการผสมเทียมโคเนื้อแก่เกษตรกร ร้อยละ ๒๐.๔๑ ควรมีการอบรมเพิ่มเติม รวมทั้งสนับสนุนแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงโคเนื้อ เช่น บ่อบาดาล หรือสระน้ำขนาดเล็ก และร้อยละ ๑๔.๓๗ อยากให้ลดขั้นตอนการขอสินเชื่อและการอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น

๓) การเลี้ยงแพะ

กรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓,N) ส่งเสริมการเลี้ยงแพะให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน และเพื่อวางโครงสร้างการพัฒนาผลิตแพะทั้งระบบแบบครบวงจร มีเป้าหมายดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓,N) ๕๕ จังหวัด ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน รวมทั้งสิ้น ๒,๕๐๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๕๐๐ ราย (๕๐ กลุ่ม) เลี้ยงแพะรวมทั้งสิ้น ๑๖,๐๐๐ ตัว ระยะเวลาโครงการ ๕ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

๓.๑) ผลการดำเนินงาน

๓.๑.๑) ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงแพะ มีจังหวัดที่ดำเนินการแล้ว ๘ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๕ ของเป้าหมาย ๕๕ จังหวัด โดยมีพื้นที่ปรับเปลี่ยน ๖๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๐ ของเป้าหมาย ๒,๕๐๐ ไร่ จัดตั้งกลุ่มแล้ว ๑๖ กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ กลุ่ม มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๐ ของเป้าหมาย ๕๐๐ ราย

๓.๑.๒) สนับสนุนสินเชื่อ เป้าหมายสินเชื่อ ๕๐ กลุ่ม ๕๐๐ ราย วงเงิน ๑๑๖ ล้านบาท (สำหรับเป็นค่าพันธุ์แพะรายละไม่เกิน ๑๓๒,๐๐๐ บาท ค่าจัดสร้างโรงเรือน แปลงพืชอาหารสัตว์ ระบบน้ำ เครื่องสับพืชอาหารสัตว์ ถังพลาสติกสำหรับหมักพืชอาหารสัตว์รายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท) มีเกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อแล้ว ๑๖ กลุ่ม วงเงิน ๒๖.๔๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๐ และ ๒๒.๘๐ ตามลำดับ

๓.๑.๓) ถ่ายทอดความรู้ มีเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้แล้ว ๑๖ กลุ่ม รวม ๑๒๓ ราย หรือร้อยละ ๓๒.๐๐ และ ๒๔.๖๐ ตามลำดับ ของเป้าหมาย ๕๐๐ ราย

๓.๑.๔) ส่งเสริมการเลี้ยงแพะแก่เกษตรกร โดยจัดหาแพะพ่อแม่พันธุ์ ๓,๙๓๖ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖๐ ของเป้าหมาย ๑๖,๐๐๐ ตัว (แบ่งเป็นแม่พันธุ์ ๓,๖๙๐ ตัว และพ่อพันธุ์ ๒๔๖ ตัว) จัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงแพะ ๑๒๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖๐ ของเป้าหมาย ๕๐๐ ราย ได้รับการดูแลสุขภาพแพะ ๑๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐๐ ราย ผสมเทียมแพะ ๒๖ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๗ ของเป้าหมาย ๓,๐๐๐ ตัว จัดเตรียมและขนย้ายท่อนพันธุ์หญ้า ๑๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐๐ ราย จัดทำแปลงหญ้าและระบบน้ำ ๑๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐๐ ราย ติดตามงาน (กลุ่มละ ๔ ครั้ง) จำนวน ๑๖ กลุ่ม ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๐ และ ๕๐.๐๐ ตามลำดับ ของเป้าหมาย ๕๐ กลุ่ม

๓.๑.๕) จัดสรรงบประมาณ ๑๔๙.๕๖ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๓๐.๒๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๐ ของงบประมาณที่จัดสรร

๓.๒) ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑๑ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๙ ราย สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

(๑) การเข้าร่วมโครงการ ด้านประสบการณ์การเลี้ยงแพะ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๗๘.๙๕ เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงแพะเฉลี่ย ๕ ปี อีกร้อยละ ๒๑.๐๕ ไม่เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงแพะมาก่อน เกษตรกรส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลผ่านเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๙๕ รองลงมาร้อยละ ๒๑.๐๕ เท่ากัน ทราบผ่านญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการเฉลี่ยรายละ ๕ ไร่ ซึ่งเดิมเกษตรกรร้อยละ ๗๒.๒๒ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ตรงตามเงื่อนไขการลดพื้นที่นาไม่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ ๒๗.๗๘ เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพืชอาหารสัตว์ ฯลฯ ไม่ตรงตามเงื่อนไขโครงการ โดยเกษตรกรรวมกลุ่มจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อในภาพรวมเฉลี่ยกลุ่มละ ๑,๒๒๐,๐๖๓.๔๙ บาท ในการจัดซื้อพ่อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๖๔.๒๙ จัดซื้อจากพ่อค้าในจังหวัดและหมู่บ้านที่ตั้งกลุ่ม รองลงมาร้อยละ ๒๑.๔๓ เท่ากัน ซื้อจากพ่อค้าต่างจังหวัด และประธานกลุ่มเป็นผู้จัดซื้อ นอกนั้น ซื้อจากเพื่อนบ้าน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะได้จัดซื้อตามจำนวนที่กำหนดเฉลี่ยรายละ ๒๗.๙๓ ตัว เป็นแม่พันธุ์ที่ตั้งท้องและมีลูกติด คิดเป็นร้อยละ ๘ เป็นแพะสาวร้อยละ ๑๗.๙๓ ของแม่พันธุ์ที่จัดซื้อ และเป็นแพะพ่อพันธุ์ ๒ ตัว ในขั้นตอนการจัดซื้อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๘๘.๒๔ จัดหาพ่อแม่พันธุ์ตามขั้นตอนที่

กรมปศุสัตว์กำหนด ร้อยละ ๔๗.๐๖ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๕๒.๙๔ มีปัญหาอุปสรรคในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ เนื่องจากเงินสินเชื่อมาล่าช้า และเกษตรกรบางรายยังไม่ได้รับค่าพ่อแม่พันธุ์ ทำให้ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นมาหมุนเวียนก่อน ร้อยละ ๙๔.๑๒ มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำระหว่างการจัดซื้อ ร้อยละ ๘๒.๓๕ มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างผู้จำหน่ายกับเกษตรกร โดยระบุเงื่อนไขรับประกัน กรณีพ่อแม่พันธุ์ตายภายใน ๒ สัปดาห์แรกหลังการส่งมอบและเป็นสาเหตุจากแพะที่ซื้อไม่ตรงกับคุณลักษณะที่กำหนด ผู้ขายจะต้องเปลี่ยนแพะทดแทนให้ภายใน ๓๐ วัน

(๒) ผลที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมสามารถผลิตอาหารสัตว์ เช่น ปลูกหญ้าเนเปียร์ กระจิน และหญ้าลูซี่ เฉลี่ยรายละ ๒๗.๓๕ ตันต่อปี นำไปใช้เป็นอาหารสัตว์ในฟาร์มของตนเองเฉลี่ย ๒๖.๕๙ ตัน ที่เหลือนำไปจำหน่าย ในส่วนของมูลสัตว์ ร้อยละ ๖๔.๒๙ นำไปใช้เป็นปุ๋ยในแปลงเกษตรของตนเอง เช่น นาข้าว แปลงพืชผัก/พืชไร่ ฯลฯ ร้อยละ ๕๐.๐๐ จำหน่ายเป็นมูลแห้ง และร้อยละ ๑๔.๒๙ และ ๗.๑๔ นำไปทำเป็นปุ๋ยหมัก และนำไปเป็นเชื้อเพลิง ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตจากการผลิตอาหารสัตว์และมูลสัตว์บางส่วนเกษตรกรนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยรายละ ๗,๓๙๔.๑๒ บาทต่อปี

(๓) ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ทั้งด้านการส่งเสริมให้ความรู้การเลี้ยงแพะแบบประณีต การสนับสนุนปัจจัยหรือสินเชื่อในการเลี้ยง การประสานงาน และการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย ๘.๑๖

(๔) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๒๒.๑๑ เท่านั้น มีความเห็นว่า ภาครัฐควรจัดหาตลาดหรือช่องทางการจำหน่าย เพื่อรองรับผลผลิตแพะที่มีการส่งเสริมควรมีการอบรมเพิ่มเติมและติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ และต้องการการสนับสนุนวัคซีน รongลงมา ร้อยละ ๑๑.๑๑ เท่านั้น ควรมีการสนับสนุนแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงแพะ เช่น บ่อบาดาล หรือสระน้ำขนาดเล็ก การให้บริการผสมเทียมแพะ รวมทั้งอยากให้ลดขั้นตอนการขอสินเชื่อและการอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น

ครั้งที่ ๒ จากการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ และมหาสารคาม เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๕ ราย สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

(๑) การเข้าร่วมโครงการ ด้านประสบการณ์การเลี้ยงแพะ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐.๐๐ เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงแพะเฉลี่ย ๕ ปี อีกร้อยละ ๒๐.๐๐ ไม่เคยมีประสบการณ์การเลี้ยงแพะมาก่อน เกษตรกรส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลผ่านเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐๐ รองลงมาร้อยละ ๒๐.๐๐ เท่านั้น ทราบผ่านประธานกลุ่ม มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการเฉลี่ยรายละ ๕ ไร่ ซึ่งเดิมเกษตรกรร้อยละ ๗๖.๐๐ ใช้เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ตรงตามเงื่อนไขการลดพื้นที่นาไม่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ ๔๔.๐๐ เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไม่ตรงตามเงื่อนไขโครงการ โดยเกษตรกรรวมกลุ่มจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อในภาพรวมเฉลี่ยกลุ่มละ ๑,๖๕๐,๐๕๓.๓๔ บาท ในการจัดซื้อพ่อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๕๗.๘๖ จัดซื้อจากพ่อค้าในจังหวัดและหมู่บ้านที่ตั้งกลุ่ม รองลงมาร้อยละ ๔๙.๒๙ ซื้อจากพ่อค้าต่างจังหวัด และร้อยละ ๒๖.๗๙ ซื้อจากประธานกลุ่มเป็นผู้จัดซื้อ นอกนั้น ซื้อจากเพื่อนบ้าน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะได้จัดซื้อตามจำนวนที่กำหนดเฉลี่ยรายละ ๒๙.๑๕ ตัว เป็นแม่พันธุ์ที่ตั้งท้องและมีลูกติดคิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๙ เป็นแพะสาวร้อยละ ๓๖.๔๖ ของแม่พันธุ์ที่จัดซื้อ และเป็นแพะพ่อพันธุ์ ๒ ตัว ในขั้นตอนการจัดซื้อแม่พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๙๘.๒๙ จัดหาพ่อแม่พันธุ์ตามขั้นตอนที่กรมปศุสัตว์กำหนด ร้อยละ ๖๐.๘๗ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ ส่วนที่เหลือร้อยละ ๓๙.๑๓ มีปัญหาอุปสรรค

ในการจัดหาพ่อแม่พันธุ์ เนื่องจาก เงินสินเชื่อมาล่าช้า และเกษตรกรบางรายยังไม่ได้รับค่าพ่อแม่พันธุ์ ทำให้ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นมาหมุนเวียนก่อน ร้อยละ ๙๑.๓๐ มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ระหว่างการจัดซื้อ ร้อยละ ๘๖.๙๖ มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างผู้จำหน่ายกับเกษตรกร โดยระบุเงื่อนไข รับประกัน กรณีพ่อแม่พันธุ์ตายภายใน ๒ สัปดาห์แรกหลังการส่งมอบและเป็นสาเหตุจากแพะที่ซื้อไม่ตรงกับ คุณลักษณะที่กำหนด ผู้ขายจะต้องเปลี่ยนแพะทดแทนให้ภายใน ๓๐ วัน

(๒) ผลที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรได้รับการส่งเสริมสามารถผลิต อาหารสัตว์ เช่น ปลูกหญ้าเนเปียร์ กระถิน และหญ้าลูซี่ เฉลี่ยรายละ ๓๘.๘๐ ตันต่อปี นำใช้เป็นอาหารสัตว์ ในฟาร์มของตนเองเฉลี่ย ๓๕.๒๐ ตัน ที่เหลือนำไปจำหน่าย ในส่วนของมูลสัตว์ ร้อยละ ๗๓.๗๐ นำไปใช้ เป็นปุ๋ยในแปลงเกษตรของตนเอง เช่น นาข้าว แปลงพืชผัก/พืชไร่ ฯลฯ ร้อยละ ๖๓.๐๔ จำหน่ายเป็นมูลแห้ง และร้อยละ ๑๐.๔๓ และ ๕.๒๒ นำไปทำเป็นปุ๋ยหมัก และนำไปเป็นเชื้อเพลิง ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตจาก การผลิตอาหารสัตว์และมูลสัตว์บางส่วนเกษตรกรนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยรายละ ๙,๖๑๓.๐๔ บาทต่อปี

(๓) ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ทั้งด้านการส่งเสริมให้ความรู้การเลี้ยงแพะ แบบประณีต การสนับสนุนปัจจัยหรือสินเชื่อในการเลี้ยง การประสานงาน และการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย ๗.๙๑

(๔) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๓๕.๗๑ เท่ากัน มีความเห็นว่า ควรมีเจ้าหน้าที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดติดตามให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาร้อยละ ๒๑.๔๓ ภาครัฐควรจัดหาตลาดหรือช่องทางการจำหน่าย เพื่อรองรับผลผลิตแพะที่มีการส่งเสริม ร้อยละ ๑๔.๒๙ ควรมีการอบรมเพิ่มเติม และต้องการการสนับสนุนวัคซีน และร้อยละ ๗.๑๔ เท่ากัน ควรมีการสนับสนุนแหล่งน้ำสำหรับเลี้ยงแพะ เช่น บ่อบาดาล หรือสระน้ำขนาดเล็ก การสนับสนุน ให้บริการผสมเทียมแพะ รวมทั้งอยากให้ลดขั้นตอนการขอสินเชื่อและการอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น

๔) การทำนาหญ้า

กรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) และส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์เป็นการค้าให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน มีเป้าหมายดำเนินการ ในพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) ๕๕ จังหวัด เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกข้าวเพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ ทดแทน จำนวน ๕๐๐ ราย (๕๐ กลุ่ม) รวม ๒,๕๐๐ ไร่ ระยะเวลาโครงการ ๓ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

ผลการดำเนินงาน

ไตรมาสที่ ๑ มีแผนดำเนินการ ๕๕ จังหวัด พื้นที่ ๒,๕๐๐ ไร่ เกษตรกร ๕๐ กลุ่ม ณ ไตรมาสที่ ๔ ปรากฏว่า เกษตรกรขอลถอนตัวจากเดิมที่ดำเนินการไปแล้วใน ๒ จังหวัด พื้นที่ ๑๕๔ ไร่ ๓๑ ราย ไม่เข้าร่วม โครงการ

๒.๒.๓ นโยบายทางธรรมชาติ

๑) โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง

การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพ ราคายาง โดยชะลอการจำหน่ายยางออกสู่ตลาดและเป็นเงินทุนให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมรับซื้อ และ รอจำหน่ายยางพาราเมื่อเห็นว่าราคายางเหมาะสม โดยมีระยะเวลาโครงการ ๑๘ เดือน (๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙) และขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้กับ ธ.ก.ส. ออกไปจากเดิมในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เป็นวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ (ในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ช่วงที่ขยายระยะเวลาให้ใช้งบประมาณของโครงการ
สร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง)

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ รอกการระบายปริมาณยางพาราคงเหลือ จำนวน ๕๓,๐๙๘ ตัน
(มติ ครม. วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๖๐ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบัน
เกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง เพื่อ กยท. สามารถระบายยางในสต็อกได้หมดและปิดบัญชีโครงการ
รวมทั้งสามารถชำระจ่ายเงินให้ ธ.ก.ส. ได้ครบตามจำนวน)

ผลการติดตาม

เริ่มดำเนินโครงการ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยให้ กยท. (อสย. ในขณะนั้น) กู้เงินจาก ธ.ก.ส.
รับซื้อยางจากสถาบันเกษตรกร ได้แก่ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มชาวสวนยาง
ซึ่งมีคณะทำงาน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ กยท. ผู้แทนเกษตรกร และผู้แทนโรงงาน รับซื้อผลผลิตยางพารา
ที่โรงงานเพื่อดำเนินการแปรรูป แล้วโอนเงินให้กับสถาบันเกษตรกร (เงื่อนไข สถาบันเกษตรกรรับซื้อยาง
จากสมาชิกไม่เกิน ๒๕ ไร่ ๆ ละ ๒ กก. เดือนละ ๑๕ วัน) หลังจากนั้นจะมีคณะกรรมการตรวจรับหลังแปรรูป
เพื่อนำเก็บเข้าโกดัง

ในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ทำสัญญาจำหน่ายยางให้บริษัท China Hainan Rubber Industry
Group จำนวน ๒๐๘,๐๐๐ ตัน ส่งมอบไปแล้ว ๓๒,๑๔๓ ตัน ที่เหลือได้มีการยกเลิกสัญญา

๒) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา

การยางแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน
ให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมรับซื้อและจำหน่ายยางพารา โดยมีเป้าหมาย สนับสนุนสินเชื่อให้กับ
เกษตรกรทุกประเภท กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ที่มีการประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับยางพารา
เพื่อกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไปใช้เป็นเงินอุดหนุนในการรวบรวมหรือ
รับซื้อยางพาราจากเกษตรกรชาวสวนยางในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ เริ่มตั้งแต่วันที่
๑ เมษายน ๒๕๖๐ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ระยะเวลาจ่ายเงินกู้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒
และกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๓๖ เดือน ทั้งนี้ไม่เกินวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงาน

๒.๑) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ขอยื่นกู้เงินจาก ธ.ก.ส. แล้ว ๓๘๕ แห่ง
ของเป้าหมาย ๕๑๐ แห่ง ได้รับการอนุมัติ ๓๗๒ แห่ง วงเงิน ๙,๐๓๗.๖๗ ล้านบาท (เป็นวงเงินกู้ที่ ธ.ก.ส.
จ่ายเพิ่มเติมให้สถาบันเกษตรกรจากวงเงินที่ได้รับอนุมัติเดิม)

๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๘,๖๐๓.๖๖ ล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๔ ของงบประมาณที่จัดสรร (กยท. ได้ค่าบริหารจัดการโครงการฯ ภายใต้งบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติม ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๖.๕๙๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑.๖๘๕ ล้านบาท)

๓) โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง

การยางแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
ของเจ้าของหรือผู้เช่าสวนยาง และช่วยเหลือค่าครองชีพผู้กรีดยาง ๘๐๙,๑๑๙ ครัวเรือน ระยะเวลาโครงการ
เริ่มตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ และขยายระยะเวลาเพิ่มเติม ตั้งแต่วันที่
๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ - ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐

ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผู้ได้รับการอนุมัติเข้าร่วมโครงการ

๓.๑.๑) เกษตรกรแจ้งเข้าร่วมโครงการ ๗๒๒,๘๘๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๓๔ ของเป้าหมาย ๘๐๙,๑๔๓ ครัวเรือน ที่เหลือเกษตรกรไม่มาแจ้งเข้าร่วมโครงการ และแจ้งไม่เข้าร่วมโครงการ

๓.๑.๒) เจ้าของสวนยาง ๗๑๕,๓๓๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๖ ของเป้าหมาย ๗๒๒,๘๘๗ ครัวเรือน

๓.๑.๓) ผู้กรีดยาง ๖๗๘,๖๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๘ ของเป้าหมาย ๗๒๒,๘๘๗ ราย

๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๑๓,๑๓๒.๕๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๐,๕๓๐.๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๑๙ ของงบประมาณที่จัดสรร (โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง สิ้นสุดแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐)

๔) โครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง

การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง โดยชะลอการจำหน่ายยางออกสู่ตลาดและเป็นเงินทุนให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมรับซื้อและรอจำหน่ายยางพาราเมื่อเห็นว่าราคายางเหมาะสม โดยมีระยะเวลาโครงการ ๑๘ เดือน (วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ – ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙) และขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้กับ ธ.ก.ส. ออกไปจากเดิมในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เป็นวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ รอกการระบายนปริมาณยางพาราคงเหลือ จำนวน ๕๑,๓๕๒.๔๘ ตัน (มติ ครม. วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๖๐ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง เพื่อ กยท. สามารถระบายนยางในสต็อกได้หมดและปิดบัญชีโครงการ รวมทั้งสามารถชำระจ่ายเงินให้ ธ.ก.ส. ได้ครบตามจำนวน)

ผลการติดตาม

เริ่มดำเนินโครงการในปี ๒๕๕๗ กยท. รับซื้อยางพาราจากสมาชิกของตลาดกลาง ๖ แห่ง ได้แก่ จังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ยะลา นนทบุรี และบุรีรัมย์ นำมาแปรรูป และเก็บรักษาในโกดัง พบว่า

๔.๑) การทำสัญญาซื้อขาย จำนวน ๔๐ สัญญา ส่งมอบแล้ว ๑ สัญญา รอส่งมอบ ๓๙ สัญญา โดยบริษัทผู้รับซื้อรับผิดชอบค่าเช่าโกดัง และค่าประกันสต็อกยาง

๔.๒) ยางพาราที่รอจำหน่าย และไม่มีสัญญาซื้อขาย กยท. เป็นผู้รับผิดชอบค่าเช่าโกดัง และค่าประกันสต็อกยาง

๔.๓) ยางแปรรูปยังไม่สามารถนำออกจำหน่ายได้ เนื่องจากราคาซื้อขายสูง ในขณะที่ราคายางในปัจจุบันต่ำ ทำให้มีส่วนเหลือมราคา และหากจำหน่ายออกมา จะยิ่งทำให้ราคายางภายในประเทศต่ำลงอีก

๔.๔) กยท. อยู่ในระหว่างรอราคายาง เพื่อนำยางแปรรูปส่วนที่เหลือออกจำหน่าย เพื่อนำเงินไปชำระหนี้กับ ธ.ก.ส.

๒.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกรอบทิศทางการพัฒนาการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการผลไม้อย่างเป็นระบบ มีเอกภาพ แก้ไขปัญหาผลไม้ได้อย่างยั่งยืน เกษตรกรชาวสวนผลไม้มีความมั่นคงในอาชีพ รายได้ และมีความเป็นอยู่ดีขึ้น เพิ่มมูลค่าของผลไม้ไทยและขยายการส่งออกให้มากขึ้น เป้าหมายเป็นผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจหลัก ไม่น้อยกว่า ๗ ชนิด มีกำไรสุทธิเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก ๑๐,๐๐๐ บาทต่อไร่ ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๑๓,๐๐๐ บาทต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ เพิ่มมูลค่าการส่งออกผลไม้สดและผลิตภัณฑ์แปรรูป มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี และพัฒนาผลไม้คุณภาพที่ได้มาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ผลการดำเนินงาน

๑) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการผลผลิต

๑.๑) กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

๑.๑.๑) กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการพัฒนาความรู้และศักยภาพเกษตรกรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลคุณภาพดี พัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตไม้ผล และพัฒนางานบริหารจัดการผลไม้ ซึ่งขณะนี้ ได้มีการจัดเวทีวิเคราะห์ประเด็นปัญหาผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลแก่เกษตรกร ๑๒,๐๐๐ ราย การจัดทำแปลงเรียนรู้ ๔๕ แปลง จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการผลิตไม้ผล ๑๒๐ ราย รวมทั้งการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตไม้ผลเพื่อสร้างความเข้มแข็งองค์กร ๘๐ ราย และจัดทำเอกสาร ๓ เรื่องได้แก่ (๑) การใช้สารเพอร์สซัลเฟตเพื่อยืดอายุการเก็บเกี่ยวเงาะ (๒) การผลิตมังคุดคุณภาพและการเพิ่มมูลค่ามังคุดด้วยระบบประมุล (๓) การผลิตลิ้นจี่คุณภาพ-การใช้วัสดุห่อผลลิ้นจี่เพื่อพัฒนาคุณภาพ ดำเนินการครบตามเป้าหมาย

๑.๑.๒) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามมาตรฐานสินค้าเกษตร

(๑) ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และการจัดระบบการผลิต โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ รวม ๙๒ แห่ง การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพผลผลิต และการศึกษาดูงานสวนไม้ผลที่ประสบความสำเร็จ ๑๙ จังหวัด เกษตรกร ๓๒๕ ราย ดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

(๒) กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ จำนวน ๑ เรื่อง : (แอปเปิ้ล) และการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นต่อร่างสินค้าเกษตรและอาหาร ๑ เรื่อง : (แอปเปิ้ล) ครบตามเป้าหมาย

๑.๑.๓) ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาคุณภาพ โดยการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในพื้นที่ ๓๔ จังหวัด มีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลัก ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำข้อมูลการใช้ที่ดินสำหรับการปลูกไม้ผล (ทุเรียน เงาะ มังคุด) ๑ โครงการ และจัดทำเขตความเหมาะสมที่ดินสำหรับการปลูกไม้ผล (ทุเรียน เงาะ มังคุด) ๑ ชุดข้อมูล ครบตามเป้าหมาย

๒) ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา

๒.๑) กลยุทธ์วิจัยด้านการผลิต ดำเนินการโดยกรมวิชาการเกษตร

๒.๑.๑) การวิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพรวม ๕ เรื่อง ได้แก่ การศึกษาระยะปลูกที่เหมาะสมของมังคุดเสียบยอดจากกิ่งข้าง การจัดการทรงพุ่มมังคุดต้นใหญ่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต การประเมินศักยภาพการผลิตของต้นมังคุดที่ผ่านการคัดเลือก

ในภาคใต้ การควบคุมทรงฟุ้งเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพมังคุด การชักนำให้มังคุดออกดอกก่อนฤดูการ (การจัดการ เขตกรรม ธาตุอาหารและสารควบคุมการเจริญเติบโต และการจัดการน้ำและสารควบคุมการเจริญเติบโต) ซึ่งมีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวมร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๒) การวิจัยปรับปรุงพันธุ์ทุเรียน จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ การศึกษาจำแนกพันธุ์ทุเรียน ที่มีลักษณะเด่นตามระบบ IPGRI การคัดเลือกสายพันธุ์ทุเรียน และการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและเคมีของทุเรียนพันธุ์แนะนำ (จันทบุรี ๑ จันทบุรี ๒ และจันทบุรี ๓) ที่อุณหภูมิ ๑๕ องศาเซลเซียส มีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวมร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๓) การวิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ การจัดการทรงต้นทุเรียนรูปแบบต่าง ๆ การศึกษาอิทธิพลของวัสดุห่อผล การเจริญเติบโตและคุณภาพของผลผลิตทุเรียนระยะปลูกชิด การจัดการปุ๋ยและน้ำเพื่อเสริมประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ การกระตุ้นให้ทุเรียนสร้างภูมิคุ้มกันโรครากเน่าโคนเน่าที่เกิดจากเชื้อรา *Phytophthora palmivora* (Butler) Butler มีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวมร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๔) การวิจัยและพัฒนาพันธุ์เงาะ ระยะที่ ๒ ได้แก่ การคัดเลือกเงาะลูกผสมรุ่นที่ ๑ (F๑) และการคัดเลือกเงาะลูกผสมกลับ (BC๑) และลูกผสมสามทาง มีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวมร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๕) การวิจัยและปรับปรุงพันธุ์มะม่วง ระยะที่ ๒ ได้แก่ การทดสอบและคัดเลือกพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่เพื่อการส่งออก มีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวมร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๖) การวิจัยพัฒนาพันธุ์ลิ้นจี่ ระยะที่ ๒ และวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตลิ้นจี่ ในภาคเหนือตอนบน ได้แก่ การศึกษาความเป็นไปได้ในการปลูกลิ้นจี่ในแหล่งผลิตใหม่ การทดสอบควั่นกิ่ง และสารควบคุมการเจริญเติบโต มีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวม ร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๗) การวิจัยพัฒนาพันธุ์ลำไย ระยะที่ ๒ และวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตลำไย ในภาคเหนือตอนบน ได้แก่ การทดสอบสารควบคุมการเจริญเติบโตพืชเพื่อเพิ่มการติดผล และขนาดของลำไย มีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวม ร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๒.๑.๘) การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีลดการตกค้างของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไยส่งออก มีผลสำเร็จของกระบวนการในภาพรวม ร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๓) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการตลาด

๓.๑) กลยุทธ์การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลไม้สดและผลิตภัณฑ์แปรรูป

พัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลไม้และแปรรูปผลไม้สด ๕ ชนิด ได้แก่ ทุเรียน ลำไย ลิ้นจี่ มังคุด มะม่วง อยู่ระหว่างขั้นตอน SCG ดำเนินการผลิตบรรจุภัณฑ์ และทดลองนำผลไม้สดบรรจุถุง เพื่อศึกษาระยะเวลาการยืดผลไม้สดแต่ละชนิด ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย

๓.๒) กลยุทธ์การส่งเสริมการบริโภคผลไม้และการประชาสัมพันธ์

๓.๒.๑) รมรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้และผลิตภัณฑ์ โดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ดำเนินการทั้งในประเทศและในต่างประเทศ ๗ ครั้ง สูงกว่าเป้าหมาย ๒ ครั้ง

๓.๒.๒) จัดนิทรรศการเพื่อส่งเสริมสร้างความเข้าใจด้านการรับรองของไทยในต่างประเทศ ๔ ประเทศ ครบตามเป้าหมาย คือ ประเทศเยอรมัน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ

กลยุทธ์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ

๔.๑) ข้อมูลพื้นฐานด้านการตลาดและการผลิตไม้ผล ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์
สำรวจข้อมูลของสมาชิกสหกรณ์ ๙๒ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๔.๒) ฐานข้อมูลแหล่งผลิตและการตลาดผลไม้ไทย ดำเนินการโดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
พัฒนาระบบข้อมูลผลผลิต ราคา และปริมาณรับซื้อรายวัน ในพื้นที่ ๔ จังหวัด ร้อยละ ๔๔.๔๔

๕) การจัดสรรงบประมาณ

จัดสรรงบประมาณ ๒๕.๑๗ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๗.๖๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๖
ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการติดตามความก้าวหน้าและความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ เกษตรกร และผู้รับซื้อ
ผลไม้ ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ และระหว่างวันที่ ๘ - ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ในพื้นที่ ๔ จังหวัด
ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง สุราษฎร์ธานี และชุมพร สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

(๑) หน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี และระยอง สำนักงานสหกรณ์
จังหวัดจันทบุรี เป็นต้น ได้ส่งเสริมเกษตรกรตามกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ โดยมีการจัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล การส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาคุณภาพ โดยการส่งเสริม
เกษตรกรอินทรีย์ ในโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (มังคุด) จัดทำแปลงเรียนรู้ กิจกรรมส่วนใหญ่
ดำเนินการตั้งแต่ช่วงต้นปีงบประมาณ ในภาพรวมเป็นไปตามแผน

(๒) การจัดทำแปลงเรียนรู้ ดำเนินการโดยคัดเลือกเกษตรกรตัวแทนของกลุ่มเพื่อให้เป็นแหล่ง
เรียนรู้ของเกษตรกรสมาชิก เช่น แปลงเรียนรู้ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกาญจนบุรี มีพื้นที่ ๑๐ ไร่
และปลูกทุเรียนมาแล้ว ๔ ปี มีสระน้ำของตนเองที่สามารถใช้น้ำเพียงพอในการการผลิตไม้ผลคุณภาพดี
ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งฤดูการผลิต ทั้งในช่วงหลังออกดอก ติดผล จนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต มีเกษตรกร
ในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงได้มาเรียนรู้และดูงานในแปลง เกษตรกรแปลงเรียนรู้ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต
เช่น ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๑๖ และสารกำจัดศัตรูพืช ป้ายแปลงเรียนรู้ รวมสนับสนุนงบประมาณ ๑๖,๐๐๐
บาทต่อแปลง เป็นต้น

(๓) การบริหารจัดการตลาด ในปี ๒๕๖๑ ทุเรียน มังคุด ลองกอง ภาคตะวันออก ไม่มีปัญหา
ด้านการตลาด เนื่องจากผลผลิตลดลง และไม่กระจุกตัว สำหรับการรวบรวมผลไม้ของสหกรณ์การเกษตร
ในพื้นที่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา แต่วงเงินที่ใช้ในการรวบรวมสูงขึ้นมาก เนื่องจากราคาทุเรียนเพิ่มสูงขึ้น
ทั้งนี้ การดำเนินงานของสหกรณ์สามารถถ่วงดุลด้านการตลาดได้ดี สำหรับมังคุดภาคใต้ ผลผลิตคุณภาพดี
มีน้อย พ่อค้าเข้ามารับซื้อน้อยลง ทำให้ไม่เกิดการแข่งขันกันด้านราคาเท่าที่ควร ส่งผลให้ราคามังคุดในภาพรวม
ลดลงอย่างรวดเร็ว

(๔) การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามมาตรฐานสินค้าเกษตร หน่วยงานในระดับจังหวัด
ได้ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานอินทรีย์ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ส่งเสริมการรับรอง
คุณภาพสินค้า โดยจัดทำสติกเกอร์ที่มีคิวอาร์โค้ด (QR Code) ให้กับเกษตรกรเจ้าของสวนและตลาดที่จำหน่าย
ทุเรียน เพื่อสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปยังแหล่งตลาดที่จำหน่าย และประวัติเจ้าของสวน/แปลงผลิตได้
ซึ่งจะได้รับราคาสูงกว่าตลาดทั่วไป โดยมีการจำหน่ายผ่านเครือข่ายโซเชียลมีเดีย (ขายตรง) ต่อผู้บริโภค
รวมทั้งจัดระบบการผลิตในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ ในส่วนของลำไยจังหวัดจันทบุรี อยู่ระหว่างวางแผนการผลิต

(๕) การรณรงค์และส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ป้องกันแก้ไขปัญหาผลไม้ด้อยคุณภาพ ได้มีการจัดงาน “การรณรงค์การผลิตผลไม้คุณภาพและการจัดการศัตรูพืชเพื่อการส่งออก ในปี ๒๕๖๑ (ทุเรียนภาคตะวันออก)” ในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๑ ณ ตำบลตะเคียน อำเภอเขาชะเมา จังหวัดจันทบุรี โดยมีการจัดนิทรรศการ เรื่องต่าง ๆ เช่น นวัตกรรมการผลิตทุเรียน การผลิตทุเรียนคุณภาพและได้มาตรฐานการส่งออก การตรวจทุเรียนอ่อน - แก่ ผลผลิตภัณฑ์แปรรูปทุเรียนเพื่อการส่งออก และการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูทุเรียน และการเสวนา ในหัวข้อ “ตะวันออกแหล่งผลไม้คุณภาพ เพื่อการส่งออกปลอดภัย” ในส่วนของจังหวัดระยอง พบว่ามีการตรวจจับผู้ประกอบการที่ตัดทุเรียนอ่อนออกจำหน่ายได้ ๒ ราย อยู่ระหว่างดำเนินคดี

(๖) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ

(๖.๑) เกษตรกรประสบปัญหาผลผลิตลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มังคุด ส่วนผลไม้อื่น ๆ เช่น ลองกอง เงาะคุณภาพ ในพื้นที่ราคาเฉลี่ย ๔๐ และ ๒๐ บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ

(๖.๒) เกษตรกรบางส่วน ที่ยังเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่หมดได้รับผลกระทบจากฝนตก ทำให้คุณภาพผลผลิตลดลง เช่น มังคุดเป็นเนื้อแกวียงไหล ฯลฯ

(๖.๓) ผลผลิตเงาะ หากมีปริมาณมากกระจุกตัวคาดว่าจะมีปัญหาด้านการตลาด เนื่องจากตลาดเงาะผลสดต่างประเทศมีน้อย ตลาดไม่ขยายตัว

(๖.๔) พื้นที่ปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก ในช่วง ๓ - ๕ ปี ต้องเร่งหาตลาดรองรับผลผลิต ที่คาดว่าจะเพิ่มมากขึ้น

(๖.๕) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมกันวางแผนการผลิตและรวบรวมผลผลิตของสมาชิกสร้างอำนาจต่อรอง และมีช่องทางการจำหน่ายที่แน่นอน

(๖.๖) วางแผนการผลิตและการตลาดสร้างมาตรฐานสินค้า และการประชาสัมพันธ์สร้างเครือข่ายตลาดสหกรณ์

ครั้งที่ ๒ จากการติดตามความก้าวหน้าและความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ เกษตรกร และผู้รับซื้อผลไม้ ระหว่างวันที่ ๗ - ๙ มิถุนายน ๘ - ๑๓ กรกฎาคม และ ๑๐ - ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ ในพื้นที่ ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง สุราษฎร์ธานี ชุมพร เชียงใหม่ และลำพูน รวมจำนวนเกษตรกร ๑๐๘ ราย โดยร้อยละ ๕๑.๖๑ เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ ๑๙.๓๘ เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ การเกษตรร้อยละ ๑๕.๕๐ กลุ่มเกษตรกร และที่เหลือเป็นลูกค้า ธกส.ร้อยละ ๑๓.๖๙ สรุปผลได้ดังนี้

(๑) หน่วยงานในระดับพื้นที่โดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร มีการประชาสัมพันธ์โครงการผ่านทางประธานกลุ่มเกษตรกร และส่งเสริมเกษตรกรตามกิจกรรม/โครงการต่างๆ เช่น การจัดอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล การส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาคุณภาพการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ มาตรฐานการปฏิบัติทางเกษตรที่ดี (GAP) การจัดทำแปลงเรียนรู้ กิจกรรมส่วนใหญ่ดำเนินการตั้งแต่ช่วงต้นปีงบประมาณ ในภาพรวมเป็นไปตามแผน

(๒) การจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าไม้ผลคุณภาพดี ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด คัดเลือกเกษตรกรตัวแทนของกลุ่มเพื่อให้เป็นแหล่งการผลิตไม้ผล เช่น แปลงของนายประจวบ ทาก้า ตำบลแม่แก้ว อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ ๓ ไร่ ปลูกลำไยมาแล้ว ๒ ปี มีสระน้ำของตนเองที่สามารถใช้น้ำเพียงพอในการผลิตไม้ผลคุณภาพดีตลอดทั้งปี ฤดูกาลผลิต ทั้งในช่วงหลังออกดอก ตัดแต่งกิ่ง ตัดผล จนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต แปลงเรียนรู้ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี สารกำจัดศัตรูพืช ป้ายแปลงเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ ๑๖,๐๐๐ บาทต่อแปลง เป็นต้น เกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นแปลงเรียนรู้ให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน มีเกษตรกรในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้มาเรียนรู้ในช่วงฤดูกาลผลิต ทั้งในช่วงหลังออกดอก ตัดแต่งกิ่ง ตัดผล จนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต

(๓) การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามมาตรฐานสินค้าเกษตร หน่วยงานในระดับจังหวัด ได้ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานอินทรีย์ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๗๔.๐๔ ได้รับมาตรฐานการผลิต โดยในจำนวนนี้ ร้อยละ ๘๘.๖๑ ได้รับมาตรฐานการปฏิบัติทาง เกษตรที่ดี (GAP) ร้อยละ ๑๑.๓๙ ได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์การพัฒนาไม้ผลคุณภาพดี

(๔) การอบรมถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๙๕.๓๗ ได้รับการอบรม และร้อยละ ๔.๖๓ ไม่ได้รับการอบรม ไม่ทราบว่ามีการอบรม เนื่องจากมีข้อจำกัดและเหตุผลส่วนตัว เช่น เกษตรกรอายุมาก เนื้อที่ม่น้อย เป็นต้น โดยเกษตรกรได้รับความรู้ระดับมาก คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๕ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย ๓.๘๔

(๔.๑) การผลิตไม้ผลคุณภาพดี เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย ๔.๓๗ และในส่วนของ การนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย ๓.๙๖

(๔.๒) การดูแลรักษาไม้ผลในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมาก คะแนน เฉลี่ย ๔.๔๖ และในส่วนของ การนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย ๔.๐๑

(๔.๓) การบริหารจัดการน้ำในสวนผลไม้ เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมาก คะแนน เฉลี่ย ๔.๔๘ และในส่วนของ การนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย ๔.๑๓

(๔.๔) การบริหารจัดการด้านการตลาด เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับปานกลาง คะแนน เฉลี่ย ๔.๐๘ และในส่วนของ การนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย ๓.๒๖

(๕) ราคาผลผลิต เกษตรกรร้อยละ ๘๒.๖๑ เห็นว่าราคาผลผลิตปี ๒๕๖๑ มีราคาสูงกว่าปี ที่ผ่านมา โดยมีราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๓๙ เนื่องจาก เงาะ ทุเรียน มังคุด และลำไย มีน้อย ทำให้ขายได้ ในราคาแพงกว่า เกษตรกรผลิตลำไยในฤดูและนอกฤดูออกสู่ตลาดไม่กระจุกตัว

(๖) การรณรงค์ในส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ได้มีการจัดงาน เรื่อง “โครงการศึกษาบทบาท ของผู้ประกอบการผลไม้ที่มีต่อผลไม้ไทย : กรณีศึกษาลำไย” ณ โรงแรมเชียงใหม่ แกรนด์วิว ในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประกอบการ ธุรกิจไม้ผลที่มีต่อธุรกิจลำไย

(๗) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ

(๗.๑) ประชาสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายตลาดสหกรณ์

(๗.๒) ควรส่งเสริมเกษตรกรที่เป็นตัวขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ผลไม้ การส่งเสริมกลุ่ม เกษตรกรในแปลงใหญ่เพื่อเพิ่มคุณภาพผลไม้ มูลค่าสินค้า และเพิ่มอำนาจการต่อรอง เป็นต้น

(๗.๓) เกษตรกรที่มีอายุมาก การผลิตปฏิบัติตามประสบการณ์ของตนเอง ไม่ได้พัฒนา การบริหารจัดการไม้ผลคุณภาพตามหลักการใหม่ ๆ ทำให้มีปัญหาของโรคแมลง คุณภาพผลไม้ไม่ตรง ความต้องการของตลาด

(๗.๔) เกษตรกรควรได้รับการถ่ายทอดความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกษตรกร ได้นำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ทำสวนไม้ผลของตนเอง

(๗.๕) หน่วยงานภาครัฐควรจัดหาตลาดหรือช่องทางการจำหน่ายรองรับผลผลิตจากการ ส่งเสริมผลไม้คุณภาพดีเพื่อให้เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายมากขึ้น และมีทางเลือก

(๗.๖) แนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรเกษตรกรที่ปลูกไม้ผล โดยถ่ายทอด ความรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เชื่อมโยงเครือข่ายผู้ปลูกไม้ผล และส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงานให้องค์กรเกษตรกร มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้

(๗.๗) เกษตรกรขาดแคลนแรงงาน การเก็บผลผลิตในช่วงออกสู่ตลาดมาก การตัดแต่งกิ่ง ลำไย ทั้งในฤดูและนอกฤดู ทำให้ค่าแรงงานสูง จึงควรมีเครื่องมือเทคโนโลยีช่วยในการตัดแต่งกิ่ง และการเก็บเกี่ยวผลผลิต

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์สี่ปี ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับ กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสี่ปีระดับคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออก และรักษาความเป็นผู้นำการส่งออกผลิตภัณฑ์สี่ปีระดับอันดับ ๑ ของโลก รวมทั้งรักษาเสถียรภาพราคา คุณภาพมาตรฐานสินค้าสี่ปีระดับ สร้างความยั่งยืนในอาชีพของเกษตรกร และโรงงานแปรรูปสี่ปีระดับ เป้าหมายในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ผลิตสี่ปีระดับคุณภาพโรงงาน ๒.๒๐ ล้านตัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงงานแปรรูปสี่ปีระดับ ส่งเสริมการบริโภคสี่ปีระดับและผลิตภัณฑ์ในประเทศ มูลค่าการส่งออกและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ในพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกสี่ปีระดับ ระยะเวลาของยุทธศาสตร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน

หน่วยงานที่ดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ใน ๖ แนวทางจาก ๑๒ แนวทาง ดังนี้

๑) แนวทางการส่งเสริมการผลิตสี่ปีระดับโรงงาน และสี่ปีระดับบริโภคสดในพื้นที่ที่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารเชิงรุก รวมทั้งปรับปรุงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสี่ปีระดับ การจัดทำแนวทางส่งเสริมการปลูกสี่ปีระดับโรงงาน ในรัศมีรอบโรงงาน ๑๐๐ กิโลเมตร และแนวทางจัดการพื้นที่อื่นที่อยู่นอกเขตส่งเสริมการปลูกสี่ปีระดับ ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการกำหนดเขตพื้นที่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารเชิงรุก (Agri - Map) ครอบคลุมเป้าหมาย ๑๓ จังหวัด ๘๐๖ ไร่ การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อการผลิตสี่ปีระดับคุณภาพ ดำเนินการ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระยอง ตรัง และเชียงราย ประกอบด้วย สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่ามะขาม ฝ่ายบ้านพวย่างพร้อมระบบส่งน้ำ ฝ่ายทตน้ำบ้านเกาะยายฉิม ฝ่ายบ้านวังสาหร่าย ฝ่ายบ้านปรุ่มปราม ฝ่ายบ้านคลองใหญ่ ฝ่ายบ้านเกาะลอย ฝ่ายบ้านเนินพัฒนา ๒ ระบบส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำสะเมาะเหนือ ดำเนินการในพื้นที่รวม ๔๒,๗๑๐ ไร่ หรือร้อยละ ๖๘.๘๒ ของเป้าหมาย ๖๒,๐๕๘ ไร่

๒) แนวทางการส่งเสริมให้มีการผลิตสี่ปีระดับตามหลักเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) แก่เกษตรกรในลักษณะระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ รวมทั้งการเขตกรรมให้แก่เกษตรกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๑) ดำเนินการผ่านโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในด้านการผลิต โดยกรมพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด ๓,๔๗๕ ไร่ ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ๒๗.๘๐ ตัน และน้ำหมักชีวภาพ ๑๖,๒๒๐ ลิตร ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๒) การบริหารจัดการผลผลิตสี่ปีระดับและติดตามสถานการณ์การผลิตสี่ปีระดับในพื้นที่ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจัดอบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตสี่ปีระดับ GAP ๒,๓๐๐ ราย จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตสี่ปีระดับตามระบบ GAP จัดทำแปลงทดสอบการปลูกสี่ปีระดับผลสดพันธุ์ MD๒ ๑๕ ไร่ และ ๔ ไร่ ตามลำดับ จัดทำโปสเตอร์รณรงค์ป้องกันสารไนเตรตตกค้างและโรคเหี่ยว ๘,๕๐๐ แผ่น และจัดทำชุดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องสี่ปีระดับ ๑๐ ชุด การประเมินสถานการณ์การผลิตสี่ปีระดับ ประเมินได้ครอบคลุมเป้าหมาย ๕ ครั้ง

๓) แนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรเกษตรกรที่ปลูกสับปะรด โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ เชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด และส่งเสริมให้กลุ่มนำเงินทุนหมุนเวียนไปดำเนินการที่เกี่ยวกับ สับปะรดได้ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ครอบคลุมเป้าหมาย ๒๐ แห่ง ซึ่งดำเนินการใน ๖ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๒๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๕ จังหวัด

๔) แนวทางการวิจัยเทคโนโลยีการผลิต และพัฒนาพันธุ์สับปะรดที่ทนทานต่อโรคแมลง และให้ผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของโรงงานแปรรูปสับปะรดและตลาดบริโภคสด โดยกรมวิชาการเกษตรดำเนินการ ๓ โครงการ ดังนี้

๔.๑) โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตสับปะรด ได้แก่ เทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสับปะรดพันธุ์ใหม่ ดำเนินการทดสอบ ๑๐ สายพันธุ์ ครอบคลุมเป้าหมาย ข้อมูลอัตราการใช้น้ำที่เหมาะสมในการพ่นสารป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในสับปะรด รวมทั้งการปรับใช้กับศัตรู สับปะรดชนิดอื่น พบว่าการพ่นสารด้วยเครื่องยนต์สะพายหลังแบบแรงดันน้ำอัตราพ่น ๘๐ ลิตร/ไร่ มีแนวโน้มในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งได้ดีที่สุด (การทดลองสิ้นสุด ปี ๒๕๖๐) ส่วนด้านองค์ความรู้ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสับปะรดในเชิงการค้า โดยได้ศึกษาเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ๑๐ สายต้น และ ข้อมูลการจัดการปุ๋ยที่เหมาะสม ครอบคลุมเป้าหมาย ซึ่งพบว่าวิธีการให้ปุ๋ยทางดินตามค่าวิเคราะห์ดิน มีแนวโน้ม เพิ่มผลผลิตและคุณภาพสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียมากที่สุด

๔.๒) โครงการวิจัยและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการจัดการคุณภาพในโซ่อุปทาน สับปะรดผลสดเพื่อการส่งออก ได้ทำการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโต และทำการดูแลต้นสับปะรด ให้พร้อม ที่จะทำการบังคับดอก

๔.๓) โครงการศึกษาและประเมินศักยภาพสับปะรดผลสด พันธุ์ MD๒ เพื่อขยายผลสู่เกษตรกร ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีการผลิตสับปะรดพันธุ์ MD๒ ดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิตและบันทึกข้อมูลครบ ๕ ศูนย์วิจัย สำหรับการผลิตต้นพันธุ์ปลอดโรคจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ผลิตได้ ๔๑๑ ต้น คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๒ ของเป้าหมาย ๕๐,๐๐๐ ต้น เนื่องจากจำนวนตัวอย่างที่ปลอดเชื้อไวรัสโรคเหี่ยวมีน้อย ทำให้การขยาย และเพิ่มจำนวนต้นสับปะรดได้ปริมาณน้อย

๕) แนวทางการส่งเสริมการผลิตสับปะรดคุณภาพและมาตรฐานเป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานแปรรูป อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกสับปะรดแบบเกษตรอินทรีย์ในการขยายตลาดส่งออก โดยสำนักงาน มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มีแผนพัฒนาโรงคัดบรรจุผักและผลไม้ ณ ศูนย์เรียนรู้ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ดำเนินการจัดประชุมวางแผนการดำเนินงาน และวิเคราะห์ ประเมินศักยภาพกลุ่มแล้ว ๑ กลุ่ม และอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ผลิต ๓๘ ราย จากเป้าหมาย ๓๐ ราย

๖) จัดสรรงบประมาณ ๓๒๐.๖๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๐๖.๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๒ ของงบประมาณที่จัดสรร

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์ถั่วเหลืองเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับ กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์สร้างแหล่งผลิตถั่วเหลืองเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคง ทางด้านอาหารในประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพถั่วเหลืองให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาด และพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปถั่วเหลืองเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

เป้าหมาย ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพิ่มพื้นที่ปลูกเป็น ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ผลผลิต ๑๑๗,๖๐๐ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๒๙๔ กิโลกรัม ในปี ๒๕๖๔ ระยะเวลาของยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน

๑) วิจัยและพัฒนาเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มศักยภาพการผลิต โดยกรมวิชาการเกษตร วิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วเหลือง วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปถั่วเหลือง ทดสอบ และพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองเฉพาะพื้นที่ ทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม ดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๒) ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยกรมวิชาการเกษตรและกรมส่งเสริมสหกรณ์

๒.๑) ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดี เป้าหมาย ๒,๑๐๑.๑๐ ตัน ในพื้นที่รวม ๙,๓๔๖ ไร่ ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ทั้งพันธุ์หลัก พันธุ์คัด พันธุ์ขยาย และชั้นพันธุ์จำหน่ายแล้ว ๑,๓๑๘.๙๓ ตัน คิดเป็นพื้นที่ ๘,๑๑๓.๔๐ ไร่

๒.๒) สร้างเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ครอบคลุมเป้าหมาย ๕๔ เครือข่าย ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร (ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชุมชน จำนวน ๕๐ กลุ่ม) ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรวังซัน จำกัด จังหวัดแพร่ สหกรณ์การเกษตรบ้านผือ จำกัด จังหวัดอุดรธานี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกถั่วเหลืองจังหวัดน่าน เทศบาลตำบลนาเพียง จังหวัดขอนแก่น บริษัท รุ่งเรืองผล จำกัด จังหวัดสระแก้ว กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลือง อำเภอกู่เพียง อำเภอมือง จังหวัดน่าน และกลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ อำเภอมะอวย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔ กลุ่ม และตรวจสอบควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์จำนวน ๒,๕๐๐ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๓) จัดระบบการผลิตที่เหมาะสม โดยกรมชลประทาน จัดระบบชลประทานทั้งระบบส่งน้ำ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ปรับปรุงระบบส่งน้ำ และซ่อมแซมทางระบายน้ำ เพื่อสนับสนุนพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองในพื้นที่จังหวัดลำปาง หนองคาย นนทบุรี ดำเนินการแล้วในพื้นที่ ๙,๓๔๐ ไร่ ครอบคลุมเป้าหมาย

๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้การผลิต โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องแนวทางการส่งเสริมการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงทางอาหาร ๑ ครั้ง รวมจำนวน ๕๑ ราย พัฒนาเกษตรกรโดยจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ ๔,๒๖๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ การจัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงส่งเสริม ปี ๒๕๖๑ รวม ๙๕ ศูนย์ แปลงส่งเสริมการผลิต ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ รวม ๑๑๘ ศูนย์ รวมทั้งการรณรงค์การใช้เมล็ดพันธุ์ดีใน ๒๑๓ ศูนย์ ครอบคลุมเป้าหมาย

๕) จัดสรรงบประมาณ ๑๒๙.๐๒ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๑๑.๖๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๐ ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม จากการติดตามลงพื้นที่สำรวจข้อมูล ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน อุดรธานี ขอนแก่น และมหาสารคาม เกษตรกร ๑๐๙ ราย และเจ้าหน้าที่ ๖ ราย สรุปผลได้ดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไป

เกษตรกรที่ปลูกถั่วเหลือง ร้อยละ ๘๑.๑๓ มีพื้นที่เป็นของตนเอง ร้อยละ ๑๖.๔๗เช่าที่ดิน และร้อยละ ๒.๔๐ ได้ทำพรีจากญาติ เกษตรกรร้อยละ ๙๓.๕๘ มีประสบการณ์ปลูกถั่วเหลืองเฉลี่ย ๑๗ ปี ร้อยละ ๖.๔๒ ไม่เคยปลูก เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลือง ร้อยละ ๘๓.๑๗ เป็นสมาชิกองค์กรต่าง ๆ เช่น ร้อยละ ๖๖.๖๗ เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เฉลี่ย ๔ ปี ร้อยละ ๒๔.๗๓ เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

เฉลี่ย ๑๐ ปี ร้อยละ ๕.๓๘ เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชน เฉลี่ย ๑๐ ปี และร้อยละ ๓.๒๓ เป็นลูกค้า ธ.ก.ส เฉลี่ย ๑๑ ปี

๒) ปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุน

เกษตรกรได้รับปัจจัยการผลิต คือ พันธุ์กล้วยเหือง ปุ๋ย สารกำจัดศัตรูพืชโดย ร้อยละ ๓๙.๑๘ เห็นว่า ได้รับเพียงพอ ส่วนร้อยละ ๖๐.๘๒ ไม่เพียงพอ ในจำนวนนี้ จะจัดหาเพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ ร้อยละ ๕๑.๕๘ จะซื้อเพิ่มจากร้านค้าและแหล่งต่าง ๆ ร้อยละ ๒๓.๗๖ ใช้ที่เก็บไว้เอง ร้อยละ ๑๗.๘๒ ได้จากเพื่อนบ้าน ร้อยละ ๑๒.๘๗ จากสหกรณ์ และร้อยละ ๓.๙๖ พ่อค่านำมาขาย

๓) การอบรมความรู้

เกษตรกร ร้อยละ ๙๗.๖๕ ได้รับการอบรมการปลูกกล้วยเหือง และร้อยละ ๒.๓๕ ไม่ได้รับการอบรม เนื่องจากติดภารกิจไม่ได้เข้าร่วม เนื้อหาสาระที่หน่วยงานจัดอบรม ได้แก่ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ วิธีการเตรียมดิน วิธีปลูกแบบหว่าน โดยใช้เครื่องหยอด และปริมาณเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ วิธีใช้ปุ๋ยเคมีในระยะที่เหมาะสม และการดูแลรักษา ซึ่งพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๔ และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย ๔.๔๒ โดยวิธีปลูกแบบหว่าน และการดูแลรักษา ที่มีการนำไปใช้ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย ๔.๑๘ และ ๔.๐๐ ตามลำดับ (คะแนนเต็ม ๕)

๔) ปริมาณและการขาย

พื้นที่ปลูกกล้วยเหืองตามโครงการ ในปี ๒๕๖๐ และปี ๒๕๖๑ เกษตรกรปลูกในพื้นที่เฉลี่ย ๖.๕ ไร่ต่อราย และ ๕.๔๖ ไร่ต่อราย สาเหตุที่ปลูกลดลง เพราะขาดน้ำ ไม่มีแรงงานเก็บเกี่ยว โดยปี ๒๕๖๐ ได้รับผลผลิตเฉลี่ย ๓๒๐.๔๑ กิโลกรัมต่อไร่ ราคาเฉลี่ย ๑๕.๘๒ บาทต่อกิโลกรัม ส่วนปี ๒๕๖๑ ได้รับผลผลิตเฉลี่ย ๒๕๖.๐๘ กิโลกรัมต่อไร่ ราคาเฉลี่ย ๑๕.๕๘ บาทต่อกิโลกรัม โดยราคาต่ำกว่าปี ๒๕๖๐ เนื่องจากส่วนใหญ่ราคาซื้อถูกกำหนดโดยผู้รับจ้างเก็บเกี่ยว การจำหน่ายผลผลิต เกษตรกรร้อยละ ๙๐.๑๐ มีแหล่งจำหน่ายผลผลิตแน่นอน ส่วนที่เหลือมีแหล่งจำหน่ายไม่แน่นอน ลักษณะการจำหน่ายผลผลิต ได้แก่ เกษตรกรร้อยละ ๔๘.๑๕ จำหน่ายพ่อค้าที่มาซื้อ ณ ไร่นา ร้อยละ ๓๔.๒๖ ไปจำหน่ายให้สหกรณ์ร้านค้า จำหน่ายให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวและขายให้เกษตรกรด้วยกัน ร้อยละ ๑๔.๘๑ รวมกลุ่มกันจำหน่าย โดยมีประธานกลุ่มจัดหาตลาดรองรับ และร้อยละ ๒.๗๘ เจ้าหน้าที่จัดหาแหล่งจำหน่ายให้

๕) ปัญหาอุปสรรค

เกษตรกรจำหน่ายได้ราคาต่ำ ไม่มีแรงงานเก็บเกี่ยว ได้รับเมล็ดพันธุ์กล้วยเหืองซ้ำ มีแมลงศัตรูพืชรบกวน บางพื้นที่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ คุณภาพต่ำ ไม่มีเครื่องมือกล้วยเหือง ต้นทุนสูง และเกษตรกรบางรายมีพื้นที่จำกัด บางรายต้องการขยายพื้นที่ปลูก เพราะต้องการมีรายได้เพิ่ม แต่ราคาที่ได้รับยังไม่พอใจ

๖) ข้อเสนอแนะ

เกษตรกรบางรายต้องการได้รับปัจจัยการผลิตเพิ่ม ต้องการให้ช่วยสอนวิธีกำจัดแมลงควรมีระบบการประกันราคา ให้สหกรณ์เข้าดูแลจัดการด้านการจำหน่ายผลผลิต ส่งเสริมให้นำผลผลิตเข้าไปสู่ระบบอุตสาหกรรมแปรรูปอย่างกว้างขวาง เพื่อให้สามารถ ยกระดับราคาผลผลิตของเกษตรกรได้ถึง ๒๐ บาทต่อกิโลกรัม

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมะพร้าวให้มีปริมาณผลผลิตให้เพียงพอและคุณภาพตามความต้องการของผู้บริโภค พัฒนาเกษตรกร

ให้มีความสามารถในการผลิต ลดต้นทุนการผลิตการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว พัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ และส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปมะพร้าวหลากหลายรูปแบบสร้างโอกาสทางการค้าและสร้างมูลค่าเพิ่ม เป้าหมาย ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) รักษาระดับผลผลิตต่อไร่ไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ และผลผลิตไม่ต่ำกว่า ๑.๑ ล้านตัน ระยะเวลายุทธศาสตร์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน

๑) ด้านพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่

๑.๑) กลยุทธ์การจัดระบบการผลิตและการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสม โดยกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมพัฒนาที่ดิน

๑.๑.๑) ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ครบตามเป้าหมาย ๒๙,๐๐๐ ราย

๑.๑.๒) ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์) ๑๒๐ ตัน ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์) ๒๔๐ ไร่ ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๒๕ ตัน และผลิตน้ำหมักชีวภาพ ๗,๔๘๐ ลิตร ครบตามเป้าหมาย

๑.๒) กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้การผลิต ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว ๓๓๐ ไร่ ครบตามเป้าหมาย

๑.๓) กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งและเป็น Smart Farmer โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านบริหารจัดการให้สถาบันเกษตรกร ๒๐ กลุ่ม ครบตามเป้าหมาย และกรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว จำนวน ๒ แห่ง ในพื้นที่ ๒ จังหวัด ครบตามเป้าหมาย ได้แก่ (๑) สหกรณ์ชาวสวนมะพร้าวประจวบคีรีขันธ์ จำกัด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ (๒) สหกรณ์การเกษตรเกาะพะงัน จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๔) กลยุทธ์สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตมะพร้าว โดยกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการจัดทำวิจัยเทคโนโลยีการจัดการสวนมะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรมกะทิ ๓ เรื่อง ครบตามเป้าหมาย มีการจัดการสวนมะพร้าวในพื้นที่ที่มีการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว ๗ แปลง มีการปลูกพืชแซมในสวนมะพร้าวอายุมากเพื่อเพิ่มรายได้ ๑ แปลง วิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตมะพร้าว เกาะพะงันสู่มาตรฐานอินทรีย์ ๑ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) พัฒนาการผลิตมะพร้าวเกาะพะงันสู่มาตรฐานอินทรีย์ (๒) การสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์มะพร้าวเกาะพะงันอินทรีย์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ (๓) ศึกษาและจัดทำแผนที่เกาะพะงันเพื่อสนับสนุนการผลิตมะพร้าว เกาะพะงันอินทรีย์ ส่วนการวิจัยปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์มะพร้าว ๑ กิจกรรม มีการขยายพันธุ์มะพร้าวแบบรวดเร็ว ๒ เรื่อง ครบตามเป้าหมาย ส่วนการสร้างแปลงพันธุ์มะพร้าวเพื่อการพัฒนาพันธุ์ แบ่งออกเป็น (๑) สร้างแปลงพันธุ์มะพร้าวเพื่อการพัฒนาหรือขยายไปยังพื้นที่ใหม่ โดยมีการสร้างแปลง แม่พันธุ์เรนเนล ๑๐ ไร่ จำนวน ๒๒๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ไร่ และ ๑,๑๐๐ ตัน ตามลำดับ สร้างแปลงพ่อพันธุ์เวสต์อัฟริกันต้นสูง จำนวน ๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ไร่ สร้างแปลงแม่พันธุ์สวีทลูคัส ๑ จำนวน ๔๐ ไร่ จำนวน ๒๐๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ และ ๑๖.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ไร่ และ ๑,๒๕๐ ตัน ตามลำดับ และสร้างแปลงพ่อพันธุ์ไทยต้นสูง ๕๐ ไร่ จำนวน ๑,๐๐๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ และ ๔๕.๔๕ ของเป้าหมาย ๑๐๐ ไร่ และ ๒,๒๐๐ ตัน ตามลำดับ และ (๒) การสร้างแปลงพ่อ - แม่พันธุ์มะพร้าวพันธุ์ลูกผสมและมะพร้าวพันธุ์ดี อยู่ระหว่างการเตรียมการผสมพันธุ์มะพร้าว และการคัดเลือกแม่พันธุ์

๒) ด้านพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว

๒.๑) กลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถด้านการจัดการศัตรูมะพร้าว โดยกรมส่งเสริมการเกษตร เพิ่มศักยภาพด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ การขยายศัตรูธรรมชาติครบ ๕ หน่วยงาน ถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดโรคและศัตรูมะพร้าวให้เกษตรกร ๑๒,๐๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕๕.๘๔ ของเป้าหมาย ๗,๗๐๐ ราย และศึกษาทดสอบการใช้เทคโนโลยีการควบคุมศัตรูมะพร้าว ๗๗ แปลง ครอบคลุมเป้าหมาย ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตรมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดโรคและศัตรูมะพร้าว ๑๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๒๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๕ ครั้ง ให้เกษตรกร ๑๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๑๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ราย (ถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูมะพร้าว เรื่อง การเลี้ยงแตนเบียนหนอนหัวดำมะพร้าวและแตนเบียนแมลงดำนามะพร้าว ให้เกษตรกร ๑๑ กลุ่ม ในจังหวัดนครนายก ราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และปทุมธานี) และศึกษาทดสอบการใช้เทคโนโลยีการควบคุมศัตรูมะพร้าว ๓ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมาย ได้แก่ (๑) โครงการทดสอบควบคุมและกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวในสวนมะพร้าวอินทรีย์ (๒) โครงการการจัดการหนอนหัวดำมะพร้าว coconut black headed caterpillar; *Opisina arenosella* Walker (Lepidoptera: Oecophoridae) โดยชีววิธีแบบผสมผสานในพื้นที่ระบาด และ (๓) โครงการวิจัยและพัฒนาวิธีการป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวแบบบูรณาการ

๒.๒) กลยุทธ์การสร้างระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยการระบาดของศัตรูมะพร้าว โดยกรมส่งเสริมการเกษตร พัฒนารูปแบบการสำรวจ การจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลสถานการณ์เพื่อการพยากรณ์และแจ้งเตือนภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ๒๗๖ แปลง ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๓) กลยุทธ์การป้องกัน ควบคุม ช่วยเหลือ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรผู้ผลิต ขยายศัตรูธรรมชาติ และควบคุมศัตรูมะพร้าว ๕,๕๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๓) ด้านพัฒนาการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มะพร้าว กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวให้หลากหลาย โดยกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มะพร้าว เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์ ๑ โครงการ กระบวนการอยู่ระหว่างปรับปรุงสูตรต้นตำรับโลชั่นและแนะนำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ไปทดสอบความพึงพอใจของผู้ใช้มีความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

๔) ด้านพัฒนาการตลาด

๔.๑) กลยุทธ์การรณรงค์การบริโภคมะพร้าวและผลิตภัณฑ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร มีการรณรงค์การบริโภคมะพร้าวและผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ ๒ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย โดยเข้าร่วมครั้งที่ ๑ ในงาน Thai Festival ครั้งที่ ๑๙ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และครั้งที่ ๒ ในงาน Guangzhou International Fruit Expo ๒๐๑๘ ณ เมืองกว่างโจว ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน และจัดงานเชื่อมโยงตลาดและผลิตภัณฑ์ทั้งในและต่างประเทศ ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๔.๒) กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมมะพร้าว โดยกรมส่งเสริมการเกษตร มีการแลกเปลี่ยนความร่วมมือตลอด Supply Chain กับต่างประเทศ โดยเข้าร่วม project on promotion and development of coconut supply chain management เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๕) การจัดสรรงบประมาณ

จัดสรรงบประมาณ ๑๑.๐๖ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๐.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔๑ ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม

จากการติดตามผลการดำเนินงาน โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๖ เมษายน ๒๕๖๑ จำนวน ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ และสุราษฎร์ธานี โดยเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้ว ในไตรมาสที่ ๒)

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสุราษฎร์ธานี มีการดำเนินงานโครงการระบบ ส่งเสริมเกษตรรูปแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๑ “มะพร้าว” และโครงการส่งเสริมพัฒนาบริหารจัดการ มะพร้าวภายใต้ยุทธศาสตร์ ซึ่งการดำเนินงานโครงการในแต่ละจังหวัดมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ตามเป้าหมายทุกโครงการ อีกทั้ง การดำเนินกิจกรรมในภาพรวมเป็นไปตามแผน มีเพียงโครงการส่งเสริม พัฒนาบริหารจัดการมะพร้าว ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น ที่มีการดำเนินกิจกรรมของโครงการล่าช้า เนื่องจากในขณะที่ดำเนินโครงการ ทางจังหวัดได้รับมอบหมายให้ดำเนินการโครงการป้องกันกำจัดศัตรู มะพร้าว (หนอนหัวดำ) ซึ่งเป็นโครงการที่ต้องดำเนินงานเร่งด่วน จึงส่งผลให้บางกิจกรรมในการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมพัฒนาบริหารจัดการมะพร้าวมีการขยายเวลาออกไป

๒) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๗ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการดำเนินโครงการวิจัย และพัฒนาระบบการผลิตมะพร้าวเกาะพะงันอินทรีย์ มีเป้าหมายให้สวนมะพร้าวทั้งหมดในเกาะพะงัน เป็นมะพร้าวอินทรีย์ ซึ่งมีการดำเนินงานครบตามเป้าหมายแล้ว (เป้าหมายปี ๒๕๖๑ คือ ร้อยละ ๒๐.๐๐) มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๙ ราย โดยเป็นพื้นที่แปลงต้นแบบ ๑๐๘ แปลง

๓) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ

๓.๑) เกษตรกรประสบปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว พื้นที่สวนอยู่นอก เขตชลประทาน คุณภาพของผลผลิตไม่ตรงตามความต้องการของตลาด และเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ส่วนใหญ่มีอายุมาก ถือปฏิบัติตามประสบการณ์ของตนเอง ไม่มีการพัฒนาบริหารจัดการสวนตามหลัก วิชาการใหม่ ๆ

๓.๒) ราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจากมีปริมาณมะพร้าวค่อนข้างมาก ภาครัฐควรมีมาตรการ ในการควบคุมปริมาณการนำเข้ามะพร้าว ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อปริมาณมะพร้าวในประเทศ

๓.๓) เพื่อให้ยุทธศาสตร์มีการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการสร้างการรับรู้และ ความเข้าใจแก่เกษตรกรด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า เพื่อให้ได้ตามมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์ ควรมีการกำหนดความแตกต่างทางด้านราคาระหว่างมะพร้าวธรรมดา มะพร้าว GAP และมะพร้าวอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรเล็งเห็นถึงความสำคัญด้านคุณภาพสินค้าและมาตรฐานต่าง ๆ มากขึ้น

๓.๔) ปัจจุบันราคามะพร้าวในประเทศตกต่ำ เนื่องจากมีการนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศ ช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา ในปริมาณเพิ่มขึ้นมาก เพราะผลผลิตมะพร้าวของไทยเกิดโรคระบาด แต่ปัจจุบันได้มีการแก้ไขปัญหาโรคระบาดในมะพร้าวได้แล้ว ส่งผลให้ราคามะพร้าวเฉลี่ยอยู่ที่ ๕ - ๖ บาทต่อผล ซึ่งเป็นราคาที่ต่ำมากและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหามะพร้าว เพื่อรักษาสมดุลมะพร้าวภายในประเทศ โดยห้ามการนำเข้ามะพร้าวชั่วคราว ในช่วงเวลา ๓ เดือน หรือระหว่างเดือนสิงหาคม - ตุลาคม ๒๕๖๑ เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่

สินค้ามะพร้าวของไทยให้ผลผลิตมาก โดยมาตรการดังกล่าวจะช่วยพยุงราคามะพร้าวภายในประเทศไม่ให้ราคาตกต่ำจากการตีตลาดของมะพร้าวที่นำเข้า

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับ กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์พัฒนาปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม ไปสู่อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล เพื่อการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจอาเซียน เป้าหมายของยุทธศาสตร์ด้านการผลิต เพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์ม ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ เป็น ๒๒% ปี ๒๕๗๐ - ๒๕๗๙ เป็น ๒๓% เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ เป็น ๒.๗๕ ตัน/ไร่ ปี ๒๕๖๙ เป็น ๓.๐๐ ตัน/ไร่ ปี ๒๕๗๔ เป็น ๓.๒๕ ตัน/ไร่ ปี ๒๕๗๙ เป็น ๓.๕๐ ตัน/ไร่ และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยการส่งเสริมปลูก/เลี้ยงสัตว์แซม ร่วมในสวนปาล์ม ระยะเวลาของยุทธศาสตร์ ระหว่าง ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

ผลการดำเนินงาน

๑) กิจกรรมการเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมัน

๑.๑) โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการสร้างเครือข่ายของสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชน ผู้ตัดปาล์ม/ลานเท กับโรงงานสกัดปาล์มน้ำมันที่จะร่วมกันพัฒนาเปอร์เซ็นต์น้ำมัน โดยจัดประชุม/อบรม ส่งเสริม และให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มคุณภาพที่ถูกต้อง การสร้างเครือข่าย ขยายผลการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันทั้งระบบสู่จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง และนครศรีธรรมราช จำนวน ๖๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๒) กรมวิชาการเกษตร ดำเนินโครงการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันชั้นคุณภาพดี โดยมีการอบรมเกษตรกรไปแล้ว ๓๖๐ ราย อบรมผู้เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ๖๐ ราย วิเคราะห์ห้องปฏิบัติการทะเลทรายและเปอร์เซ็นต์น้ำมัน ๓๖๐ ทะลาย และวิเคราะห์เกรดคุณภาพทะเลทรายปาล์มน้ำมันจาก จำนวน ๓๐ ลานเท โดยผลการดำเนินงานครอบคลุมเป้าหมายในทุกกิจกรรม

๒) กิจกรรมเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ และลดต้นทุนการผลิต

๒.๑) วางแผนการผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมการปลูกทดแทนปาล์มน้ำมันด้วยปาล์มพันธุ์ดี ในพื้นที่เหมาะสม (S๑, S๒) รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่ ได้จัดชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการใน ๘ จังหวัด การเพาะเลี้ยงต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกทดแทน ๕๐,๐๐๐ ต้น และอบรมเกษตรกรในการปลูกทดแทน ๒๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย ขณะนี้อยู่ระหว่างทยอยส่งมอบต้นกล้าปาล์มน้ำมันให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ส่วนการสนับสนุนค่าปัจจัยการผลิตเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชแซมที่เหมาะสมในพื้นที่ระหว่างรอปาล์มให้ผล ดำเนินการไปแล้วครอบคลุมเป้าหมาย ๖๐๐ ไร่

๒.๒) กิจกรรมพัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ สินค้าปาล์มน้ำมัน โดยกรมพัฒนาที่ดิน

๒.๒.๑) พื้นที่ดำเนินการ ๑๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี ดำเนินการแล้ว ๑๔๕ แปลง โดยส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์) จำนวน ๑,๗๒๕ ตัน ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ ๓๓๖ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๙.๐๙ ของเป้าหมาย ๓๐๘ ตัน และผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ ๑๐๕,๒๐๐ ลิตร ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๒.๒) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยกรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผ่านศูนย์เรียนรู้ ทั้งพื้นที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม จำนวน ๒,๔๐๐ ราย และโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ชุมพร และตรัง ๔ แปลง ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๓) ผลักดันการวิจัยและการพัฒนาด้านการผลิต โดยกรมวิชาการเกษตร

๒.๓.๑) พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ดี ได้ดำเนินโครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำมัน ครอบคลุมเป้าหมาย ใน ๕ กิจกรรม ได้แก่ วิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มผลผลิต น้ำมัน วิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้จากการผสมข้ามระหว่าง *E. guineensis* x *E. oleifera* เพื่อพันธุ์สูงซ้ำ วิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่มีศักยภาพเพื่อปลูกในพื้นที่เหมาะสมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัย เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน การทดสอบและประเมินศักยภาพพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่ต่าง ๆ

๒.๓.๒) เทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์มที่เหมาะสมกับพื้นที่

(๑) วิจัยและผลิตพันธุ์และต้นกล้าปาล์มน้ำมันเพื่อสนับสนุนโครงการ ปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อทดแทนพลังงาน โดยกิจกรรมการผลิตเมล็ดตอก ๑,๕๐๐,๐๐๐ เมล็ด ผลิตต้นกล้า ปาล์มน้ำมัน อายุ ๓ - ๕ เดือน ๔๐๐,๐๐๐ ต้น และ ผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมัน อายุ ๘ - ๑๒ เดือน ๒๐๐,๐๐๐ ต้น ครอบคลุมเป้าหมาย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เช่น จำหน่ายให้กับเกษตรกรรายย่อย ผู้ประกอบการ รวมทั้งแจกจ่ายให้กับ วัด โรงเรียน เพื่อใช้ในการสาธารณประโยชน์ บางส่วนส่งมอบให้กับ หน่วยงานราชการ และใช้สำหรับทำการวิจัย โดยได้ใช้ประโยชน์ไปแล้ว ๑๕๒,๖๔๕ เมล็ด ๔๑,๐๐๘ ต้น และ ๘๒,๐๗๘ ต้น ตามลำดับ

(๒) ผลิตพันธุ์ปาล์มคุณภาพดี ดำเนินการไปแล้วตามเป้าหมาย โดยกิจกรรม การผลิตเมล็ดตอก ๑,๐๐๐,๐๐๐ เมล็ด ผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมัน อายุ ๓ - ๕ เดือน ๑๒๐,๐๐๐ ต้น และ ผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมัน อายุ ๘ - ๑๒ เดือน ๕๑๒,๐๐๐ ต้นดำเนินการไปแล้ว ครอบคลุมเป้าหมาย สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ เช่น จำหน่ายให้กับเกษตรกรรายย่อย ผู้ประกอบการ รวมทั้งแจกจ่ายให้กับ วัด โรงเรียน เพื่อใช้ในการสาธารณประโยชน์ บางส่วนส่งมอบให้กับหน่วยงานราชการ และใช้สำหรับทำการวิจัย โดยได้ใช้ ประโยชน์ไปแล้ว ๗๘๘,๘๔๘ เมล็ด ๔๒,๘๔๕ ต้น และ ๓๐๗,๐๑๖ ต้น ตามลำดับ

(๓) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน วิจัยการป้องกันกำจัดโรคแมลงในปาล์มน้ำมัน วิจัยการทดสอบพันธุ์และเทคโนโลยีการปลูกปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่เกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ระยะที่ ๒) วิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันด้วย การจัดการที่เหมาะสมระดับชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน วิจัยการทดสอบเทคโนโลยี การผลิตปาล์มน้ำมันพื้นที่ปลูกใหม่ระยะที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตปาล์มน้ำมัน วิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประเมินปริมาณธาตุอาหารในปาล์มน้ำมัน โดยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาพถ่ายและปริมาณธาตุอาหารของใบปาล์มน้ำมันที่ได้จากห้องปฏิบัติการ สำหรับทำดัชนีธาตุอาหารของใบปาล์มน้ำมัน (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒) และศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณ ธาตุอาหารในใบปาล์มน้ำมันโดยใช้เทคนิค Image Processing (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) ฯลฯ รวม ๑๓ เรื่อง ดำเนินการครบตามกระบวนงานแล้ว

๒.๔) การบริหารจัดการ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ดำเนินโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๒๓ แปลง ใน ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี เชียงราย และอำนาจเจริญ โดยแนะนำ ส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยใช้วิธีการสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มแบบแปลงใหญ่ และจัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายการทำแผนธุรกิจ และการจัดหาตลาดร่วมกันระหว่างภาครัฐ เกษตรกร สหกรณ์ และผู้ประกอบการ

๒.๕) การบริหารจัดการน้ำ โดยกรมชลประทาน ดำเนินโครงการจัดหาแหล่งน้ำส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๐ แห่ง เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ๖ แห่ง ดำเนินการเสร็จแล้ว ๑ แห่ง คือ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำนิคมสหกรณ์หลังสวน ต.หาดยาย อ.หลังสวน จ.ชุมพร ส่วนอีก ๔ แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ มีความก้าวหน้าร้อยละ ๘๑.๕๐ ของกระบวนการ คือ ก่อสร้างแก้มลิงนิคมสหกรณ์ท่าแซะพร้อมอาคารประกอบ ต.ท่าข้าม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านเทพวังทอง ต.ท่าข้าม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร ก่อสร้างระบบส่งน้ำแก้มลิงหนองหารบอ ต.ทุ่งมะพร้าว อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านควนสินชัย ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี และอีก ๑ แห่ง ยังไม่ได้รับมอบพื้นที่จาก ส.ป.ก. คือ ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนแปลง ส.ป.ก. ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี สำหรับในพื้นที่ในเขตชลประทาน ๔ แห่ง คือ งานจัดระบบน้ำโครงการฝายคลองนางย่อน ต.คุระ อ.คุระบุรี จ.พังงา ซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบาย ปตร.ปีเหล็ง ๗ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส ซ่อมแซมอาคารรับน้ำคลองระบายน้ำปีเหล็งสายที่ ๕ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส และชุดลอกคลองโดยรถชุดจ้ำงหมา คลองระบายน้ำปีเหล็งสายที่ ๒ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส

๓) กิจกรรมเพิ่มรายได้เสริมให้เกษตรกร โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการศึกษาวิจัย และส่งเสริมสินค้าเกษตรอื่น ๆ ที่สามารถปลูก/เลี้ยง แซม หรืออยู่ร่วมกันในสวนปาล์มตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ จำนวน ๑ เรื่อง ดำเนินการแล้วร้อยละ ๗๐.๐๐ ของเป้าหมาย

๔) จัดสรรงบประมาณ ๓๙๙.๙๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๒๔๘.๔๕ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๓ ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม

จากการติดตามความก้าวหน้าและความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมจากยุทธศาสตร์ฯ ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และกระบี่ ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ เมษายน ๒๕๖๑ สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

๑) กิจกรรมเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต โดยส่งเสริมการปลูกทดแทนปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีในพื้นที่เหมาะสม (S๑, S๒) รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่ ดำเนินการรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการแล้ว โดยจะขยายส่งมอบพันธุ์ปาล์มน้ำมันแก่เกษตรกรได้ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ส่วนการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อปลูกพืชแซมในพื้นที่ปาล์มน้ำมันในช่วงปาล์มน้ำมันยังไม่ได้ให้ผลผลิต จะเริ่มดำเนินการในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเกษตรกรบางรายเริ่มทยอยโค่นต้นปาล์มน้ำมันเก่าแล้ว

๒) กิจกรรมการเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์ม สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่และสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมัน และศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ได้ให้ความรู้กับเกษตรกรในการสร้างเครือข่ายดังกล่าว

๓) กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ หลังการอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก และได้นำความรู้ไปปฏิบัติใช้แล้ว ทั้งนี้ เกษตรกรได้ให้ความเห็นว่า ในการอบรมควรดำเนินการให้ความรู้ให้ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ กำหนดระเบียบปฏิบัติในการตัดป่าล้มน้ำมั่นคงคุณภาพเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งสนับสนุนแหล่งน้ำเสริมไว้ในช่วงฤดูแล้ง

๒.๔ โครงการสำคัญอื่น ๆ

๒.๔.๑ การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

๑) ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์รวบรวมองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และวิถีชีวิตของประชาชน และสาธิตแสดงไว้ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ให้บริการและพัฒนาเพื่อการขยายผลตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะศูนย์บริการและพัฒนาต้นแบบในชุมชน เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาชุมชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ และพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวสืบสานตามรอยยุคลบาทเพื่อการเรียนรู้ และสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน

เป้าหมาย พื้นที่หมู่บ้าน จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๒ บ้านป่าปู้ ตำบลผาบ่อง หมู่ ๓ บ้านห้วยเตือ ตำบลผาบ่อง (ศูนย์ศิลปาชีพฯ) หมู่ ๕ บ้านท่าโป่งแดง ตำบลผาบ่อง (ศูนย์ฯ โป่งแดง) หมู่ ๗ บ้านห้วยแก้ว ตำบลผาบ่อง หมู่ ๘ บ้านห้วยเสือเต่า ตำบลผาบ่อง หมู่ ๑๑ บ้านม่อนตะแลง ตำบลผาบ่อง หมู่ ๓ บ้านทุ่งกองมู ตำบลปางหมู หมู่ ๔ บ้านในสอย ตำบลปางหมู (ศูนย์ในสอย) หมู่ ๖ บ้านสบป่อง ตำบลปางหมู หมู่ ๗ บ้านสบสอย ตำบลปางหมู หมู่ ๘ บ้านไม้แจะ ตำบลปางหมู หมู่ ๙ บ้านไม้สะเป ตำบลปางหมู และ หมู่ ๑๓ บ้านดอยแสง ตำบลปางหมู ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๑.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๑.๑) จัดประชุมสัมมนาเพื่อขับเคลื่อนและขยายผลโครงการศูนย์บริการ และพัฒนาตามพระราชดำริปี ๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ ราย (๒ วัน) ๑ ครั้ง ครบตามเป้าหมาย และรายงานผลการดำเนินงานรายเดือนแก่กระทรวงฯ ๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ ของเป้าหมาย ๑๒ ครั้ง

๑.๑.๒) กิจกรรมอื่น ๆ ได้แก่ การบูรณาการประสานงาน/ร่วมปฏิบัติงานในศูนย์และในพื้นที่ขยายผล ๑๓ หมู่บ้าน ๓ ครั้ง จัดประชุมคณะกรรมการโครงการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายฯ เพื่อทบทวนแผนแม่บท/การจัดทำแผนปฏิบัติการ ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑ แผน การจัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์โครงการฯ ๑๕๐ เล่ม และการสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี ๑ โครงการ และอำนาจการ และบูรณาการ (คำวิสตุสำนักงาน) ๑ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๑.๑.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๘ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๓ ของงบประมาณที่จัดสรร

๑.๒) กรมการข้าว

๑.๒.๑) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านพันธุ์ข้าว และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๒ ไร่ กระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวสู่เกษตรกร ๒,๐๙๔ กิโลกรัม ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำด้านข้าว ๖๕ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย และแสดงพันธุ์ข้าวและธัญพืชเมืองหนาวดำเนินการได้ ๙๔ ตัวอย่าง หรือร้อยละ ๙๔.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๐๐ ตัวอย่าง

๑.๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๖ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๓) กรมประมง

๑.๓.๑) ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ ๒๐ ราย ฝึกอบรมเกษตรกร ๒๐ ราย และติดตามแนะนำเกษตรกร ๑๐ ครั้ง ดำเนินการครบตาม เป้าหมาย

๑.๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๘ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๔) กรมปศุสัตว์

๑.๔.๑) ฝึกอบรมเกษตรกร ๒๐ ราย จัดตั้งกองทุนอาหารสัตว์ ๑ กองทุน และส่งเสริม การเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ๑๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๔.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๒ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๕) กรมวิชาการเกษตร

๑.๕.๑) จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้ ๔๙ ไร่ และฝึกอบรมเกษตรกร ๘๐ ราย และการติดตามรายงานผล ๔ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๕.๒) จัดสรรงบประมาณ ๒.๐๐ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๖) กรมหม่อนไหม

๑.๖.๑) สนับสนุนวัสดุบำรุงรักษาแปลงหม่อนในพื้นที่ ๑ ไร่ ครอบคลุมเป้าหมาย มีผู้มาศึกษาดูงานแปลงเรียนรู้ ๓๐๐ ราย

๑.๖.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๑ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๗) กรมพัฒนาที่ดิน

๑.๗.๑) กิจกรรมสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด สาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ สาธิตการ ทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ สาธิตการปลูกพืชปลอดภัย/ผักอินทรีย์ กิจกรรมละ ๔๐ ไร่ และการปรับปรุง จุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพ ๑ โครงการ ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๗.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๘๒ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๘) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑.๘.๑) สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ๑๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย และติดตาม เกษตรกร ๒ ครั้ง เกษตรกร ๑๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๘.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๙) กรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๙.๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชปลอดภัย และการจัดการฟาร์มตาม แนวพระราชดำริ ๕๐ ราย ดูแลแปลงกู่หลาบตามพระราชเสาวนีย์ ๑ ไร่ ขยายผลการปลูกกู่หลาบสู่หมู่บ้าน เครือข่าย ๒ หมู่บ้าน ครอบคลุมเป้าหมาย ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์ ๔๐ ราย การถนอมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๒ กลุ่ม และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๙.๒) จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การผลิตกล้วยไม้ พืชสมุนไพร และการควบคุมศัตรูพืชโดยชีวภาพ รวม ๓ แปลง ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๙.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๖๘ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๑๐) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๑.๑๐.๑) แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีสหกรณ์ ๔ ครั้ง และจัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๑ ครั้ง ๓๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๑๐.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๑.๑๑) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๑.๑๑.๑) ติดตามผู้ผ่านการอบรมจากโครงการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปาย ตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดทำรายงาน ๑ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๑๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๗ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และ กรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้บริการและพัฒนา เพื่อการศึกษาทดลองการพัฒนาตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนและป่าบนพื้นที่สูง สาธิตและแสดงไว้เป็นองค์ความรู้ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต เพื่อการขยายผลการพัฒนาสู่ประชาชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นที่สูง เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนและป่า และเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว สืบสานตามรอยพระบาท เพื่อการเรียนรู้สร้างอาชีพ และสร้างรายได้แก่ประชาชน

เป้าหมาย ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ มีพื้นที่ ๕,๔๓๘ ไร่ ๑ งาน ๔๒ ตารางวา หมู่บ้านในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะงา ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน หมู่บ้านในพื้นที่ต่อเนื่องกับลุ่มน้ำแม่สะงา ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จำนวน ๔ หมู่บ้าน และขยายผลตามแนวกว้าง มุ่งเน้นการเผยแพร่องค์ความรู้จากศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริไปสู่พื้นที่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗ อำเภอ ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๒.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๑.๑) จัดประชุมสัมมนาเพื่อขับเคลื่อนและขยายผลโครงการศูนย์บริการ และพัฒนาตามพระราชดำริ ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ ราย (๒ วัน) ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย และรายงานผลการดำเนินงานรายเดือนแก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ ของเป้าหมาย ๑๒ ครั้ง

๒.๑.๒) บูรณาการประสานงาน/ร่วมปฏิบัติงานในศูนย์และในพื้นที่ขยายผล ๑๓ หมู่บ้าน จำนวน ๓ ครั้ง และจัดประชุมคณะกรรมการโครงการศูนย์บริการและพัฒนาปางตองฯ เพื่อทบทวน แผนแม่บท/การจัดทำแผนปฏิบัติการปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑ แผน และจัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์โครงการฯ ๑๕๐ เล่ม และสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี ๑ โครงการ อำนวยการ และบูรณาการ (ค่าวัสดุสำนักงาน) ๑ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๒.๑.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๘ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๓ ของงบประมาณที่จัดสรร

๒.๒) กรมการข้าว

๒.๒.๑) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการผลิตธัญพืชเมืองหนาว แปลงเรียนรู้ด้านการผลิตและทดสอบพันธุ์ข้าวไร่ชนิดละ ๖ ไร่ จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการผลิตและทดสอบพันธุ์ข้าวนาที่สูง ๔ ไร่ แปลงขยายสู่ชุมชน ๖ ไร่ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และติดตามให้คำแนะนำแก่เกษตรกร ๑๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๒๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒.๓) กรมประมง

๒.๓.๑) ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๒๐ ราย ฝึกอบรมเกษตรกร ๒๐ ราย และติดตามแนะนำเกษตรกร ๑๐ ครั้ง ดำเนินการครบตามเป้าหมาย

๒.๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๘ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒.๔) กรมปศุสัตว์

๒.๔.๑) สาธิตการเลี้ยงแพะ-แกะ พ่อแม่พันธุ์ ๕๐ ตัว ผลิตลูก ๒๐ ตัว ฝึกอบรมเกษตรกร ๒๐ ราย ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ๑๐ ราย และจัดตั้งกองทุนยาสัตว์ ๑ กองทุน ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๔.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒.๕) กรมวิชาการเกษตร

๒.๕.๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้ ๔๐ ไร่ การฝึกอบรมเกษตรกร ๖๐ ราย และการติดตามรายงานผล ๔ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๕.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๔๕ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒.๖) กรมหม่อนไหม

๒.๖.๑) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพาะชำหม่อน ๒,๕๐๐ ต้น ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๖.๒) สนับสนุน Rollup องค์ความรู้หม่อนไหม ๕ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๖.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๕ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒.๗) กรมพัฒนาที่ดิน

๒.๗.๑) กิจกรรมสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๓๐ ไร่ ปลูกพืชปลอดภัย/ผักอินทรีย์ กิจกรรมละ ๓๐ ไร่ ปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพ ๑ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย และทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ ๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑๖.๖๗ ของเป้าหมาย ๓๐ ไร่

๒.๗.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๗๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒.๘) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๒.๘.๑) สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ๑๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย ส่วนการติดตามเกษตรกร ๒ ครั้ง เกษตรกร ๑๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๘.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๒.๙) กรมส่งเสริมการเกษตร

๒.๙.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๐ ราย ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยพืชสดเพื่อลดการใช้สารเคมี ๕ กลุ่ม ขยายพันธุ์ไม้ในโรงเรือนเพาะชำ ๑ โรงเรือน และจ้างเหมาคณงานเกษตร ๕ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๙.๒) ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ ฐานเรียนรู้การผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น บนพื้นที่สูง ๒ ไร่ ครอบคลุมเป้าหมาย ฐานเรียนรู้กล้วยไม้และเฟิร์น ๓ ไร่ จัดงานรณรงค์การนำกล้วยไม้คืนสู่ป่า ๑ ครั้ง และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๙.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๘๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๑๐) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๒.๑๐.๑) แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีสหกรณ์ และการจัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๑ ครั้ง ๓๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๑๐.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๑๑) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๑๑.๑) ติดตามผู้ผ่านการอบรมจากโครงการศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตอง ตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดทำรายงาน ๑ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมาย

๒.๑๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๗ ล้านบาท เบิกจ่ายครอบคลุมเป้าหมาย

๓) ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ ด้านการเกษตรแบบบูรณาการอย่างครบวงจรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มความสามารถและโอกาสในการผลิตและประกอบอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเรียนรู้ ด้านการเกษตรแบบบูรณาการอย่างครบวงจร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ ประชาชน นักเรียน นิสิต และนักศึกษา

เป้าหมาย เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ระบบเกษตรแบบมีส่วนร่วมในเชิงบูรณาการ เพื่อถ่ายทอด ความรู้ทางด้านการเกษตรทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านพืชไร่ พืชสวน ไม้ดอกไม้ประดับ ประมง ปศุสัตว์ การปรับปรุง บำรุงดินอย่างครบวงจร โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ให้แก่เกษตรกร ประชาชน นักเรียน และนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ และขยายผลไปยังพื้นที่ใกล้เคียงในอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ และ จังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๓.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๑.๑) ค่าใช้จ่ายกิจกรรมสนับสนุนติดตามงานและประชุมคณะทำงานศูนย์อำนวยการฯ ในพื้นที่โครงการฯ ๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๒ ครั้ง และค่าใช้จ่ายกิจกรรมสนับสนุน การติดตามงานของผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ ของเป้าหมาย ๘ ครั้ง

๓.๑.๒) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการฯ จัดทำแผ่นพับ ๒,๐๐๐ แผ่น วิทยุทัศน์ แนะนำศูนย์ฯ ๑ งาน อยู่ระหว่างดำเนินการ

๓.๑.๓) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน ๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๒ ครั้ง

๓.๑.๔) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๒ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๓ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๒๒.๑๓ ของงบประมาณที่จัดสรร

๓.๒) กรมการข้าว

๓.๒.๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวและเผยแพร่องค์ความรู้ ๓๖ ครั้ง จัดทำแปลงเรียนรู้และสาธิตการปลูกข้าวแบบใช้น้ำน้อย ๑ ไร่ การปลูกข้าวโดยมีพีชร่วมระบบ ๕ ไร่ ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๒.๒) เจียดจ่ายจากงบประมาณปกติ

๓.๓) กรมประมง

๓.๓.๑) จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑ ครั้ง ดำเนินการครบตามเป้าหมาย

๓.๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙ ของงบประมาณที่จัดสรร

๓.๔) กรมปศุสัตว์

๓.๔.๑) สาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก ๑๐๐ ตัว และสาธิตการเลี้ยงไก่ไข่ ๕๐๐ ตัว ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๔.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๓.๕) กรมวิชาการเกษตร

๓.๕.๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้ ๑๑ ไร่ การฝึกอบรมเกษตรกร ๓๐ ราย และติดตามรายงานผล ๑๒ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๕.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๒๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๑๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐ ของงบประมาณที่จัดสรร

๓.๖) กรมหม่อนไหม

๓.๖.๑) ซ่อมแซมอาคารแปรรูป ๑ จุด จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ๔ ป้าย จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ ๒ จุด และสนับสนุนวัสดุการเกษตร ๑ จุด ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๖.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๓.๗) กรมพัฒนาที่ดิน

๓.๗.๑) กิจกรรมสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด สาธิตการทำกรใช้ น้ำหมักชีวภาพ สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ กิจกรรมละ ๒๐ ไร่ การดูแลรักษาพื้นที่โครงการ ๑ โครงการ ครอบคลุมเป้าหมาย และสาธิตการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินในการปลูกไม้ผล พืชผัก และข้าว รวม ๑๙ ไร่ ร้อยละ ๘๖.๓๖ ของเป้าหมาย ๒๒ ไร่ ส่วนโครงการท่องเที่ยวเกษตรเชิงวัฒนธรรม ๑ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๓.๗.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๙๘ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๓.๘) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๓.๘.๑) สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ๑๑๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย และติดตามเกษตรกร ๒ ครั้ง เกษตรกร ๑๑๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๘.๒) เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว ๐.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๓.๙) กรมส่งเสริมการเกษตร

๓.๙.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๐ ราย ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ๔ กลุ่ม จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติ ๒ ไร่ ส่งเสริมการผลิตผักปลอดสารพิษ ๖๐ ราย ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๕๐ ราย ดูแลแปลงไม้ดอกไม้ประดับและปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าศูนย์ฯ ๑ ไร่

ปรับปรุงโรงเรียนและขยายพันธุ์ในโรงเรียนเพาะชำ ๑ โรงเรียน จ้างเหมาแรงงาน ๒ ราย และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๙.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๔๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๑๖ ล้านบาท ของงบประมาณที่จัดสรร

๓.๑๐) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๓.๑๐.๑) แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีสหกรณ์ ๔ ครั้ง และจัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๑ ครั้ง ๓๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๑๐.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๓.๑๑) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๓.๑๑.๑) ติดตามผู้ผ่านการอบรมจากโครงการศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่จัดทำรายงาน ๑ เรื่อง ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๑๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๕ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๔) โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว - ปราจีนบุรี

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามแนวพระราชดำริและสาธิตแสดงไว้ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต เป็นศูนย์บริการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จที่บูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะองค์รวม ขยายผลการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมฐานการผลิตด้านเกษตรและอาชีพสอดคล้องกับภูมิสังคม เพื่อประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีพึ่งตนเองได้ พัฒนาเกษตรกรและคุณภาพชีวิต ของเกษตรกรให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ รวมกลุ่มรวมพลังในการพัฒนา และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ เป็นภูมิคุ้มกันรองรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยว มีเป้าหมายดำเนินการใน ๒ จังหวัด คือ จังหวัดสระแก้ว และปราจีนบุรี รวม ๕ อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ ๔๐๗,๕๔๓ ไร่ แบ่งการพัฒนาเป็น ๙ พื้นที่ ๑๐๖ หมู่บ้าน ๑๐,๑๕๔ หลังคาเรือน ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๔.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๑.๑) อำนวยการค่าใช้จ่ายในการติดตามงานบูรณาการประสานงานในพื้นที่ ๙ ครั้ง สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี ๑ ครั้ง การพัฒนาระบบส่งน้ำพื้นที่แปลงเกษตรผสมผสาน บ้านคลองหมากนัต หมู่ ๑๑ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว ๑ ระบบ ครอบคลุมเป้าหมาย และการรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ ดำเนินการแล้ว ๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๔ ของเป้าหมาย ๙ ครั้ง

๔.๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๒ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๔.๒) กรมการข้าว

๔.๒.๑) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าว ๑๗๕ ไร่ สนับสนุนปัจจัยการปลูกพืชหลังนา ๔๐ ราย ติดตาม แนะนำ และขยายผล ๒๔ ครั้ง และถ่ายทอดความรู้วิธีการปลูกข้าวโดยลดอัตราเมล็ดพันธุ์ ๕ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย และวิธีการปลูกข้าวแก่เกษตรกร ๓๖๒ ราย หรือร้อยละ ๖๗.๐๔ ของเป้าหมาย ๕๔๐ ราย

๔.๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๙ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๔.๓) กรมประมง

- ๔.๓.๑) ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ๕,๐๕๒,๐๐๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๐๔ ของเป้าหมาย
- ๔.๓.๒) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๕๐ ราย ประมงโรงเรียน ๘ แห่ง ฝึกอบรมเกษตรกร ๘๐ ราย จัดทำจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑ แห่ง และติดตามแนะนำเกษตรกร ๑๐ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย
- ๔.๓.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๕๖ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๐ ของงบประมาณที่จัดสรร

๔.๔) กรมปศุสัตว์

- ๔.๔.๑) สนับสนุนแร่ธาตุโค กระบือ ๕๐ ราย และส่งเสริมสัตว์ปีกผู้เกษตรกร ๒๐ ราย และฝึกอบรมเกษตรกร ๗๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย
- ๔.๔.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๔.๕) กรมชลประทาน

- ๔.๕.๑) อาคารอัดน้ำคลองยุทธศาสตร์บ้านห้วยชัน ๓ แห่ง ตำบลโคกไม้งาม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๑ โครงการ ดำเนินการแล้วร้อยละ ๙๖.๐๐ ของโครงการ
- ๔.๕.๒) จัดสรรงบประมาณ ๔.๕๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๔.๓๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๑๕ ของงบประมาณที่จัดสรร

๔.๖) กรมพัฒนาที่ดิน

- ๔.๖.๑) สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ ๑๐๐ ไร่ การใช้ปุ๋ยพืชสด ๒๕๐ ไร่ การทำและใช้น้ำหมักชีวภาพ ๓๕๐ ไร่ และการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในโครงการ ๑ โครงการ ครอบคลุมเป้าหมาย
- ๔.๖.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๖๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๔.๗) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

- ๔.๗.๑) อบรมสัมมนาเกษตรกรเป้าหมาย ๑๓๐ ราย รวม ๕ หลักสูตร โดยอบรมหลักสูตรส่งเสริมการขายพันธุ์มันสำปะหลัง (พันธุ์ระยอง) เพื่อลดต้นทุนให้เกษตรกร ๒๕ ราย หลักสูตรส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในเขตปฏิรูปที่ดิน ๑๕ ราย หลักสูตรส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในเขตปฏิรูป และหลักสูตรการบริหารจัดการป่าชุมชน หลักสูตรละ ๓๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย ส่วนหลักสูตรส่งเสริมการใช้สมุนไพร ดำเนินการได้ ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๖.๖๗ ของเป้าหมาย ๓๐ ราย
- ๔.๗.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๕๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๒๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๕ ของงบประมาณที่จัดสรร

๔.๘) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

- ๔.๘.๑) สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ๑๒๐ ราย และติดตามเกษตรกร ๒ ครั้ง รวม ๑๒๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย
- ๔.๘.๒) เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๔.๙) กรมส่งเสริมการเกษตร

- ๔.๙.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๐ ราย จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และฝึกปฏิบัติ ๒๐๐ ราย การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๑๐ กลุ่ม และการติดตามประเมินผล ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๔.๙.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๗๕ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๔.๑๐) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๔.๑๐.๑) แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีสหกรณ์ ๒๐ ครั้ง และจัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๕ ครั้ง เกษตรกร ๑๕๐ ราย ครบตามเป้าหมาย

๔.๑๐.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๘ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐๒ ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม

จากการติดตามในพื้นที่โครงการสนับสนุนแร่ธาตุโค กระบือ โครงการส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร และโครงการด้านชลประทาน ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว - ปราจีนบุรี ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ สรุปได้ ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

๑) โครงการสนับสนุนแร่ธาตุโค กระบือ ดำเนินการโดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสระแก้ว มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๕๐ ราย โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการฝึกอบรมความรู้เรื่องการเลี้ยงโค กระบือ การดูแลสุขภาพสัตว์ และได้รับก้อนแร่ธาตุสำหรับโค กระบือ จำนวนคนละ ๑ ก้อน

๒) โครงการส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สระแก้ว มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๒๐ ราย โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการฝึกอบรมความรู้เรื่องเลี้ยงไก่ไข่ และได้รับพันธุ์ไก่ไข่ พร้อมไข่ จำนวนคนละ ๕ ตัว

๓) โครงการด้านชลประทาน ดำเนินการโดยโครงการชลประทานสระแก้ว มีการปรับปรุงคลองยุทธศาสตร์อ่างเก็บน้ำห้วยชัน แห่งที่ ๑ ตำบลช่อกลุ่ม อำเภอดอนนาค จังหวัดสระแก้ว โดยการขุดสระพื้นที่ประมาณ ๘ ไร่ เพื่อเก็บกักน้ำ พร้อมอาคารรับน้ำลงสระ และอาคารระบายน้ำล้น ซึ่งเมื่อโครงการแล้วเสร็จจะสามารถเก็บกักน้ำได้ ๒๑,๖๘๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ใช้ได้ในพื้นที่เพาะปลูก ๗๐ ไร่ ๒๐๐ ครัวเรือน

๔) ประเด็นที่พบ

๔.๑) โครงการชลประทานสระแก้ว ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับบุคลากรในตำแหน่งต่าง ๆ เพิ่งได้รับการจัดสรรในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนครุภัณฑ์ พัสดุ และยานพาหนะ ยังไม่ได้รับการจัดสรรจึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

๔.๒) การสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ก้อนเกลือแร่ที่ให้เพียงคนละ ๑ ก้อน ไม่เพียงพอที่เกษตรกรจะใช้ได้ทั้งปี และการสนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่ให้เพียงพันธุ์ไก่ ไม่มีการให้อาหารไก่สำหรับให้เกษตรกรไปใช้เลี้ยงไก่

๕) ศูนย์พัฒนาไม่ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบและแหล่งศึกษาและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรด้านไม้ผลในระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ให้แก่เกษตรกรและประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ พัฒนาการผลิตไม้ผลชนิดต่าง ๆ ในรูปแบบเกษตรดีที่เหมาะสมที่มีคุณภาพมาตรฐานที่ดีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิตเพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ให้สามารถพึ่งตนเองได้ ด้วยการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร ขยายผลการดำเนินงานสู่ชุมชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำในพื้นที่ศูนย์ฯ และชุมชนหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างภูมิคุ้มกันในอาชีพการเกษตรและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติต่าง ๆ และเพื่อพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ

มุ่งบูรณาการดำเนินงานกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีเป้าหมายพื้นที่ศูนย์พัฒนาไม่ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๐๙.๙๙ ไร่ และพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ๘ หมู่บ้าน จำนวน ๒๕,๒๕๐ ไร่ ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๕.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๑.๑) ประสาน ติดตาม สนับสนุนกิจกรรม (อำนวยการ) ๓ ครั้ง สนับสนุนค่าไฟฟ้า ๓ เดือน อยู่ระหว่างดำเนินการ และค่าวัสดุอุปกรณ์ ๔ ครั้ง ครบตามเป้าหมาย

๕.๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๐ ของงบประมาณที่จัดสรร

๕.๒) กรมประมง

๕.๒.๑) จัดทำจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑ แห่ง ครบตามเป้าหมาย

๕.๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๕ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๓ ของงบประมาณที่จัดสรร

๕.๓) กรมปศุสัตว์

๕.๓.๑) สาธิตการเลี้ยงสุกร ๑๐ ตัว และการเลี้ยงสัตว์ปีก ๒๐ ตัว ครบตามเป้าหมาย

๕.๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๕.๔) กรมวิชาการเกษตร

๕.๔.๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้ ๑๐๙ ไร่ ฝึกอบรมเกษตรกร ๓๐๐ ราย และติดตามรายงานผล ๑๒ ครั้ง ครบตามเป้าหมาย

๕.๔.๒) จัดสรรงบประมาณ ๑.๒๔๒ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑.๒๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙ ของงบประมาณที่จัดสรร

๕.๕) กรมพัฒนาที่ดิน

๕.๕.๑) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด ๕๐ ไร่ การทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๑๐๐ ไร่ ครบตามเป้าหมาย และการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ ๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ไร่

๕.๕.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๒๑ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๕.๖) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๕.๖.๑) สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ๓๐ ราย และติดตามเกษตรกร ๒ ครั้ง เกษตรกร ๓๐ ราย ครบตามเป้าหมาย

๕.๖.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๐๘ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๕.๗) กรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๗.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๐ รายการ จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฝึกปฏิบัติการเลี้ยงชันโรง ๑๐๐ ไร่ การเลี้ยงผึ้งโพรง ๕ ไร่ และการผลิตไม้ผล ๕๐ ไร่ ครบตามเป้าหมาย

๕.๗.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๓๓ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๕.๘) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๕.๘.๑) แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีสหกรณ์ ๔ ครั้ง และจัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๑ ครั้ง ๓๐ ราย ครบตามเป้าหมาย

๕.๘.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

ผลการติดตาม

จากการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี โดยสัมภาษณ์เกษตรกรที่ผ่านการอบรมจากศูนย์ จำนวน ๒ ตำบล ได้แก่ ตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม และตำบลแสง อำเภอมะเมือง จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเข้าเยี่ยมชม และใช้บริการในศูนย์พัฒนาไม้ผลฯ โดยเกษตรกรทั้งหมดที่เข้ามาภายในศูนย์ ฯ เพื่อฝึกอบรมอาชีพ รองลงมาร้อยละ ๗๕.๐๐ เพื่อเข้าชมศึกษาดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต ร้อยละ ๓๗.๕๐ เพื่อท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ ๒๕.๐๐ เพื่อเข้ารับสนับสนุนปัจจัยการผลิต และร้อยละ ๑๒.๕๐ เพื่อรับเสด็จ และร่วมพัฒนาศูนย์ ฯ

๒) เกษตรกรที่เข้ารับการอบรม/ศึกษาดูงาน และจุดเรียนรู้ที่ศูนย์พัฒนาไม้ผลฯ ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๒.๕๐ อบรมเรื่องการแปรรูปอาหาร เช่น การทำน้ำพริกเผาไส้ การทำน้ำตาลจากผลไม้ รองลงมา ร้อยละ ๕๐.๐๐ อบรมด้านพืช เรื่องการบำรุงรักษาไม้ผล การบริการจัดการสวนไม้ผล มังคุด ทุเรียน ส่วนที่เหลือร้อยละ ๒๕.๐๐ เข้ารับการอบรมเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๓) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนอกจากอบรม/ศึกษาดูงาน ด้านต่าง ๆ แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ ต้นพันธุ์ทุเรียน เงาะ กระท้อน พันธุ์ปลา ถังหมัก อุปกรณ์ทางการเกษตร ซึ่งเกษตรกรร้อยละ ๗๕.๐๐ มีความคิดเห็นว่าปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนมีความเหมาะสม มีคุณภาพดี ส่วนช่วงเวลาที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๗๕.๐๐ คิดว่าช่วงเวลาที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตอยู่ในช่วงที่เหมาะสม ส่วนเกษตรกรร้อยละ ๒๕.๐๐ คิดว่าช่วงเวลาที่ได้รับไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๔) ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ด้านการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต การเป็นสถานที่ท่องเที่ยว/พักผ่อน และการได้รับสนับสนุน ปัจจัยการผลิต จำแนกตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑) ด้านการฝึกอบรม เกษตรกรร้อยละ ๖๒.๕๐ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ ๒๕.๐๐ มีความพึงพอใจระดับมาก และร้อยละ ๑๒.๕๐ มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

๔.๒) ด้านการศึกษาดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต เกษตรกรร้อยละ ๕๗.๑๔ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด และร้อยละ ๔๒.๘๖ มีความพึงพอใจระดับมาก

๔.๓) ด้านการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว/พักผ่อน เกษตรกรทั้งหมดมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

๔.๔) ด้านการได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต เกษตรกรทั้งหมดมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

๕) ระดับความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาของการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ที่ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๕๓.๘๕ มีความเข้าใจต่อเนื้อหาระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ ๓๘.๔๖ มีความเข้าใจระดับปานกลาง และร้อยละ ๗.๖๙ มีความเข้าใจระดับมาก

๖) การนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ พบว่า ด้านพืช ร้อยละ ๗๕.๐๐ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ ๒๕.๐๐ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ระดับปานกลาง

๗) การถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๗๕.๐๐ ได้นำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นต่อ เรื่อง การปลูกพืช การตัดแต่งกิ่ง ระยะเวลาการออกดอกของผลไม้ การปรับปรุงดิน การดูแลสัตว์ และการแปรรูปผลไม้ ส่วนอีกร้อยละ ๒๕.๐๐ ไม่ได้นำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นต่อ และเมื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรเรื่องการนำความรู้จากฝึกอบรม ศึกษา ดูงาน ที่ศูนย์เรียนรู้/แปลงสาธิต

ไปปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกอบอาชีพด้านการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๘๗.๕๐ มีการปรับเปลี่ยนได้แก่ ให้ความสำคัญ พัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีคุณภาพมากขึ้น รองลงมาร้อยละ ๖๖.๗๐ ปรับเปลี่ยนมารวมกลุ่มกันจำหน่ายสินค้าเกษตร ร้อยละ ๕๐.๐๐ ปรับเปลี่ยนโดยลดการใช้สารเคมี และร้อยละ ๑๖.๗๐ มีการปรับเปลี่ยน เรื่องการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นการเกษตรแบบผสมผสาน การลดต้นทุนการผลิต และการดูแลสวนผลไม้ เป็นต้น

๘) ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๘๗.๕๐ มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น รองลงมาร้อยละ ๓๗.๕๐ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ดินได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกษตรกรร้อยละ ๑๖.๑๓ ได้รับความรู้เรื่องอาชีพเสริม มีรายได้จากการทำอาชีพเสริม

๖) ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ได้ครบถ้วนและถูกต้อง โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาในเชิงคุณภาพ ส่งเสริม พัฒนาและบริการ การฝึกอบรม แหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยว ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตตามแนวพระราชดำริไปยังประชาชน ให้สามารถนำไปปรับใช้ในไร่นาของตนเองได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องและสอดคล้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และบูรณาการการส่งเสริมและพัฒนากิจการบริการจัดการทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์บริการตามแนวพระราชดำริให้มีประสิทธิภาพ ระยะเวลาโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๖.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖.๑.๑) ประสาน ติดตาม และจัดเก็บข้อมูล และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ๑๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ ของเป้าหมาย ๒๔ ครั้ง สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๗ ของเป้าหมาย ๖ ครั้ง

๖.๑.๒) ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและการจัดงานในโอกาสต่าง ๆ และจัดทำรายงานประจำเดือน/รายงานประจำปี ๙ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๒ ครั้ง

๖.๑.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๒ ของงบประมาณที่จัดสรร

๖.๒) กรมการข้าว

๖.๒.๑) จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๘ ไร่ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ๕๐ ราย สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๕๐ ราย และติดตามแนะนำขยายผล ๒๔ ครั้ง และจ้างหมานักวิชาการเกษตร ๑ ราย/เดือน ครบตามเป้าหมาย

๖.๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๒๐ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๖.๓) กรมประมง

๖.๓.๑) ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ ๕,๒๐๐,๐๐๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๐๔.๐๐ ของเป้าหมาย ๕,๐๐๐,๐๐๐ ตัว

๖.๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๕๒ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๖.๔) กรมปศุสัตว์

๖.๔.๑) สาธิตการเลี้ยงเป็ด/ไก่ ๕๔ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๐๘.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ตัว และผลิตลูกเป็ด/ไก่ ๕๔๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๐๘.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐๐ ตัว

๖.๔.๒) ฝึกอบรมเกษตรกร และส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ๕๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๘.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ราย

๖.๔.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๗ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๖.๕) กรมวิชาการเกษตร

๖.๕.๑) จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้ ๔๘ ไร่ การติดตามรายงานผล ๔ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย และฝึกอบรม ๑๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๔.๑๗ ของเป้าหมาย ๑๒๐ ราย

๖.๕.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๕๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๔๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙ ของงบประมาณที่จัดสรร

๖.๖) กรมชลประทาน

๖.๖.๑) ขุดสระโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ขยายผลของศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดง ตามพระราชดำริ ตำบลแม่ น้ำคู้ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ดำเนินการได้ตามเป้าหมาย และขุดลอกสระเก็บน้ำศูนย์บริการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ตำบลแม่ น้ำคู้ อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง ดำเนินการได้ร้อยละ ๙๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๑ โครงการ

๖.๖.๒) จัดสรรงบประมาณ ๔.๘๔ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๔.๗๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๑ ของงบประมาณที่จัดสรร

๖.๗) กรมพัฒนาที่ดิน

๖.๗.๑) จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๒,๐๐๐ ไร่ สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด ๕๐ ไร่ การทำการใช้หมักชีวภาพ ๑๐๐ ไร่ ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในโครงการฯ และดูแลรักษาพื้นที่ดำเนินการได้ ๑ โครงการครบตามเป้าหมาย และการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ ๑๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๕๐ ไร่

๖.๗.๒) การก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ ตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มเติม ๔๙๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๖.๗.๓) จัดสรรงบประมาณ ๑.๙๖ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๖.๘) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๖.๘.๑) สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ๑๐๐ ราย และติดตามเกษตรกร ๒ ครั้ง เกษตรกร ๑๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๖.๘.๒) เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว ๐.๐๓ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ ของงบประมาณที่จัดสรร

๖.๙) กรมส่งเสริมการเกษตร

๖.๙.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๐ ราย จัดทำแปลงส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกร ๑๐๐ ราย ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ ๘๐ ไร่ ปรับปรุงจุดเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ ๕ จุด และจ้างเหมาแรงงาน ๒ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๖.๙.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๗๖ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๖.๑๐) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๖.๑๐.๑) แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีสหกรณ์ ๔ ครั้ง และจัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๑ ครั้ง ๓๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๖.๑๐.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

ผลการติดตาม

จากการติดตามในพื้นที่โครงการขุดสระน้ำ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ขยายผล และโครงการส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ภายใต้โครงการภายใต้ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง จากหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ สรุปได้ ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

๑) โครงการขุดลอกสระเก็บน้ำ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ขยายผล ดำเนินการโดยโครงการชลประทานระยอง มีการดำเนินการอยู่ในพื้นที่ของศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ซึ่งการขุดลอกสระเก็บน้ำ เป็นการขุดลอกสระเดิมที่มีอยู่ในโครงการเพื่อเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำไว้ใช้ภายในศูนย์ ฯ และโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ขยายผล เป็นการขุดสระเก็บน้ำพร้อมอาคารรับน้ำ อาคารระบายน้ำ และซ่อมแซมฝิวจรจรภายในศูนย์ ฯ โดยปริมาณน้ำที่สามารถเก็บกักได้ประมาณ ๕๗,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร กับ ๕๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ

๒) โครงการส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ระยอง ซึ่งจากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการภายใต้ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง โดยสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในพื้นที่เป้าหมายของศูนย์ฯ จำนวน ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านค่าย และอำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีดังนี้

๒.๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเข้าเยี่ยมชม และใช้บริการในศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ โดยเกษตรกรทั้งหมดที่เข้ามาในศูนย์ ฯ เพื่อฝึกอบรมอาชีพ รองลงมาร้อยละ ๘๕.๗๐ เพื่อเข้าชมศึกษาดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต ร้อยละ ๗๑.๔๐ เพื่อเข้ารับสนับสนุนปัจจัยการผลิต และร้อยละ ๔๒.๙๐ เพื่อท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ ตามลำดับ

๒.๒) เกษตรกรที่เข้ารับการอบรม/ศึกษาดูงาน และจุดเรียนรู้ที่ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ ส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๑.๔๐ เข้ารับการอบรม/ศึกษาดูงานด้านปศุสัตว์ รองลงมาร้อยละ ๕๗.๑๐ อบรมด้านพืช ร้อยละ ๔๒.๙๐ เข้ารับการอบรม/ศึกษาดูงานด้านประมง ส่วนที่เหลือร้อยละ ๑๔.๓๐ เข้ารับการอบรมเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ การทำบัญชีฟาร์ม และการตลาด

๒.๓) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนอกจากอบรม/ศึกษาดูงานด้านต่าง ๆ แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ อาหารไก่ ภาชนะใส่อาหาร ใส่น้ำ และตาข่าย เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนมีความเหมาะสม และมีคุณภาพ

๒.๔) ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษา ดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต ด้านการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว/พักผ่อน และด้านการได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำแนกตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

๒.๔.๑) ด้านการฝึกอบรม เกษตรกรทั้งหมด มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

๒.๔.๒) ด้านการศึกษาดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต เกษตรกรร้อยละ ๗๑.๔๓ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด และร้อยละ ๒๘.๕๗ มีความพึงพอใจระดับมาก

๒.๔.๓) ด้านการเป็นสถานที่ท่องเที่ยว/พักผ่อน เกษตรกรร้อยละ ๗๕.๐๐ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด และร้อยละ ๒๕.๐๐ มีความพึงพอใจระดับมาก

๒.๔.๔) ด้านการได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต เกษตรกรทั้งหมดมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

๒.๕) ระดับความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาของการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ที่ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๙๓.๗๕ มีความรู้ความเข้าใจระดับมากที่สุด และร้อยละ ๖.๒๕ มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก

๒.๖) การนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๗๓.๓๓ มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ ๒๐.๐๐ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ระดับมาก และร้อยละ ๖.๖๗ มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ระดับปานกลาง จำแนกตามด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

๒.๖.๑) ด้านพืช และด้านปศุสัตว์ พบว่า เกษตรกรทั้งหมด มีความรู้ความเข้าใจระดับมากที่สุด

๒.๖.๒) ด้านประมง พบว่า เกษตรกรร้อยละ ๗๕.๐๐ มีความรู้ความเข้าใจระดับมากที่สุด และร้อยละ ๒๕.๐๐ มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง

๒.๗) การถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรทั้งหมดได้นำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นต่อ เรื่อง การเลี้ยงไก่โดยลดต้นทุนจากภายนอกฟาร์ม การทำเกษตรผสมผสาน และการทำเศรษฐกิจพอเพียง และเมื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรเรื่องการนำความรู้จากการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ที่ศูนย์เรียนรู้/แปลงสาธิต ไปปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกอบอาชีพด้านการเกษตร พบว่า เกษตรกรทั้งหมดได้นำความรู้ไปปรับเปลี่ยน โดยให้ความสำคัญ การพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีคุณภาพมากขึ้น ร้อยละ ๗๑.๔๐ รองลงมา ร้อยละ ๔๒.๙๐ มีการปรับเปลี่ยน เรื่องการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นการเกษตรแบบผสมผสาน ทำเกษตรแบบยั่งยืน เกษตรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ ๒๘.๖๐ ปรับเปลี่ยนมารวมกลุ่มกันจำหน่ายสินค้าเกษตร ปรับเปลี่ยนโดยลดการใช้สารเคมี และร้อยละ ๑๔.๓๐ ปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรเป็นเกษตรอินทรีย์

๒.๘) ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ พบว่า เกษตรกรทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น รองลงมา ร้อยละ ๗๑.๔๐ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ได้บริโภคอาหารโปรตีนเพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกษตรกรร้อยละ ๑๔.๓๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร

๗) ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระราชทานให้ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตพันธุ์สัตว์และส่งเสริมขยายพันธุ์สัตว์ไปสู่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ขาดแคลน และราษฎรที่ยากจนในเขตพื้นที่ไม่ไกลจากศูนย์ ศึกษาวิจัยเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์ และการเกษตรผสมผสานที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และเป็นศูนย์พัฒนาการปศุสัตว์และการเกษตรผสมผสาน

เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกอบรม เป็นตัวอย่างให้เกษตรกรและผู้สนใจนำไปพัฒนาการประกอบอาชีพตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และขยายผลการพัฒนาสู่พื้นที่เป้าหมายให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย พื้นที่โครงการเป็นที่ดินในพระปรมาภิไธย จำนวน ๔ แปลง เนื้อที่รวม ๑๕๑ ไร่ ๓ งาน ๕๗ ตารางวา และที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ขอใช้ประโยชน์เพิ่มเติม ป่าโคกตงน้อย เนื้อที่ประมาณ ๗๐๐ ไร่ พื้นที่ส่งเสริมในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในจังหวัดเลย พื้นที่รอบศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ พื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคงชายแดน จังหวัดเลย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และอุดรดิตถ์ พื้นที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ

ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนโครงการตามพระราชดำริ นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียน เกษตรกรในพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคงชายแดน พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีฐานะยากจน ราษฎรผู้สนใจทั่วไป และประชาชนผู้ด้อยโอกาส เกิดความมั่นคงด้านอาหารระดับครัวเรือน ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ครัวเรือน เด็กนักเรียนมีอาหารโปรตีนบริโภคน้อยกว่า ๗๐ โรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

๗.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๗.๑.๑) ปฏิบัติงานสนับสนุนการกำกับ และรายงานผล ประสาน อำนวยการ และสนับสนุนการปฏิบัติการในพื้นที่ ๑๒ ครั้ง จัดทำรายงาน/สรุปผลการดำเนินงาน ๑ ครั้ง การประชาสัมพันธ์ ๑ ครั้ง การประชุมคณะกรรมการ ๑ ครั้ง และคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ๔ ครั้ง อยู่ระหว่างดำเนินการ

๗.๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๒ ของงบประมาณที่จัดสรร

๗.๒) กรมประมง

๗.๒.๑) ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำได้ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๔๐ ราย ฝึกอบรมเกษตรกร ๔๐ ราย จัดตั้งจุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑ แห่ง และติดตามและแนะนำเกษตรกร ๑๐ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๒๒ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๒๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๖ ของงบประมาณที่จัดสรร

๗.๓) กรมปศุสัตว์

๗.๓.๑) งานสาธิตการเลี้ยงสัตว์ จำแนกเป็น สัตว์ปีก ๔๐๐ ตัว สุกร ๘ ตัว แพะ - แกะ ๑๙ ตัว ผลิตลูกสุกร ๑๒๐ ตัว และบำรุงรักษาแปลงหญ้าพืชอาหารสัตว์ ๑๐ ไร่ ครอบคลุมเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังผลิตลูกสัตว์ปีกได้ ๑๙,๓๐๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๒๔๑.๒๕ ของเป้าหมาย ๘,๐๐๐ ตัว

๗.๓.๒) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ฝึกอบรมเกษตรกร ๓๕๕ ราย ฝึกอบรมนักเรียน ๑๑ โรงเรียน พัฒนาองค์ความรู้ผู้นำเศรษฐกิจพอเพียง ๒๐ ราย ส่งเสริมสัตว์ปีกในโรงเรียน ๑๑ แห่ง จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ๑ แห่ง กองทุนอาหารสัตว์ ๒ กองทุน การพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์ ๒ กองทุน ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๓.๓) การส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ๒๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑๔.๐๐ ของเป้าหมาย ๒๐๐ ราย รวมเป็น ๒,๔๓๐ ตัว หรือร้อยละ ๑๖๒.๐๐ ของเป้าหมาย ๑,๕๐๐ ตัว และส่งเสริมการเลี้ยงสุกร ๑๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๐๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๒๐ ราย รวมเป็น ๑๒๐ ตัว หรือร้อยละ ๖๐๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๒๐ ตัว

๗.๓.๔) จัดสรรงบประมาณ ๑.๔๙ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๗.๔) กรมวิชาการเกษตร

๗.๔.๑) จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้ ๒๙ ไร่ ฝักอบรมเกษตรกร ๘๐ ราย และติดตามรายงานผล ๔ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๔.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๒๕ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๐.๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙ ของงบประมาณที่จัดสรร

๗.๕) กรมหม่อนไหม

๗.๕.๑) ดูแลรักษาแปลงหม่อนในฐานเรียนรู้ ตัดแต่งหม่อน และสนับสนุนวัสดุการเกษตร ๑ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๕.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๒ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๗.๖) กรมพัฒนาที่ดิน

๗.๖.๑) สาธิตการทำและใช้น้ำหมักชีวภาพ ๓๐๐ ไร่ และทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ ๕๐ ไร่ ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๖.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๑๙ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๗.๗) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๗.๗.๑) สอนแนะนำการจัดทำบัญชี ๒๐๐ ราย และติดตามเกษตรกร ๒ ครั้ง เกษตรกร ๒๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๗.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๖ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๗.๘) กรมส่งเสริมการเกษตร

๗.๘.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการจัดการศัตรูพืชตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๕๐ ราย จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐ ไร่ ส่งเสริมการผลิตขยายพันธุ์ไม้ผลและผักพื้นบ้าน ๑๐๐ ราย ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรและใช้ประโยชน์จากสมุนไพร ๕๐ ราย และส่งเสริมการเพาะเห็ดเศรษฐกิจ ๑๐๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๘.๒) ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ จำแนกเป็น แปลงไม้ผล ๘ ไร่ แปลงไม้ผลและผักพื้นบ้าน ๓ ไร่ และแปลงพืชสมุนไพร ๓ ไร่ ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๘.๓) จัดสรรงบประมาณ ๐.๖๒ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

๗.๙) กรมส่งเสริมสหกรณ์

๗.๙.๑) แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีสหกรณ์ ๔ ครั้ง และจัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๑ ครั้ง เกษตรกร ๓๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย

๗.๙.๒) จัดสรรงบประมาณ ๐.๐๔ ล้านบาท เบิกจ่ายครบตามเป้าหมาย

ผลการติดตาม

การติดตามโครงการส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร ที่ดำเนินการภายใต้โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จากศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์เลย และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ อำเภอด่านซ้าย ในวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สรุปได้ ดังนี้

๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้เข้าเยี่ยมชม และใช้บริการในศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริฯ โดยเกษตรกรร้อยละ ๘๔.๒๐ เข้ามาในศูนย์เพื่อเข้ารับสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ไข่ไก่ ไข่เป็ด ไข่ อาหารสัตว์ รองลงมาร้อยละ ๓๖.๘๐ เพื่อฝักอบรมอาชีพด้านปศุสัตว์ เรื่องการเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงสุกร การทำโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โรคสัตว์ การให้วัคซีนสัตว์ และร้อยละ ๒๖.๓๐ เพื่อเข้าชมศึกษาดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิตที่มีอยู่ภายในศูนย์ ฯ

๒) ความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ด้านการได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต ด้านการฝึกอบรม และด้านการศึกษาดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต จำแนกตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑) ด้านการได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต เกษตรกรร้อยละ ๖๘.๔๐ มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนมีความเหมาะสม และมีคุณภาพ ที่เหลือร้อยละ ๓๑.๖๐ เห็นว่า ไม่เหมาะสม เนื่องจากปริมาณปัจจัยที่ได้รับน้อยเกินไป ส่วนในเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ ปัจจัยที่ได้รับ ร้อยละ ๗๒.๒๒ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ ๒๒.๒๒ มีความพึงพอใจ ระดับปานกลาง และร้อยละ ๕.๕๖ มีความพึงพอใจระดับน้อย

๒.๒) ด้านการฝึกอบรม เกษตรกรร้อยละ ๗๗.๗๘ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ ๑๖.๖๗ มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และร้อยละ ๕.๕๕ มีความพึงพอใจระดับน้อย

๒.๓) ด้านการศึกษาดูงานที่จุดเรียนรู้/แปลงสาธิต เกษตรกรร้อยละ ๘๐.๐๐ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด และร้อยละ ๒๐.๐๐ มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

๓) ระดับความรู้ความเข้าใจต่อเนื้อหาของการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน ที่ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ ตามพระราชดำริ ฯ ด้านปศุสัตว์ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๖๖.๖๖ มีความรู้ความเข้าใจระดับมากที่สุด และมีความรู้ความเข้าใจระดับมาก และปานกลาง ในอัตราส่วนที่เท่ากันร้อยละ ๑๖.๖๗

๔) การนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ ด้านปศุสัตว์ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๔๔.๔๔ มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ระดับมากที่สุด รองลงมาร้อยละ ๓๘.๘๙ นำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ระดับมาก และร้อยละ ๑๖.๖๗ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ระดับปานกลาง

๕) การนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดต่อให้เกษตรกรรายอื่น พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๕๗.๘๐ ได้นำความรู้ที่ได้รับเรื่อง การเลี้ยงเป็ดไข่ ไก่ไข่ การเลี้ยงสุกร การทำโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โรคสัตว์ การให้ วัคซีนสัตว์ ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นต่อ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๔๒.๑๐ ไม่ได้นำความรู้ไปถ่ายทอดต่อ เนื่องจาก เพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้เคียงได้ไปอบรมมาด้วยกัน

๖) การนำความรู้จากการฝึกอบรม ศึกษาดูงานที่ศูนย์เรียนรู้/แปลงสาธิต ไปปรับเปลี่ยน รูปแบบการประกอบอาชีพด้านการเกษตร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๓๖.๘๐ ได้นำความรู้ไปปรับเปลี่ยน ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๖๓.๒๐ ไม่ได้ปรับเปลี่ยน เนื่องจากความรู้ที่ได้รับเป็นเรื่องที่ทำอยู่ก่อนแล้ว สำหรับในเรื่องที่เกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนนั้น คือ การให้ความสำคัญ การพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ให้มี คุณภาพมากขึ้น การเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นการเกษตรแบบยั่งยืน เกษตรทฤษฎีใหม่ การปรับเปลี่ยนลดต้นทุน การเลี้ยงสัตว์ และการเริ่มเลี้ยงเป็ดไข่ และไก่ไข่ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

๗) ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ ๘๘.๙๐ ได้บริโภคอาหารโปรตีนเพิ่มขึ้น รองลงมาร้อยละ ๔๔.๔๐ มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ ด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๑.๑๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกอบอาชีพ ด้านการเกษตร และเกษตรกรร้อยละ ๕.๖๐ ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้เดือนละ ๑๐๐ บาท

๘) ประเด็นข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

สุกรที่แจกให้เกษตรกรไม่สามารถนำไปขยายพันธุ์ต่อได้ ควรแจกสุกรที่ขยายพันธุ์ต่อได้ เพื่อให้เกษตรกรนำไปขยายพันธุ์เลี้ยงต่อไปได้

๒.๔.๒ โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี ๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายผลการเรียนรู้ สนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพได้ และมีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้าได้ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ให้มีศักยภาพในการจัดฝึกอบรมและเป็นแหล่งศึกษาดูงานแก่เกษตรกร เป้าหมายเกษตรกร ๑๕,๒๐๐ ราย ได้รับการอบรมและมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ระยะเวลาโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๑) ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านเข้าร่วมโครงการ ๑๓๙ ศูนย์ คิดเป็นร้อยละ ๑๑๕.๘๓ ของเป้าหมาย ๑๒๐ ศูนย์ สามารถฝึกอบรมเกษตรกรทั่วไปได้ ๑๕,๕๕๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๒.๓๔ ของเป้าหมาย ๑๕,๒๐๐ ราย และติดตามเกษตรกร ๑๔,๘๗๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๘๔ ของเป้าหมาย ๑๕,๒๐๐ ราย

๒) จัดสรรงบประมาณ ๑๖.๐๖ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๕.๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๒๖ ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ปราชญ์ชาวบ้าน และเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม ปี ๒๕๖๑ ในพื้นที่จังหวัดน่าน อุตรดิตถ์ และสุโขทัย มีประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๑)

(๑) ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านมีอุปสรรคในการคัดเลือกเกษตรกรรายใหม่ เพื่อเข้าร่วมอบรม เนื่องจากโครงการได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการอบรมไปแล้ว ซึ่งในระยะเบียดระบว่่าต้องไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านมาก่อน

(๒) ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านที่ก่อตั้งใหม่ ขาดงบประมาณในการสร้างและปรับปรุงสถานที่อบรม เนื่องจากโครงการไม่ได้มีการสนับสนุนงบประมาณในส่วนดังกล่าว

(๓) เกษตรกรที่ผ่านการอบรม มีความต้องการปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เพื่อนำไปเป็นจุดตั้งต้นในการนำความรู้ไปปฏิบัติ

(๔) ข้อเสนอแนะ

(๔.๑) ควรเปิดโอกาสให้เกษตรกรที่ผ่านการอบรม สามารถเข้ารับการอบรมซ้ำได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข เช่น คัดเลือกเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมมาแล้วระยะหนึ่ง และได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปลงมือปฏิบัติจริง มาเข้าอบรมกับศูนย์ปราชญ์อีกครั้งเพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ ทั้งจากศูนย์ปราชญ์ฯ แห่งใหม่ และแห่งเดิม ที่มีหลักสูตรไม่ซ้ำกับการอบรมครั้งก่อน

(๔.๒) ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรเบื้องต้นให้กับเกษตรกรที่ผ่านการอบรม เพื่อนำไปเป็นจุดตั้งต้นในการดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และควรระบุให้ชัดเจนตั้งแต่ตั้งงบประมาณ เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ครั้งที่ ๒ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ปราชญ์ชาวบ้าน และเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมในพื้นที่จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์ มีประเด็นที่พบ และข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการอบรมจากศูนย์ปราชญ์ฯ มีการขยายผลโดยการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ และสร้างเครือข่าย มีความต้องการที่จะอบรมเพื่อต่อยอดความรู้ แต่ไม่สามารถอบรมซ้ำได้เนื่องจากขัดกับหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรเข้าอบรม

(๒) ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านที่ก่อตั้งมาหลายปี ขาดงบประมาณในการสร้าง และปรับปรุงสถานที่อบรม ให้มีความสมบูรณ์พร้อมสำหรับจัดอบรม

(๓) ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านฯ หลายแห่งมีศักยภาพ ในการรองรับผู้เข้าอบรมในแต่ละรุ่น และจำนวนรุ่นต่อปีได้มากกว่านี้ แต่ติดข้อจำกัดเรื่องการกำหนดจำนวนเกษตรกรอบรมต่อรุ่น ต่อปีไว้ จึงทำให้ไม่สามารถเพิ่มจำนวนผู้เข้าอบรม และไม่สามารถขยายผลได้มากเท่าที่ควร

(๔) ข้อเสนอแนะ

(๔.๑) ควรจัดทำหลักสูตรสำหรับการพัฒนาต่อยอดให้กับเกษตรกรที่มีการจัดตั้งกลุ่มขยายผล และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดตั้งกลุ่มและสร้างเครือข่ายให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรได้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

(๔.๒) การกำหนดจำนวนเกษตรกรที่อบรมในแต่ละรุ่น และจำนวนรุ่นต่อปี ควรพิจารณาจากศักยภาพในการรองรับผู้เข้าอบรมของศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน ๆ แต่ละแห่ง

๒.๔.๓ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

กรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมดำเนินการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงการบริการทางวิชาการและได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างครบวงจรในคราวเดียวกันและเพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในการให้บริการ และแก้ไขปัญหาทางการเกษตรร่วมกัน เป้าหมายเกษตรกร ๔๖,๒๐๐ รายต่อปี จัดคลินิก ๓๐๘ ครั้งต่อปี (๔ ครั้งต่อจังหวัด) ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑) ผลการดำเนินงาน

๑.๑) จัดกิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ๔ ครั้ง ครบตามเป้าหมาย มีเกษตรกรลงทะเบียนเข้ารับบริการในคลินิกต่าง ๆ ๕๘,๙๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒๗.๕๙ ของเป้าหมาย ๔๖,๒๐๐ ราย รายละเอียดดังนี้

๑.๑.๑) คลินิกข้าว มีเกษตรกรลงทะเบียนเข้ารับบริการ ๑๗,๖๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๖,๐๐๐ ราย ทั้งหมดเป็นเกษตรกรใช้บริการเบ็ดเสร็จ

๑.๑.๒) คลินิกประมง มีเกษตรกรลงทะเบียนเข้ารับบริการ ๖,๐๙๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๒๗ ของเป้าหมาย ๙,๖๒๕ ราย โดยทั้งหมดเป็นเกษตรกรใช้บริการเบ็ดเสร็จ

๑.๑.๓) คลินิกปศุสัตว์ มีเกษตรกรลงทะเบียนเข้ารับบริการ ๒๗,๐๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒๖.๘๙ ของเป้าหมาย ๒๑,๓๐๐ ราย โดยทั้งหมดเป็นเกษตรกรใช้บริการเบ็ดเสร็จ

๑.๑.๔) คลินิกพีช มีเกษตรกรที่ใช้บริการคลินิก จำนวน ๑๘,๑๘๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๙๔ ของเป้าหมาย ๒๐,๐๐๐ ราย จำแนกเป็นเกษตรกรที่ใช้บริการเบ็ดเสร็จ ๑๘,๑๘๗ ราย และเป็นเกษตรกรที่ใช้บริการต่อเนื่อง ๓๓๗ ราย

๑.๑.๕) คลินิกดิน บริการวิเคราะห์ดินในห้องปฏิบัติการ ๔๖,๗๖๓ ตัวอย่าง วิเคราะห์ดินผ่านการเลี้ยงกึ่งกลาดำ ๙๕๗ ตัวอย่าง และออกหน่วยวิเคราะห์ดินเคลื่อนที่ ๕๗,๙๔๘ ตัวอย่าง

๑.๑.๖) คลินิกกฎหมาย มีเกษตรกรที่ใช้บริการเบ็ดเสร็จ ๑๘,๑๘๔ ราย และบริการต่อเนื่อง ๕๓ ราย

๑.๑.๗) คลินิกบัญชี เป็นเกษตรกรที่ใช้บริการเบ็ดเสร็จ ๕๙,๘๗๗ ราย

๑.๑.๘) คลินิกสหกรณ์ เป็นเกษตรกรที่ใช้บริการเบ็ดเสร็จทั้งหมด ๑๙,๖๐๔ ราย

๑.๑.๙) คลินิกชลประทาน มีเกษตรกรลงทะเบียนเข้ารับบริการ ๖๑,๙๒๘ ราย โดยทั้งหมดเป็นเกษตรกรที่ใช้บริการเบ็ดเสร็จ

๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๑๒๓.๙๓ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๐๔.๓๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๘๔.๑๙ ของงบประมาณที่จัดสรร

๒) ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการติดตามผลการดำเนินงาน (Follow Up) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ปี ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ จำนวน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำพูน ลำปาง และตาก โดยเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นตัวอย่าง สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๑)

(๑) ข้อมูลทั่วไป เกษตรกรผู้เข้าชมงานคลินิกเกษตร ส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๓.๘๐ เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๒๖.๒๐ เป็นเพศชาย (และมีอายุ ๕๑-๖๐ ปี มากที่สุดร้อยละ ๓๕.๙๐ รองลงมาคืออายุมากกว่า ๖๐ ปี ร้อยละ ๓๓.๐๐ และมีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี ร้อยละ ๒๕.๕๐) เกษตรกรศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ ๖๓.๔๐ รองลงมาได้แก่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๒๙.๐๐ และระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๔.๖๐ ตามลำดับ สำหรับอาชีพหลัก เฉลี่ยร้อยละ ๖๘.๓๐ เกษตรกรทำนา/ทำไร่ รองลงมา ค้าขาย/รับจ้าง ร้อยละ ๒๖.๙๐ นอกจากนี้รับราชการ ร้อยละ ๓.๔๐ และปลูกผัก/ไม้ผล ร้อยละ ๑.๔๐ ตามลำดับ เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตร ร้อยละ ๘๓.๔๐ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย ๑๗.๖๘ ไร่ และร้อยละ ๑๖.๖๐ ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร

(๒) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

(๒.๑) คลินิกหลักที่ให้บริการ ทั้ง ๙ คลินิก เกษตรกรร้อยละ ๗๐.๒๙ ได้เข้าชมงาน ร้อยละ ๒๗.๕๐ ได้รับแจกเอกสาร/ปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๒.๒๑ ได้นำปัญหาไปปรึกษาเจ้าหน้าที่เพื่อรับคำแนะนำ ตามลำดับ

(๒.๒) คลินิกเสริมที่ให้บริการ ทั้งจากหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานราชการอื่น ๆ และบริษัทเอกชน ได้แก่ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เกษตรจังหวัด สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด บริษัทเบทาโกร บริษัทสยามคูโบต้า เป็นต้น เกษตรกร ร้อยละ ๕๙.๓๔ ได้เข้าชมงาน ร้อยละ ๑๐.๙๙ ได้รับแจกเอกสาร/ปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๒๙.๖๗ ได้นำปัญหาไปปรึกษาเจ้าหน้าที่เพื่อรับคำแนะนำ ตามลำดับ

(๓) การนำความรู้และปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์

(๓.๑) คลินิกหลัก เกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๘๓.๓๔ ได้นำความรู้และปัจจัยการผลิตที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ร้อยละ ๑๖.๖๕ ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากยังไม่มีเวลาว่าง เข้าชมงานเพียงอย่างเดียว และไม่มีเงินทุน

(๓.๒) คลินิกเสริม เกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๗๕.๐๐ ได้นำความรู้และปัจจัยการผลิตที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ร้อยละ ๒๕.๐๐ ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากยังไม่มีเวลาว่างเป็นความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว เป็นต้น

(๔) ผลที่เกิดขึ้นจากการนำความรู้และปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาทางการเกษตร

(๔.๑) คลินิกหลัก เกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๕๙.๔๔ นำความรู้ไปพัฒนาการเกษตร โดยได้รับประโยชน์ และสามารถแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ร้อยละ ๗๗.๓๘ และร้อยละ ๑๙.๖๓ ตามลำดับ เข้าใจถึงการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี ทำให้ช่วยลดต้นทุนการผลิตพืช สัตว์ นำผลผลิตมาบริโภคเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน บางส่วนร้อยละ ๒.๙๙ เกิดปัญหาอื่น ๆ เช่น พันธุ์พืชที่ได้รับตาย หรือไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร เป็นต้น

(๔.๒) คลินิกเสริม เกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๑๘.๐๐ นำความรู้ไปพัฒนาการเกษตร ทำให้ปัญหาลดลงร้อยละ ๓๗.๐๔ และร้อยละ ๖๒.๙๖ ส่งผลอื่น ๆ เช่น การเข้ารับบริการวัดความดัน และปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพ วัดสายตา จากเหล่ากาชาดจังหวัด ทำให้เกษตรกรได้ทราบผลตรวจวัดความดัน และได้รับการสนับสนุนแว่นสายตา นอกจากนี้ ยังมีการขายสินค้าของฟ้าราคาถูกจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด และบริษัทเบทาโกรที่นำสินค้ามาจำหน่าย เช่น ไส้กรอก น้ำมันพืช ไข่ไก่ สินค้าโอท็อปของจังหวัด

(๕) ความคิดเห็นของเกษตรกร

เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ในระดับมาก เฉลี่ยร้อยละ ๗๓.๘๒ โดยให้ความคิดเห็นว่า สถานที่จัดงาน บรรยากาศการจัดงาน ระยะเวลาการจัดงาน ความรวดเร็วในการให้บริการตรวจวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหา รวมทั้งความกระตือรือร้นและการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดงานมีความเหมาะสม รองลงมาร้อยละ ๒๕.๑๖ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และร้อยละ ๑.๐๒ มีความพึงพอใจในระดับน้อย สำหรับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดนิทรรศการและการส่งเสริมอาชีพ เกษตรกรร้อยละ ๘๐.๓๓ มีความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมาร้อยละ ๑๘.๕๔ มีความพึงพอใจระดับปานกลาง และร้อยละ ๐.๑๔ มีความพึงพอใจระดับน้อย ตามลำดับ

(๖) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ

(๖.๑) การประชาสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ก่อนการจัดงานอย่างน้อย ๑ สัปดาห์

(๖.๒) มีเกษตรกรเข้ามาชมงานและเข้ารับบริการคลินิกเป็นจำนวนมาก และจำนวนปัจจัยการผลิตที่นำมาไม่เพียงพอต่อผู้รับบริการ ทำให้แจกจ่ายได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น ควรจัดเตรียมปัจจัยการผลิตให้เพียงพอต่อผู้ร่วมงานและทั่วถึง โดยวางแผนกำหนดแจกเป็นช่วงเวลา เป็นต้น

ครั้งที่ ๒ จากการติดตามผลการดำเนินงาน (Follow Up) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ นครปฐม ลพบุรี สระแก้ว นครราชสีมา ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู กระบี่ พังงา และตรัง โดยเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นตัวอย่าง สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

(๑) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

(๑.๑) คลินิกหลัก เกษตรกรที่เข้ารับบริการนำความรู้ไปพัฒนาการเกษตร โดยได้รับประโยชน์สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร และเข้าใจถึงการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี ทำให้ช่วยลดต้นทุนการผลิตพืช สัตว์ นำผลผลิตมาบริโภคเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน

(๑.๒) คลินิกเสริม เกษตรกรที่เข้ารับบริการนำความรู้ไปพัฒนาการเกษตร ทำให้ปัญหาลดลง และส่งผลอื่น ๆ เช่น การเข้ารับบริการวัดความดัน ปรีกษาปัญหาด้านสุขภาพ วัดสายตา จากเหล่ากาชาดจังหวัด ทำให้เกษตรกรได้ทราบผลตรวจวัดความดัน และได้รับการสนับสนุนแว่นสายตา นอกจากนี้ ยังมีการขายสินค้าธงฟ้าราคาถูกจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด และบริษัทเบทาโกรที่นำสินค้ามาจำหน่าย เช่น ไส้กรอก น้ำมันพืช ไข่ไก่ สินค้าโอท็อปของจังหวัด

(๒) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ

(๒.๑) การประชาสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ก่อนการจัดงานอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ และควรขยายระยะเวลาการจัดงานมากกว่า ๑ วัน

(๒.๒) มีเกษตรกรเข้ามาชมงาน และเข้ารับบริการคลินิกเป็นจำนวนมาก ทำให้การลงทะเบียนเข้างานมีความล่าช้า ควรมีการประชาสัมพันธ์จุดลงทะเบียนเพื่อความสะดวกต่อผู้รับบริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

(๒.๓) หลายจังหวัดมีผู้เข้ารับบริการคลินิกเป็นจำนวนมาก ทำให้ปัจจัยการผลิตที่นำมาไม่เพียงพอต่อผู้รับบริการ และแจกจ่ายได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น ควรจัดเตรียมปัจจัยการผลิตให้เพียงพอต่อผู้ร่วมงาน และทั่วถึง โดยวางแผนกำหนดแจกเป็นช่วงเวลา เป็นต้น

(๒.๔) ควรจัดอบรมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ เพื่อส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรในการประกอบอาชีพ โดยให้ความรู้เพิ่มเติม เทคโนโลยีการผลิต และนวัตกรรม

(๒.๕) ควรมีเจ้าหน้าที่มาติดตาม ให้คำแนะนำหลังเข้ารับบริการคลินิกอย่างสม่ำเสมอ **ครั้งที่ ๓** จากการติดตามผลการดำเนินงาน (Follow Up) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๘ จังหวัด จากเกษตรกรที่เป็นตัวอย่าง ๒,๕๗๙ ราย สรุปได้ดังนี้

(๑) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

(๑.๑) คลินิกหลัก เกษตรกรร้อยละ ๕๖.๐๘ ได้รับความรู้ ร้อยละ ๒๔.๘๗ ได้รับแจกเอกสาร/ปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๑๓.๕๙ ได้นำปัญหาไปปรึกษาเจ้าหน้าที่เพื่อรับคำแนะนำ และร้อยละ ๕.๔๖ เข้าชมการสาธิตอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ และการปลูกพืช

(๑.๒) คลินิกเสริม เกษตรกรร้อยละ ๕๔.๘๖ ได้รับความรู้ ร้อยละ ๒๑.๔๐ ได้รับแจกเอกสาร/ปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๑๘.๖๐ ได้นำปัญหาไปปรึกษาเจ้าหน้าที่เพื่อรับคำแนะนำ และร้อยละ ๕.๑๔ ชมการสาธิตจากหน่วยงานที่เข้าร่วมให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ

(๒) การนำความรู้และปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์

(๒.๑) คลินิกหลัก เกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๖๑.๘๙ ได้นำความรู้และปัจจัยการผลิตที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ร้อยละ ๓๘.๑๑ ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากยังไม่มีเวลาว่างเข้าชมงานเพียงอย่างเดียว และไม่มีเงินทุน

(๒.๑) คลินิกเสริม เกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๖๔.๖๗ ได้นำความรู้และปัจจัยการผลิตที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ร้อยละ ๓๕.๓๓ ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากยังไม่มีเวลาว่างเป็นความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว และแจกให้ญาติหรือเพื่อนบ้าน

(๓) ผลที่เกิดขึ้นจากการนำความรู้และปัจจัยการผลิตไปใช้ประโยชน์

(๓.๑) คลินิกหลัก เกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๒๓.๓๗ นำความรู้ไปพัฒนาการเกษตร สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ร้อยละ ๗๔.๔๑ ได้รับประโยชน์อื่น ๆ เช่น เข้าใจถึงการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี ทำให้ช่วยลดต้นทุนการผลิตพืช สัตว์ นำผลผลิตมาบริโภคเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน

บางส่วนนำไปจำหน่ายเป็นการเพิ่มรายได้ และร้อยละ ๒.๒๒ เกิดปัญหาอื่น ๆ เช่น พันธุ์พืชที่ได้รับตายหรือไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร เป็นต้น

(๓.๒) คลินิกเสริมเกษตรกรที่เข้ารับบริการร้อยละ ๖๑.๘๓ นำความรู้ไปพัฒนาการเกษตร ทำให้ปัญหาลดลง ร้อยละ ๓๐.๖๐ นำมาประยุกต์ใช้ในครัวเรือน ร้อยละ ๗.๕๗ เกิดปัญหาอื่น ๆ เช่น ขาดแคลนน้ำ พันธุ์พืชที่ได้รับไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร

(๔) ความคิดเห็นของเกษตรกร

(๔.๑) เกษตรกร ร้อยละ ๙๙.๕๓ ต้องการให้จัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี

(๔.๒) เกษตรกร ร้อยละ ๗๑.๕๔ พึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในระดับมาก ร้อยละ ๒๗.๐๕ พึงพอใจในระดับปานกลาง และร้อยละ ๑.๔๑ พึงพอใจในระดับน้อย

(๔.๓) เกษตรกร ร้อยละ ๓๒.๒๖ ยังมีปัญหาด้านการเกษตรที่ต้องการให้มีการแก้ไข ได้แก่ เกิดโรคและแมลงระบาดในพื้นที่นา การปรับปรุง/พัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การป้องกันและกำจัดโรคแมลง ขาดแคลนน้ำทำการเกษตร การใช้เทคโนโลยีการปลูก/การเลี้ยงสัตว์ เพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต การนำตัวอย่างดินไปตรวจวิเคราะห์ ต้องการปรับปรุงบำรุงดิน ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ ส่วนที่เหลือ ร้อยละ ๖๗.๗๔ ไม่มีปัญหาที่จะปรึกษาเพิ่มเติมจากปัญหาเดิม เนื่องจากเป็นปัญหาเดิมที่เคยได้รับความรู้และคำแนะนำในการแก้ไขมาแล้วก่อนหน้านี้

(๕) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

(๕.๑) การประชาสัมพันธ์ค่อนข้างน้อย ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ก่อนการจัดงานอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ และควรขยายระยะเวลาการจัดงานมากกว่า ๑ วัน

(๕.๒) มีเกษตรกรเข้ามาชมงาน และเข้ารับบริการคลินิกเป็นจำนวนมาก ทำให้การลงทะเบียนเข้างานมีความล่าช้า ควรมีการประชาสัมพันธ์จุดลงทะเบียนเพื่อความสะดวกต่อผู้รับบริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

(๕.๓) หลายจังหวัดมีผู้เข้ารับบริการคลินิกเป็นจำนวนมาก ทำให้ปัจจัยการผลิตที่นำมาไม่เพียงพอต่อผู้รับบริการ และแจกจ่ายได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น ควรจัดเตรียมปัจจัยการผลิตให้เพียงพอต่อผู้ร่วมงานและทั่วถึง โดยวางแผนกำหนดแจกเป็นช่วงเวลา เป็นต้น

(๕.๔) ควรจัดอบรมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ เพื่อส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรในการประกอบอาชีพ โดยให้ความรู้เพิ่มเติม เทคโนโลยีการผลิต และนวัตกรรม

(๕.๕) ควรมีเจ้าหน้าที่มาติดตาม ให้คำแนะนำหลังเข้ารับบริการคลินิกอย่างสม่ำเสมอ ให้แก่เกษตรกรที่มาร่วมงาน เช่น ปุ๋ยเคมี เครื่องมืออุปกรณ์ และร้านค้าจำหน่ายสินค้าอุปโภค-บริโภคพื้นฐาน เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น

๒.๔.๔ ตลาดเกษตรกร

๑) โครงการตลาดเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิต และผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพปลอดภัยที่ผ่านการรับรองโดยระบบคุณภาพมาตรฐานต่าง ๆ เช่น GAP GMP เป็นต้น โดยเกษตรกรเป็นผู้จำหน่ายเอง เปิดโอกาสและขยายตลาดของผลผลิตที่เป็นลักษณะของท้องถิ่น และให้ภาคเอกชนในจังหวัดมีโอกาสให้ความร่วมมือในลักษณะ Corporate Social Responsibility (CSR) โดยมีเป้าหมาย ๗๗ จังหวัด ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลการดำเนินงาน

๑.๑) พัฒนาความรู้และศักยภาพเจ้าหน้าที่ ๓ ครั้ง ครอบคลุมเป้าหมาย โดยจัดหลักสูตร การสัมมนาเชิงปฏิบัติการแนวคิดการพัฒนาตลาดเกษตรกรเข้าสู่การพัฒนาไทยแลนด์ ๔.๐ หลักสูตร การสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้จัดการตลาดมืออาชีพเข้าสู่การพัฒนาไทยแลนด์ ๔.๐ และหลักสูตรการพัฒนา เครือข่ายตลาดเกษตรกรเข้าสู่การพัฒนาไทยแลนด์ ๔.๐

๑.๒) พัฒนาความรู้และศักยภาพเกษตรกร ๑,๑๘๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๒.๑๖ ของเป้าหมาย ๑,๑๕๕ ราย โดยเป็นการอบรมเพิ่มศักยภาพการผลิต แปรรูป ให้สอดคล้องกับการตลาด เช่น การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การพัฒนากระบวนการผลิต แปรรูป ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๑.๓) พัฒนาตลาดเกษตรกร ๗๗ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย โดยเกษตรกรได้นำความรู้ ที่ได้มาเพื่อพัฒนาสินค้าและตลาดให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค

๑.๔) สร้างและส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกร ๔๙ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย

๑.๕) ประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกร เป้าหมาย ๑ ครั้ง เนื่องจากมีการจัดกิจกรรม ประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกรร่วมในงานเกษตรสร้างชาติในวาระครบรอบกรมส่งเสริมการเกษตร ๕๐ ปี โดยใช้งบประมาณของกรมส่งเสริมการเกษตร จึงส่งคืนงบประมาณในส่วนของกิจกรรมนี้ จำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๖) จัดสรรงบประมาณ ๑๐.๙๓ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๘.๙๒ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๘๑.๖๑ ของงบประมาณที่จัดสรร

๒) โครงการตลาดเกษตรกรของสหกรณ์ (Coop Market) ในสถาบันเกษตรกรในพื้นที่ นิคมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สหกรณ์จัดตั้งตลาด เกษตรกรในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตและการตลาด รวมทั้งการจัดการด้านอื่น ๆ ร่วมกับเกษตรกร ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ ให้สหกรณ์สามารถบริหารการดำเนินกิจกรรมในการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ผ่านตลาดเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งเสริมให้สมาชิกในสหกรณ์ทั้งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพได้รู้ความต้องการของตลาดเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้คุณภาพและ มาตรฐาน มีเป้าหมาย ๘ จังหวัด (๑๐ สหกรณ์) ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๒.๑) คัดเลือกสหกรณ์เป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสมาชิก จำนวน ๑๐ แห่ง ครอบคลุมเป้าหมาย สหกรณ์ที่ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ สหกรณ์นิคมทองผาภูมิ จำกัด จังหวัดกาญจนบุรี สหกรณ์นิคมชัยบาดาล จำกัด จังหวัดลพบุรี สหกรณ์นิคมด่านซ้าย จำกัด จังหวัดสุพรรณบุรี สหกรณ์นิคม บางสะพาน จำกัด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สหกรณ์นิคมสูงเนิน จำกัด จังหวัดนครราชสีมา สหกรณ์นิคม ดงมูลสอ จำกัด จังหวัดขอนแก่น สหกรณ์นิคมดงเย็น จำกัด จังหวัดมุกดาหาร สหกรณ์ดอนตาล จำกัด จังหวัดมุกดาหาร สหกรณ์นิคมหลังสวน จำกัด จังหวัดชุมพร และสหกรณ์นิคมปะทิว จำกัด จังหวัดชุมพร

๒.๒) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสมาชิกด้านการผลิตและการตลาด ๔๕๐ ราย โดยเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการได้รับการพัฒนาศักยภาพ ๔๕๐ ราย ครอบคลุมเป้าหมาย ซึ่งเกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำสินค้าเกษตรมาจำหน่ายในตลาดเกษตรกรโดยไม่ผ่านคนกลาง ๑๕,๔๘๒ บาท ต่อรายต่อปี

๒.๓) จัดสรรงบประมาณ ๒.๖๗ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้วตามเป้าหมาย

๓) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นสถาบันเกษตรกรทำหน้าที่การตลาดของชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มในผลผลิตเกษตร ปศุสัตว์ และประมง สร้างการมีส่วนร่วม และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง ของสมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไป โดยมีเป้าหมาย ๖ จังหวัด (๖ สหกรณ์) ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๓.๑) คัดเลือกสหกรณ์เป้าหมายในการสนับสนุนอุปกรณ์ สิ่งก่อสร้าง เพื่อขยายพื้นที่ตลาดเกษตรกรของสหกรณ์ทั้งหมดรวม ๗ แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด จังหวัดร้อยเอ็ด สหกรณ์การเกษตรเมืองลับแล จำกัด จังหวัดอุตรดิตถ์ สหกรณ์นิคมแคนดง จำกัด จังหวัดบุรีรัมย์ สหกรณ์การเกษตรพรหมพิราม จำกัด จังหวัดพิษณุโลก สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด จังหวัดเพชรบุรี สหกรณ์การเกษตรประมงแม่กลอง จำกัด จังหวัดสมุทรสงคราม และสหกรณ์การเกษตรเมืองสุราษฎร์ธานี จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสนับสนุนอุปกรณ์สิ่งก่อสร้าง ได้แก่ อาคารเอนกประสงค์ อาคารรวบรวมผลผลิต เครื่องซัง ลานตาก และไซโล ซึ่งสหกรณ์ต้องจ่ายเงินสมทบร้อยละ ๓๐.๐๐ ของมูลค่าสิ่งก่อสร้างหรือมูลค่าอุปกรณ์ที่จัดซื้อ

๓.๒) เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตร ๑๓,๒๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒๐.๘๓ ของเป้าหมาย ๖,๐๐๐ ราย โดยสมาชิก/เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการจัดตั้งตลาดกลางโดยมีสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นศูนย์กลางรวบรวมและกระจายผลผลิตในพื้นที่

๓.๓) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำสินค้าเกษตรมาจำหน่ายในตลาดโดยไม่ผ่านคนกลาง เป้าหมาย ๑๒,๓๑๒ บาทต่อรายต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๑๐๒.๖๐ ของเป้าหมาย ๑๒,๐๐๐ บาทต่อรายต่อปี

๓.๔) จัดสรรงบประมาณ ๔๑.๑๔ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๓๕.๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๘๒ ของงบประมาณที่จัดสรร

๒.๔.๕ โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้วิธีการสหกรณ์ในการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้มีเสถียรภาพด้านราคาและเพิ่มมูลค่าแก่สินค้าเกษตรในการพัฒนาสหกรณ์ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยสนับสนุนอุปกรณ์การตลาด โครงสร้างพื้นฐาน และศักยภาพเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรรองรับการค้าขายตามแนวชายแดน มีเป้าหมายดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ๑๒ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ เขตพัฒนาฯ แม่สอด จังหวัดตาก เขตพัฒนาฯ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เขตพัฒนาฯ มุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เขตพัฒนาฯ สะเดา จังหวัดสงขลา เขตพัฒนาฯ ตราด จังหวัดตราด เขตพัฒนาฯ หนองคาย จังหวัดหนองคาย เขตพัฒนาฯ เชียงของ จังหวัดเชียงราย เขตพัฒนาฯ แม่สาย จังหวัดเชียงราย เขตพัฒนาฯ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย เขตพัฒนาฯ นครพนม จังหวัดนครพนม เขตพัฒนาฯ กาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และเขตพัฒนาฯ นราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๑) จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๑ ฉบับ ตามเป้าหมาย

๒) กิจกรรมอื่น ๆ

๒.๑) บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ร่วมกับสหกรณ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานและงบประมาณให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ ดำเนินการแล้ว ๑๐ จังหวัดตามเป้าหมาย

๒.๒) กิจกรรมการปฏิบัติงาน กำกับ ดูแล และแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ในการดำเนินตามโครงการฯ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหา ดำเนินการไปแล้ว ๖๘ สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๗๐.๐๐ ของเป้าหมาย ๔๐ สหกรณ์

๒.๓) ก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานด้านการตลาด โดยการก่อสร้างลานตากผลผลิต ขนาด ๓ ไร่ โกดังเก็บผลผลิตขนาด ๗๐๐ ตร.ม. โรงคลุมพร้อมเครื่องซัง ๘๐ ตัน/วัน และโรงลดความชื้นขนาด ๒๕๐ ตัน/วัน แก่สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์โอนเงินอุดหนุนให้สหกรณ์แล้ว อยู่ระหว่างเริ่มดำเนินการก่อสร้าง เนื่องจากทำสัญญาจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างแล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ ก.ย. ๖๑ โดยกำหนดในสัญญาว่าผู้รับเหมาจะต้องเริ่มงานภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงานและจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ๑๘๐ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ ดังกล่าว ส่วนสหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด ไม่ขอรับเงินอุดหนุนจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่ห้ามก่อสร้างตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

๓) จัดสรรงบประมาณ ๒๑.๐๕ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๓.๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๒ ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม

จากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด จำนวน ๔ สหกรณ์ คือ

๑) สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี ๒๕๖๑ ซึ่งมีทั้งหมด ๒ สหกรณ์ ได้แก่ ๑) สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด และ ๒) สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด สรุปผลดังนี้

๑.๑) สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด

๑.๑.๑) สหกรณ์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจำนวน ๒๐,๕๒๔,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๓,๔๑๓,๕๒๖.๑๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๓๕ ของงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด โดยงบประมาณดังกล่าวนำมาใช้ในการดำเนินงานก่อสร้าง ๑) ลานตากผลผลิต ขนาด ๓ ไร่ ๒) โกดังเก็บผลผลิต ขนาด ๗๐๐ ตารางเมตร ๓) โรงคลุมพร้อมเครื่องซัง ขนาด ๘๐ ตัน และ ๔) โรงอบความชื้น ขนาด ๒๕๐ ตัน/วัน ผลการดำเนินงานพบว่า ยังไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ เนื่องจากในการก่อสร้างต้องขออนุญาตจากองค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ซึ่งทาง อบต.วาลีย์ ให้สหกรณ์ฯ ชะลอการก่อสร้าง เพราะต้องรอข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ในท้องที่ เขตองค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อน สหกรณ์ฯ จึงจะก่อสร้างได้

นอกจากนี้ แบบแปลนและรายการปริมาณวัสดุและราคา (BOQ) ที่สหกรณ์ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่ตรงกับรายการที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณ สหกรณ์ฯ จึงต้องดำเนินการยกเลิกสัญญาจ้าง ยกเลิกประกาศการประกวดราคา และยกเลิกประกาศผู้ชนะการประกวดราคา รวมทั้ง

ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างใหม่ให้ถูกต้องตามแบบแปลน และรายการวัสดุและราคา (BOQ) ตามรายการที่ได้รับอนุมัติตามแผนงานและงบประมาณประจำปี ๒๕๖๑ และประสานงานกับ อบต.วาเลย์ เพื่อขออนุญาตก่อสร้างก่อนลงนามในสัญญาจ้าง ประกอบกับทางสหกรณ์ฯ มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารสหกรณ์ จึงต้องดำเนินการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างใหม่แทนคณะกรรมการชุดเดิม

๑.๑.๒) สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด

สหกรณ์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างโรงลดความชื้นขนาด ๒๕๐ ตัน/วัน ผลการดำเนินงาน พบว่า สหกรณ์ขอคืนเงินงบประมาณดังกล่าว เนื่องจากติดขัดข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหลวง เรื่องกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างตัดแปลง หรือเปลี่ยนการใช้อาคารบางชนิด หรือบางประเภท ในท้องที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหลวง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับสหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด ประสบภาวะขาดทุนสะสมจำนวน ๓ ปี สหกรณ์จึงไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้

๒) สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๓ สหกรณ์ ได้แก่ ๑) สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด ๒) สหกรณ์นิคมแม่สอด จำกัด และ ๓) สหกรณ์นิคมแม่ระมาด จำกัด ผลการติดตามมีดังนี้

๒.๑) สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด

๒.๑.๑) สหกรณ์ได้รับงบประมาณสนับสนุนจำนวน ๖๙๓,๐๐๐ บาท เพื่อซื้อเครื่องสีข้าวโพด พบว่า มีการจัดซื้อเครื่องสีข้าวโพดดังกล่าว และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการบริการสีข้าวโพดให้แก่เกษตรกรฟรีเรียบร้อยแล้ว โดยมีเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ ๘๐๐ ราย เป็นเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ ๗๕๐ ราย และเกษตรกรทั่วไป ๕๐ ราย ผลจากการดำเนินโครงการทำให้เกษตรกรดังกล่าวมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๕๐๐ บาทต่อราย เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการระดับมากที่สุดที่คะแนนเฉลี่ย ๗.๔๗ เนื่องจากเกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาเพิ่มขึ้น

๒.๑.๒) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ ราคาผลผลิตตกต่ำทำให้เกษตรกรบางส่วนหันไปปลูกพืชชนิดอื่น ได้แก่ อ้อย และมันสำปะหลัง ในส่วนของสหกรณ์ต้องเสียค่าขนส่งในการจ้างรถบรรทุกไปส่งผลผลิตเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในการดำเนินธุรกิจดังกล่าวปัจจุบันมีคู่แข่งทางการค้าเพิ่มขึ้น และภาครัฐควรสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถรวบรวมผลผลิต เพื่อพยุราคาและชะลอการขายในช่วงราคาผลผลิตตกต่ำ และจำหน่ายในช่วงราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น

๒.๒) สหกรณ์นิคมแม่สอด จำกัด

๒.๒.๑) สหกรณ์ได้รับงบประมาณสนับสนุน ๙,๖๓๐,๐๐๐ บาท จ่ายสมทบ ๑,๐๗๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างลานตาก ขนาด ๕ ไร่ และโกดังเอนกประสงค์ ขนาด ๓๐ * ๗๐ เมตร พบว่า มีการดำเนินการก่อสร้างและนำไปใช้ประโยชน์เรียบร้อยแล้ว โดยมีเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ ๒,๐๐๐ ราย เป็นเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ ๑,๕๐๐ ราย และเกษตรกรทั่วไป ๕๐๐ ราย ผลจากการดำเนินโครงการทำให้เกษตรกรดังกล่าวมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๑๒,๐๐๐ บาทต่อราย ทั้งนี้เนื่องจากสหกรณ์สามารถดำเนินการรวบรวมผลผลิตได้มากขึ้นทำให้รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรได้มากขึ้น โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการระดับมากที่สุด ที่คะแนนเฉลี่ย ๙.๔๐ เนื่องจากเกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในปริมาณเพิ่มขึ้น

๒.๒.๒) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการรวบรวมผลผลิตไว้ในช่วงราคาผลผลิตตกต่ำ และจำหน่ายในช่วงราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น นอกจากนี้สหกรณ์ยังต้องเสียค่าขนส่งในการจ้างรถบรรทุกไปส่งผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่มีรถบรรทุกในการขนส่ง และภาครัฐควรสนับสนุน

เงินทุนหมุนเวียนในอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถรวบรวมผลผลิต เพื่อพยุगरาคา และชะลอการขายในช่วงราคาผลผลิตตกต่ำ และจำหน่ายในช่วงราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นได้ และสนับสนุนเงินทุนในการจัดซื้อรถบรรทุกในการขนส่งผลผลิตดังกล่าว

๒.๓) สหกรณ์นิคมแม่ระมาด จำกัด

๒.๓.๑) สหกรณ์ได้รับงบประมาณสนับสนุน ๖,๓๗๒,๐๐๐ บาท สหกรณ์จ่ายสมทบ ๗๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างลานตาก ขนาด ๒ ไร่ และโกดังเอนกประสงค์ ขนาด ๓๐ * ๗๐ เมตร พบว่า มีการดำเนินการก่อสร้าง และนำไปใช้ประโยชน์เรียบร้อยแล้ว มีเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์ ๓,๐๐๐ ราย โดยเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการระดับมากที่สุด ที่คะแนนเฉลี่ย ๘.๗๖ เนื่องจากเกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในราคาและปริมาณเพิ่มขึ้น

๒.๓.๒) ประเด็นที่พบข้อค้นพบ ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการรวบรวมผลผลิตไว้ในช่วงราคาผลผลิตตกต่ำและจำหน่ายในช่วงราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ในการดำเนินธุรกิจดังกล่าวปัจจุบันมีคู่แข่งทางการค้าเพิ่มขึ้น และภาครัฐควรสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในอัตราดอกเบี้ยต่ำให้กับสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถรวบรวมผลผลิต เพื่อพยุगरาคาและชะลอการขายในช่วงราคาผลผลิตตกต่ำ และจำหน่ายในช่วงราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นได้ รวมทั้งสนับสนุนเงินทุนในการจัดซื้อรถบรรทุกในการขนส่งผลผลิตดังกล่าว

๒.๔.๖ โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์การตลาดเพื่อลดต้นทุนสมาชิก ระยะขยายผล ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อลดต้นทุนและแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ให้แก่เกษตรกรที่ปลูกข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร ให้สหกรณ์การเกษตรเพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อใช้ในช่วงฤดูการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกเครื่องจักรกลทางการเกษตรของสถาบันเกษตรกร โดยมีเป้าหมาย สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการด้านเครื่องจักรกลทางการเกษตรไม่น้อยกว่า ๒๐ แห่ง ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

๑) ผลการดำเนินงาน

๑.๑) ระยะขยายผล ในปี ๒๕๖๑ มีแผนดำเนินงานในสหกรณ์ ๑๙๐ แห่ง เป็นสหกรณ์ผู้ปลูกข้าว ๑๐๐ แห่ง สมัครเข้าร่วมโครงการแล้ว ๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๐ ของเป้าหมาย ๑๐๐ แห่ง ยื่นขอกู้เงินและได้รับวงเงินอนุมัติแล้วทั้ง ๖ แห่ง เป็นเงิน ๕๕.๘๑ ล้านบาท ส่วนสหกรณ์ผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ยังไม่มีสหกรณ์เข้าร่วมโครงการ

๑.๒) ระยะนำร่อง เป็นสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๙ แห่ง เป็นสหกรณ์ผู้ปลูกข้าว ๑๐ แห่ง ให้บริการรถเกี่ยวนาข้าว/รถแทรกเลอร์แก่เกษตรกรสมาชิก ๑,๖๗๔ ราย คิดเป็นพื้นที่ ๑๙,๘๔๗ ไร่ คิดค่าบริการไร่ละ ๔๐๐ บาท ถูกกว่าผู้ประกอบการเอกชนไร่ละ ๑๐๐ - ๒๐๐ บาท ในส่วนของสหกรณ์ผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๙ แห่ง ให้บริการสีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๒,๖๖๘ ราย คิดเป็นปริมาณ ๙,๔๕๐ ตัน โดยสหกรณ์ให้บริการสีข้าวโพดแก่สมาชิกฟรี ขณะที่ผู้ประกอบการเอกชนคิดอัตราค่าบริการ ๒๐๐ บาทต่อตัน ช่วยลดต้นทุนค่าสีแก่สมาชิกได้

๒) ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการติดตามการดำเนินงานโครงการฯ เป็นสหกรณ์การเกษตรผู้ปลูกข้าวในระย่นำร่อง จำนวน ๓ สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรคณทีพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร สหกรณ์การเกษตรเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท และสหกรณ์การเกษตรดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สหกรณ์จังหวัด ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ใช้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรจากโครงการฯ มีรายละเอียด ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๑)

(๑) การสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร สหกรณ์การเกษตรทั้ง ๓ แห่ง ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยภาครัฐสนับสนุนเงินทุน ร้อยละ ๙๐.๐๐ และสหกรณ์สมทบเพิ่มอีก ร้อยละ ๑๐.๐๐ ซึ่งเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนต่อสหกรณ์ ได้แก่ รถเกี่ยวนาดข้าว จำนวน ๒ คัน และรถเทลเลอร์ จำนวน ๑ คัน โดยเป็นการจัดหาตามความต้องการของสหกรณ์ คิดเป็นมูลค่าที่ได้รับการสนับสนุนรวม จำนวน ๒๑.๙๔ ล้านบาท

(๒) การให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรผู้ปลูกข้าว ทั้ง ๓ แห่ง ให้บริการด้วยระบบการจองคิว โดยให้บริการสมาชิกของสหกรณ์ก่อนเป็นอันดับแรก ซึ่งในปี ๒๕๖๐ ให้บริการสมาชิกได้ฤดูกาลผลิตละประมาณ ๑๔๗ รายต่อสหกรณ์ หรือร้อยละ ๑๒.๗๓ ของจำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่ปลูกข้าวทั้งหมด คิดเป็นพื้นที่ให้บริการเกี่ยวนาดข้าว ๑,๓๓๙.๑๗ ไร่ เฉลี่ยรายละ ๙.๑๑ ไร่ต่อราย

(๓) ค่าบริการของสหกรณ์ มีการกำหนดอัตราค่าบริการรถเกี่ยวนาดข้าวแก่สมาชิกในอัตรา ๔๐๐ บาทต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าค่าบริการของภาคเอกชนที่คิดอยู่ประมาณ ๕๐๐ - ๖๐๐ บาทต่อไร่ ทั้งนี้ มีเพียงสหกรณ์การเกษตรคณทีพัฒนาแห่งเดียว ที่มีการให้บริการมาก่อนเข้าร่วมโครงการ โดยคิดค่าบริการอยู่ที่ ๔๕๐ บาทต่อไร่

(๔) รายได้จากการให้บริการ พบว่า สหกรณ์มีรายได้จากการให้บริการรถเกี่ยวนาดข้าว ต่อฤดูกาลผลิตประมาณ ๕๐๙,๑๖๘.๓๗ บาท และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ๒๗๐,๐๒๓.๖๔ บาท

(๕) การรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับโครงการในภาพรวม สมาชิกสหกรณ์ได้รับข่าวสารโครงการจากการที่ตนเองเป็นสมาชิก และผ่านการประชุมประจำปีของสหกรณ์

(๖) พฤติกรรมการใช้บริการภายหลังมีโครงการ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรทั้ง ๓ แห่ง มีแนวโน้มใช้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากอัตราค่าบริการถูกกว่าเอกชน คุณภาพในการให้บริการดี สามารถลดปัญหาการปนพันธุ์ข้าวจากรถเกี่ยว และขั้นตอนการขอใช้บริการมีความสะดวก อย่างไรก็ตาม ยังมีสมาชิกบางรายยังคงเลือกใช้บริการจากผู้ประกอบการเอกชนรายอื่น ๆ เนื่องจากสหกรณ์มีเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้บริการไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก

(๗) ประเด็นที่พบ และข้อเสนอแนะ

(๗.๑) รถเกี่ยวนาดข้าวยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาเก็บเกี่ยว ทำให้สมาชิกสหกรณ์ต้องรอคิวในการรับบริการนาน สมาชิกเกษตรกรบางรายจำเป็นต้องไปใช้บริการจากผู้ประกอบการเอกชนในพื้นที่แทน ดังนั้น สหกรณ์ควรประสานกับผู้ประกอบการเอกชนในการให้บริการแก่เกษตรกรสมาชิก สำหรับสหกรณ์มีศักยภาพในการบริหารจัดการ ควรสนับสนุนให้ลงทุนขยายการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพิ่มเติม

(๗.๒) การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตรมีราคาค่อนข้างสูง สหกรณ์มีความเห็นว่าในระยะต่อไปจำเป็นต้องมีการเพิ่มอัตราค่าบริการ เพื่อนำไปใช้ในการซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลฯ แต่ยังคงต้องมีอัตราค่าบริการต่ำกว่าผู้ประกอบการอื่นอย่างน้อย ๕๐ - ๑๐๐ บาทต่อไร่

ครั้งที่ ๒ จากการติดตามสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการในระยะนำร่อง ๔ แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรคณทิพัฒนา จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร สหกรณ์การเกษตรเมืองชัยนาท จำกัด จังหวัดชัยนาท สหกรณ์การเกษตรดอนเจดีย์ จำกัด จังหวัดสุพรรณบุรี และสหกรณ์การเกษตรลำพระเพลิง จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ที่ใช้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว จำนวน ๔๕ ราย สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

(๑) ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์

(๑.๑) จำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๔ แห่ง มีสมาชิก ๑๑,๑๒๘ ราย หรือเฉลี่ยแหล่งละ ๒,๗๘๒ ราย เป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งหมด ๗,๑๕๖ ราย พื้นที่ปลูกข้าวรวม ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นเกษตรกรสมาชิกผู้ปลูกข้าวที่เข้าร่วมโครงการ ๗๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๑ ของเกษตรกรสมาชิกผู้ปลูกข้าวทั้งหมด

(๑.๒) การให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว เดิมก่อนเข้าร่วมโครงการ มีเพียงสหกรณ์การเกษตรคณทิพัฒนา จำกัด ที่มีการให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว ๓ คัน และรถเทเลอร์ ๒ คัน ส่วนสหกรณ์ที่เหลือยังไม่เคยให้บริการด้านนี้มาก่อน

(๒) หลังเข้าร่วมโครงการ

(๒.๑) ด้านสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ

(๒.๑.๑) การรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร สหกรณ์ทั้ง ๔ แห่ง ได้รับการสนับสนุนรถเกี่ยวนวดข้าว และรถเทเลอร์ แห่งละ ๒ คัน และ ๑ คัน ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่ารวม ๒๙,๙๔๒,๐๐๐ บาท โดยภาครัฐสนับสนุนเงินอุดหนุนร้อยละ ๙๐.๐๐ และสหกรณ์จ่ายสมทบเพิ่มอีกร้อยละ ๑๐.๐๐ ของมูลค่าเครื่องจักรกลทางการเกษตร

(๒.๑.๒) การให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ สามารถให้บริการทั้งสมาชิกของสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไป รวมทั้งสิ้น ๑,๖๐๗ ราย เป็นสมาชิกสหกรณ์ร้อยละ ๖๑.๙๘ และเกษตรกรทั่วไปร้อยละ ๓๘.๐๒ คิดเป็นพื้นที่ปลูกข้าวรวม ๒๐,๗๐๔ ไร่ หรือเฉลี่ยรายละ ๑๒.๘๘ ไร่ โดยคิดอัตราค่าบริการเฉลี่ย ๔๗๑ บาทต่อไร่ ถูกกว่าภาคเอกชน ๖๓.๓๘ บาทต่อไร่ โดยสหกรณ์มีรายได้จากการให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าวหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเฉลี่ยแหล่งละ ๑.๐๕๓ ล้านบาท

(๒.๒) ด้านเกษตรกรสมาชิก

(๒.๒.๑) การรับทราบข้อมูลโครงการ พบว่า ร้อยละ ๙๕.๕๖ ทราบจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร ร้อยละ ๒๐.๐๐ ทราบผ่านการเข้าประชุมของสหกรณ์ และร้อยละ ๒.๒๒ ทราบจากญาติหรือเพื่อนบ้าน

(๒.๒.๒) แหล่งการใช้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว ในปี ๒๕๕๘ ก่อนมีโครงการเกษตรกรสมาชิกร้อยละ ๒๓.๐๘ ใช้บริการจากสหกรณ์ และร้อยละ ๗๖.๙๒ ใช้บริการจากผู้ประกอบการเอกชน หลังมีโครงการปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ สัดส่วนการใช้บริการมีการเปลี่ยนแปลง คือ ร้อยละ ๙๗.๗๓ และร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีการใช้บริการจากสหกรณ์มากขึ้น ทั้งนี้ในเกษตรกรสมาชิกที่ใช้บริการจากสหกรณ์ให้เหตุผลว่า อัตราการให้บริการของสหกรณ์ถูกกว่าเอกชน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๓ พอใจในการบริการและขั้นตอนการให้บริการสะดวกในสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒๒ ที่เหลือเป็นการให้บริการที่รวดเร็วและระยะทางไม่ไกลจากพื้นที่ปลูกข้าว

(๒.๒.๓) การลดต้นทุนค่าเก็บเกี่ยวข้าว จากการเปรียบเทียบอัตราค่าบริการระหว่างสหกรณ์กับผู้ประกอบการเอกชน พบว่า สหกรณ์เก็บค่าบริการในอัตราเฉลี่ย ๘๗๑ บาทต่อไร่ ถูกกว่าผู้ประกอบการเอกชนที่จัดเก็บในอัตรา ๕๓๔.๗๘ บาทต่อไร่ เป็นผลให้เกษตรกรสมาชิกสามารถลดต้นทุนในส่วนค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวได้ไร่ละ ๖๓.๓๘ บาท

(๓) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

(๓.๑) ในช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตพร้อมกันส่งผลต่อการให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าวของสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนแห่งละ ๒ คัน ประกอบกับการเคลื่อนย้ายรถเกี่ยวนวดข้าวไปในแต่ละพื้นที่ค่อนข้างใช้เวลา เนื่องจากมีรถเทเลอร์เพียง ๑ คัน ทำให้เกษตรกรบางส่วนไปใช้บริการของผู้ประกอบการเอกชนในพื้นที่ที่มีความพร้อมมากกว่าแทน ดังนั้น สหกรณ์ที่ให้บริการควรมีการจัดทำแผนการให้บริการ และพื้นที่ที่จะให้บริการให้ชัดเจน เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ และเกษตรกรไม่ต้องเสียเวลาคายนาน

(๓.๒) การบำรุงรักษารถเกี่ยวนวดข้าว ในกรณีที่เสียใช้เวลาค่อนข้างนาน ส่งผลต่อการให้บริการ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรทำหน้าที่ในการประสานกับผู้ประกอบการเอกชนในสหกรณ์เครือข่าย การให้บริการเพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวได้ทันเวลา

ครั้งที่ ๓ จากการติดตามสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการในระยะนำร่อง ๒ แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรเชียรใหญ่ จำกัด จังหวัดนครศรีธรรมราช และสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๘ เมษายน ๒๕๖๑ โดยสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ที่ใช้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว จำนวน ๑๓ ราย สรุปผลได้ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

(๑) ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์

(๑.๑) จำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๒ แห่ง มีสมาชิก ๑๑,๐๕๔ ราย หรือเฉลี่ยแหล่งละ ๕,๕๒๗ ราย เป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งหมด ๖,๖๐๐ ราย พื้นที่ปลูกข้าวรวม ๙๒,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นเกษตรกรสมาชิกผู้ปลูกข้าวที่เข้าร่วมโครงการ ๑,๐๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๕ ของเกษตรกรสมาชิกผู้ปลูกข้าวทั้งหมด

(๑.๒) การให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว เดิมก่อนเข้าร่วมโครงการ มีเพียงสหกรณ์การเกษตรเชียรใหญ่ จำกัด ที่มีการให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว ๖ คัน และรถเทเลอร์ ๒ คัน

(๒) หลังเข้าร่วมโครงการ

(๒.๑) ด้านสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ

(๒.๑.๑) การรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร สหกรณ์ทั้ง ๒ แห่ง ได้รับการสนับสนุนรถเกี่ยวนวดข้าว และรถเทเลอร์ แห่งละ ๒ คัน และ ๑ คัน ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่ารวม ๑๔,๖๘๖,๐๐๐ บาท โดยภาครัฐสนับสนุนเงินทุนร้อยละ ๙๐.๐๐ และสหกรณ์จ่ายสมทบเพิ่มอีกร้อยละ ๑๐.๐๐ ของมูลค่าเครื่องจักรกลทางการเกษตร

(๒.๑.๒) การให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าว ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ สามารถให้บริการทั้งสมาชิกของสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไป รวมทั้งสิ้น ๑,๓๑๙ ราย เป็นสมาชิกสหกรณ์ร้อยละ ๘๒.๕๖ และเกษตรกรทั่วไปร้อยละ ๑๗.๔๔ คิดเป็นพื้นที่ปลูกข้าวรวม ๑๔,๔๐๘.๕ ไร่ หรือเฉลี่ยรายละ ๑๐.๙๒ ไร่ โดยคิดอัตราค่าบริการเฉลี่ย ๔๑๐ บาทต่อไร่ ถูกกว่าภาคเอกชน ๘๐ บาทต่อไร่ โดยสหกรณ์มีรายได้จากการให้บริการรถเกี่ยวนวดข้าวหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเฉลี่ยแห่งละ ๑.๑๘๗ ล้านบาท

(๒.๒) ด้านเกษตรกรสมาชิก

(๒.๒.๑) การรับทราบข้อมูลโครงการ พบว่า เกษตรกรสมาชิก ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ทราบข้อมูลโครงการจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่

(๒.๒.๒) แหล่งการใช้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าว ในปี ๒๕๕๘ ก่อนมีโครงการเกษตรกรรมสมาชิกร้อยละ ๖๑.๕๔ ใช้บริการจากสหกรณ์ และร้อยละ ๔๖.๑๕ ใช้บริการจากผู้ประกอบการเอกชน หลังมีโครงการปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ สัดส่วนการใช้บริการมีการเปลี่ยนแปลงเท่ากัน คือ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีการใช้บริการจากสหกรณ์มากขึ้น ทั้งนี้ในเกษตรกรรมสมาชิกที่ใช้บริการจากสหกรณ์ ให้เหตุผลว่า อัตราการให้บริการของสหกรณ์ถูกกว่าเอกชน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ สหกรณ์มีความน่าเชื่อถือในการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๒๓ และเห็นว่าขั้นตอนการให้บริการสะดวก คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๘

(๒.๒.๓) การลดต้นทุนค่าเก็บเกี่ยวข้าว จากการเปรียบเทียบอัตราค่าบริการระหว่างสหกรณ์กับผู้ประกอบการเอกชน พบว่า สหกรณ์เก็บค่าบริการในอัตราเฉลี่ย ๔๑๐ บาทต่อไร่ ถูกกว่าผู้ประกอบการเอกชนที่จัดเก็บในอัตรา ๔๙๐ บาทต่อไร่ เป็นผลให้เกษตรกรรมสมาชิกสามารถลดต้นทุนในส่วนค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวได้ไร่ละ ๘๐ บาท

(๓) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ

(๓.๑) เนื่องจากในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตรกรรมสมาชิกมีความต้องการใช้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าวของสหกรณ์เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้สหกรณ์ไม่สามารถให้บริการได้ครบถ้วน เกษตรกรรมสมาชิกบางส่วนจึงไปใช้บริการของผู้ประกอบการเอกชนในพื้นที่ที่มีความพร้อมมากกว่าแทน ดังนั้น สหกรณ์ที่ให้บริการควรมีการจัดทำแผนการให้บริการ และพื้นที่ที่จะให้บริการให้ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ และสมาชิกสหกรณ์ไม่ต้องเสียเวลาคอยนาน

(๓.๒) การให้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าวของสหกรณ์ใช้วิธีบริหารจัดการผ่านระบบจองคิว ส่งผลให้เกษตรกรรมสมาชิกบางรายจองคิวไม่ทันในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการเปิดรับจองคิว และมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้เกษตรกรรมสมาชิกมีการวางแผนในการใช้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าวของสหกรณ์

ครั้งที่ ๔ จากการรวบรวมผลการติดตามสหกรณ์การเกษตรที่เข้าร่วมโครงการในระยะนำร่อง ๖ แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรคณสีพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร สหกรณ์การเกษตร เมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท และสหกรณ์การเกษตรดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี สหกรณ์การเกษตรเชียรใหญ่ จำกัด จังหวัดนครศรีธรรมราช และสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด จังหวัดเพชรบุรี โดยสัมภาษณ์ผู้จัดการสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ที่ใช้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าว จำนวน ๕๘ ราย สรุปผลได้ดังนี้

(๑) ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์

(๑.๑) จำนวนสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๖ แห่ง มีสมาชิก ๒๒,๑๘๒ ราย หรือเฉลี่ยแหล่งละ ๓,๖๙๗ ราย เป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งหมด ๑๓,๗๕๖ ราย พื้นที่ปลูกข้าวรวม ๒๑๒,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่เข้าร่วมโครงการ ๑,๗๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๗ ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งหมด

(๑.๒) การให้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าว เดิมก่อนเข้าร่วมโครงการ สหกรณ์คณสีพัฒนาจำกัด และสหกรณ์การเกษตรเชียรใหญ่ จำกัด มีการให้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าว และรถเทเลอร์

(๒) หลังเข้าร่วมโครงการ

(๒.๑) ด้านสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ

(๒.๑.๑) การรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร สหกรณ์ทั้ง ๖ แห่ง ได้รับการสนับสนุนรถเกี่ยวขนาดข้าว และรถเทเลอร์ แห่งละ ๒ คัน และ ๑ คัน ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่ารวม ๔๔,๖๒๘,๐๐๐ บาท โดยภาครัฐสนับสนุนเงินทุนร้อยละ ๙๐.๐๐ และสหกรณ์จ่ายสมทบเพิ่มอีกร้อยละ ๑๐.๐๐ ของมูลค่าเครื่องจักรกลทางการเกษตร

(๒.๑.๒) การให้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าว ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ สามารถให้บริการ ทั้งสมาชิกของสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไป รวมทั้งสิ้น ๒,๙๒๖ ราย เป็นสมาชิกสหกรณ์ร้อยละ ๗๑.๒๖ และเกษตรกรทั่วไปร้อยละ ๒๘.๗๔ คิดเป็นพื้นที่ปลูกข้าวรวม ๓๕,๑๑๒.๕ ไร่ หรือเฉลี่ยรายละ ๑๒.๐๐ ไร่ โดยคิดอัตราค่าบริการเฉลี่ย ๔๓๔.๗๒ บาทต่อไร่ ถูกกว่าภาคเอกชน ๖๓.๘๙ บาทต่อไร่ โดยสหกรณ์ มีรายได้จากการให้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าวหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วเฉลี่ยแห่งละ ๑.๐๙๘ ล้านบาท

(๒.๒) ด้านเกษตรกรสมาชิก

(๒.๒.๑) การรับทราบข้อมูลโครงการ พบว่า เกษตรกรสมาชิก ร้อยละ ๙๖.๕๕ ทราบข้อมูลโครงการจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ ร้อยละ ๑๕.๕๒ ทราบผ่านการประชุมสหกรณ์ และร้อยละ ๑.๗๒ ทราบจากญาติหรือเพื่อนบ้าน

(๒.๒.๒) แหล่งการใช้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าว ในปี ๒๕๕๘ ก่อนมีโครงการ เกษตรกรสมาชิกร้อยละ ๓๒.๖๙ ใช้บริการจากสหกรณ์ และร้อยละ ๗๑.๑๕ ใช้บริการจากผู้ประกอบการเอกชน หลังมีโครงการปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ สัดส่วนการใช้บริการมีการเปลี่ยนแปลง คือ ร้อยละ ๙๘.๒๕ และ ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ มีการใช้บริการจากสหกรณ์มากขึ้น ทั้งนี้ในเกษตรกรสมาชิกที่ใช้บริการจากสหกรณ์ ให้เหตุผลว่าอัตราการให้บริการของสหกรณ์ถูกกว่าเอกชน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๗๙ สหกรณ์มีความน่าเชื่อถือ ในการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๙ และเห็นว่าขั้นตอนการให้บริการสะดวก คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔๑

(๒.๒.๓) การลดต้นทุนค่าเก็บเกี่ยวข้าว จากการเปรียบเทียบอัตราค่าบริการ ระหว่างสหกรณ์กับผู้ประกอบการเอกชน พบว่า สหกรณ์เก็บค่าบริการในอัตราเฉลี่ย ๔๓๔.๗๒ บาทต่อไร่ ถูกกว่าผู้ประกอบการเอกชนที่จัดเก็บในอัตรา ๔๙๘.๖๑ บาทต่อไร่ เป็นผลให้เกษตรกรสมาชิกสามารถ ลดต้นทุนในส่วนค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวได้ไร่ละ ๖๓.๘๙ บาท

(๓) ประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ

(๓.๑) รถเกี่ยวขนาดข้าวและรถเทลเลอร์ยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของ สมาชิก โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาเก็บเกี่ยว ทำให้สมาชิกสหกรณ์ต้องรอคิวในการรับบริการนาน สมาชิกเกษตรกรบางรายจำเป็นต้องไปใช้บริการจากผู้ประกอบการเอกชนในพื้นที่แทน ดังนั้น สหกรณ์ ควรประสานกับผู้ประกอบการเอกชนในการให้บริการแก่เกษตรกรสมาชิก สำหรับสหกรณ์มีศักยภาพในการบริหารจัดการ ควรสนับสนุนให้ลงทุนขยายการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพิ่มเติม

(๓.๒) การให้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าวของสหกรณ์ใช้วิธีบริหารจัดการผ่านระบบจองคิว ส่งผลให้เกษตรกรสมาชิกบางรายจองคิวไม่ทันในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต ดังนั้น สหกรณ์ควรมีการกำหนด ระยะเวลาที่ชัดเจนในการเปิดรับจองคิว และมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้เกษตรกรสมาชิก มีการวางแผนในการใช้บริการรถเกี่ยวขนาดข้าวของสหกรณ์

(๓.๓) การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตรมีราคาค่อนข้างสูง สหกรณ์มีความเห็นว่าในระยะต่อไปจำเป็นต้องมีการเพิ่มอัตราค่าบริการ เพื่อนำไปใช้ในการซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลฯ แต่ยังคง ต้องมีอัตราค่าบริการต่ำกว่าผู้ประกอบการอื่นอย่างน้อย ๕๐ - ๑๐๐ บาทต่อไร่

(๓.๔) การบำรุงรักษารถเกี่ยวขนาดข้าว ในกรณีที่เสียใช้เวลาค่อนข้างนาน ส่งผลต่อการให้บริการ ดังนั้น สหกรณ์จึงควรทำหน้าที่ในการประสานกับผู้ประกอบการเอกชนในสหกรณ์เครือข่าย การให้บริการเพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวได้ทันเวลา

๒.๔.๗ โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กรมชลประทาน เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและที่ดินของเกษตรกรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกษตรกรได้มีโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านการเกษตรที่ดี ประกอบด้วย คูส่งน้ำ คูระบายน้ำ ทางลำเลียงปัจจัยการผลิต - ผลผลิต รวมถึงได้รับเอกสารสิทธิ์ที่ดิน (โฉนด) และเพื่อยกระดับรายได้สุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรให้สูงขึ้น โดยมีเป้าหมายงานจัดรูปที่ดิน จำนวน ๖ โครงการ (ก่อสร้างใหม่ ๓ โครงการ และปรับปรุงจัดรูปที่ดิน ๓ โครงการ) งานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๖๘ โครงการ (ก่อสร้างใหม่ ๕๗ โครงการ และปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ๑๑ โครงการ) ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๑) งานจัดรูปที่ดิน (ก่อสร้างใหม่)

๑.๑) สำรวจความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ ดำเนินการออกแบบวางโครงการและกำหนดแผนการดำเนินการ จัดประชุมเกษตรกร สอบถามความสมัครใจและจัดทำบันทึกยินยอม สำรวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ โดยการก่อสร้างทั้ง ๓ โครงการ มีความก้าวหน้าร้อยละ ๗๘.๑๔ ของกระบวนการ ก่อสร้างเสร็จแล้วจำนวน ๒ แห่ง อีก ๑ แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง คืองานจัดรูปที่ดินโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ส่วนที่ ๒๓ เนื่องจากช่วงแรกของการก่อสร้างเกษตรกรยังไม่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิต ทำให้การเข้าไปดำเนินการก่อสร้างได้ล่าช้า ประกอบกับช่วงที่ดำเนินการก่อสร้างมีฝนตกมากทำให้น้ำท่วมขังในพื้นที่ทำให้ต้องหยุดการก่อสร้างเป็นช่วง ๆ

๑.๒) จัดสรรงบประมาณ ๔๕.๖๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๓๒.๒๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๗ ของงบประมาณที่จัดสรร (งานจัดรูปที่ดินโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ส่วนที่ ๒๓ ขอยายเวลาการใช้เงินถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒ และโครงการที่ก่อสร้างเสร็จแล้วแจ้งคืนเงินเหลือจ่ายจำนวน ๑,๘๐๘,๒๗๙.๘๙ บาท)

๒) งานปรับปรุงจัดรูปที่ดิน

๒.๑) สำรวจความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ วางโครงการและกำหนดแผนการดำเนินการ สำรวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ และดำเนินการออกแบบ โดยการก่อสร้างทั้ง ๓ โครงการ ก่อสร้างเสร็จแล้ว

๒.๒) จัดสรรงบประมาณ ๑๙.๔๖ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๙.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๔ ของงบประมาณที่จัดสรร (แจ้งคืนเงินเหลือจ่าย จำนวน ๔๖,๘๔๔.๘๔ บาท)

๓) งานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (ก่อสร้างใหม่)

๓.๑) สำรวจความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ ดำเนินการออกแบบวางโครงการและกำหนดแผนการดำเนินการ จัดประชุมเกษตรกร สอบถามความสมัครใจและจัดทำบันทึกยินยอม สำรวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ โดยการก่อสร้างทั้ง ๕๗ แห่ง มีความก้าวหน้าร้อยละ ๙๖.๐๔ ของกระบวนการ ก่อสร้างเสร็จแล้วจำนวน ๕๐ แห่ง อีก ๗ แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง คืองานจัดระบบน้ำโครงการอ่างเก็บน้ำแม่สัน งานจัดระบบน้ำโครงการอ่างเก็บน้ำลำสาละย งานจัดระบบน้ำโครงการทุ่งสัมฤทธิ์ ระยะที่ ๒ งานจัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ ส่วนที่ ๑ งานจัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม คลอง ๑ ขวา ๕ ซ้าย ระยะ ๔ งานจัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพยับบอน (ไม้เสียบ) งานจัดระบบน้ำโครงการฝายบ้านพร้าว ระยะที่ ๒ เนื่องจากเกษตรกรเปลี่ยนใจไม่เข้าร่วมโครงการ ต้องแก้ไขแบบก่อสร้างเพื่อเปลี่ยนแนวการก่อสร้าง แก้ไขสัญญาจ้าง และมีน้ำท่วมขังในพื้นที่ก่อสร้างทำให้ต้องหยุดการก่อสร้างเป็นช่วง ๆ

๓.๒) จัดสรรงบประมาณ ๗๖๒.๗๖ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๖๖๐.๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓๙ ของงบประมาณที่จัดสรร (งานจัดระบบน้ำโครงการอ่างเก็บน้ำแม่สัน งานจัดระบบน้ำโครงการอ่างเก็บน้ำลำสาละย งานจัดระบบน้ำโครงการทุ่งสัมฤทธิ์ ระยะที่ ๒ งานจัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ ส่วนที่ ๑ งานจัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม คลอง ๑ ขวา ๕ ซ้าย ระยะ ๔ งานจัดระบบน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพยับบน (ไม้เสียบ) งานจัดระบบน้ำโครงการฝายบ้านพร้าว ระยะที่ ๒ ขอขยายเวลาการใช้เงินถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒ และโครงการที่ก่อสร้างเสร็จแล้วแจ้งคืนเงินเหลือจ่ายจำนวน ๖๗,๔๑๗,๖๘๒.๘๙ บาท)

๔) งานปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรกรม

๔.๑) สำนักรวความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ ดำเนินการออกแบบวางโครงการ และกำหนดแผนการดำเนินการ และสำรวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ โดยการก่อสร้างทั้ง ๑๑ แห่ง มีความก้าวหน้าร้อยละ ๙๖.๖๔ ของกระบวนการ ก่อสร้างเสร็จแล้วจำนวน ๙ แห่ง อีก ๒ แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง คือ งานปรับปรุงจัดระบบน้ำโครงการฝายคลองตรอนส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ เนื่องจากช่วงที่ดำเนินการก่อสร้างมีฝนตกมากทำให้น้ำท่วมขังในพื้นที่ทำให้ต้องหยุดการก่อสร้างเป็นช่วง ๆ

๔.๒) จัดสรรงบประมาณ ๑๖๒.๙๒ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑๔๒.๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓๙ ของงบประมาณที่จัดสรร (งานปรับปรุงจัดระบบน้ำโครงการฝายคลองตรอนส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ขอขยายเวลาการใช้เงินถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒ และโครงการที่ก่อสร้างเสร็จแล้วแจ้งคืนเงินเหลือจ่ายจำนวน ๘,๒๙๘,๑๙๑.๘๙ บาท)

ผลการติดตาม

ครั้งที่ ๑ จากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรกรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ในพื้นที่จังหวัดระยอง และประจวบคีรีขันธ์ พบว่า เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่บางส่วน ยังขาดความเข้าใจในการดำเนินงานจัดระบบน้ำในพื้นที่ของเกษตรกรโดยเกษตรกรที่ต้องสูญเสียพื้นที่บางส่วนในการจัดทำระบบน้ำ เปลี่ยนใจไม่ยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ทำให้เกิดการล่าช้ากว่าแผน ดังนั้นหน่วยงานดำเนินการในพื้นที่ควรชี้แจงให้เกษตรกร/ผู้นำในชุมชนเข้าใจการดำเนินการให้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรเห็นถึงประโยชน์และให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

ครั้งที่ ๒ จากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรกรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย และขอนแก่น พบว่า การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์ เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูฝนทำให้การก่อสร้างต้องหยุดดำเนินการเป็นบางช่วง และจากการสอบถามเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี เนื่องจากเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๓)

๒.๔.๘ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน และในพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง บรรเทาปัญหาภัยแล้ง โดยการขุดสระน้ำในไร่นา รวมทั้งเพิ่มผลผลิตและรายได้แก่เกษตรกร มีเป้าหมายขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. จำนวน ๔๕,๐๐๐ บ่อ ระยะเวลาโครงการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๑) ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ก่อสร้างแล้วเสร็จ ๔๒,๙๔๕ บ่อ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๓ ของเป้าหมาย ๔๕,๐๐๐ บ่อ

๒) จัดสรรงบประมาณ ๘๐๔.๖๐ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๗๖๘.๒๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๘ ของงบประมาณที่จัดสรร

ผลการติดตาม

จากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์และมหาสารคาม ระหว่างวันที่ ๔ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๑ มีประเด็นที่พบและข้อเสนอแนะ ดังนี้ (รายงานแล้วในไตรมาสที่ ๒)

๑) เกษตรกรที่ลงชื่อต้องการสระน้ำ เมื่อถึงเวลาขุดกลับเปลี่ยนใจไม่ยอมขุด เพราะต้องการเอาพื้นที่ไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รายได้ ทำให้เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินต้องหาเกษตรกรรายใหม่ มาทดแทนเกษตรกรที่ยกเลิก ทำให้ล่าช้า

๒) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาควรเสร็จก่อนฤดูเพาะปลูก และเพิ่มความกว้าง และความลึกของสระน้ำให้มากกว่านี้

๓) เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการปัจจัยการผลิต เช่น ถังหมัก สารเร่ง พด. ต้นไม้ หญ้าแฝก และพันธุ์ปลูก และต้องการให้มีโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานอย่างต่อเนื่อง

*****

ภาคผนวก

โครงการตามนโยบายสำคัญ
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกร ส่งเสริมการรวมกลุ่ม การพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

เป้าหมายของโครงการ พื้นที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

ระยะเวลาของโครงการ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๗๖,๐๕๕,๒๕๕ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. กรมส่งเสริมสหกรณ์					
๑.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๒๐	-	-	- สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจำนวน ๓ จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน เนื่องจากพื้นที่เป้าหมายเพิ่มระหว่างปี จำนวน ๑ พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ป่าแม่ปายฝั่งซ้าย ป่าสงวนแห่งชาติ จ.แม่ฮ่องสอน จึงทำให้เกษตรกรในพื้นที่เข้ารับการอบรมความรู้ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพิ่มขึ้น
๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	ราย	๑,๘๐๐	๓,๐๑๖	๑๖๗.๕๖	
๑.๓ จัดประชุมคณะทำงาน/ผู้ปฏิบัติงานภายใต้ คทช. จังหวัด	แห่ง	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๔ จัดประชุมชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายใหม่	ราย	๑,๘๐๐	๓,๐๑๖	๑๖๗.๕๖	
๑.๕ ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	แห่ง	๘๑	๖๕	๘๐.๒๕	
๑.๖ ส่งเสริมให้มีการจัดสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	แห่ง	๒๐	๑๙	๙๕.๐๐	
๑.๗ ติดตามรายงานผลการดำเนินงานในพื้นที่	แห่ง	๘๒	๖๕	๗๙.๒๗	
๑.๘ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑,๖๘๙,๒๐๐	๑,๘๘๑,๘๐๐	๑๑๑.๔๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. กรมประมง					
๒.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๔	-	-	
๒.๒ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	ราย	๓,๐๐๐	๓,๓๖๒	๑๑๒.๐๗	
๒.๓ จัดตั้งจุดสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	แห่ง	๑๕	๑๖	๑๐๖.๖๗	
๒.๔ บริหารจัดการแหล่งน้ำ	แห่ง	๑๕	๒๓	๑๕๓.๓๓	
๒.๕ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๙,๑๙๒,๐๐๐	๘,๕๘๒,๕๔๘	๙๓.๓๗	
๓. กรมปศุสัตว์					
๓.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	ราย	๓,๐๐๐	๒,๐๐๔	๖๖.๘๐	
๓.๓ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๘,๐๓๗,๔๒๐	๖,๖๖๐,๒๗๑	๘๒.๘๗	
๔. กรมวิชาการเกษตร					
๔.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๒	-	-	
๔.๒ แลกเปลี่ยนแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช	ไร่	๑๓	๑๓	๑๐๐.๐๐	
๔.๓ สนับสนุนพืชพันธุ์ดี	ต้น	๑,๓๐๐	๑,๓๐๐	๑๐๐.๐๐	
๔.๔ อบรมให้ความรู้เกษตรกร	ราย	๓๐	๓๔	๑๑๓.๓๓	- ในพื้นที่ได้ปรับลดเป้าหมาย
๔.๕ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๔๙,๐๐๐	๒๔๙,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
๕. กรมหม่อนไหม					
๕.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๕	๕	๑๐๐.๐๐	- เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน ไม่เลือก
๕.๒ การอบรมเรื่องหม่อนไหม	ราย	๔๔๕	๓๓๙	๗๖.๑๘	ประกอบอาชีพหม่อนไหม
๕.๓ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓,๖๑๑,๙๐๐	๓,๐๔๐,๐๘๔	๘๔.๑๗	- ขาดแคลนแหล่งน้ำในการปลูกหม่อน

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค	
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ		
๖. กรมชลประทาน						
๖.๑ พื้นที่ดำเนินการ					} ร้อยละของงานที่ปฏิบัติได้ในแต่ละแห่ง - ส.ป.ก. สุราษฎร์ธานี ยังไม่ส่งมอบพื้นที่	
๑) ฝ่ายบ้านพุ่มไม้แดงพร้อมระบบส่งน้ำ	แห่ง /ร้อยละ	๑/๑๐๐	๑/๕๕	๕๕.๐๐		
๒) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านควนสินชัย	แห่ง /ร้อยละ	๑/๑๐๐	๑/๙๓	๙๓.๐๐		
๓) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ	แห่ง /ร้อยละ	๑/๑๐๐	-	-		
๖.๒ งบประมาณเบิกจ่าย	บาท	๒๒๒,๐๓๐,๐๐๐	๕๘,๓๗๙,๒๓๕	๒๖.๒๙		
๗. กรมพัฒนาที่ดิน						
๗.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๕๓	-	-	} ได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม	
๗.๒ การพัฒนาพื้นที่ดิน						
๑) ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	๑๑๘.๒๔	๑๑๘	๙๙.๘๐		
๒) ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	๑๘,๐๕๕	๑๗,๙๓๐	๙๙.๓๑		
๓) จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	๓,๐๑๐	๒,๙๖๕	๙๘.๕๐		
๔) ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	๖,๐๒๐	๕,๙๗๐	๙๙.๑๗		
๕) ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน	ตัน	๑,๐๕๕	๑,๐๕๐	๙๙.๕๓		
๖) ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	๔๕,๔๐๐	๔๕,๒๐๐	๙๙.๕๖		
๗) วิเคราะห์ดินและแนะนำ	ราย	๒,๓๖๔	๒,๓๖๔	๑๐๐.๐๐		
๘) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ราย	๓๗๗	๓๗๗	๑๐๐.๐๐		
๗.๓ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๓,๙๔๙,๕๔๕	๒๒,๑๑๓,๘๔๐	๑๕๘.๕๓		
๘. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม						
๘.๑ พื้นที่โครงการในเขตปฏิรูปที่ดิน	แห่ง	๒๗	-	-		
๘.๒ การตรวจสอบข้อมูลเกษตรกร						

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑) จำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการ	ไร่	๒๐,๖๑๙	๑๔,๒๗๑	๖๙.๒๑	
๒) จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	ราย	๒,๐๑๓	๑,๓๖๔	๖๗.๗๖	
๘.๓ การพัฒนาพื้นที่ดิน					
๑) กิจกรรมปรับพื้นที่	แปลง	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๒) กิจกรรมปลูกแปลง	แปลง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๘.๔ การพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน					
๑) การก่อสร้างถนน	แห่ง	๑๐	๔	๔๐.๐๐	
๒) ระบบสาธารณูปโภค	แห่ง	๒๐	๓	๑๕.๐๐	
๘.๘ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๐,๙๒๕,๖๐๐	๘,๐๔๑,๖๘๔	๗๓.๖๐	
๙. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๙.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๔๙	-	-	
๙.๒ การอบรมการจัดทำบัญชี และติดตามผล	ราย	๑๒,๙๑๐	๑๐,๑๙๙	๗๙.๐๐	- มีอุปสรรคด้านอายุ สุขภาพ และการศึกษา ของผู้เข้าอบรมในเรื่องความรู้ความเข้าใจ ในการทำบัญชี
๙.๓ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๓,๒๓๙,๐๐๐	๑๘,๐๓๖,๑๘๖	๗๗.๖๑	- ใช้งบปกติประจำปี
๑๐. กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑๐.๑ พื้นที่ดำเนินการ	แห่ง	๓๒	-	-	
๑๐.๒ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับ ศักยภาพพื้นที่	ราย	๘,๐๐๐	๖,๒๘๑	๗๘.๕๑	- บางพื้นที่อยู่ในระหว่างการจัดสรรเกษตรกร ลงในพื้นที่
๑๐.๓ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน	ราย	๘,๐๐๐	๖,๒๘๑	๗๘.๕๑	- เกษตรกรบางรายมีรายชื่อไม่ตรงกับที่รับแจ้ง และไม่ได้พักอาศัยในพื้นที่
๑๐.๔ งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗,๔๐๐,๐๐๐	๕,๗๓๒,๐๓๕	๗๗.๔๖	

๒. โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และทำนาหญ้า

๑) โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงกระบือ

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมปศุสัตว์
วัตถุประสงค์โครงการ	เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) ส่งเสริมการเลี้ยงกระบือให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืนและเพื่อวางโครงสร้างการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งระบบแบบครบวงจร
เป้าหมายของโครงการ	ดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสม (Sm,N) ๕๕ จังหวัด ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๕,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๕,๐๐๐ ราย (๕๐๐ กลุ่ม) เลี้ยงกระบือรวมทั้งสิ้น ๒๕,๐๐๐ ตัว
ระยะเวลาของโครงการ	๖ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)
งบประมาณของโครงการ	จำนวน ๑,๘๔๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท (สินเชื่อ ธ.ก.ส. ๑,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท/งบดำเนินงาน ๓๔๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท)
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว					
๑.๑ จังหวัดที่ดำเนินงานโครงการ	จังหวัด	๕๕	๒๔	๔๓.๖๔	- ปัจจุบันมี ๒๔ จังหวัดที่มีการส่งเสริมการเลี้ยงกระบือ เนื่องจากเกษตรกรขอลาออกจากโครงการ - เกษตรกรลาออก/ไม่ผ่านการอนุมัติ ๑. ผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการขาดคุณสมบัติ ๑.๑ ไม่อยู่ในพื้นที่ Sm,N ๑.๒ พื้นที่น้อยกว่า ๗ ไร่ ๑.๓ พื้นที่มากกว่า ๒๕ ไร่ ๒. เกษตรกรใช้สิทธิรับไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ๓. มีกิจกรรมทางเลือกหลายกิจกรรม ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายกระจายไปตามกิจกรรมต่าง ๆ
๑.๒ พื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตรวม	ไร่	๒๕,๐๐๐	๖,๕๘๐	๒๖.๓๒	
๑.๓ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	กลุ่ม	๕๐๐	๑๖๔	๓๒.๘๐	
	ราย	๕,๐๐๐	๑,๓๖๙	๒๗.๓๘	
๒. การสนับสนุนสินเชื่อ					
๒.๑ เกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อ	กลุ่ม	๕๐๐	๑๖๔	๓๒.๘๐	
	บาท	๑,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๓๗๗,๗๙๒,๐๙๘	๒๕.๑๙	
๒.๒ ชดเชยดอกเบี้ย	บาท	๒๑๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-	
๒.๓ การชำระเงินกู้	บาท	๑๔๑,๐๐๐,๐๐๐	๔๖๓,๐๐๐	๐.๓๓	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. ถ่ายทอดความรู้ - เกษตรกรที่ได้รับอบรม	กลุ่ม ราย	๕๐๐ ๕,๐๐๐	๑๖๔ ๑,๓๑๖	๓๒.๘๐ ๒๖.๓๒	๔. โครงการฯ เป็นไปโดยสมัครใจของเกษตรกรที่จะเลือกใช้สิทธิใดสิทธิหนึ่ง ๕. เกษตรกรจะต้องรวมกันเป็นกลุ่ม (วิสาหกิจกลุ่มนิติบุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม (วิสาหกิจชุมชน กลุ่มนิติบุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม ในลักษณะค้ำประกันกลุ่ม ส่งผลให้คณะกรรมการจะต้องรับผิดชอบเงินกู้ร่วมกัน ทำให้เกษตรกรไม่ยอมรับผิดชอบบางกรณี เกษตรกรบางรายไม่ผ่านการพิจารณาทำให้รวมกลุ่มไม่ได้ เนื่องจากสมาชิกไม่ครบ ส่งผลให้เกษตรกรที่เหลือไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้
๔. การส่งเสริมการเลี้ยงกระบือแก่เกษตรกร					
๔.๑ การจัดหากระบือแม่พันธุ์	ตัว	๒๕,๐๐๐	๖,๕๘๐	๒๖.๓๒	
๔.๒ จัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงกระบือ	ราย	๕,๐๐๐	๑,๓๑๖	๒๖.๓๒	
๔.๓ จัดทำเครื่องหมายประจำตัวกระบือ (ไมโครชิพ)	ตัว	๒๕,๐๐๐	-	-	
๔.๔ ผสมเทียมกระบือ	ตัว	๒๕,๐๐๐	๑๕๑	๐.๖๐	
๔.๕ จัดเตรียมและขนย้ายท่อนพันธุ์หญ้า	ราย	๕,๐๐๐	๑,๖๐๒	๓๒.๐๔	
๔.๖ จัดทำแปลงหญ้าและระบบน้ำ	ไร่	๒๕,๐๐๐	๘,๐๑๐	๓๒.๐๔	
๔.๗ การติดตามงาน (กลุ่มละ ๔ ครั้ง)	กลุ่ม ครั้ง	๕๐๐ ๔	๑๖๔ ๒	๓๒.๘๐ ๕๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑,๘๔๔,๕๐๐,๐๐๐	๔๑๑,๕๓๔,๗๙๘	๒๒.๓๑	

๒. โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และทำนาหญ้า

๒) โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมปศุสัตว์

วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓,N) ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืนและเพื่อวางโครงสร้างการพัฒนาผลิตโคเนื้อทั้งระบบแบบครบวงจร

เป้าหมายของโครงการ

ดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓,N) ๕๕ จังหวัด ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๒๔,๐๐๐ ราย (๒,๔๐๐ กลุ่ม) เลี้ยงโคเนื้อรวมทั้งสิ้น ๑๒๐,๐๐๐ ตัว

ระยะเวลาของโครงการ

๖ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

งบประมาณของโครงการ

จำนวน ๑๐,๙๐๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท (สิบเชี้ยว ๙.๙๐๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท/งบดำเนินงาน ๑,๙๐๗,๔๐๐,๐๐๐ บาท)

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว					
๑.๑ จังหวัดที่ดำเนินงานโครงการ	จังหวัด	๕๕	๓๗	๖๗.๒๗	- ปัจจุบันมี ๓๗ จังหวัดที่มีการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ (เกษตรกรลาออกจากโครงการ) - เกษตรกรขอลาออก/ไม่ผ่านการอนุมัติ ๑. ผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการขาดคุณสมบัติ ๑.๑ ไม่อยู่ในพื้นที่ S๓,N ๑.๒ พื้นที่น้อยกว่า ๗ ไร่ ๑.๓ พื้นที่มากกว่า ๒๕ ไร่ ๒. เกษตรกรใช้สิทธิรับไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท
๑.๒ พื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตรวม	ไร่	๑๒๐,๐๐๐	๔๘,๔๙๐	๔๐.๔๑	
๑.๓ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	กลุ่ม ราย	๒,๔๐๐ ๒๔,๐๐๐	๑,๒๑๐ ๙,๖๙๘	๕๐.๔๒ ๔๐.๔๑	
๒. การสนับสนุนสินเชื่อ					
๒.๑ เกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อ	กลุ่ม บาท	๒,๔๐๐ ๙,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	๑,๒๑๐ ๒,๓๙๖,๙๕๔,๗๗๕	๕๐.๔๒ ๒๖.๖๓	
๒.๒ ชดเชยดอกเบี้ย	บาท	๑,๒๖๙,๐๐๐,๐๐๐	-	-	
๒.๓ การชำระเงินกู้	บาท	๘๔๖,๐๐๐,๐๐๐	-	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. ถ่ายทอดความรู้ - เกษตรกรที่ได้รับการอบรม	กลุ่ม ราย	๒,๔๐๐ ๒๔,๐๐๐	๑,๒๑๐ ๙,๖๙๘	๕๐.๔๒ ๔๐.๔๑	๓. มีกิจกรรมทางเลือกหลายกิจกรรม ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายกระจายไปตามกิจกรรมต่าง ๆ ๔. โครงการฯ เป็นไปโดยสมัครใจของเกษตรกรที่จะเลือกใช้สิทธิใดสิทธิหนึ่ง ๕. เกษตรกรจะต้องรวมกันเป็นกลุ่ม (วิสาหกิจกลุ่มนิติบุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม (วิสาหกิจชุมชน กลุ่มนิติบุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม ในลักษณะค้ำประกันกลุ่ม ส่งผลให้คณะกรรมการจะต้องรับผิดชอบเงินกู้ร่วมกัน ทำให้เกษตรกรไม่ยอมรับผิดชอบ บางกรณีเกษตรกรบางรายไม่ผ่านการพิจารณาทำให้รวมกลุ่มไม่ได้ เนื่องจากสมาชิกไม่ครบ ส่งผลให้เกษตรกรที่เหลือไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้
๔. การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อแก่เกษตรกร					
๔.๑ การจัดหาแม่พันธุ์โคเนื้อ	ตัว	๑๒๐,๐๐๐	๔๘,๔๙๐	๔๐.๔๑	
๔.๒ จัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงโคเนื้อ	ราย	๒๔,๐๐๐	๙,๖๙๘	๔๐.๔๑	
๔.๓ จัดทำเครื่องหมายประจำตัวโคเนื้อ (ไมโครชิพ)	ตัว	๑๒๐,๐๐๐	๔๘,๔๙๐	๔๐.๔๑	
๔.๔ ผสมเทียมโคเนื้อ	ตัว	๑๒๐,๐๐๐	๑,๘๓๐	๑.๕๓	
๔.๕ จัดเตรียมและขนย้ายท่อนพันธุ์หญ้า	ราย	๒๔,๐๐๐	๑๑,๗๔๔	๔๘.๙๓	
๔.๖ จัดทำแปลงหญ้าและระบบน้ำ	ราย ไร่	๒๔,๐๐๐ ๑๒๐,๐๐๐	๑๑,๗๔๔ ๕๘,๗๒๐	๔๘.๙๓ ๔๘.๙๓	
๔.๗ การติดตามงาน (กลุ่มละ ๔ ครั้ง)	กลุ่ม ครั้ง	๒,๔๐๐ ๔	๑,๒๑๐ ๒	๕๐.๔๒ ๕๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๐,๙๐๗,๔๐๐,๐๐๐	๒,๖๔๘,๕๔๒,๙๗๕	๒๔.๒๘	

๕. โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสม
๓) โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงแพะ
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ   กรมปศุสัตว์

วัตถุประสงค์โครงการ   เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) ส่งเสริมการเลี้ยงแพะให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน และเพื่อวางโครงสร้างการพัฒนาผลิตแพะทั้งระบบแบบครบวงจร

เป้าหมายของโครงการ   ดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Sm,N) ๕๕ จังหวัด ปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒,๕๐๐ ไร่
 เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๕๐๐ ราย (๕๐ กลุ่ม) เลี้ยงแพะรวมทั้งสิ้น ๑๖,๐๐๐ ตัว

ระยะเวลาของโครงการ   ๕ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึงปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔)

งบประมาณของโครงการ   จำนวน ๑๔๙,๕๖๔,๐๐๐ บาท (สิ้นเชื่อ ธ.ก.ส. ๑๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท/งบดำเนินงาน ๓๓,๕๖๔,๐๐๐ บาท)

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. การปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิต					
๑.๑ จังหวัดที่ดำเนินงานโครงการ	จังหวัด	๕๕	๘	๑๔.๕๕	- ปัจจุบันมี ๘ จังหวัด ที่มีการส่งเสริมการเลี้ยงแพะ
๑.๒ พื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตรวม	ไร่	๒,๕๐๐	๖๖๕	๒๖.๖๐	
๑.๓ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	กลุ่ม	๕๐	๑๖	๓๒.๐๐	- เกษตรกรขอลาออก
	ราย	๕๐๐	๑๓๓	๒๖.๖๐	๑. ผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการขาดคุณสมบัติ
๒. การสนับสนุนสินเชื่อ					
๒.๑ เกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อ	กลุ่ม	๕๐	๑๖	๓๒.๐๐	๑.๑ ไม่อยู่ในพื้นที่ Sm,N
	บาท	๑๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๒๖,๔๔๔,๐๐๐	๒๒.๘๐	๑.๒ พื้นที่น้อยกว่า ๗ ไร่
					๑.๓ พื้นที่มากกว่า ๒๕ ไร่
๒.๒ ชดเชยดอกเบี้ย	บาท	๑๔,๙๖๔,๐๐๐	-	-	๒. เกษตรกรใช้สิทธิไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท
๒.๓ การชำระเงินกู้	บาท	๙,๙๗๖,๐๐๐	-	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. ถ่ายทอดความรู้ - เกษตรกรที่ได้รับการอบรม	กลุ่ม ราย	๕๐ ๕๐๐	๑๖ ๑๒๓	๓๒.๐๐ ๒๔.๖๐	๓. มีกิจกรรมทางเลือกหลายกิจกรรม ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายกระจายไปตามกิจกรรมต่าง ๆ ๔. โครงการฯ เป็นไปโดยสมัครใจของเกษตรกรที่จะเลือกใช้สิทธิใดสิทธิหนึ่ง ๕. เกษตรกรจะต้องรวมกันเป็นกลุ่ม (วิสาหกิจกลุ่มนิติบุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม (วิสาหกิจชุมชน กลุ่มนิติบุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม ในลักษณะค้ำประกันกลุ่ม ส่งผลให้คณะกรรมการจะต้องรับผิดชอบเงินกู้ร่วมกัน ทำให้เกษตรกรไม่ยอมรับผิดชอบ บางกรณีเกษตรกรบางรายไม่ผ่านการพิจารณาทำให้รวมกลุ่มไม่ได้ เนื่องจากสมาชิกไม่ครบ ส่งผลให้เกษตรกรที่เหลือไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้
๔. การส่งเสริมการเลี้ยงแพะแก่เกษตรกร					
๔.๑ การจัดหาแพะพ่อแม่พันธุ์	ตัว	๑๖,๐๐๐	๓,๙๓๖	๒๔.๖๐	
๑) แม่พันธุ์	ตัว	๑๕,๐๐๐	๓,๖๙๐	๒๔.๖๐	
๒) พ่อพันธุ์	ตัว	๑,๐๐๐	๒๔๖	๒๔.๖๐	
๔.๒ จัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงแพะ	ราย	๕๐๐	๑๒๓	๒๔.๖๐	
๔.๓ การดูแลสุขภาพแพะ	ราย	๕๐๐	๑๑๐	๒๒.๐๐	
๔.๔ ผสมเทียมแพะ	ตัว	๓,๐๐๐	๒๖	๐.๘๗	
๔.๕ จัดเตรียมและขนย้ายท่อนพันธุ์หญ้า	ราย	๕๐๐	๑๗๐	๓๔.๐๐	
๔.๖ จัดทำแปลงหญ้าและระบบน้ำ	ราย	๕๐๐	๑๗๐	๓๔.๐๐	
๔.๗ การติดตามงาน (กลุ่มละ ๔ ครั้ง)	กลุ่ม ครั้ง	๕๐ ๔	๑๖ ๒	๓๒.๐๐ ๕๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๔๙,๕๖๔,๐๐๐	๓๐,๒๐๕,๑๐๐	๒๐.๒๐	

๒. โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และทำนาหญ้า

๔) โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาไม่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการทำนาหญ้า

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์
 วัตถุประสงค์โครงการ เพื่อลดพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓,N) และส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์เป็นการค้า ให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน
 เป้าหมายของโครงการ ดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๓,N) ๕๕ จังหวัด เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกข้าว เพื่อปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน จำนวน ๕๐๐ ราย (๕๐ กลุ่ม) รวม ๒,๕๐๐ ไร่
 ระยะเวลาของโครงการ ๓ ปี (ตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)
 งบประมาณของโครงการ จำนวน ๘๕,๗๘๐,๐๐๐ บาท (เงินเชื่อ ธ.ก.ส. ๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท/งบดำเนินงาน ๑๕,๗๘๐,๐๐๐ บาท)

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๐

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. การปรับเปลี่ยนพื้นที่การผลิต					- เกษตรกรขอลาออก ๑. ผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการขาดคุณสมบัติ ๑.๑ ไม่อยู่ในพื้นที่ S๓,N ๑.๒ พื้นที่น้อยกว่า ๗ ไร่ ๑.๓ พื้นที่มากกว่า ๒๕ ไร่ ๒. เกษตรกรใช้สิทธิรับไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ๓. มีกิจกรรมทางเลือกหลายกิจกรรม ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายกระจายไปตามกิจกรรมต่าง ๆ ๔. โครงการฯ เป็นไปโดยสมัครใจของเกษตรกรที่จะเลือกใช้สิทธิใดสิทธิหนึ่ง
๑.๑ จังหวัดที่ดำเนินงานโครงการ	จังหวัด	๕๕			
๑.๒ พื้นที่ปรับเปลี่ยนการผลิตรวม	ไร่	๒,๕๐๐			
๑.๓ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ	กลุ่ม	๕๐			
	ราย	๕๐๐			
๒. การสนับสนุนสินเชื่อ					
๒.๑ เกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อ	ราย	๕๐๐			
	บาท	๗๐,๐๐๐,๐๐๐			
๒.๒ ชดเชยดอกเบี้ย	บาท	๔,๘๓๐,๐๐๐			
๒.๓ การชำระเงินกู้	บาท	๓,๒๒๐,๐๐๐			

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. ถ่ายทอดความรู้ - เกษตรกรที่ได้รับการอบรม	กลุ่ม ราย	๕๐ ๕๐๐			๕. เกษตรกรจะต้องรวมกันเป็นกลุ่ม (วิสาหกิจ กลุ่มนิติบุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม (วิสาหกิจชุมชน กลุ่มนิติ บุคคล สหกรณ์) และจะต้องกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในนามกลุ่ม ในลักษณะค้ำประกันกลุ่ม ส่งผล ให้คณะกรรมการจะต้องรับผิดชอบเงินกู้ร่วมกัน ทำให้เกษตรกรไม่ยอมรับผิดชอบ บางกรณี เกษตรกรบางรายไม่ผ่านการพิจารณาทำให้ รวมกลุ่มไม่ได้ เนื่องจากสมาชิกไม่ครบ ส่งผล ให้เกษตรกรที่เหลือไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้
๔. การส่งเสริมการทำนาหญ้า					
๔.๑ จัดเตรียมดินและปลูกหญ้า	ราย ไร่	๕๐ ๒,๕๐๐			
๔.๒ จัดเตรียมเครื่องหันสับพืชอาหารสัตว์	ชุด	๕๐๐			
๔.๓ จัดเตรียมและขนย้ายท่อนพันธุ์หญ้า	ราย	๕๐๐			
๔.๔ จัดทำระบบน้ำ	ราย ไร่	๕๐๐ ๒,๕๐๐			
๔.๕ การติดตามงาน (กลุ่มละ ๔ ครั้ง)	กลุ่ม ครั้ง	๕๐ ๔			
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๘๕,๗๘๐,๐๐๐			

๓. นโยบายอย่างธรรมชาติ

๑) โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ	การยางแห่งประเทศไทย (กยท.)
วัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ	ใช้เพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง โดยชะลอการจำหน่ายยางออกสู่ตลาด และเป็นเงินทุนให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมรับซื้อ และรอจำหน่ายยางพารา เมื่อเห็นว่าราคาเหมาะสม
ระยะเวลาของโครงการ	๑. ดำเนินการรับซื้อยาง ใช้ระยะเวลา ๑๘ เดือน (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ - เมษายน ๒๕๕๙) ๒. ขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้กับ ธ.ก.ส. ออกไปจากเดิม เป็นวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓
งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑	ในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ช่วงที่ขยายระยะเวลาให้ใช้งบประมาณของโครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
ปริมาณยางคงเหลือ (ณวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๑) ที่ต้องระบายออกของโครงการ	ตัน	๕๓,๐๙๘	-	-	

หมายเหตุ : ระบายปริมาณยางคงเหลือตามคำสั่ง ดังนี้

- มติครม. วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๖๐ เห็นชอบให้ขยายเวลาชำระคืนเงินกู้โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง เพื่อ กยท. สามารถระบายยางในสต็อกได้หมด และปิดบัญชีโครงการ รวมทั้งสามารถชำระจ่ายเงินให้ ธ.ก.ส. ได้ครบตามจำนวน
- คำสั่ง กษ ที่ ๑๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบปริมาณ และคุณภาพยางในโครงการพัฒนาศักยภาพ สถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง และ โครงการมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง
- คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการตรวจนับจำนวน ปริมาณ และตรวจสอบ คุณภาพยาง เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๓ ม.ค.๖๑

๓. นโยบายอย่างธรรมชาติ

๒) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยางพารา

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ	การยางแห่งประเทศไทย (กยท.)
วัตถุประสงค์โครงการ	ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมรับซื้อและจำหน่ายยางพารา
เป้าหมายของโครงการ	สนับสนุนสินเชื่อให้กับสหกรณ์ทุกประเภท กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนที่มีการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยางพารา เพื่อกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรวบรวมหรือรับซื้อยางพาราจากเกษตรกรชาวสวนยางในวงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท (หนึ่งหมื่นล้านบาท)
ระยะเวลาของโครงการ	๑. เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ๒. ระยะเวลาจ่ายเงินกู้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ๓. กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๓๖ เดือน ทั้งนี้ ไม่เกินวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓
งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑	จำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน					
๑.๑ จำนวนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่ขอยื่นกู้	แห่ง ล้านบาท	๕๑๐ ๕,๐๕๕.๔๕	๓๘๕ ๖,๖๗๑.๐๗	๗๕.๔๙ ๑๓๑.๙๖	
๑.๒ จำนวนสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่ได้รับอนุมัติ	แห่ง ล้านบาท	๓๘๕ ๖,๖๗๑.๐๗	๓๗๒ ๙,๐๓๗.๖๗	๙๖.๖๒ ๑๓๕.๔๘	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	ล้านบาท	๑๐,๐๐๐	๘,๖๐๓.๖๖	๘๖.๐๔	

หมายเหตุ : กยท. ใช้ข้อมูลรายงานผลของกรมส่งเสริมสหกรณ์

- มติ ครม. วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๖๐ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาดำเนินโครงการฯ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่ได้รับผลกระทบในช่วงปีที่ผ่านมาจากราคายางลดต่ำลง และในบางพื้นที่ได้รับผลกระทบ

จากภัยธรรมชาติ เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ เม.ย. ๖๐ - ๓๑ มิ.ย. ๖๓

- กยท. ได้ดำเนินการจัดการโครงการภายใต้งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๖.๕๙๙ ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว ๑.๖๘๕ ล้านบาท (ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ เบิกจ่ายงบประมาณตามจริง

จำนวน ๑.๖๘๕ ลบ. ส่วนยอดเงิน จำนวน ๓.๓๒๓๙ ลบ. เป็นการประมาณการเบิกจ่ายงบประมาณในปี ๒๕๖๑)

๓. นโยบายayangธรรมชาติ

๓) โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยาง

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ

การยางแห่งประเทศไทย (กยท.)

วัตถุประสงค์โครงการ

เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเจ้าของหรือผู้เช่าสวนยาง และช่วยเหลือค่าครองชีพผู้กรีดยางรวม ๘๐๙,๑๑๙ ครัวเรือน

ระยะเวลาของโครงการ

๑. เริ่มตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
๒. ขยายระยะเวลาเพิ่มเติม ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ - ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑

จำนวน ๑๓,๑๓๒.๕๐ ล้านบาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. ผู้ได้รับการอนุมัติเข้าร่วมโครงการ					
๑.๑ เกษตรกรแจ้งเข้าร่วมโครงการ	ครัวเรือน	๘๐๙,๑๔๓	๗๒๒,๘๘๗	๘๙.๓๔	- เกษตรกรไม่มาแจ้งเข้าร่วมโครงการและแจ้งไม่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๘๖,๒๕๖ ครัวเรือน - โครงการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรชาวสวนยางสิ้นสุดแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๐
๑.๒ เจ้าของสวนยาง	ครัวเรือน	๗๒๒,๘๘๗	๗๑๕,๓๓๖	๙๘.๙๖	
	ล้านบาท	-	๖,๔๓๖.๐๘	-	
๑.๓ ผู้กรีดยาง	ราย	๗๒๒,๘๘๗	๖๗๘,๖๔๒	๙๓.๘๘	
	ล้านบาท	-	๔๐,๙๔๔.๖๑	-	
๒. งบประมาณเบิกจ่าย	ล้านบาท	๑๓,๑๓๒.๕๐	๑๐,๕๓๐.๕๔	๘๐.๑๙	

๓. นโยบายอย่างธรรมชาติ

๔) โครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ	การยางแห่งประเทศไทย (กยท.)
วัตถุประสงค์โครงการ	ใช้เพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง โดยชะลอการจำหน่ายยางออกสู่ตลาด และเป็นเงินทุนให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมรับซื้อและรอจำหน่ายยางพารา เมื่อเห็นว่าราคาเหมาะสม
ระยะเวลาของโครงการ	๑. ดำเนินการรับซื้อยาง ใช้ระยะเวลา ๑๘ เดือน (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ - เมษายน ๒๕๕๙) ๒. ขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้กับ ธ.ก.ส. ออกไปจากเดิม เป็นวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓
งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑	ในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ช่วงที่ขยายระยะเวลาให้ใช้งบประมาณของโครงการสร้างมูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
ปริมาณยางคงเหลือ (ณวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๑) ที่ต้องระบายออกจากโครงการ	ตัน	๕๑,๓๕๒.๔๘	-	-	

หมายเหตุ : รอระบายปริมาณยางคงเหลือตามคำสั่ง ดังนี้

- มติ ครม. วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๖๐ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลา ชำระคืนเงินกู้โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกร เพื่อรักษา เสถียรภาพราคายาง เพื่อ กยท. สามารถ ระบายยางในสต็อกได้หมด และปิดบัญชีโครงการ รวมทั้งสามารถชำระจ่ายเงินให้ ธ.ก.ส. ได้ครบตามจำนวน
- คำสั่ง กษ. ที่ ๑๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ ม.ค. ๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบปริมาณและคุณภาพยางในโครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายางและโครงการ มูลภัณฑ์กันชนรักษาเสถียรภาพราคายาง
- คณะทำงาน ฯ ได้ดำเนินการตรวจนับชนิดจำนวน ปริมาณ และตรวจสอบคุณภาพยาง เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ ม.ค. ๖๑

ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าเกษตร

๔. ยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

- หน่วยงานรับผิดชอบ** กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
- วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์**
๑. เพื่อให้มีกรอบทิศทางการพัฒนาการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการผลไม้อย่างเป็นระบบ มีเอกภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาผลไม้ได้อย่างยั่งยืน
  ๒. เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนผลไม้มีความมั่นคงในอาชีพ รายได้ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งเพิ่มมูลค่าของผลไม้และขยายการส่งออกให้มากขึ้น
  ๓. เพื่อให้มีฐานข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดที่ทุกภาคส่วนเข้าถึงได้
- เป้าหมายของยุทธศาสตร์**
๑. สร้างเสถียรภาพราคาผลไม้ โดยค่าเฉลี่ยราคาที่เกษตรกรขายได้จะไม่ต่ำกว่าราคาต้นทุนการผลิตส่งผลให้มูลค่าของผลไม้ ตามราคาที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้น และเพิ่มผลตอบแทนให้แก่เกษตรกร เป้าหมายผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจหลักไม่น้อยกว่า ๗ ชนิด โดยมีกำไรสุทธิเฉลี่ยเพิ่มขึ้น จาก ๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่ ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๑๓,๐๐๐ บาท/ไร่ ในปี ๒๕๖๒
  ๒. เพิ่มมูลค่าการส่งออกผลไม้สดและผลิตภัณฑ์แปรรูป ให้มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี และพัฒนาผลไม้คุณภาพได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
- ระยะเวลาของยุทธศาสตร์** ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒
- งบประมาณปี ๒๕๖๑** จำนวน ๒๕,๑๗๓,๗๓๘ บาท
- แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑**

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการผลผลิต (กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพผลผลิต)					
๑. พัฒนาความรู้และศักยภาพเกษตรกรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลคุณภาพดี					
๑.๑ จัดเวทีวิเคราะห์ประเด็นปัญหาผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	ราย	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	ราย	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค	
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ		
๑.๓ จัดทำแปลงเรียนรู้	แปลง	๔๕	๔๕	๑๐๐.๐๐	๑. การใช้สารเฟอรัสซัลเฟตเพื่อยืดอายุการเก็บเกี่ยวเงาะ ๒. การผลิตมังคุดคุณภาพและการเพิ่มมูลค่ามังคุดด้วยระบบประมง ๓. การผลิตลิ้นจี่คุณภาพ - การใช้วัสดุท่อผลลิ้นจี่เพื่อพัฒนาคุณภาพ	
๑.๔ สัมมนาเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการผลิตไม้ผล	คน	๑๒๐	๑๒๐	๑๐๐.๐๐		
๑.๕ จัดทำเอกสารวิชาการ	เรื่อง	๓	๓	๑๐๐.๐๐		
๑.๖ สัมมนาเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตไม้ผลเพื่อสร้างความเข้มแข็งองค์กร	ราย	๘๐	๘๐	๑๐๐.๐๐		
๑.๗ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	จังหวัด	๓๔	๓๔	๑๐๐.๐๐		
๑.๘ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาคูณภาพผลไม้ทั้งในและนอกฤดูการ	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐		
๑.๙ การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร	เรื่อง	๑	๑	๑๐๐.๐๐		- เรื่องแอปเปิ้ล
๑.๑๐ การจัดสัมมนาเพื่อระดมความเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร	เรื่อง	๑	๑	๑๐๐.๐๐		- เรื่องแอปเปิ้ล
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตตามมาตรฐานสินค้าเกษตร						
๒.๑ ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ตลาดรองรับรวมทั้งการจัดระบบการผลิตแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผลผลิตต่อเนื่องตลอดทั้งปี	แห่ง	๙๒	๙๒	๑๐๐.๐๐		
๒.๒ การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพผลผลิต	จังหวัด	๑๙	๑๙	๑๐๐.๐๐		
๒.๓ จัดฝึกอบรมและศึกษาดูงานสวนไม้ผลที่ประสบความสำเร็จ	คน	๓๒๕	๓๒๕	๑๐๐.๐๐		

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการตลาด					
๑. กลยุทธ์การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลไม้สดและผลิตภัณฑ์แปรรูป					
- การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลไม้สดและแปรรูป	ชนิด	๕	-	-	- อยู่ระหว่างขั้นตอน SCG ดำเนินการผลิตบรรจุภัณฑ์ของผลไม้ ๕ ชนิด ได้แก่ ทูเรียน ลำไย ลิ้นจี่ มังคุด มะม่วง และทดลองนำผลไม้สดบรรจุถุง เพื่อศึกษาระยะเวลาการยืดอายุผลไม้แต่ละชนิด (การทดลองนำผลไม้บรรจุถุงยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย)
๒. กลยุทธ์การส่งเสริมการบริโภคผลไม้และการประชาสัมพันธ์					
๒.๑ รมณรงค์และส่งเสริมประชาสัมพันธ์ป้องกันแก้ไขปัญหาผลไม้ด้อยคุณภาพ	จุด	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๒.๒ รมณรงค์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้และผลิตภัณฑ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	ครั้ง	๕	๗	๑๔๐.๐๐	
๒.๓ จัดนิทรรศการเพื่อส่งเสริมสร้างความเข้าใจในด้านการรับรองของไทยในต่างประเทศ	ประเทศ	๔	๔	๑๐๐.๐๐	- ประเทศเยอรมัน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้
ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ					
(กลยุทธ์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ)					
๑. สืบหาข้อมูลพื้นฐานสมาชิก ด้านการตลาดและการผลิตของสหกรณ์	แห่ง	๙๒	๙๒	๑๐๐.๐๐	- กรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้งบดำเนินงานปกติในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร
๒. จัดทำฐานข้อมูลการใช้ที่ดินสำหรับการปลูกไม้ผล (ทุเรียน เงาะ มังคุด)	โครงการ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๓. จัดทำเขตความเหมาะสมของที่ดิน สำหรับการปลูกไม้ผล (ทุเรียน เงาะ มังคุด)	ชุดข้อมูล	๑	๑	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔. พัฒนาระบบข้อมูลผลผลิต ราคา และปริมาณการรับซื้อ รายวันจัดทำฐานข้อมูลแหล่งผลิต และการตลาดผลไม้ไทย	จังหวัด	๙	๔	๔๔.๔๔	- การดำเนินงานในไตรมาส ๔ ของภาคตะวันออก ยังไม่พบปัญหาด้านราคา จึงยังไม่ได้จัดทำฐาน ข้อมูลใหม่
ยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา (กลยุทธ์วิจัยด้านการผลิต)					
๑. วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมังคุดคุณภาพ และการกระจายการผลิต					
๑.๑ ศึกษาระยะปลูกที่เหมาะสมของมังคุดเสียบยอดจากกิ่งข้าง	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเจริญเติบโตมังคุดเสียบยอด และต้นมังคุดแม่
๑.๒ การจัดการทรงพุ่มมังคุดต้นใหญ่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิต (อายุมากกว่า ๕๐ ปี)	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเจริญเติบโตของผลผลิตการจัดการทรงพุ่ม
๑.๓ ประเมินศักยภาพการผลิตของต้นมังคุดที่ผ่านการคัดเลือก ในภาคใต้ (พันธุ์ดี ๑ พันธุ์)	พันธุ์/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเจริญเติบโต ปริมาณ และประเมินความ สมบูรณ์ของต้น
๑.๔ การควบคุมทรงพุ่มเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพมังคุด	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเจริญเติบโต การออกดอก
๑.๕ การชักนำให้มังคุดออกดอกก่อนฤดูด้วยการจัดการ เขตกรรม ธาตุอาหารและสารควบคุมการเจริญเติบโต	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกปริมาณและคุณภาพผลผลิต
๑.๖ การชักนำให้มังคุดออกดอกก่อนฤดูด้วยการจัดน้ำ และสารควบคุมการเจริญเติบโต	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. วิจัยปรับปรุงพันธุ์ทุเรียน					
๒.๑ สำรวจ รวบรวม และศึกษาจำแนกพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะ ดีเด่น (ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง)	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ของทุเรียน ตามระบบของ IPGRI

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒.๒ สํารวจ รวบรวม และศึกษาจำแนกพันธุ์ทุเรียนที่มีลักษณะดีเด่น - คัดเลือกทุเรียนลูกผสมชั่วที่ ๑ ชุดที่ ๑ - ๔ - คัดเลือกทุเรียนลูกผสมชั่วที่ ๒ - เปรียบเทียบทุเรียนลูกผสมพันธุ์ใหม่ในจังหวัดจันทบุรี ตรัง ชุมพร ยะลา - ศึกษาและทดสอบทุเรียนลูกผสมพันธุ์ใหม่เชิงพาณิชย์ ในแหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้	สายพันธุ์/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกข้อมูลการเจริญเติบโตและคุณภาพการออกดอก ติดผล ปริมาณและคุณภาพการผลิต
๒.๔ การเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและเคมีของทุเรียนพันธุ์ทุเรียนพันธุ์ แนะนำจันทบุรี ๑ ๒ และ ๓ ที่อุณหภูมิตั้งที่ ๑๕	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกลักษณะคุณภาพภายนอกและภายในของผลทุเรียน คุณค่าทางโภชนาการ
๓. วิจัยและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพระยะที่ ๒					
๓.๑. การจัดการต้นทุเรียนรูปแบบต่าง ๆ แนวตั้งในระยะปลูกชิด	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเจริญเติบโต ความเข้มแสงปริมาณคุณภาพผลผลิต และต้นทุน
๓.๒ อิทธิพลของวัสดุห่อผลต่อการเจริญเติบโตและคุณภาพของผลผลิตทุเรียนระยะปลูกชิด	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- ห่อทุเรียนใส่ปุ๋ย ป้องกันกำจัดโรคแมลงอย่างต่อเนื่อง เก็บเกี่ยวผลผลิตและบันทึกคุณภาพผลผลิต
๓.๓ การจัดปุ๋ยและน้ำเพื่อเสริมประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓.๔ การกระตุ้นให้ทุเรียนสร้างภูมิคุ้มกันโรครากเน่าโคนเน่าเกิดจากที่เกิดจากเชื้อรา Phytophthora palmivora (Butler) Butler	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔. วิจัยและพัฒนาพันธุ์เงาะ ระยะที่ ๒ - คัดเลือกเงาะลูกผสมชั่วที่ ๑ (F๑) ผสมกลับ (BC๑) และลูกผสมสามทาง ปี ๒๕๕๖-๕๗ ที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ก่อนฤดู	แปลง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- เสียบยอด/ติดตามเงาะลูกผสม กับต้นเงาะพันธุ์สีชมพูที่ให้ผลผลิตแล้ว ยอดบางส่วนแห้งไม่ติด ยอดคิดเป็น ๑๕ เปอร์เซ็นต์ปัจจุบันยังไม่ออกดอก
๕. วิจัยและปรับปรุงพันธุ์มะม่วง ระยะที่ ๒					
๕.๑ ทดสอบ/คัดเลือกพันธุ์มะม่วงลูกผสมสายพันธุ์ใหม่ เพื่อส่งออก (๔ พันธุ์)	พันธุ์/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเจริญเติบโตของมะม่วง ปริมาณ และคุณภาพผลผลิต
๕.๒ ฐานข้อมูลลายพิมพ์ดีเอ็นเอของมะม่วงพันธุ์ไทยพันธุ์ต่างประเทศและพันธุ์ลูกผสม	เรื่อง/ ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- สร้างลายพิมพ์ดีเอ็นเอของมะม่วงพันธุ์ไทย และพันธุ์ต่างประเทศ
๕.๓ รวบรวม คัดเลือก และจำแนกพันธุ์มะม่วงอกร่อง (๓ พันธุ์)	พันธุ์/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- สร้างลายพิมพ์ดีเอ็นเอของมะม่วงอกร่องทอง
๖. วิจัยพัฒนาพันธุ์ลิ้นจี่ ระยะที่ ๒					
- รวบรวม จำแนก ประเมินคุณค่าและพัฒนาพันธุ์ลิ้นจี่ (แปลงรวบรวมพันธุ์ ๒ แปลง แปลงคัดเลือกลูกผสม ๑ แปลง)	แปลง/เรื่อง/ ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกลักษณะประจำพันธุ์ การเจริญเติบโต ปริมาณ และคุณภาพผลผลิต
๗. วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตลิ้นจี่ในภาคเหนือตอนบน					
๗.๑ ศึกษาความเป็นไปได้ในการปลูกลิ้นจี่ในแหล่งผลิตใหม่ (๑ พันธุ์)	พันธุ์/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเจริญเติบโต ปริมาณ และคุณภาพผลผลิต
๗.๒ ทดสอบวันกิ่งและสารควบคุมการเจริญเติบโตพืชลิ้นจี่ ออกดอกเพื่อชักนำให้ลิ้นจี่ออกดอก	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการออกดอก การติดผล และปริมาณผลผลิต การเสียยอดพันธุ์ในบางสถานที่ล่าช้ากว่าแผนงาน
๗.๓. ทดสอบสารควบคุมการเจริญเติบโตพืชเพื่อเพิ่มการติดผลของลิ้นจี่					
๗.๔ ทดสอบการควบคุมการเจริญเติบโตเพื่อเพิ่มขนาดผลลิ้นจี่	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการออกดอก การติดผล และปริมาณผลผลิต

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๘. วิจัยพัฒนาพันธุ์ลำไย ระยะที่ ๒ - รวบรวม จำแนก ประเมินคุณค่าและพัฒนาพันธุ์ลำไย (แปลงรวบรวมพันธุ์ ๒ แปลง แปลงคัดเลือกลูกผสม ๑ แปลง)	แปลง/เรื่อง/ ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกลักษณะประจำพันธุ์ การเจริญเติบโต ปริมาณ และคุณภาพผลผลิต
๙. วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตลำไยในภาคเหนือตอนบน ๙.๑ ทดสอบสารควบคุมการเจริญเติบโตพืชเพื่อเพิ่มการผลิตผลของลำไย	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- บันทึกการเปลี่ยนแปลงข้อผล ปริมาณผลต่อช่อ น้ำหนักผล
๙.๒ ทดสอบสารควบคุมการเจริญเติบโตพืชเพื่อเพิ่มขนาดผลลำไย	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๑๐. วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีลดการตกค้างของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไยส่งออก ๑๐.๑ ทดสอบความเข้มข้นของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่เหมาะสมในการรมลำไยร่วมกับการใช้แผ่นระเหยโซเดียมเมตาไบซัลไฟต์	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- ได้วิธีการรมควันซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่ความเข้มข้น ๑-๓-๑.๕% แผ่นระเหยที่จำหน่ายยี่ห้อ Uvasys@+ LLDPE เจาะรูสำหรับการทดสอบเปรียบเทียบในการทดลองที่ ๔
๑๐.๒ การหาวิธีการทดแทนซัลเฟอร์ไดออกไซด์	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- ใช้เทคนิคการแช่กรดเกลือ (HCl) เข้มข้น ๕%+ สารโซเดียมเมตาไบซัลไฟต์ (SMS) เข้มข้น ๑% สำหรับใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบในการทดสอบที่ ๔ วิธีการรมผลด้วยก๊าซโอโซนนาน ๑ h+รม SO ๒ ช่วยฟอกสีผิวและลดการตกค้างของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในผลได้ดี สำหรับใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบในการทดลองที่ ๔

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑๐.๓ การวิเคราะห์สารตกค้างซัลเฟอร์ไดออกไซด์แบบเร็ว ทดแทนการไทเทรต	เรื่อง/ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- ดำเนินการวิธีการทดลองบันทึกการเปลี่ยนแปลง ทางกายภาพของผลลำไยและการยอมรับ
๑๐.๔ ทดสอบการส่งออกลำไยที่ใช้วิธีทดแทนซัลเฟอร์ไดออกไซด์ งบประมาณที่เบิกจ่ายทั้งหมด	บาท	๒๕,๑๗๓,๑๓๘	๑๗,๖๓๖,๔๙๕	๗๐.๐๖	

๕. ยุทธศาสตร์สี่ปี ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (ด้านการผลิต)

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
วัตถุประสงค์ยุทธศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสี่ปีระดับคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต ๒. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออก และรักษาความเป็นผู้นำการส่งออกผลิตภัณฑ์สี่ปีระดับอันดับ ๑ ของโลก ๓. รักษาเสถียรภาพราคา และคุณภาพมาตรฐานสินค้าสี่ปีระดับ ๔. สร้างความยั่งยืนในอาชีพของเกษตรกร และโรงงานแปรรูปสี่ปีระดับ
เป้าหมายของยุทธศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ผลิตสี่ปีระดับคุณภาพโรงงาน จำนวน ๒.๒๐ ล้านตัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงงานแปรรูปสี่ปีระดับ ๒. ส่งเสริมการบริโภคสี่ปีระดับและผลิตภัณฑ์ในประเทศ ๓. มูลค่าการส่งออกและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น ๔. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ในพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกสี่ปีระดับ
ระยะเวลาของยุทธศาสตร์	ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
งบประมาณปี ๒๕๖๑	จำนวน ๓๒๐,๖๙๕,๑๒๕ บาท
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสี่ปีระดับโรงงานและสี่ปีระดับ บริโภคสดในพื้นที่ที่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรกรเพื่อการบริหารเชิงรุก ๑. กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรกร เพื่อ การบริหารเชิงรุก (Agri - Map) ๒. จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อการผลิตสี่ปีระดับ	จังหวัด ไร่ จังหวัด ไร่	๑๓ ๘๐๖ ๔๐๓	๑๓ ๘๐๖ ๔๐๓	๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	พด./สศก.

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. แนวทางส่งเสริมการปลูกสับปะรดโรงงาน (S๑,S๒,S๓) ในรัศมีรอบโรงงาน ๑๐๐ กิโลเมตร (ระดับตำบล)	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	พด./กสก.
๔. แนวทางจัดการพื้นที่อื่น ที่อยู่นอกเขตส่งเสริมการปลูก สับปะรด	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมให้มีการผลิตสับปะรดตามหลักเกษตรดี ที่เหมาะสม (GAP) แก่เกษตรกร ในลักษณะระบบส่งเสริม การเกษตรแบบแปลงใหญ่ รวมทั้งการเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกร เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพผลผลิต ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด					
๑. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่					
๑.๑ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	๓,๔๗๕	๓,๔๗๕	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	๒๗.๘	๒๗.๘	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	๑๖,๒๒๐	๑๖,๒๒๐	๑๐๐.๐๐	
๒. การจัดการผลผลิต					
๒.๑ อบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นวิทยากรในการผลิตสับปะรด	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒.๒ อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตสับปะรด GAP และศึกษาดูงานให้แก่เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกสับปะรด	ราย	๒,๓๐๐	๒,๓๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒.๓ จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตสับปะรดตามระบบ GAP	ไร่	๑๕	๑๕	๑๐๐.๐๐	
๒.๔ จัดทำแปลงทดสอบการปลูกสับปะรดผลสดพันธุ์ MD๒	ไร่	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๒.๕ จัดทำโปสเตอร์รณรงค์ป้องกันสารไนเตรตตกค้างและโรคเหี่ยว	แผ่น	๘,๕๐๐	๘,๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒.๖ จัดทำชุดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เรื่องสับปะรด	ชุด	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๒.๗ ประเมินสถานการณ์การผลิตสับปะรด	ครั้ง	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
แนวทางที่ ๓ จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อการผลิต					
สับปะรดคุณภาพ สามารถกระจายผลผลิตให้ออกสู่ตลาดในปริมาณ และช่วงเวลาที่สุดอดคล้องกับความต้องการของตลาด					
๑. จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาเพื่อการผลิตสับปะรด	จังหวัด	๗	๖	๘๕.๗๑	- สป. - เป้าหมาย ๗ จังหวัด ทั้งนี้มีจังหวัดที่ไม่มี การดำเนินงาน คือจังหวัดจันทบุรี
- สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จ.ราชบุรี	ไร่	๑๔๕	๒๙	๒๐.๐๐	
- ฝ่ายบ้านพวย่างพร้อมระบบส่งน้ำ จ. ราชบุรี	ไร่	๑,๓๕๔	๑,๓๕๔	๑๐๐.๐๐	
- ฝ่ายทดน้ำบ้านเกาะยายฉิม อ.บางสะพาน จ.ประจวบคีรีขันธ์	ไร่	๕,๙๖๘	๕,๙๖๘	๑๐๐.๐๐	
- ฝ่ายบ้านวังสาหร่าย ต.บึงนคร อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์	ไร่	๒๓,๕๕๓	๒๓,๕๕๓	๑๐๐.๐๐	
- ฝ่ายบ้านปทุมปารม ต.มาบยางพร อ.ปลวกแดง จ.ระยอง	ไร่	๒๗,๐๒๔	๘,๒๓๒	๓๐.๔๖	
- ฝ่ายบ้านคลองใหญ่ ต.บ่อทอง อ.บ่อทอง จ.ชลบุรี	ไร่	๑,๓๕๖	๑,๓๓๑	๙๘.๑๕	
- ฝ่ายบ้านเกาะลอย ต.สะตอ อ.เขาสมิง จ.ตราด	ไร่	๒,๓๒๑	๑,๙๑๗	๘๒.๖๑	
- ฝ่ายบ้านเนินพัฒนา ๒ ต.หนองบอน อ.บ่อไร่ จ.ตราด	ไร่	๔๑	๓๐	๗๓.๖๑	
- ระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำสะโงะเหนือ ต.ศรีดอนมูล อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	ไร่	๒๙๖	๒๙๖	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
<p>แนวทางที่ ๗ สร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดโดยถ่ายทอดองค์ความรู้ เชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มผู้ปลูกสับปะรดและส่งเสริมให้กลุ่มนำเงินทุนหมุนเวียนไปดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสับปะรด</p> <p>- การส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เกี่ยวกับการผลิตและการรวบรวมสับปะรด</p>	<p>แห่ง จังหวัด</p>	<p>๒๐ ๕</p>	<p>๒๐ ๖</p>	<p>๑๐๐.๐๐ ๑๒๐.๐๐</p>	<p>กสส.</p> <p>- เป้าหมาย ๕ จังหวัด ได้แก่ ลำปาง ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ระยองและอุดรดิตถ์ ทั้งนี้มีจังหวัดที่ดำเนินการเพิ่ม คือ จังหวัดเชียงราย กวก.</p>
<p>แนวทางที่ ๘ วิจัยเทคโนโลยีการผลิต และพัฒนาพันธุ์สับปะรดที่ทนทานต่อโรคแมลง และให้ผลผลิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของโรงงานแปรรูปสับปะรดและตลาดบริโภคสด</p> <p>๑. โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตสับปะรด</p> <p>๑.๑ เทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสับปะรดพันธุ์ใหม่ ไม่น้อยกว่า ๑๐ สายต้น</p> <p>๑.๒ องค์ความรู้การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อสับปะรดในเชิงการค้า ส่งต่อเอกชน หน่วยงานราชการไปปรับใช้ต่อ</p> <p>๑.๓ ข้อมูลอัตราการใช้น้ำที่เหมาะสมในการพ่นสารป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในสับปะรด รวมทั้งการปรับใช้กับศัตรูสับปะรดชนิดอื่นและนำเผยแพร่ต่อไป</p> <p>๑.๔ ข้อมูลการจัดการปุ๋ยที่เหมาะสมกับสับปะรดโรงงาน</p>	<p>จำนวนพันธุ์</p> <p>เรื่อง</p> <p>ร้อยละ</p> <p>เรื่อง</p> <p>เรื่อง</p> <p>ร้อยละ</p>	<p>๑๐</p> <p>๑</p> <p>๑๐๐</p> <p>๑</p> <p>๑</p> <p>๑๐๐</p>	<p>๑๐</p> <p>๑</p> <p>๑๐๐</p> <p>๑</p> <p>๑</p> <p>๑๐๐</p>	<p>๑๐๐.๐๐</p> <p>๑๐๐.๐๐</p> <p>๑๐๐.๐๐</p> <p>๑๐๐.๐๐</p> <p>๑๐๐.๐๐</p> <p>๑๐๐.๐๐</p>	<p>- ได้ศึกษาเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ๑๐ สายต้น</p> <p>- การทดลองแล้วเสร็จ ธ.ค. ๒๕๖๐</p> <p>- พบว่าวิธีการให้ปุ๋ยทางดินตามค่าวิเคราะห์มีแนวโน้มเพิ่มผลผลิตและคุณภาพสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียมากที่สุด</p>

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. โครงการวิจัยและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการจัดการคุณภาพในโซ่อุปทานสับปะรดผลสดเพื่อการส่งออก					
- เทคโนโลยีการผลิตสับปะรดพันธุ์ MD๒ จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส่งออก	เรื่อง ร้อยละ	๑ ๑๐๐	๑ ๑๐๐	๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	- ต้นสับปะรด ค่อนข้างอ่อนแอจากโรคเน่า ทำให้ต้องปลูกซ่อมหลายครั้ง ดังนั้นจะต้องมีการจัดการแปลงให้ระบายน้ำได้ดี และพ่นสารเคมีป้องกันโรค
๓. โครงการศึกษาและประเมินศักยภาพสับปะรดผลสดพันธุ์ MD๒ เพื่อขยายผลสู่เกษตรกร					
๓.๑ เทคโนโลยีการผลิตสับปะรดพันธุ์ MD๒ และนำไปเผยแพร่สู่เกษตรกร	เรื่อง ศูนย์	๑ ๕	๑ ๕	๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	- ดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิตและบันทึกข้อมูลแล้ว จำนวน ๕ ศูนย์วิจัยฯ
๓.๒ การผลิตต้นแม่พันธุ์สับปะรดปลอดโรค	ต้น	๕๐,๐๐๐	๔๑๑	๐.๘๒	- จำนวนตัวอย่างที่ปลอดเชื้อไวรัสโรคเหี่ยวมีน้อยทำให้การขยายและเพิ่มจำนวนต้นสับปะรดได้ปริมาณน้อย
แนวทางที่ ๑๑ ส่งเสริมการผลิตสับปะรดคุณภาพและมาตรฐานเป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานแปรรูปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกสับปะรดแบบเกษตรอินทรีย์ในการขยายตลาดส่งออก					
- การพัฒนาโรงคัดบรรจุผักและผลไม้และเชื่อมโยงการผลิตการตลาดสินค้าที่ได้มาตรฐาน					
๑. ประชุมการวางแผนดำเนินการ	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. วิเคราะห์และประเมินศักยภาพกลุ่ม	กลุ่ม	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๓. อบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ผลิต	ราย	๓๐	๓๘	๑๒๖.๖๗	
					มกช.

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔. ตรวจสอบผลการดำเนินงานและให้คำปรึกษา	ครั้ง	๓	๑	๓๓.๓๓	- ยังไม่มีการขอรับรองมาตรฐานโรงรวบรวมผักและผลไม้สด เนื่องจากอยู่ระหว่างปรับปรุงโรงรวบรวม
๕. ประสานและสนับสนุนให้ขอการรับรองมาตรฐานจากหน่วยรับรอง	แห่ง	๑	-	-	
รวมงบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๒๐,๖๙๕,๑๒๕	๑๐๖,๕๓๙,๓๕๒	๓๓.๒๒	

๖. ยุทธศาสตร์ถั่วเหลืองเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ ๑. สร้างแหล่งผลิตถั่วเหลืองเพื่อความปลอดภัยและความมั่นคงทางด้านอาหารในประเทศอย่างยั่งยืน ๒. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพถั่วเหลืองให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ ๓. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปถั่วเหลืองเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพิ่มพื้นที่ปลูกเป็น ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ผลผลิต ๑๑๗,๖๐๐ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๒๙๔ กิโลกรัม ในปี ๒๕๖๔

ระยะเวลาของยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

งบประมาณปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒๙,๐๒๓,๔๗๖ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. จัดระบบการผลิตที่เหมาะสม					
๑.๑ จัดระบบชลประทานสนับสนุนพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง	จังหวัด	๓	๓	๑๐๐.๐๐	- ดำเนินงานต่อเนื่องตลอดทั้งปีงบประมาณ - อนุมัติรับราคาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐
๑) ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายน้ำขาว (ระยะที่ ๒) จังหวัดลำปาง	ไร่	๖,๙๒๐	๖,๙๒๐	๑๐๐.๐๐	
	ครัวเรือน	๗๕๐	๗๕๐	๑๐๐.๐๐	
๒) ระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยเตนยาว จังหวัดลำปาง	ไร่	๕๐๐	๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
	ครัวเรือน	๙๐	๙๐	๑๐๐.๐๐	
๓) ระบบส่งน้ำฝายชัยอ่างเก็บน้ำแม่กั๊ตระยะ ๒ จังหวัดลำปาง	ไร่	๕๐๐	๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
	ครัวเรือน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๔) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านหนองหมื่น	ไร่	๑,๐๙๐	๑,๐๙๐	๑๐๐.๐๐	
จังหวัดหนองคาย	ครัวเรือน	๔๐๐	๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
๕) ซ่อมแซมทางระบายน้ำลาดสวาย จังหวัดนนทบุรี	ไร่	๓๓๐	๓๓๐	๑๐๐.๐๐	
	ครัวเรือน	๙๐	๙๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. วิจัยและพัฒนาเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มศักยภาพการผลิต					
๒.๑ วิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วเหลือง	เรื่อง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	- เริ่มดำเนินการปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔
๑) รวบรวมและศึกษาเชื้อพันธุกรรมถั่วเหลืองและถั่วเหลืองฝักสด	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒) ผสมพันธุ์ คัดเลือกพันธุ์ ผลผลิตสูงและต้านทานโรคนำเข้าเปรียบเทียบกับพันธุ์					
๒.๒ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปถั่วเหลือง	เรื่อง	๙	๙	๑๐๐.๐๐	- เริ่มดำเนินการปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓
- ศึกษาด้านเขตกรรม ได้แก่ ระยะเวลาปลูก ช่วงปลูก วิธีปลูก การจัดการธาตุอาหาร การกำจัดวัชพืช การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒.๓ ทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองเฉพาะพื้นที่	จังหวัด	๔	๔	๑๐๐.๐๐	- เริ่มดำเนินการปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓
- การเพิ่มผลผลิตถั่วเหลืองและถั่วเหลืองฝักสดด้านพันธุ์	ไร่	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
และเขตกรรมที่เหมาะสมในพื้นที่จังหวัดเลย ขอนแก่น					
หนองบัวลำภู และอุดรธานี	แปลง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
	ราย	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒.๔ ทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง แบบเกษตรกรมีส่วนร่วม - ทดสอบเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์ถั่วเหลืองของ กรมวิชาการเกษตรเปรียบเทียบกับวิธีของเกษตรกร พื้นที่จังหวัดละ ๒๐ ไร่ ๑๐ ราย ๆ ละ ๒ ไร่	จังหวัด	๙	๙	๑๐๐.๐๐	- เริ่มดำเนินการปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ - ปี ๒๕๖๓ สิ้นสุดการทดสอบและพัฒนาใน พื้นที่จังหวัดขอนแก่น และเลย พื้นที่เป้าหมาย ๒๐ แปลง จำนวน ๔๐ ไร่ - ปี ๒๕๖๔ สิ้นสุดการทดสอบและพัฒนา
	ไร่	๑๘๐	๑๘๐	๑๐๐.๐๐	
	แปลง	๙๐	๙๐	๑๐๐.๐๐	
	ราย	๙๐	๙๐	๑๐๐.๐๐	
	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการ					
๓.๑ ผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์คัด	ตัน	๙	๕.๔๐	๖๐.๐๐	
๓.๒ ผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์หลัก	ตัน	๘๕.๑	๗๗.๘๐	๙๑.๔๒	- เป้าหมายของ วก. ๘๕.๑ ตัน ๗๐๐ ไร่
	ไร่	๗๐๐	๖๔๘.๓๐	๙๒.๖๑	- กองทุนพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง ๒.๑ ตัน
๓.๓ ผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์ขยาย	ตัน	๓๗๗	๒๓๔.๒๐	๖๒.๑๒	- กองทุนพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง ๒.๑ ตัน
	ไร่	๓,๐๒๐	๑,๘๗๔	๖๒.๐๔	
๓.๔ ผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่าย	ตัน	๑,๖๓๐	๑,๐๐๑.๕๓	๖๑.๔๔	- กรมวิชาการเกษตร ๑๒๓.๒ ตัน ๑๑๖ ไร่
	ไร่	๕,๖๒๖	๕,๕๙๑.๕๐	๙๙.๓๙	- กรมวิชาการเกษตรได้ปรับลดเป้าหมายเหลือ ๕๕ ตัน ๖๕๐ ไร่ - กรมส่งเสริมสหกรณ์ ๘๗๘.๔๓ ตัน ๔,๙๗๖ ไร่

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓.๕ สร้างเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง	เครือข่าย	๕๔	๕๔	๑๐๐.๐๐	
๓.๖ ตรวจสอบควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์	ครั้ง	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
๔. การพัฒนาประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้การผลิต					
๔.๑ การพัฒนาเจ้าหน้าที่					
๑) จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องแนวทางการส่งเสริมการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงทางอาหาร	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	- ดำเนินการแล้ว วันที่ ๑๓ - ๑๕ ธ.ค. ๖๐
๒) จัดอบรมเจ้าหน้าที่ หลักสูตร เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว	ราย	๕๑	๕๑	๑๐๐.๐๐	
	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	- ดำเนินการแล้ว วันที่ ๕ - ๘ มี.ค. ๖๑
	ราย	-	-	-	
๔.๒ การพัฒนาเกษตรกร					
๑) จัดเวทีถ่ายทอดความรู้	ราย	๔,๒๖๐	๔,๒๖๐	๑๐๐.๐๐	
๒) จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ปี ๒๕๖๑	ศูนย์	๙๕	๙๕	๑๐๐.๐๐	
๓) จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ปี ๒๕๖๑	ศูนย์	๙๕	๙๕	๑๐๐.๐๐	
๔) จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่ว ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐	ศูนย์	๑๑๘	๑๑๘	๑๐๐.๐๐	
๔.๓ การประชาสัมพันธ์					
- รณรงค์การใช้เมล็ดพันธุ์ดี	ศูนย์	๒๑๓	๒๑๓	๑๐๐.๐๐	
๔.๔ ปริมาณเมล็ดพันธุ์ดีที่ผลิตได้	ตัน	๑,๐๙๒	-	-	- ผลิตออกในช่วงเดือน พ.ย. - ธ.ค. ๖๑
๕. งบประมาณเบิกจ่ายรวมทั้งหมด	บาท	๑๒๙,๐๒๓,๔๗๖	๑๑๑,๖๐๘,๒๔๐	๘๖.๕๐	*งานจัดระบบชลประทาน รอคิวรับงานงวดสุดท้าย

๗. ยุทธศาสตร์มะพร้าวเพื่ออุตสาหกรรม ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ ๑. เพื่อผลิตมะพร้าวให้มีปริมาณผลผลิตให้เพียงพอและคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ๒. พัฒนาเกษตรกรให้มีความสามารถในการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว ๓. พัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ และ ๔. ส่งเสริมให้เกิดการแปรรูปมะพร้าวหลากหลายรูปแบบ สร้างโอกาสทางการค้าและสร้างมูลค่าเพิ่ม

เป้าหมาย ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ๑. รักษาระดับผลผลิตต่อไร่ไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ และ ๒. ผลผลิตไม่ต่ำกว่า ๑.๑ ล้านตัน

ระยะเวลา ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๑,๐๕๖,๕๔๖ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. ด้านพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่					
๑.๑ กลยุทธ์การจัดระบบการผลิตและการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสม					
๑) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว	ครัวเรือน	๒๙,๐๐๐	๒๙,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตร					
๒.๑) ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ตัน	๑๒๐	๑๒๐	๑๐๐.๐๐	- ปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก ๘๐ ตัน เป็น ๑๒๐ ตัน
๒.๒) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ไร่	๒๔๐	๒๔๐	๑๐๐.๐๐	- ปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก ๑๖๐ ไร่ เป็น ๒๔๐ ไร่
๒.๓) ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	ตัน	๒๕	๒๕	๑๐๐.๐๐	- ปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก ๑๖ ตัน เป็น ๒๕ ตัน

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒.๔) ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	๗,๔๘๐	๗,๔๘๐	๑๐๐.๐๐	- ปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก ๕,๗๒๐ ลิตร เป็น ๗,๔๘๐ ลิตร
๑.๒ กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้การผลิต - ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว	ไร่	๓๓๐	๓๓๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ กลยุทธ์การพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง และเป็น Smart farmer					
๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านบริหารจัดการ ให้สถาบันเกษตรกร	กลุ่ม	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๒) พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว	แห่ง จังหวัด	๒ ๒	๒ ๒	๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	
๑.๔ กลยุทธ์สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตมะพร้าว					
๑) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิต/คุณภาพและลดต้นทุนการผลิต					
๑.๑) วิจัยเทคโนโลยีการผลิตมะพร้าวที่ดีและเหมาะสม					
(๑) เทคโนโลยีการจัดการสวนมะพร้าว เพื่ออุตสาหกรรมกะทิ	เรื่อง ร้อยละ	๓ ๑๐๐	๓ ๑๐๐	๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	
(๒) การจัดการสวนมะพร้าวในพื้นที่ที่มี การระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าว	แปลง	๗	๗	๑๐๐.๐๐	
(๓) การปลูกพืชแซมในสวนมะพร้าวอายุมาก เพื่อเพิ่มรายได้	แปลง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
(๔) รายได้จากการปลูกพืชแซม	บาท/ไร่	-	-	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑.๒) วิจัยและพัฒนาระบบการผลิตมะพร้าวเกาะพะงัน สู่มาตรฐานอินทรีย์	เรื่อง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒) วิจัยและพัฒนาพันธุ์มะพร้าวที่เหมาะสม					
๒.๑) วิจัยปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์มะพร้าว	กิจกรรม	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒.๒) การขยายพันธุ์มะพร้าวแบบรวดเร็ว (Tissue Culture)	เรื่อง	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๓) สร้างแปลงผลิตพันธุ์มะพร้าวเพื่อการพัฒนาพันธุ์					
๓.๑) สร้างแปลงพันธุ์มะพร้าวเพื่อการพัฒนา/ขยายไปยัง พื้นที่ใหม่					
(๑) สร้างแปลงแม่พันธุ์เรนเนลล์	ไร่	๕๐	๑๐	๒๐.๐๐	
	ตัน	๑,๑๐๐	๒๒๐	๒๐.๐๐	
(๒) สร้างแปลงพ่อพันธุ์เวสท์อ์ฟริกินตันสูง	ไร่	๕๐	๑๐	๒๐.๐๐	
	ตัน	๑,๑๐๐	-	-	
(๓) สร้างแปลงแม่พันธุ์สวีลูกผสม ๑	ไร่	๕๐	๔๐	๘๐.๐๐	
	ตัน	๑,๒๕๐	๒๐๐	๑๖.๐๐	
(๔) สร้างแปลงพ่อพันธุ์ไทยตันสูง	ไร่	๑๐๐	๕๐	๕๐.๐๐	
	ตัน	๒,๒๐๐	๑,๐๐๐	๔๕.๔๕	
๓.๒) สร้างแปลงพ่อ-แม่พันธุ์มะพร้าวพันธุ์ลูกผสมและ มะพร้าวพันธุ์ดี	ไร่	๑๐๐	-	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. ด้านพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว ๒.๑ กลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถด้านการจัดการศัตรูมะพร้าว ๑) เพิ่มศักยภาพด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ การขยายศัตรูธรรมชาติ ๒) การถ่ายทอดเทคโนโลยี การป้องกันกำจัดโรคและศัตรูมะพร้าว ๓) ศึกษาทดสอบการใช้เทคโนโลยีการควบคุมศัตรูมะพร้าว	หน่วยงาน ราย ครั้ง ราย แปลง เรือง	๕ ๗,๗๐๐ ๕ ๕๐ ๗๗ ๓	๕ ๑๒,๐๐๐ ๑๑ ๑๕๕ ๗๗ ๓	๑๐๐.๐๐ ๑๕๕.๘๔ ๒๒๐.๐๐ ๓๑๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	
๒.๒ กลยุทธ์การสร้างระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยการระบาดของศัตรูมะพร้าว - พัฒนารูปแบบการสำรวจ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์ เพื่อการพยากรณ์และแจ้งเตือนภัยอย่างมีประสิทธิภาพ	แปลง	๒๗๖	๒๗๖	๑๐๐.๐๐	- ปรับเปลี่ยนเป้าหมายจาก ๔๐๐ แปลง เป็น ๒๗๖ แปลง
๒.๓ กลยุทธ์การป้องกัน ควบคุม และช่วยเหลือ - ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรผลิตขยายศัตรูธรรมชาติ และควบคุมศัตรูมะพร้าว	ราย	๕,๕๐๐	๕,๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ด้านพัฒนาการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มะพร้าว ๓.๑ กลยุทธ์วิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวให้หลากหลาย					

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
- วิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่จัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์มะพร้าว เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์	โครงการ ร้อยละ	๑ ๑๐๐	๑ ๑๐๐	๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	
๔. ด้านพัฒนาการตลาด					
๔.๑ กลยุทธ์การรณรงค์การบริโภคมะพร้าวและผลิตภัณฑ์					
๑) รณรงค์การบริโภคมะพร้าวและผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องทั้งในและต่างประเทศ	ครั้ง	๒	๒	๑๐๐.๐๐	- Thai Festival ครั้งที่ ๑๙ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น - Guangzhou International Fruit Expo ๒๐๑๘ ณ เมืองกวางโจว ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน
๒) จัดงานเชื่อมโยงตลาดและผลิตภัณฑ์ทั้งในและต่างประเทศ	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	- ๒๗ th International Food Exhibition Moscow Russia ณ เมืองมอสโก สหพันธรัฐรัสเซีย
๔.๒ กลยุทธ์การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมมะพร้าว					
๑) การแลกเปลี่ยนความร่วมมือตลอด Supply Chain กับต่างประเทศ - project on Promotion and Development of Coconut Supply Chain Management	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	- ๒๐ - ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๑,๐๕๖,๕๔๖	๑๐,๙๙๑,๕๕๐	๙๙.๔๑	

๘. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ (ด้านการผลิต)
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์
วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์	พัฒนาปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม ไปสู่อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล เพื่อการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจในอาเซียน
เป้าหมายของยุทธศาสตร์ด้านการผลิต	๑. เพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์ม ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๙ เป็น ๒๒% ปี ๒๕๗๐-๒๕๗๙ เป็น ๒๓% ๒. เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๖๔ เป็น ๒.๗๕ ตัน/ไร่ ปี ๒๕๖๙ เป็น ๓.๐๐ ตัน/ไร่ ปี ๒๕๗๔ เป็น ๓.๒๕ ตัน/ไร่ ปี ๒๕๗๙ เป็น ๓.๕๐ ตัน/ไร่ ๓. เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยการส่งเสริมปลูก/เลี้ยงสัตว์ แซม ร่วมในสวนปาล์ม
ระยะเวลาของยุทธศาสตร์	ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙
งบประมาณยุทธศาสตร์ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ๓๙๙,๙๐๔,๒๒๙ บาท (กรมวิชาการเกษตร ขอปรับเพิ่มงบประมาณ)
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. กิจกรรมการเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมัน ๑.๑ สร้างเครือข่ายของสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร/ วิสาหกิจชุมชน ผู้ตัดปาล์ม/ลานเท กับโรงงานสกัดปาล์มน้ำมัน ที่จะร่วมกัน พัฒนาเปอร์เซ็นต์น้ำมัน โดยประชุม/อบรม ส่งเสริม และ ให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มคุณภาพที่ถูกต้อง ผ่านการสร้าง เครือข่าย ขยายผลการพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ทั้งระบบ สู่จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง และนครศรีธรรมราช	เครือข่าย ราย	๖๐๐	๖๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑.๒ โครงการการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันตามขั้นคุณภาพ (งบพัฒนาจังหวัด/กวก.)					
๑) อบรมเกษตรกร	ราย	๓๖๐	๓๖๐	๑๐๐.๐๐	
๒) อบรมผู้เก็บเกี่ยว	ราย	๖๐	๖๐	๑๐๐.๐๐	
๓) วิเคราะห์องค์ประกอบทะลายและเปอร์เซ็นต์น้ำมัน	ทะลาย	๓๖๐	๓๖๐	๑๐๐.๐๐	
๔) วิเคราะห์เกรดคุณภาพทะลายปาล์มน้ำมัน	ลานเท	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ เป้าหมายเปอร์เซ็นต์น้ำมันปาล์ม ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙	เปอร์เซ็นต์	๒๒	๑๗.๙๑	-	- ค่าเฉลี่ย ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ (คน.)
๒. กิจกรรมเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ และลดต้นทุนการผลิต					
๒.๑ วางแผนการผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการแผนที่					
๑) ส่งเสริมการปลูกทดแทนปาล์มน้ำมันด้วยปาล์มพันธุ์ดี ในพื้นที่เหมาะสม (S๑, S๒) ไร่ละไม่เกิน ๑๐ ไร่					
๑.๑) ชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	จังหวัด	๘	๘	๑๐๐.๐๐	
๑.๒) การเพาะเลี้ยงต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกทดแทน	ต้น	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	- อยู่ระหว่างส่งมอบกล้าปาล์มน้ำมันให้แก่ เกษตรกรคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ ภายใน ธ.ค. ๖๑
๑.๓) ค่าปัจจัยการผลิตเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชแซม เหมาะสม ในพื้นที่ระหว่างรอปาล์มให้ผล	ไร่ บาท	๖๐๐	๖๐๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๔) อบรมเกษตรกรในการปลูกทดแทน	ราย	๒๐๐	๒๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒) กิจกรรมพัฒนาคุณภาพดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ สิ้นค้าปาล์มน้ำมัน	แปลง	๑๔๕	๑๔๕	๑๐๐.๐๐	- พื้นที่ดำเนินการ ๑๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และ สุราษฎร์ธานี
๒.๑) ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	รายไร่	๖,๔๒๔	๖,๔๒๔	๑๐๐.๐๐	
	ไร่	๘๙,๑๓๑	๘๙,๑๓๑	๑๐๐.๐๐	
	ตัน	๑,๗๒๕	๑,๗๒๕	๑๐๐.๐๐	
๒.๒) ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน	รายตัน	๕,๘๘๙	๕,๘๘๙	๑๐๐.๐๐	
	ตัน	๓๐๘	๓๓๖	๑๐๙.๐๙	
๒.๓) ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	รายลิตร	๑๔,๓๓๗	๑๔,๓๓๗	๑๐๐.๐๐	
		๑๐๕,๒๐๐	๑๐๕,๒๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓) กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันผ่านศูนย์เรียนรู้ ทั้งพื้นที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมโดยการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และการอบรมเกษตรกรเรื่องการจัดการดิน					
๓.๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันผ่านศูนย์เรียนรู้	ราย	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓.๒) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดกระบี่ ชุมพร และตรัง	แปลง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔) ผลักดันการวิจัยและการพัฒนาด้านการผลิต			-	-	
๔.๑) พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ดี					
(๑) โครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	พันธุ์	๑	๑	๑๐๐.๐๐	- ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕
เพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
กิจกรรมที่ ๑ วิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
เพิ่มผลผลิตน้ำมัน					
กิจกรรมที่ ๒ วิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
ที่ได้จากการผสมข้ามระหว่าง					
E. guineensis x E. oleifera					
เพื่อพันธุ์สูงซ้ำ					
กิจกรรมที่ ๓ วิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่มี	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- ดำเนินการใน ๕ ภาค รวม ๑๐ จังหวัด
ศักยภาพเพื่อปลูกในพื้นที่เหมาะสม					
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
กิจกรรมที่ ๔ การวิจัยเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการ	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
ปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน					
กิจกรรมที่ ๕ การทดสอบและประเมินศักยภาพ	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
พันธุ์ปาล์มน้ำมันในพื้นที่ต่าง ๆ					

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔. ๒) เทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์มที่เหมาะสมกับพื้นที่					<p>หมายเหตุ การนำไปใช้ประโยชน์ เช่น จำหน่ายให้กับเกษตรกรรายย่อย ผู้ประกอบการ รวมทั้งแจกจ่าย ส่งมอบให้กับหน่วยงานราชการ วัด โรงเรียน ใช้ประโยชน์ รวมทั้งใช้สำหรับงานวิจัย</p> <p>นำไปใช้ประโยชน์แล้ว ๑๕๒,๖๔๕ เมล็ด</p> <p>นำไปใช้ประโยชน์แล้ว ๔๑,๐๐๘ ต้น</p> <p>นำไปใช้ประโยชน์แล้ว ๘๒,๐๗๘ ต้น</p> <p>นำไปใช้ประโยชน์แล้ว ๗๘๘,๘๔๘ เมล็ด</p> <p>นำไปใช้ประโยชน์แล้ว ๔๒,๘๔๕ ต้น</p> <p>นำไปใช้ประโยชน์แล้ว ๓๐๗,๐๑๖ ต้น</p>
(๑) วิจัยและผลิตพันธุ์และต้นกล้าปาล์มน้ำมัน สนับสนุนโครงการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อทดแทนพลังงาน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑.๑) เมล็ดดงอก	เมล็ด	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑.๒) ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุ ๓ - ๕ เดือน	ต้น	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑.๓) ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุ ๘ - ๑๒ เดือน	ต้น	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๒) ผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันคุณภาพดี	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
- เมล็ดดงอก	เมล็ด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
- ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุ ๓ - ๕ เดือน	ต้น	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
- ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุ ๘ - ๑๒ เดือน	ต้น	๕๑๒,๐๐๐	๕๑๒,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๓) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน					
กิจกรรมที่ ๑ การจัดการธาตุอาหารและน้ำในสวนปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
กิจกรรมที่ ๒ การวิจัยด้านสรีระวิทยาที่มีผลต่อศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
กิจกรรมที่ ๓ วิทยาการการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๔) วิจัยการป้องกันกำจัดโรคและแมลง ในปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
(๕) วิจัยการทดสอบพันธุ์และเทคโนโลยีการปลูก ปาล์มน้ำมันในพื้นที่เกษตรกรในเขตภาคเหนือ ตอนล่าง (ระยะที่ ๒)	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๖) วิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ด้วยการจัดการที่เหมาะสมระดับชุมชนใน พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๗) วิจัยการทดสอบเทคโนโลยีการผลิตปาล์ม น้ำมันพื้นที่ปลูกใหม่ระยะที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียง เหนือตอนล่าง	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๘) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๙) วิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ ประเมินปริมาณธาตุอาหารในปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑๐) วิจัยติดตามการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าวและ ปาล์มน้ำมันภายใต้การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และพัฒนาระบบเตือนภัย	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑๑) วิจัยความผันแปรของสภาพภูมิอากาศต่อ การให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑๒) วิจัยและพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันพื้นที่ ภาคใต้ตอนบน	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
(๑๓) ทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจหลักที่เหมาะสมกับภูมินิเวศในภาคใต้ตอนล่าง	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑๔) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
(๑๕) วิจัยและพัฒนาอวตอร์ฟูตพรีนของการผลิตพืชเศรษฐกิจ (ปาล์มน้ำมัน)	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๕) การบริหารจัดการ					
- โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	จังหวัด	๘	๘	๑๐๐.๐๐	ใช้งบดำเนินงานปกติในการ ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร ดำเนินการใน จังหวัด กระบี่ ชุมพร นราธิวาส สุราษฎร์ธานี เชียงราย พังงา ยะลา และอำนาจเจริญ
โดยแนะนำ ส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยใช้วิธีสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มแบบแปลงใหญ่	แปลง	๒๓	๒๓	๑๐๐.๐๐	
๖) การบริหารจัดการน้ำ (โครงการจัดหาแหล่งน้ำส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน)					
(๑) นอกเขตชลประทาน					- ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑ แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ ๔ แห่ง อีก ๑ แห่ง ส.ป.ก.ยังไม่ส่งมอบพื้นที่ให้เข้าดำเนินการ
- ก่อสร้างแก้มลิงนิคมสหกรณ์ท่าแซะพร้อมอาคารประกอบ ต.ท่าข้าม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	ร้อยละ	๑๐๐	๔๓	๔๓.๐๐	- กรมชลประทานขอปรับลดผลการดำเนินงาน
- ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านเทพวังทอง ต.ท่าข้าม อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	ร้อยละ	๑๐๐	๙๖	๙๖.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
- ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ นิคมสหกรณ์หลังสวน ต.หาดยาย อ.หลังสวน จ.ชุมพร	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	- ส.ป.ก. ยังไม่ส่งมอบพื้นที่ให้เข้าดำเนินการ
- ก่อสร้างระบบส่งน้ำแก้มลิงหนองหารบอ ต.ทุ่งมะพร้าว อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา	ร้อยละ	๑๐๐	๙๔	๙๔.๐๐	
- ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนแปลง สปก. ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี	ร้อยละ	๑๐๐	-	-	
- ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านควนสินชัย ต.ไทรทอง อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี	ร้อยละ	๑๐๐	๙๓	๙๓.๐๐	
(๒) ในเขตชลประทาน					- ในเขตชลประทาน ๔ แห่ง ดำเนินการเสร็จ เรียบร้อยแล้ว
- งานจัดระบบน้ำโครงการฝายคลองนางย่อน ต.คุระ อ.คุระบุรี จ.พังงา	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
- ซ่อมแซมเครื่องก้วบ้านระบาย ปตร.ปีเหล็ก ๗ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา ต.มะรือ- โบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
- ซ่อมแซมอาคารรับน้ำคลองระบายน้ำปีเหล็ก สายที่ ๕ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ เม.ย ๖๑ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
- ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมา คลองระบายน้ำ ปีหลังสายที่ ๒ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา บางนรา ต.มะรือโบออก อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	ข้อมูล ณ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ (ศสส.)
๒.๒ เป้าหมายผลผลิตต่อไร่ ปี ๒๕๖๔	ตัน/ไร่	๒.๓๕	๒.๙๒	-	
๓. เพิ่มรายได้เสริมให้เกษตรกร	เรื่อง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๓.๑ ศึกษาวิจัยและส่งเสริมสินค้าเกษตรอื่นๆ ที่สามารถปลูก/ เลี้ยง แซม หรืออยู่ร่วมกันในสวนปาล์มตามความเหมาะสม ในแต่ละพื้นที่	ร้อยละ	๑๐๐	๗๐	๗๐.๐๐	
๔. งบประมาณรวม	บาท	๓๙๙,๙๐๔,๒๒๙	๒๔๘,๔๔๘,๖๗๕	๖๒.๑๓	

โครงการสำคัญอื่น ๆ

๙. โครงการพระราชดำริ

๑) ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
วัตถุประสงค์โครงการ	<p>๑. รวบรวมองค์ความรู้ด้านการเกษตร ที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และวิถีชีวิตของประชาชน และสาธิตแสดงไว้ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต</p> <p>๒. ให้บริการและพัฒนาเพื่อการขยายผลตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในลักษณะศูนย์บริการและพัฒนาต้นแบบในชุมชน เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของประชาชน</p> <p>๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาชุมชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ตามแนวพระราชดำริ</p> <p>๔. พัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวสืบสานตามรอยพระยุคลบาทเพื่อการเรียนรู้ และสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน</p>
เป้าหมายของโครงการ	จำนวน ๑๓ หมู่บ้าน ได้แก่ ๑) ตำบลผาแดง (หมู่ ๒ บ้านป่าปู้ บ้านท่าโป่งแดง หมู่ ๗ บ้านห้วยแก้ว หมู่ ๘ บ้านห้วยเสือเต่า และหมู่ ๑๑ บ้านม่อนตะแลง)
ระยะเวลาของโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
งบประมาณของโครงการ	จำนวน ๔,๐๕๘,๘๐๐ บาท
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์					
๑. บูรณาการประสานงาน/ร่วมปฏิบัติงานในศูนย์ และในพื้นที่ ขยายผล ๑๓ หมู่บ้าน	ครั้ง	๓	-	-	
๒. จัดประชุมคณะทำงานโครงการศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปาย เพื่อทบทวนแผนแม่บท/การจัดทำแผนปฏิบัติการปี ๖๑	แผน	๑	-	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. จัดประชุมสัมมนาเพื่อขับเคลื่อนและขยายผลโครงการศูนย์บริการและพัฒนาตามพระราชดำริปี ๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ คน	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๔. จัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ๑๕๐ เล่ม	โครงการ	๑			
๕. รายงานผลการดำเนินงานรายเดือนแก่กระทรวงฯ	ครั้ง	๑๒	๘	๖๖.๖๗	
๖. สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี	โครงการ	๑	-	-	
๗. อำนวยความสะดวก และบูรณาการ (ค่าวัสดุสำนักงาน)	โครงการ	๑	-	-	
๘. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๕,๐๐๐	๖๓,๑๐๐	๘๔.๑๓	
กรมการข้าว					
๑. แปลงเรียนรู้ด้านพันธุ์ข้าว การผลิตข้าว และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	ไร่	๑๒	๑๒	๑๐๐.๐๐	
๒. แสดงพันธุ์ข้าวและธัญพืชเมืองหนาว	ตัวอย่าง	๑๐๐	๙๔	๙๔.๐๐	
๓. กระจายพันธุ์ข้าวสู่เกษตรกร	กิโลกรัม	๒,๐๐๐	๒,๐๙๔	๑๐๔.๗๐	
๔. ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำด้านข้าว	ราย	๑๐๐	๖๕	๖๕.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๕๕,๐๐๐	๑๕๕,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมประมง					
๑. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	ตัว	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ฝึกอบรม	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๔. ติดตามและแนะนำเกษตรกร	ครั้ง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๘๐,๙๐๐	๑๘๐,๙๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมปศุสัตว์					
๑. ฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๒. กองทุนอาหารสัตว์	กองทุน	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๓. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร	ราย	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๗,๙๐๐	๑๗,๙๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมวิชาการเกษตร					
๑. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี					
๑.๑ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้	ไร่	๔๙	๔๙	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การฝึกอบรม	ราย	๘๐	๘๐	๑๐๐.๐๐	
๒. การติดตามรายงานผล	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมหม่อนไหม					
๑. แปลงเรียนรู้หม่อนสด ตัดแต่งกิ่งหม่อน	ไร่	๑	๑	๑๐๐.๐๐	- โนมกิ่งหม่อนเพื่อทำซุ้ม และใส่ปุ๋ยอินทรีย์ อัดเม็ดบำรุงแปลงหม่อน
- ผู้มาดูงานแปลงเรียนรู้	ราย	๓๐๐	๓๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมพัฒนาที่ดิน					
๑. สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด	ไร่	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๒. สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ	ไร่	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๓. สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานพระราชทาน ฯ	ไร่	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๔. สาธิตการปลูกพืชปลอดถัย/ผักอินทรีย์	ไร่	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๕. ปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพ	โครงการ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๘๑๙,๖๐๐	๘๑๙,๖๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าจ้าง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๑. สอนแนะนำการจัดทำบัญชี	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. กำกับแนะนำ/ติดตาม	ครั้ง/ราย	๒/๑๐๐	๒/๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๘,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตพืชปลอดภัย และการจัดฟาร์มตามแนวพระราชดำริ	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๒. ดูแลแปลงกุหลาบตามพระราชเสาวนีย์	ไร่	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๓. ขยายผลการปลูกกุหลาบสู่หมู่บ้านเครือข่าย	หมู่บ้าน	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๔. แปลงเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	แปลง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๔.๑ การผลิตกล้วยไม้	แปลง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๔.๒ พืชสมุนไพร	แปลง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๔.๓ การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี	แปลง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๕. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์	ราย	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๖. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์	กลุ่ม	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๗. จ้างเหมาคนงานเกษตร	คน	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๘. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๙. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๖๗๖,๐๐๐	๖๗๖,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าจ้าง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมส่งเสริมสหกรณ์					
๑. แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ	ครั้ง/ราย	๑/๓๐	๑/๓๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๖,๔๐๐	๓๖,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร					
๑. การติดตามผู้ผ่านการอบรมจากโครงการศูนย์บริการ และพัฒนาผู้นำปายตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	เรื่อง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

๙. โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ

๒) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ** สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- วัตถุประสงค์โครงการ** ๑. เพื่อให้บริการและพัฒนา เพื่อการศึกษาทดลองการพัฒนาตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนและป่าบนพื้นที่สูงสาธิต และแสดงไว้เป็นองค์ความรู้ ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตขยายผลการพัฒนาสู่ประชาชนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบนพื้นที่สูง เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตของประชาชน
๒. เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนและป่า
๓. เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว สืบสานตามรอยพระบาท เพื่อการเรียนรู้ สร้างอาชีพ และสร้างรายได้แก่ประชาชน
- เป้าหมายของโครงการ** ๑) ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ พื้นที่ ๕,๔๓๘ ไร่ ๑ งาน ๔๒ ตารางวา ๒) หมู่บ้านในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะงา ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน ๓) หมู่บ้านในพื้นที่ต่อเนื่องกับลุ่มน้ำแม่สะงา ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จำนวน ๔ หมู่บ้าน ๔) สำหรับการขยายผลตามแนวกว้าง มุ่งเน้นการเผยแพร่องค์ความรู้จากศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ ไปสู่พื้นที่ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ๗ อำเภอ
- ระยะเวลาของโครงการ** ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
- งบประมาณโครงการ ปี ๒๕๖๑** จำนวน ๒,๗๑๗,๙๕๐ บาท
- ผลและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑**

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑. บูรณาการประสานงาน/ร่วมปฏิบัติงานในศูนย์ และในพื้นที่ ขยายผล ๑๓ หมู่บ้าน	ครั้ง	๓	-	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าจ้าง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. จัดประชุมคณะทำงานโครงการศูนย์บริการและพัฒนาปางตองฯ เพื่อทบทวนแผนแม่บท/การจัดทำแผนปฏิบัติการ ปี ๒๕๖๑	แผน	๑	-	-	
๓. จัดประชุมสัมมนาเพื่อขับเคลื่อนและขยายผลโครงการศูนย์บริการ และพัฒนาตามพระราชดำริปี ๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ คน	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๔. จัดทำหนังสือประชาสัมพันธ์โครงการฯ จำนวน ๑๕๐ เล่ม	โครงการ	๑	-	-	
๕. รายงานผลการดำเนินงานรายเดือนแก่กระทรวงฯ	ครั้ง	๑๒	๘	๖๖.๖๗	
๖. สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ประจำปี	โครงการ	๑	-	-	
๗. อำนวยความสะดวก และบูรณาการ (ค่าวัสดุสำนักงาน)	โครงการ	๑	-	-	
๘. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๕,๐๐๐	๖๓,๑๐๐	๘๔.๑๓	
กรมการข้าว					
๑. แปลงเรียนรู้ด้านการผลิตธัญพืชเมืองหนาว	ไร่	๖	๖	๑๐๐.๐๐	
๒. แปลงเรียนรู้ด้านการผลิตและทดสอบพันธุ์ข้าวไร่	ไร่	๖	๖	๑๐๐.๐๐	
๓. แปลงเรียนรู้ด้านการผลิตและทดสอบพันธุ์ข้าวนาที่สูง	ไร่	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๔. แปลงขยายผลสู่ชุมชน	ไร่	๖	๖	๑๐๐.๐๐	
๕. ถ่ายทอดเทคโนโลยี และติดตามให้คำแนะนำแก่เกษตรกร	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๓๘,๐๐๐	๒๓๘,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมประมง					
๑. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	ตัว	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ฝึกอบรม	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๔. ติดตามและแนะนำเกษตรกร	ครั้ง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๘๐,๙๐๐	๑๘๐,๙๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมปศุสัตว์					
๑. สวัสดิการเลี้ยงแพะ - แกะ					
๑.๑ พ่อแม่พันธุ์	ตัว	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ ผลิตลูก	ตัว	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ ฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๔ จัดตั้งกองทุนยาสัตว์	กองทุน	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๑.๕ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร	ราย	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๖,๒๐๐	๒๖,๒๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมวิชาการเกษตร					
๑. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี					
๑.๑ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้	ไร่	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การฝึกอบรม	ราย	๖๐	๖๐	๑๐๐.๐๐	
๒. การติดตามรายงานผล	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมหม่อนไหม					
๑. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพาะชำหม่อน	ตัน	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. สนับสนุน rollup องค์ความรู้หม่อนไหม	เรื่อง	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมพัฒนาที่ดิน					
๑. สวัสดิการใช้ปุ๋ยพืชสด	ไร่	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	
๒. สวัสดิการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ	ไร่	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	ไร่	๓๐	๓๕	๑๑๖.๖๗	
๔. สาธิตการปลูกพืชปลอดภัย/ผักอินทรีย์	ไร่	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	
๕. ปรับปรุงจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มศักยภาพ	แห่ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๓๘,๔๕๐	๗๓๘,๔๕๐	๑๐๐.๐๐	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๑. สอนแนะนำการจัดทำบัญชี	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. กำกับแนะนำ/ติดตาม	ครั้ง/ราย	๒/๑๐๐	๒/๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๘,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์					
๒.๑ ฐานเรียนรู้กล้วยไม้ท้องถิ่นและเฟิร์น	ไร่	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๒.๒ ฐานเรียนรู้การผลิตไม้ผลไม้ยืนต้นบนพื้นที่สูง	ไร่	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๓. ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยพืชสดเพื่อลดการใช้สารเคมี	กลุ่ม	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๔. ขยายพันธุ์ไม้ในโรงเรียนเพาะชำ	โรงเรียน	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๕. จัดงานรณรงค์การนำกล้วยไม้คืนสู่ป่า	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๖. จ้างเหมาคนงานเกษตร	ราย	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๗. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๘. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๘๓๐,๐๐๐	๘๓๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมส่งเสริมสหกรณ์					
๑. แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ	ครั้ง/ราย	๑/๓๐	๑/๓๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๖,๔๐๐	๓๖,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร					
๑. การติดตามผู้ผ่านการอบรมจากโครงการศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	เรื่อง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

๙. โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ

๓) ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ** สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- วัตถุประสงค์โครงการ** เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านการเกษตรแบบบูรณาการอย่างครบวงจร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มความสามารถและโอกาสในการผลิตและประกอบอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเรียนรู้ด้านการเกษตรแบบบูรณาการอย่างครบวงจรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับประชาชน นักเรียน นิสิต และนักศึกษา
- เป้าหมายของโครงการ** เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ระบบเกษตรแบบมีส่วนร่วมในเชิงบูรณาการ เพื่อถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตรทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านพืชไร่ พืชสวน ไม้ดอกไม้ประดับ ประมง ปศุสัตว์ การปรับปรุงบำรุงดินอย่างครบวงจร โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ให้แก่ เกษตรกร ประชาชน นักเรียน และนักศึกษา ที่อยู่ในพื้นที่ และขยายผลไปยังพื้นที่ใกล้เคียงในอำเภออื่นๆในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือ
- ระยะเวลาของโครงการ** ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
- งบประมาณโครงการ ปี ๒๕๖๑** จำนวน ๒,๐๗๐,๑๐๐ บาท
- แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑**

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์					
๑. ค่าใช้จ่ายกิจกรรมสนับสนุนติดตามงานและประชุมคณะทำงาน ศูนย์อำนวยการฯ ในพื้นที่โครงการฯ	ครั้ง	๑๒	๓	๒๕.๐๐	
๒. ค่าใช้จ่ายกิจกรรมสนับสนุนการติดตามงานของผู้บริหารระดับสูง ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ครั้ง	๘	๒	๒๕.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. ค่าใช้จ่ายกิจกรรมจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โครงการฯ					
๓.๑ แผ่นพับประชาสัมพันธ์	แผ่น	๒,๐๐๐	-	-	
๓.๒ วัสดุทัศนแนะนำศูนย์ฯ	งาน	๑	-	-	
๔. ค่าใช้จ่ายกิจกรรมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน	ครั้ง	๑๒	๓	๒๕.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๒๐,๐๐๐	๒๖,๕๕๐	๒๒.๑๓	
กรมการข้าว					
๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวและเผยแพร่องค์ความรู้	ครั้ง	๓๖	๓๖	๑๐๐.๐๐	
๒. แปลงเรียนรู้และสาธิตการปลูกข้าวแบบใช้น้ำน้อย	ไร่	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๓. แปลงเรียนรู้และสาธิตการปลูกข้าวโดยมีพืชร่วมระบบ	ไร่	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	-	-	-	
กรมประมง					
๑. จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๘๖,๑๐๐	๘๖,๐๕๗	๙๙.๙๕	
กรมปศุสัตว์					
๑. การสาธิต					
๑.๑ การเลี้ยงสัตว์ปีก	ตัว	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การเลี้ยงไก่ไข่	ตัว	๕๐๐	๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๓,๙๐๐	๔๓,๙๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมวิชาการเกษตร					
๑. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี					
๑.๑ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้	ไร่	๑๑	๑๑	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การฝึกอบรม	ราย	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. การติดตามรายงานผล	ครั้ง	๑๒	๑๒	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมหม่อนไหม					
๑. ซ่อมแซมอาคารแปรูป	จุด	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์	ป้าย	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๓. จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์	ชุด	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๔. สนับสนุนวัสดุการเกษตร	จุด	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๐,๕๐๐	๓๐,๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมพัฒนาที่ดิน					
๑. การสาธิต					
๑.๑ การใช้ปุ๋ยพืชสด	ไร่	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ	ไร่	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	ไร่	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๔ การใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินในการปลูกไม้ผล	ไร่	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๕ การใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินในการปลูกพืชผัก	ไร่	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๑.๖ การใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินในการปลูกข้าว	ไร่	๗	๔	๕๗.๑๔	
๒. โครงการท่องเที่ยวเกษตรเชิงวัฒนธรรม	โครงการ	๑	-	-	
๓. ดูแลรักษาพื้นที่โครงการฯ	โครงการ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๙๘๔,๐๐๐	๙๘๔,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๑. สอนแนะนำการจัดทำบัญชี	ราย	๑๑๐	๑๑๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. กำกับแนะนำ/ติดตาม	ครั้ง/ราย	๒/๑๑๐	๒/๑๑๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๐,๘๐๐	๓๐,๘๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	กลุ่ม	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๓. แปลงเรียนรู้ต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และฝึกปฏิบัติ	ไร่	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๔. ส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ	ราย	๖๐	๖๐	๑๐๐.๐๐	
๕. ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๖. ดูแลแปลงไม้ดอกไม้ประดับและปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าศูนย์ฯ	ไร่	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๗. ปรับปรุงโรงเรือนและขยายพันธุ์ไม้ในโรงเรือนเพาะชำ	โรงเรือน	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๘. จ้างเหมาแรงงาน	คน	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๙. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๑๐. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๘๘,๔๐๐	๔๘๘,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมสหกรณ์					
๑. แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการอุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ	ครั้ง/ราย	๑/๓๐	๑/๓๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๖,๔๐๐	๓๖,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร					
๑. การติดตามผู้ผ่านการอบรมจากโครงการ ฯ	เรื่อง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

๙. โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ

๔) โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว - ปราจีนบุรี

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์
วัตถุประสงค์โครงการ	<p>๑. เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามแนวพระราชดำริและสาธิตแสดงไว้ในลักษณะพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต</p> <p>๒. เป็นศูนย์บริการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จที่บูรณาการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะองค์รวม</p> <p>๓. ขยายผลการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมฐานการผลิตด้านเกษตรและอาชีพสอดคล้องกับภูมิสังคม เพื่อประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี พึ่งตนเองได้</p> <p>๔. พัฒนาคนและคุณภาพชีวิตของคนให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ได้รับสวัสดิการต่างๆ รวมกลุ่มรวมพลังในการพัฒนาและสร้างความมั่นคง</p> <p>๕. สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ เป็นภูมิคุ้มกันรองรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสนับสนุนพัฒนาการท่องเที่ยว</p>
เป้าหมายของโครงการ	ดำเนินการใน ๒ จังหวัด คือ จังหวัดสระแก้ว และปราจีนบุรี รวม ๕ อำเภอ ครอบคลุมพื้นที่ ๔๐๗,๕๔๓ ไร่ แบ่งการพัฒนา เป็น ๙ พื้นที่ ๑๐๖ หมู่บ้าน ๑๐,๑๕๔ หลังคาเรือน
ระยะเวลาของโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
งบประมาณโครงการ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ๑๐,๐๘๖,๗๕๐ บาท
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์					
๑. อำนวยความสะดวกค่าใช้จ่ายในการติดตามงาน บูรณาการประสานงาน	ครั้ง	๙	๙	๑๐๐.๐๐	
๒. รายงานผลการดำเนินงานโครงการพื้นที่ราบเชิงเขาสระแก้ว - ปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ	ครั้ง	๙	๔	๔๔.๔๔	
๓. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ฯ ประจำปี	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔. การพัฒนาระบบส่งน้ำพื้นที่แปลงเกษตรผสมผสาน ณ บ้านคลองหมากนืด ม.๑๑ ต.บ้านแก้ง อ.เมือง จ.สระแก้ว	ระบบ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมการข้าว					
๑. การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าว	ไร่	๑๗๕	๑๗๕	๑๐๐.๐๐	
๒. ถ่ายทอดความรู้วิธีการปลูกข้าว	ราย	๕๔๐	๓๖๒	๖๗.๐๔	
๓. สนับสนุนปัจจัยการปลูกพืชหลังนา	ราย	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๔. ติดตาม แนะนำ และขยายผล	ครั้ง	๒๔	๒๔	๑๐๐.๐๐	
๕. ถ่ายทอดความรู้วิธีการปลูกข้าวโดยลดอัตราเมล็ดพันธุ์	ครั้ง	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๙๐,๐๐๐	๑๙๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมประมง					
๑. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	ตัว	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๕๒,๐๐๐	๑๐๑.๐๔	
๒. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ประมงโรงเรียน	แห่ง	๘	๘	๑๐๐.๐๐	
๔. ฝึกอบรม	ราย	๘๐	๘๐	๑๐๐.๐๐	
๕. จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	แห่ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๖. ติดตามและแนะนำเกษตรกร	ครั้ง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๗. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๕๕๗,๔๐๐	๕๐๗,๘๑๕	๙๑.๑๐	
กรมปศุสัตว์					
๑. ฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	๗๐	๗๐	๑๐๐.๐๐	
๒. สนับสนุนแร่ธาตุโค กระบือ	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๖,๘๐๐	๓๖,๘๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมชลประทาน					
๑. อาคารอัดน้ำคลองยุทธศาสตร์บ้านห้วยชั้น ๓ แห่ง ตำบลช่อสูง อำเภอดอนจาน จังหวัดสระแก้ว	โครงการ	๑	๐.๙๖	๙๖.๐๐	คงเหลืองานจ้างเหมา ดำเนินการกันเงินเหลือมปี คาดว่าดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ๓๐/๑๑/๖๑
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔,๕๙๖,๐๗๒	๔,๓๒๗,๐๘๖	๙๔.๑๕	
กรมพัฒนาที่ดิน					
๑. การสาธิต					
๑.๑ การใช้ปุ๋ยพืชสด	ไร่	๒๕๐	๒๕๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ	ไร่	๓๕๐	๓๕๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	ไร่	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในโครงการฯ	โครงการ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๖๒๕,๒๕๐	๖๒๕,๒๕๐	๑๐๐.๐๐	
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม					
๑. อบรมเกษตรกร สัมมนาเกษตรกร จำนวน ๕ หลักสูตร					
๑.๑ หลักสูตรส่งเสริมการขายพันธุ์มันสำปะหลัง (พันธุ์ระยอง) เพื่อลดต้นทุนให้เกษตรกร	ราย	๒๕	๒๕	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ หลักสูตรการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ หลักสูตรการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	๑๕	๑๕	๑๐๐.๐๐	
๑.๔ หลักสูตรการส่งเสริมการใช้ประโยชน์สมุนไพรร	ราย	๓๐	๓๒	๑๐๖.๖๗	
๑.๕ หลักสูตรการบริหารจัดการป่าชุมชน	ราย	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๕๙๑,๗๐๐	๒๑๗,๔๕๐	๓๖.๗๕	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าจ้าง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๑. สอนแนะนำการจัดทำบัญชี	ราย	๑๒๐	๑๒๐	๑๐๐.๐๐	
๒. กำกับแนะนำ/ติดตาม	ครั้ง/ราย	๒/๑๒๐	๒/๑๒๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๓,๖๐๐	๓๓,๖๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และฝึกปฏิบัติ	ราย	๒๐๐	๒๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์	กลุ่ม	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๔. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมสหกรณ์					
๑. แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	ครั้ง	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ	ครั้ง/ราย	๕/๑๕๐	๕/๑๕๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๘๒,๐๐๐	๑๘๒,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

๙. โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ
๕) ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์

วัตถุประสงค์โครงการ ๑. เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบแหล่งศึกษา และถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรด้านไม้ผลในระบบเกษตรดีที่เหมาะสม
 ๒. พัฒนาการผลิตไม้ผลชนิดต่างๆ ในรูปแบบเกษตรดีที่เหมาะสมที่มีคุณภาพมาตรฐานที่ดี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผลผลิต
 ๓. เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพและการมีงานทำให้กับประชาชนในพื้นที่ให้สามารถพึ่งตนเองได้ ด้วยการพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร
 ๔. เพื่ออนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำในพื้นที่ศูนย์ฯ และชุมชนหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 ๕. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ฯ มุ่งบูรณาการดำเนินงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

เป้าหมายของโครงการ พื้นที่ศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๐๙.๙๙ ไร่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ ๘ หมู่บ้าน จำนวน ๒๕,๒๕๐ ไร่

ระยะเวลาของโครงการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

งบประมาณโครงการ ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒,๐๐๙,๕๐๐ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์					
๑. ประสาน/ติดตาม/สนับสนุนกิจกรรม (อำนวยการ)	ครั้ง	๓	-	-	
๒. สนับสนุนค่าไฟฟ้า	เดือน	๓	-	-	
๓. ค่าวัสดุอุปกรณ์	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๐๐,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมประมง					
๑. จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	แห่ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๖,๑๐๐	๔๔,๔๙๙	๙๖.๕๓	
กรมปศุสัตว์					
๑. สาธิตการเลี้ยงสุกร	ตัว	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๒. สาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก	ตัว	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๑,๖๐๐	๔๑,๖๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมวิชาการเกษตร					
๑. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี					
๑.๑ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้	ไร่	๑๐๙	๑๐๙	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การฝึกอบรม	ราย	๓๐๐	๓๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. การติดตามรายงานผล	ครั้ง	๑๒	๑๒	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑,๒๔๒,๐๐๐	๑,๒๔๑,๙๙๔	๙๙.๙๙	
กรมพัฒนาที่ดิน					
๑. การสาธิต					
๑.๑ สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด	ไร่	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ	ไร่	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๓ สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	ไร่	๕๐	๔๐	๘๐.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๐๙,๐๐๐	๒๐๙,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๑. สอนแนะนำการจัดทำบัญชี	ราย	๓๐	๓๐	๑๐๐.๐๐	
๒. กำกับแนะนำ/ติดตาม	ครั้ง/ราย	๒/๓๐	๒/๓๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๘,๔๐๐	๘,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบสำหรับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และฝึกปฏิบัติ					
๒.๑ การเลี้ยงชันโรง	รัง	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒.๒ การเลี้ยงผึ้งโพรง	รัง	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๒.๓ การผลิตไม้ผล	ไร่	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๒๖,๐๐๐	๓๒๖,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมสหกรณ์					
๑. แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ	ครั้ง/ราย	๑/๓๐	๑/๓๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๖,๔๐๐	๓๖,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	

๙. โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ

๖) ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

- หน่วยงานที่รับผิดชอบ** สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์
- วัตถุประสงค์โครงการ** ๑. ดำเนินงานสนองพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ได้ครบถ้วนและถูกต้อง โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาในเชิงคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น
 ๒. ส่งเสริม พัฒนาและบริการ การฝึกอาชีพ แหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยว ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตตามแนวพระราชดำริ ไปยังประชาชน ให้สามารถนำไปปรับใช้ในไร่นาของตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
 ๓. บูรณาการการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์
- เป้าหมายของโครงการ** ๑. ต้นแบบของการดำเนินงานสนองพระราชดำริได้ครบถ้วนถูกต้อง
 ๒. ประชาชนได้รับการบริการอาชีพ แหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ ที่มีชีวิตตามแนวพระราชดำริ
- ระยะเวลาของโครงการ** ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
- งบประมาณโครงการ ปี ๒๕๖๑** จำนวน ๙,๐๑๕,๘๕๓ บาท
- แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑**

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์					
๑. ประสาน ติดตาม และจัดเก็บข้อมูล และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	ครั้ง	๒๔	๑๘	๗๕.๐๐	
๒. ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ คณะทำงานขับเคลื่อนฯ	ครั้ง	๖	๔	๖๖.๖๗	
๓. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและการจัดงานในโอกาสต่าง ๆ	ครั้ง	๑๒	๙	๗๕.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าจ้าง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔. รายงานประจำเดือน/รายงานประจำปี	ครั้ง	๑๒	๙	๗๕.๐๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๐๐,๐๐๐	๖๔,๒๙๕	๖๔.๓๐	
กรมการข้าว					
๑. จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	แปลง	๘	๘	๑๐๐.๐๐	
๒. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	ครั้ง	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๔. ติดตาม แนะนำ และขยายผล	ครั้ง	๒๔	๒๔	๑๐๐.๐๐	
๕. จ้างเหมานักวิชาการเกษตร	ราย/เดือน	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมประมง					
๑. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	ตัว	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๒๐๐,๐๐๐	๑๐๔.๐๐	
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๕๑๖,๑๐๐	๕๑๖,๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมปศุสัตว์					
๑. สาธิตการเลี้ยงสัตว์					
๑.๑ เป็ด/ไก่	ตัว	๕๐	๕๔	๑๐๘.๐๐	
๑.๒ ผลิตลูกเป็ด/ไก่	ตัว	๕๐๐	๕๔๐	๑๐๘.๐๐	
๒. ฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	๕๐	๕๔	๑๐๘.๐๐	
๓. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร	ราย	๕๐	๕๔	๑๐๘.๐๐	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๖๘,๔๐๐	๖๘,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมวิชาการเกษตร					
๑. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี					
๑.๑ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้	ไร่	๔๘	๔๘	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การฝึกอบรม	ราย	๑๒๐	๑๒๕	๑๐๔.๑๗	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. การติดตามรายงานผล	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๕๐๐,๐๐๐	๔๙๙,๙๙๒	๙๙.๙๙	
กรมชลประทาน					
๑. ขุดสระโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ขยายผลของศูนย์บริการ การพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง	โครงการ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. ขุดลอกสระเก็บน้ำศูนย์บริการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง	โครงการ	๑	๐.๙๐	๙๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔,๘๔๒,๓๕๓	๔,๗๙๔,๓๕๓	๙๙.๐๑	
๓.๑ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ขยายผลของศูนย์บริการ การพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง	บาท	๓,๖๔๓,๗๙๓	๓,๖๔๓,๗๙๓	๑๐๐.๐๐	
๓.๒ ขุดลอกสระเก็บน้ำศูนย์บริการพัฒนาปลวกแดงตาม พระราชดำริ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง	บาท	๑,๑๙๘,๕๖๐	๑,๑๕๐,๕๖๐	๙๖.๐๐	
กรมพัฒนาที่ดิน					
๑. จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด	ไร่	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๓. สาธิตการทำกรีนเฮาส์หมักชีวภาพ	ไร่	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๔. สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	ไร่	๕๐	๑๐๐	๒๐๐.๐๐	
๕. ปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในโครงการฯ และดูแล รักษาพื้นที่โครงการฯ	โครงการ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	- ได้รับงบจัดสรรเพิ่มเติม ๔๙๐,๐๐๐ บาท สำหรับก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑,๙๖๐,๖๐๐	๑,๙๖๐,๖๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๑. สอนแนะนำการจัดทำบัญชี	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. กำกับแนะนำ/ติดตาม	ครั้ง/ราย	๒/๑๐๐	๒/๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๘,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดทำแปลงส่งเสริมการเกษตรแก่เกษตรกร	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์	ไร่	๘๐	๘๐	๑๐๐.๐๐	
๔. ปรับปรุงจุดเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ	จุด	๕	๕	๑๐๐.๐๐	
๕. จ้างเหมาแรงงาน	ราย	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๖๔,๐๐๐	๗๖๔,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมสหกรณ์					
๑. แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ	ครั้ง/ราย	๑/๓๐	๑/๓๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๓๖,๔๐๐	๓๖,๔๐๐	๑๐๐.๐๐	

๙. โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ

๗) ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการ กรมหม่อนไหม กรมพัฒนาที่ดิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์
วัตถุประสงค์โครงการ	๑. เพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่พระราชทานให้ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ ตามพระราชดำริ เป็นศูนย์กลางการผลิตพันธุ์สัตว์และส่งเสริมขยายพันธุ์สัตว์ไปสู่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ขาดแคลน และราษฎรที่ยากจนในเขตพื้นที่ไม่ไกลจากศูนย์ รวมทั้งเป็นศูนย์พัฒนาการปศุสัตว์และการเกษตรผสมผสาน ๒. เพื่อศึกษาวิจัยเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์และการเกษตรผสมผสานที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ๓. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกอบรมเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรและผู้สนใจนำไปพัฒนาการประกอบอาชีพ และขยายผลการพัฒนาสู่พื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน
เป้าหมายของโครงการ	พื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพื้นที่รอบศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ พื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคงชายแดน จังหวัดเลย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และอุดรดิตถ์ และพื้นที่อำเภอในจังหวัดเลย พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ประชากรโรงเรียนโครงการตามพระราชดำริ นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เกษตรกรในพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคงชายแดน /พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ /มีฐานะยากจน /ราษฎรผู้สนใจทั่วไป /ประชาชนผู้ด้อยโอกาส
ระยะเวลาของโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
งบประมาณโครงการ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ๒,๙๙๒,๐๐๐ บาท
แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑. การปฏิบัติงานสนับสนุนการกำกับ และรายงานผล ๑.๑ ประสาน อำนวยความสะดวก และสนับสนุนการปฏิบัติการ ในพื้นที่	ครั้ง	๑๒	-	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑.๒ จัดทำรายงาน/สรุปผลการดำเนินงาน	ครั้ง	๑	-	-	
๑.๓ การประชาสัมพันธ์	ครั้ง	๑	-	-	
๒. ประชุมคณะกรรมการ/คณะทำงาน					
๒.๑ ประชุมคณะกรรมการ	ครั้ง	๑	-	-	
๒.๒ ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนฯ	ครั้ง	๔	-	-	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๐๐,๐๐๐	๑๐,๘๒๐	๑๐.๘๒	
กรมประมง					
๑. ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำ	ตัว	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ฝึกอบรม	ราย	๔๐	๔๐	๑๐๐.๐๐	
๔. จุดเรียนรู้และสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	แห่ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๕. ติดตามและแนะนำเกษตรกร	ครั้ง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๒๓,๕๐๐	๒๑๖,๑๔๕	๙๖.๗๑	
กรมปศุสัตว์					
๑. งานสาธิตการเลี้ยงสุตว์					
๑.๑ สัตว์ปีก	ตัว	๔๐๐	๔๐๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ ผลิตลูกสัตว์ปีก	ตัว	๘,๐๐๐	๑๙,๓๐๐	๒๔๑.๒๕	
๑.๓ สุกร	ตัว	๘	๘	๑๐๐.๐๐	
๑.๔ ผลิตลูกสุกร	ตัว	๑๒๐	๑๒๐	๑๐๐.๐๐	
๑.๕ แพะ - แกะ	ตัว	๑๙	๑๙	๑๐๐.๐๐	
๑.๖ บำรุงรักษาแปลงหญ้าพืชอาหารสัตว์	ไร่	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์					
๒.๑ ฝึกอบรมเกษตรกร	ราย	๓๕๕	๓๕๕	๑๐๐.๐๐	
๒.๒ ฝึกอบรมนักเรียน	ร.ร.	๑๑	๑๑	๑๐๐.๐๐	
๒.๓ พัฒนาการองค์ความรู้ผู้นำเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๒๐	๒๐	๑๐๐.๐๐	
๒.๔ ส่งเสริมสัตว์ปีกสู่เกษตรกร	ราย/ตัว	๒๐๐/๑,๕๐๐	๒๒๘ / ๒,๔๓๐	๑๑๔.๐๐/๑๖๒.๐๐	
๒.๕ ส่งเสริมสุกรสู่เกษตรกร	ราย/ตัว	๒๐/๒๐	๑๐๐ / ๑๒๐	๕๐๐.๐๐/๖๐๐.๐๐	
๒.๖ ส่งเสริมสัตว์ปีกใน ร.ร.	ร.ร.	๑๑	๑๑	๑๐๐.๐๐	
๒.๗ จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	แห่ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒.๘ จัดตั้งกองทุนอาหารสัตว์	กองทุน	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๒.๘ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์	กองทุน	๒	๒	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑,๔๙๔,๖๐๐	๑,๔๙๔,๖๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมวิชาการเกษตร					
๑. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี					
๑.๑ จัดทำแปลงสาธิต/แปลงเรียนรู้	ไร่	๒๙	๒๙	๑๐๐.๐๐	
๑.๒ การฝึกอบรม	ราย	๘๐	๘๐	๑๐๐.๐๐	
๒. การติดตามรายงานผล	ครั้ง	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๕๐,๐๐๐	๒๔๙,๙๙๔	๙๙.๙๙	
กรมหม่อนไหม					
๑. ดูแลรักษาแปลงหม่อนในฐานเรียนรู้ ตัดแต่งหม่อน สนับสนุนวัสดุการเกษตร	ครั้ง	๑	๑	๑๐๐.๐๐	๑. ขำหม่อนพันธุ์สกลนคร ๑๐,๐๐๐ ท่อน ๒. กำจัดวัชพืช ตัดแต่งหม่อนผลสด พันธุ์ เชียงใหม่ ๖๐
๒. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	๓. โนม้กิ่งให้น้ำแปลงหม่อนผลสด ๔. ปรับปรุงอาคารปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมพัฒนาที่ดิน					
๑. สาธิตการทำกรใช้น้ำหมักชีวภาพ	ไร่	๓๐๐	๓๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	ไร่	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๘๙,๕๐๐	๑๘๙,๕๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์					
๑. สอนแนะนำการจัดทำบัญชี	ราย	๒๐๐	๒๐๐	๑๐๐.๐๐	
๒. กำกับแนะนำ/ติดตาม	ครั้ง/ราย	๒/๒๐๐	๒/๒๐๐	๑๐๐.๐๐	
๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	
กรมส่งเสริมการเกษตร					
๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ไร่	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๓. ส่งเสริมการผลิต ขยายพันธุ์ไม้ผลและผักพื้นบ้าน	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๔. ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรและใช้ประโยชน์จากสมุนไพร	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	
๕. ส่งเสริมการเพาะเห็ดเศรษฐกิจ	ราย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๖. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์					
๖.๑ แปลงไม้ผล	ไร่	๘	๘	๑๐๐.๐๐	
๖.๒ แปลงไม้ผลและผักพื้นบ้าน	ไร่	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๖.๓ แปลงพืชสมุนไพร	ไร่	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๗. จ้างเหมาแรงงาน	คน	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๘. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๖๒๒,๐๐๐	๖๒๒,๐๐๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
กรมส่งเสริมสหกรณ์ ๑. แนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ ๒. จัดเวทีชาวบ้าน/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ๓. งบประมาณที่เบิกจ่าย	ครั้ง ครั้ง/คน บาท	๔ ๑/๓๐ ๓๖,๔๐๐	๔ ๑/๓๐ ๓๖,๔๐๐	๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐ ๑๐๐.๐๐	

๑๐. โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน)

วัตถุประสงค์โครงการ ๑. เพื่อขยายผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับการประกอบอาชีพได้

๒. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้าได้

๓. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านให้มีศักยภาพในการจัดฝึกอบรม และเป็นแหล่งศึกษาดูงานแก่เกษตรกร

เป้าหมายของโครงการ เกษตรกรจำนวน ๑๕,๒๐๐ ราย ได้รับการอบรมและมีความรู้ความเข้าใจในหลักการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

ระยะเวลาของโครงการ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑ จำนวน ๖๑,๐๖๐,๐๐๐ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่ร่วมโครงการฯ	ศูนย์	๑๒๐	๑๓๙	๑๑๕.๘๓	๑. เดือน ก.ย. จังหวัดจันทบุรี อบรมเกษตรกรเพิ่ม ๕๐ ราย และมีจังหวัดขอปรับแก้ผลการอบรม จึงรวมเป็น ๑๕,๕๕๖ ราย
๒. เกษตรกรที่ได้รับการอบรม	ราย	๑๕,๒๐๐	๑๕,๕๕๖	๑๐๒.๓๔	
๓. เกษตรกรที่ติดตาม	ราย	๑๕,๒๐๐	๑๔,๘๗๒	๙๗.๘๔	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๖๑,๐๖๐,๐๐๐	๖๐,๓๑๓,๕๘๙	๙๘.๗๘	
๔.๑ งบอุดหนุน	บาท	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	๔๔,๕๓๓,๗๗๒	๙๘.๙๖	
๔.๒ งบรายจ่ายอื่น	บาท	๑๖,๐๖๐,๐๐๐	๑๕,๗๗๙,๘๑๗	๙๘.๒๖	๒. งบอุดหนุน มีการโอนเปลี่ยนแปลงเป็นงบรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน จำนวน ๕,๑๑๐,๐๐๐ บาท

๑๑. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงการบริการทางวิชาการและได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างครบวงจร ในคราวเดียวกัน และเพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการให้บริการและแก้ไขปัญหาทางการเกษตรร่วมกัน

เป้าหมายของโครงการ เกษตรกร ๔๖,๒๐๐ ราย/ปี จัดคลินิก ๓๐๘ ครั้ง/ปี (๔ ครั้ง/จังหวัด)

ระยะเวลาของโครงการ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เป็นต้นมา (เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่อง)

งบประมาณของโครงการ จำนวน ๑๒๓,๙๓๔,๓๘๐ บาท (เฉพาะปี ๒๕๖๑)

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. จัดกิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ	ครั้ง/ปี	๔	๔	๑๐๐.๐๐	
๒. เกษตรกรลงทะเบียน	ราย	๔๖,๒๐๐	๕๘,๙๔๗	๑๒๗.๕๙	
๓. เกษตรกรใช้บริการคลินิกต่าง ๆ	ราย	-	-	-	
๓.๑ คลินิกข้าว					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	๑๖,๐๐๐	๑๗,๖๐๐	๑๑๐.๐๐	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	-	-	-	
๓.๒ คลินิกประมง					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	๙,๖๒๕	๖,๐๙๐	๖๓.๒๗	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	-	-	**	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓.๓ คลินิกปศุสัตว์					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	๒๑,๓๐๐	๒๗,๐๒๗	๑๒๖.๘๙	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	-	-	-	
๓.๔ คลินิกพืช					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	๒๐,๐๐๐	๑๘,๑๘๗	๙๐.๙๔	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	๑,๐๐๐	๓๓๗	๓๓.๗๐	
๓.๕ คลินิกดิน					
๑) วิเคราะห์ดินในห้องปฏิบัติการ	ตัวอย่าง	๒๒,๔๐๒	๔๖,๗๖๓	๒๐๘.๗๔	
๒) วิเคราะห์ดินผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	ตัวอย่าง	๘๒๐	๙๕๗	๑๑๖.๗๑	
๓) หน่วยวิเคราะห์ดินเคลื่อนที่	ตัวอย่าง	๕๒,๐๐๐	๕๗,๙๔๘	๑๑๑.๔๔	
๓.๖ คลินิกกฎหมาย (ส.ป.ก.)					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	-	๑๘,๑๙๔	**	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	-	๕๓	**	
๓.๗ คลินิกบัญชี					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	-	๕๙,๘๗๗	**	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	-	-	-	
๓.๘ คลินิกสหกรณ์					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	๑๙,๖๐๔	๓๐,๕๘๗	๑๕๖.๐๒	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	-	-	-	
๓.๙ คลินิกชลประทาน					
๑) บริการเบ็ดเสร็จ	ราย	-	๖๑,๙๒๘	**	
๒) บริการต่อเนื่อง	ราย	-	-	-	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๒๓,๙๓๔,๓๘๐	๑๐๔,๓๓๔,๘๐๙	๘๔.๑๙	

๑๒. ตลาดเกษตรกร

๑) โครงการตลาดเกษตรกร

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิต และผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพปลอดภัยที่ผ่านการรับรองโดยระบบคุณภาพมาตรฐานต่าง ๆ เช่น GAP GMP เป็นต้น โดยเกษตรกรเป็นผู้จำหน่ายเอง
๒. เพื่อเปิดโอกาสและขยายตลาดของผลผลิตที่เป็นลักษณะของท้องถิ่น
๓. เพื่อให้ภาคเอกชนในจังหวัดมีโอกาสให้ความร่วมมือในลักษณะ Corporate Social Responsibility (CSR)

เป้าหมายของโครงการ

๗๗ จังหวัด

ระยะเวลาของโครงการ

ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑

จำนวน ๑๐,๙๒๗,๒๐๐ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. พัฒนาความรู้ และศักยภาพเจ้าหน้าที่	ครั้ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	- เนื่องจากมีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกรร่วมในงานเกษตรสร้างชาติในวาระครบรอบ กสส. ครบรอบ ๕๐ ปี โดยใช้งบประมาณของ กสส. จึงส่งคืนงบปกติในส่วนของกิจกรรมนี้
๒. พัฒนาความรู้ และศักยภาพเกษตรกร	ราย	๑,๑๕๕	๑,๑๘๐	๑๐๒.๑๖	
๓. พัฒนาตลาดเกษตรกร	แห่ง	๗๗	๗๗	๑๐๐.๐๐	
๔. สร้างและส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกร	แห่ง	๔๙	๔๙	๑๐๐.๐๐	
๕. ประชาสัมพันธ์ตลาดเกษตรกร	ครั้ง	๑	-	-	
๖. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๐,๙๒๗,๒๐๐	๘,๙๑๕,๘๔๔	๘๑.๕๙	- คืนงบ ประชาสัมพันธ์ ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท

๑๒. ตลาดเกษตรกร

๒) โครงการตลาดเกษตรกรของสหกรณ์ (Coop Market) ในสถาบันเกษตรกรในพื้นที่นิคมสหกรณ์

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมสหกรณ์

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้สหกรณ์จัดตั้งตลาดเกษตรกรในการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตและการตลาด รวมทั้งการจัดการด้านอื่น ๆ ร่วมกับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์
๒. เพื่อให้สหกรณ์สามารถบริหารการดำเนินงานกิจกรรมในการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายผ่านตลาดเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
๓. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกในสหกรณ์ทั้งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพได้รู้ความต้องการของตลาดเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายของโครงการ

๘ จังหวัด (๑๐ สหกรณ์)

ระยะเวลาของโครงการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑

จำนวน ๒,๖๖๙,๕๐๐ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ มิ.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. คัดเลือกสหกรณ์เป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสมาชิก	แห่ง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	- สหกรณ์ที่ได้รับคัดเลือก ได้แก่ ๑. สหกรณ์นิคมทองผาภูมิ จก. จ.กาญจนบุรี ๒. สหกรณ์นิคมชัยบาดาล จก. จ.ลพบุรี ๓. สหกรณ์นิคมด่านซ้าย จก. จ.สุพรรณบุรี ๔. สหกรณ์นิคมบางสะพาน จก. จ.ประจวบคีรีขันธ์ ๕. สหกรณ์นิคมสูงเนิน จก. จ.นครราชสีมา ๖. สหกรณ์นิคม ดงมูลสอง จก. จ.ขอนแก่น ๗. สหกรณ์นิคมดงเย็น จก. ๘. สหกรณ์ ดอนตาล จก. จ.มุกดาหาร

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ มิ.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. จัดอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสมาชิกด้านการผลิตและด้านการตลาด	ราย	๔๕๐	๔๕๐	๑๐๐.๐๐	๙. สหกรณ์นิคมหลังสวน จก. และ๑๐.สหกรณ์นิคมปะทิว จก. จ. ชุมพร
๓. เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการได้รับการพัฒนาศักยภาพ	ราย	๔๕๐	๔๕๐	๑๐๐.๐๐	
๔. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำสินค้าเกษตรมาจำหน่ายในตลาดโดยไม่ผ่านคนกลาง	บาท /คน /ปี	๑๒,๐๐๐	๑๕,๔๘๒	๑๒๙.๐๒	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๒,๖๖๙,๕๐๐	๒,๖๖๙,๕๐๐	๑๐๐.๐๐	

๑๒. ตลาดเกษตรกร

๓) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมสหกรณ์

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

๒. เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นสถาบันเกษตรกรทำหน้าที่การตลาดของชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มในผลผลิตเกษตรกร ปศุสัตว์และประมง สร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความเป็นอยู่ของสมาชิกและชุมชน

๓. เพื่อเพิ่มช่องทางเลือกการจำหน่ายผลผลิตการเกษตร ปศุสัตว์และประมง ของสมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไป

เป้าหมายของโครงการ

๖ จังหวัด (๖ สหกรณ์)

ระยะเวลาของโครงการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑

จำนวน ๔๑,๑๓๘,๙๐๐ บาท

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. คัดเลือกสหกรณ์เป้าหมายในการสนับสนุนอุปกรณ์ สิ่งก่อสร้าง เพื่อขยายพื้นที่ตลาดเกษตรกรของสหกรณ์	แห่ง	๖	๗	๑๑๖.๖๗	- สหกรณ์ที่ได้รับการคัดเลือก ได้แก่ ๑. สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จก. จ.ร้อยเอ็ด ๒. สหกรณ์การเกษตรเมืองลับแล จก.จ.อุตรดิตถ์ ๓ .สหกรณ์นิคมแคนดง จก. จ.บุรีรัมย์ ๔. สหกรณ์การเกษตรพรหมพิราม จก. จ.พิษณุโลก ๕. สหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จก. จ.เพชรบุรี ๖. สหกรณ์การเกษตรประมงแม่กลอง จก. จ. สมุทรสงคราม ๗. สหกรณ์การเกษตร เมืองสุราษฎร์ธานี จก. จ. สุราษฎร์ธานี

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๒. สนับสนุนอุปกรณ์ สิ่งก่อสร้าง เพื่อขยายพื้นที่ตลาดเกษตรกร ของสหกรณ์	แห่ง	๖	๗	๑๑๖.๖๗	<p>- สมาชิก/เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการจัดตั้งตลาดกลางโดยมีสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตร เป็นศูนย์กลางรวบรวมและกระจายผลผลิตในพื้นที่</p> <p>- อยู่ระหว่างจัดเก็บข้อมูลจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ</p>
๓. เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตร	ราย	๖,๐๐๐	๑๓,๒๕๐	๒๒๐.๘๓	
๔. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำสินค้าเกษตรมาจำหน่ายในตลาดโดยไม่ผ่านคนกลาง	บาท/ราย/ปี	๑๒,๐๐๐	๑๒,๓๑๒	๑๐๒.๖๐	
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๑,๑๓๘,๙๐๐	๓๕,๓๐๗,๐๙๒	๘๕.๘๒	

**๑๓. โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑**

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมสหกรณ์

วัตถุประสงค์โครงการ ๑. เพื่อใช้วิธีการสหกรณ์ในการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้มีเสถียรภาพด้านราคาและเพิ่มมูลค่าแก่สินค้าเกษตร
๒. เพื่อพัฒนาสหกรณ์ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยสนับสนุนอุปกรณ์การตลาด โครงสร้างพื้นฐาน
๓. เพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรรองรับการค้าขายตามแนวชายแดน

เป้าหมายของโครงการ รวม ๑๐ จังหวัด ๑๒ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ ๑. เขตพัฒนา แม่สอด (จังหวัดตาก) ๒. เขตพัฒนา อรัญประเทศ (จังหวัดสระแก้ว) ๓. เขตพัฒนา มุกดาหาร (จังหวัดมุกดาหาร) ๔. เขตพัฒนา สะเดา (จังหวัดสงขลา) ๕. เขตพัฒนา ตราด (จังหวัดตราด) ๖. เขตพัฒนา หนองคาย (จังหวัดหนองคาย) ๗. เขตพัฒนา เชียงของ (จังหวัดเชียงราย) ๘. เขตพัฒนา แม่สาย (จังหวัดเชียงราย) ๙. เขตพัฒนา เชียงแสน (จังหวัดเชียงราย) ๑๐. เขตพัฒนา นครพนม (จังหวัดนครพนม) ๑๑. เขตพัฒนา กาญจนบุรี (จังหวัดกาญจนบุรี) และ ๑๒. เขตพัฒนา นราธิวาส (จังหวัดนราธิวาส)

ระยะเวลาของโครงการ ปี ๒๕๖๑

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๑,๐๔๕,๒๐๐ บาท (งบอุดหนุน ๒๐,๕๒๔,๐๐๐ บาท งบดำเนินงาน ๕๒๑,๒๐๐ บาท)

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	ฉบับ	๑	๑	๑๐๐.๐๐	
๒. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ร่วมกับสหกรณ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	จังหวัด	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓. ปฏิบัติงาน กำกับ ดูแล แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ในการดำเนินตาม โครงการฯ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหา	สหกรณ์	๔๐	๖๘	๑๗๐.๐๐	
๔. ติดตาม และรายงานผลการดำเนินโครงการฯ	จังหวัด	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๕. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	จังหวัด	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๖. การก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานด้านการตลาด					
๖.๑ ลานตากผลผลิตขนาด ๓ ไร่ (สกก.พบพระจำกัด)	แห่ง	๑	-	-	- สกก. พบพระ จำกัด อยู่ระหว่างเริ่มดำเนินการ การก่อสร้าง เนื่องจากทำสัญญาจ้างกับผู้รับเหมา ก่อสร้างแล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ ก.ย. ๖๑ โดยกำหนด ในสัญญาว่าผู้รับเหมาจะต้องเริ่มงานภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้เริ่มงาน และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ ดังกล่าว
๖.๒ โกดังเก็บผลผลิตขนาด ๗๐๐ ตร.ม. (สกก.พบพระจำกัด)	โรง	๑	-	-	
๖.๓ โรงคลุมพร้อมเครื่องชั่ง ๘๐ ต้น/วัน (สกก.พบพระจำกัด)	โรง	๑	-	-	
๖.๔ โรงลดความชื้นขนาด ๒๕๐ ต้น/วัน (สกก.พบพระจำกัด)	โรง	๑	-	-	
๖.๕ โรงลดความชื้นขนาด ๒๕๐/ต้น/วัน (สกก.แม่ระมาดจำกัด)	โรง	๑	-	-	- สหกรณ์ฯ ไม่ขอรับเงินอุดหนุน เนื่องจากพื้นที่ อยู่ในเขตห้ามก่อสร้างตามประกาศกระทรวง มหาดไทย
๗. การเบิกจ่ายงบประมาณ	บาท	๒๑,๐๔๕,๒๐๐	๑๓,๗๐๔,๒๔๒	๖๕.๑๒	
๗.๑ งบดำเนินงาน	บาท	๕๒๑,๒๐๐	๒๙๐,๗๑๖	๕๕.๗๘	
๗.๒ งบอุดหนุน (อุปกรณ์สิ่งก่อสร้าง)	บาท	๒๐,๕๒๔,๐๐๐	๑๓,๔๑๓,๕๒๖	๖๕.๓๖	
๑) ลานตากผลผลิตขนาด ๓ ไร่ (สกก.พบพระจำกัด)	บาท	๒,๑๘๔,๐๐๐	๒,๐๙๓,๐๐๐	๙๕.๘๓	
๒) โกดังเก็บผลผลิตขนาด ๗๐๐ ตร.ม. (สกก.พบพระจำกัด)	บาท	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓,๔๙๓,๐๐๐	๙๙.๘๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓) โรงคลุมพร้อมเครื่องซั่ง ๘๐ ตัน/วัน (สกก.พบพระจำกัด)	บาท	๘๕๐,๐๐๐	๘๓๘,๐๒๖	๙๙.๗๗	- สหกรณ์ฯ ไม่ขอรับเงินอุดหนุน เนื่องจากพื้นที่อยู่ในเขตห้ามก่อสร้างตามประกาศกระทรวงมหาดไทย
๔) โรงลดความชื้นขนาด ๒๕๐ ตัน/วัน (สกก.พบพระจำกัด)	บาท	๗,๐๐๐,๐๐๐	๖,๙๘๙,๕๐๐	๙๙.๘๕	
๕) โรงลดความชื้นขนาด ๒๕๐/ตัน/วัน (สกก.แม่ระมาดจำกัด)	บาท	๗,๐๐๐,๐๐๐	-	-	

**๑๔. โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรและอุปกรณ์การตลาดเพื่อลดต้นทุนสมาชิก ระยะขยายผล
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑**

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมสหกรณ์

วัตถุประสงค์โครงการ ๑. ลดต้นทุนการผลิต และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ให้แก่เกษตรกรที่ปลูกข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒. สนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้สหกรณ์การเกษตร เพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกเครื่องจักรกลทางการเกษตรแก่สมาชิกเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ใช้ร่วมกันช่วงฤดูกาลเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว
๓. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกรในการจัดการและอำนวยความสะดวกเครื่องจักรกลทางการเกษตร

เป้าหมายของโครงการ ๑. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมการบริการจัดการด้านเครื่องจักรกลทางการเกษตรไม่น้อยกว่า ๒๐ แห่ง
๒. พื้นที่ทำนา ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ (ลดต้นทุนการผลิตได้ ๖๕ บาทต่อไร่)
๓. จำนวนสีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๑๕๐,๐๐๐ ตัน (ลดต้นทุนการผลิตได้ ๑๘๐.๕๐ บาทต่อตัน)

ระยะเวลาของโครงการ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ถึงปี ๒๕๖๒

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้งบดำเนินงานปกติในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. ระยะขยายผล					
๑.๑ การคัดเลือกสหกรณ์เข้าร่วมโครงการ					
๑.๑.๑ ข้าว : สหกรณ์การเกษตร	แห่ง	๑๐๐	๖	๖.๐๐	
๑.๑.๒ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ : สหกรณ์การเกษตร	แห่ง	๙๐	-	-	
๑.๒ การจัดทำขอกู้เงินจาก ธ.ก.ส.					
๑.๒.๑ ข้าว					
๑) สหกรณ์การเกษตร	แห่ง	-	๖	-	
- วงเงินที่อนุมัติ	บาท	-	๕๕,๘๐๖,๐๐๐	-	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑.๒.๒ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	แห่ง	-	-	-	- ไม่มีสหกรณ์ประสงค์ขอกู้
๑) สหกรณ์การเกษตร	แห่ง	-	-	-	
- วงเงินที่อนุมัติ	บาท	-	-	-	
๒. ระยะนำร่อง					
๒.๑ การบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตร					
๒.๑.๑ ข้าว	แห่ง	๑๐	๑๐	๑๐๐.๐๐	
๑) รถเกี่ยวขนาดข้าว และรถแทรกเตอร์					
๑.๑) พื้นที่ให้บริการ	ไร่	-	๑๙,๘๔๗	-	
๑.๒) จำนวนผู้ใช้บริการ	ราย	-	๑,๖๗๔	-	
๑.๓) อัตราค่าบริการ	บาท/ไร่	-	๔๐๐	-	
๑.๔) ค่าบริการของภาคเอกชนในพื้นที่	บาท/ไร่	-	๕๐๐-๖๐๐	-	
๒.๑.๒ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	แห่ง	๙	๙	๑๐๐.๐๐	
๑) เครื่องสีข้าวโพด					
๑.๑) ปริมาณสีข้าวโพด	ตัน	-	๙,๔๕๐	-	
๑.๒) จำนวนผู้ใช้บริการ	ราย	-	๒,๖๖๘	-	
๑.๓) อัตราค่าบริการ	บาท/ตัน	-	-	-	
๑.๔) ค่าบริการของภาคเอกชนในพื้นที่	บาท/ตัน	-	๒๐๐	-	
๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกร					
- จำนวนสหกรณ์ที่จัดทำข้อมูลการผลิตของสมาชิกเกษตรกร					
ที่เข้าร่วมโครงการเสร็จแล้ว	แห่ง	๑๙	๑๙	๑๐๐.๐๐	- สหกรณ์ให้บริการสีข้าวโพดแก่สมาชิกฟรี โดยสหกรณ์จะเก็บซึ่งข้าวโพดไว้เพื่อจำหน่ายเป็นเป็นเชื้อเพลิงต่อไป

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๔. การแนะนำส่งเสริมและติดตามการดำเนินโครงการ	ครั้ง	๒๒๘	๒๒๘	๑๐๐.๐๐	- แนะนำส่งเสริมสหกรณ์ ๑๙ แห่ง ๆ ละ ๑ ครั้งต่อเดือน - กรมส่งเสริมสหกรณ์ใช้บังคับงานปกติในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
๕. งบประมาณที่เบิกจ่าย	ล้านบาท	-	-	-	

๑๕. โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ กรมชลประทาน สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง

วัตถุประสงค์โครงการ ๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและที่ดินของเกษตรกรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 ๒. เพื่อให้เกษตรกรได้มีโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านการเกษตรที่ดี ประกอบด้วย คูส่งน้ำ คูระบายน้ำ ทางลำเลียงปัจจัยการผลิต-ผลผลิต รวมถึงได้รับเอกสารสิทธิ์ที่ดิน (โฉนด)
 ๓. เพื่อยกระดับรายได้สุทธิจากการผลิตของเกษตรกรให้สูงขึ้น

เป้าหมายของโครงการ ๑. งานจัดรูปที่ดิน (ก่อสร้างใหม่) ๓ โครงการ และ ปรับปรุงจัดรูปที่ดิน ๓ โครงการ
 ๒. งานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม (ก่อสร้างใหม่) ๕๗ โครงการ และงานปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ๑๑ โครงการ

ระยะเวลาของโครงการ ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๑

งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑ จำนวน ๙๙๐,๘๓๓,๑๘๖ บาท (งานจัดรูปที่ดิน ๔๕,๖๘๙,๙๐๐ บาท งานปรับปรุงจัดรูปที่ดิน ๑๙,๔๖๔,๘๐๐ บาท งานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ๗๖๒,๗๕๖,๓๘๖ บาท งานปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ๑๖๒,๙๒๒,๑๐๐ บาท)

แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. งานจัดรูปที่ดิน					
๑.๑ งานจัดรูปที่ดิน (ก่อสร้างใหม่) ๓ โครงการ					
๑) สํารวจความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ	แห่ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๒) วางโครงการและกำหนดแผนการดำเนินการ	ครั้ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๓) จัดประชุมเกษตรกร สอบถามความสมัครใจและจัดทำบันทึกยินยอม	ครั้ง	๙	๙	๑๐๐.๐๐	
๔) ออกประกาศกำหนดท้องที่ที่จะสำรวจเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน	แห่ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๕) สํารวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ	ครั้ง	๕	๕	๑๐๐.๐๐	- ก่อสร้างเสร็จแล้ว จำนวน ๒ แห่ง อีก ๑ แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง - ขอย้ายเวลาการใช้เงินถึง ๓๑ มี.ค. ๖๒ ๑ แห่ง - แจกคืนเงินเหลือจ่ายจำนวน ๑,๘๐๘,๒๗๙.๘๙ บาท
๖) ดำเนินการออกแบบ	แห่ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๗) จัดตั้งกลุ่มใช้น้ํ	กลุ่ม	๒๘	๒๘	๑๐๐.๐๐	
๘) ผลการดำเนินการก่อสร้าง	ร้อยละ	๑๐๐	๗๘.๑๔	๗๘.๑๔	
๙) งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๔๕,๖๘๙,๙๐๐	๓๒,๒๙๐,๗๖๕	๗๐.๖๗	
๑.๒ งานปรับปรุงจัดรูปที่ดิน ๓ โครงการ					
๑) สํารวจความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ	แห่ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	- แจกคืนเงินเหลือจ่ายจำนวน ๔๖,๘๔๔.๘๔ บาท
๒) วางโครงการและกำหนดแผนการดำเนินการ	ครั้ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๓) สํารวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ	ครั้ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๔) ดำเนินการออกแบบ	แห่ง	๓	๓	๑๐๐.๐๐	
๕) ผลการดำเนินการก่อสร้าง	ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐.๐๐	
๖) งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๙,๔๖๔,๘๐๐	๑๙,๔๑๗,๙๕๕	๙๙.๗๖	
๒. งานจัดระบบน้ํเพื่อเกษตรกรรม					
๒.๑ งานจัดระบบน้ํเพื่อเกษตรกรรม					
(ก่อสร้างใหม่) ๕๗ โครงการ					
๑) สํารวจความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ	แห่ง	๕๗	๕๗	๑๐๐.๐๐	
๒) วางโครงการและกำหนดแผนการดำเนินการ	ครั้ง	๖๒	๖๒	๑๐๐.๐๐	

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๓) จัดประชุมเกษตรกร สอบถามความสมัครใจและจัดทำบันทึกยินยอม	ครั้ง	๙๑	๙๑	๑๐๐.๐๐	
๔) ออกประกาศกำหนดท้องที่ที่จะสำรวจเป็นเขตโครงการจัดรูปที่ดิน	แห่ง	๖๑	๖๑	๑๐๐.๐๐	
๕) สำรวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ	ครั้ง	๙๓	๙๓	๑๐๐.๐๐	
๖) ดำเนินการออกแบบ	แห่ง	๕๘	๕๘	๑๐๐.๐๐	
๗) จัดตั้งกลุ่มใช้น้ำ	กลุ่ม	๒๓๐	๒๓๐	๑๐๐.๐๐	
๘) ผลการดำเนินการก่อสร้าง	ร้อยละ	๑๐๐	๙๖.๐๔	๙๖.๐๔	- ก่อสร้างเสร็จแล้ว จำนวน ๕๐ แห่ง อีก ๗ แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง
๙) งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๗๖๒,๗๕๖,๓๘๖	๖๖๐,๔๑๔,๘๖๗	๘๖.๕๘	- ขอขยายเวลาการใช้เงินถึง ๓๑ มี.ค. ๖๒ ๗ แห่ง - แจกคืนเงินหลัจ่ายจำนวน ๖๗,๔๑๗,๖๘๒.๘๙ บาท
๒.๒ งานปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกร ๑๑ โครงการ					
๑) สำรวจความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อวางโครงการสำรวจ	แห่ง	๑๑	๑๑	๑๐๐.๐๐	
๒) วางโครงการและกำหนดแผนการดำเนินการ	ครั้ง	๑๖	๑๖	๑๐๐.๐๐	
๓) สำรวจข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบ	ครั้ง	๑๒	๑๒	๑๐๐.๐๐	
๔) ดำเนินการออกแบบ	แห่ง	๑๑	๑๑	๑๐๐.๐๐	
๕) ผลการดำเนินการก่อสร้าง	ร้อยละ	๑๐๐	๙๖.๖๔	๙๖.๖๔	- ก่อสร้างเสร็จแล้ว จำนวน ๙ แห่ง อีก ๒ แห่ง อยู่ระหว่างการก่อสร้าง

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			คำชี้แจง/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ ก.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๖) งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๑๖๒,๙๒๒,๑๐๐	๑๔๒,๓๘๓,๗๐๖	๘๗.๓๙	- ขอยกยเวลาการใช้เงินถึง ๓๑ มี.ค. ๖๒ ๒ แห่ง - แจงคืนเงินเหลือจ่ายจำนวน ๘,๒๙๘,๑๙๑.๘๙ บาท

๑๖. โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๑
ไตรมาสที่ ๔ ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หน่วยงานรับผิดชอบ   กรมพัฒนาที่ดิน
 วัตถุประสงค์โครงการ   เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน บรรเทาปัญหาภัยแล้ง รวมทั้งผลิตและรายได้แก่เกษตรกร
 เป้าหมายของโครงการ   ชุดสระน้ำในไร่นา ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. จำนวน ๔๕,๐๐๐ บ่อ (ปี ๒๕๖๑)
 ระยะเวลาของโครงการ   ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐
 งบประมาณโครงการปี ๒๕๖๑   จำนวน ๘๐๔,๖๐๐,๐๐๐ บาท
 แผนและผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติงาน	หน่วย	การปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑			ค่าใช้จ่าย/ปัญหา อุปสรรค
		เป้าหมาย	ผล (๑ ต.ค. ๖๐ - ๓๐ มิ.ย. ๖๑)	ร้อยละ	
๑. ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาฯ ขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม.	บ่อ	๔๕,๐๐๐	๔๒,๙๔๕	๙๕.๔๓	
๒. ค่าสำรวจและติดตามการก่อสร้าง	บ่อ	๔๕,๐๐๐	๔๓,๑๘๕	๙๕.๙๗	
๓. สระน้ำที่ขุดแล้วเสร็จ	บ่อ	๔๕,๐๐๐	๔๒,๙๔๕	๙๕.๔๓	
๔. งบประมาณที่เบิกจ่าย	บาท	๘๐๔,๖๐๐,๐๐๐	๗๖๘,๒๒๐,๘๓๒	๙๕.๔๘	

